134

VICTOR MARTIN

CAN ȘI IDEEA

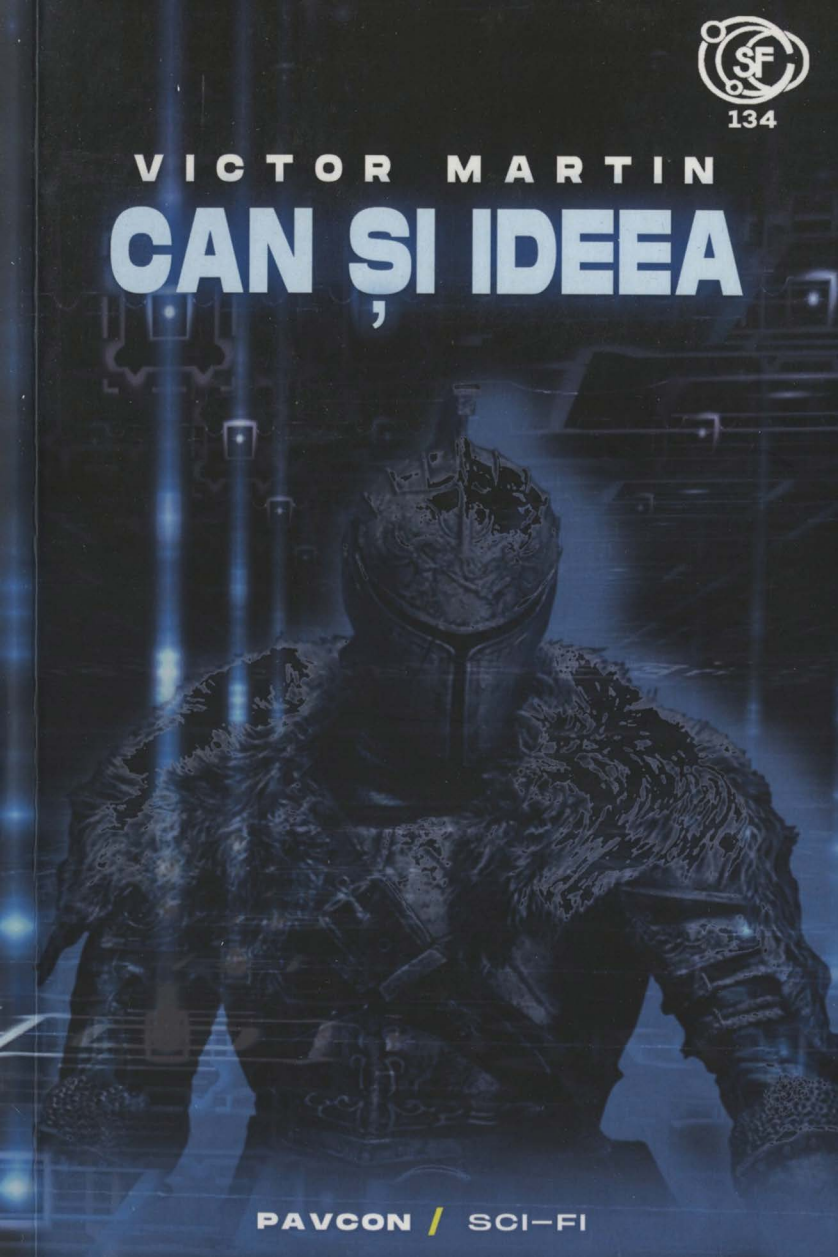

PAVCON / SCI-FI

CAN ȘI IDEEA

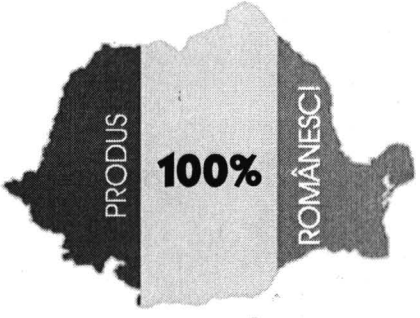

Citește românește!

Susține autorii români prin cumpărarea cărților lor și promovarea acestora în rândul prietenilor tăi!

FANTASY # HORROR # **SCIENCE-FICTION** # HEROIC-FANTASY # FICTION

Colecția Science-Fiction

 # 134

Victor Martin
CAN ŞI IDEEA

© 2020, Victor Martin
© 2020, Editura PAVCON

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
MARTIN, VICTOR
Can şi Ideea / Victor Martin. - Bucureşti: Pavcon, 2020
ISBN 978-606-9057-47-6

821.135.1

Comenzi:
Editura PAVCON, tel.: 031-100.80.70
0723.26.90.40
office@pavcon.ro
www.pavcon.ro
www.colectiasf.ro

Această lucrare nu poate fi reprodusă, parţial sau integral, fără acordul scris al deţinătorilor de copyright.

Coperta: **George Ionescu**
Editor: **Constantin Pavel**

ISBN 978-606-9057-47-6

VICTOR MARTIN

Can și Ideea

Editura **PAVCON**
București, România, 2020

Completează-ți *Colecția Science-Fiction* cu:

#1 Extra-Terestrul
#2 Secretul emisferei
#3 Nerecurgerea la Forță și la amenințarea cu Forța
#4 Scornituri spăimântătoare
#5 Rangkook
#6 Vendetta lui Ucigă-l Toaca
#7 În anul 4000 sau O călătorie la Venus
#8 Erezia egumenului Glicherie
#9 Scurtă istorie a viitorului aristotelic - IVA 1
#10 Forțe ale Naturii, Moartea Vie
#11 O tragedie cerească
#12 Cetiți-le noaptea
#13 Marginea curcubeului
#14 Incredibila aventură a cuviosului Achim
#15 Praf
#16 Manuscrisul episcopului Petronius
#17 Steaua fulgurantă - IVA 2
#18 Un român în Lună
#19 Oameni pe care i-am cunoscut
#20 Sawtooth
#21 Rău de spațiu Omul fără nume
#22 Progradia
#23 A doua Lună a Pământului
#24 Dialogul păsărilor
#25 Cumulonimbus deasupra Atlantidei
#26 Știință, Filosofie și Religie în Avatar
#27 Therra
#28 1944 Ein Freak
#29 Oameni pe care i-am cunoscut 2
#30 CdT 1 - Bacteria nemuririi
#31 CdT 2 - Cârligul spațial
#32 CdT 3 - Poarta mânturii
#33 RSA – Furia fiarelor
#34 RSA – Marile migrații
#35 Olympus Mons
#36 RSA – Noaptea lemurienilor
#37 Praf 2 – Atingerea sălbăticiei
#38 RSA – Auro Luck
#39 Războiul Celestinei
#40–49 Aripile Albastre
#50 Sânge, Metal și Speranță
#51 Decadența sufletelor noastre
#52 Povestiri spăimântătoare
#53 Forțe ale Naturii, Mrejele Focului
#54 Războiul Eleninei
#55 Casa din altă viață
#54 Războiul Eleninei
#55 Casa din altă viață
#56 Dinosauria
#57 Mercenarii 1 - Războiul pietrelor
#58 Învățătorul
#59 Noaptea orașului ilustrat
#60 Praf 3
#61 Saurianul de metan - IVA 3
#62 Artefactul
#63 Casa fără cărți
#64 Apophis
#65 Parlamentul
#66 RSA – Hora hoiturilor
#67 Dragonul fără aripi
#68 RSA – Judecata de Apoi
#69 Avatarii faraonului Tlá
#70 RSA – România sub Asediu
#71 Efectul Metamorphis
#72 Dicționar de Enigme și Mistere
#73 Elogiu muncii de partid
#74 Insula pescărușilor
#75 Aurul beznei
#76 București, 2058
#77 Încăpățânarea Timpului
#78 Deocamdată... enigme
#79 Tunelul de la capătul lumii
#80 Ultima frontieră
#81- 83 Istoria Literaturii SF
#84 Orașele caracatițelor
#85 Europa benzilor desenate 2
#86 Confesiunile Omului-câine
#87 Mercenarii 2 - Luptător cu Moartea
#88 Oameni goi pe străzi
#89 Omul cu masca de cobalt - IVA 4
#90 RSA - Tg. Jiu '59

I

„Ieri este în fiecare zi; mâine, nu, își spuse Can, privind în depărtare. Bine că am scăpat."

Își struni calul, răsuflând ușurat. Oamenii regelui rămăseseră mult în urmă, bâjbâind ca orbii în ceață.

Un pâlc trecu foarte aproape de el, hăulind în căutarea altora, cu steagurile grele, câștigate în luptă, la spinare.

Zâmbi și trecu pe lângă ei ca o umbră. Străbătu hățișul pădurii în care intrase, urmând țesătura de poteci cunoscută numai de el, apoi ieși dintre arborii uriași, dând pinteni calului.

Animalul se repezise deja înainte, orbește, simțind și anunțând primejdia. În alergătură, picioarele parcă nici nu-i mai atingeau pământul pietros.

După o bucată bună de drum, Can privi cu teamă înapoi. Nu excludea posibilitatea unei întorsături a lucrurilor. Capcanele puteau răsări de unde nici nu te așteptai.

Văzu, într-adevăr, slujbașii regali ieșind din pădure și pe unul dintre aceștia întinzând un braț în direcția sa.

Traseră fără niciun rezultat cu arcurile din lemn de corn, apoi țâșniră, scurtând distanța până la el. Can nu se miră; piatra era netedă și uscată, iar caii dușmanilor odihniți și bine hrăniți. Alergau cu furie, înghițind și mica distanță ce îi mai despărțea.

Își îndemnă și el calul bine dresat, până în vârful unei coline, apoi coborî în câmpie.

Calul se opri, rotindu-se nervos, scoțând aburi pe nări și ridicându-se pe picioarele dinapoi. Îl temperă, lovindu-l priete-

neşte cu palma şi privi în depărtare pe sub pânza de ceaţă din ce în ce mai destrămată.

Văzu zidurile şi nenumăratele turnuri de apărare ale unei cetăţi.

„Nu se poate! strigă surprins. Aici nu a fost niciodată nimic. Acum cinci zile am trecut prin acest loc... Am halucinaţii... Nu înţeleg."

„Atunci când nu înţelegi ceea ce este evident, poţi înţelege orice", auzi o voce de aiurea.

„Filozofii mei sunt de altă părere", zise Can. „Ei spun că, în condiţiile în care nu e nimic de înţeles, e bine să înţelegi ceva."

În tăcerea care se lăsă, nu mai primi niciun răspuns. Se frecă la ochi, încercând să alunge şi cetatea din minte, dar aceasta se încăpăţâna să rămână la locul ei, înfiptă în mijlocul celui mai scurt drum către graniţă.

Biciui calul, dar acesta nu se lăsa convins să meargă mai departe.

Soldaţii se opriseră în vârful colinei, încercând şi ei, în acelaşi mod, să-şi convingă patrupedele s-o ia din loc.

Drumul ducea spre unul dintre podurile mobile ale cetăţii, aruncat peste şanţul de apărare, plin cu apă stătută, verzuie, între două valuri de pământ bătut, aşa că nu avu de ales. Deoarece săgeţile începuseră deja să vâjâie pe lângă el, Can se gândi că trebuie să intre, cu orice preţ, înăuntru.

Trecu podul şi privi colţurile de piatră ieşite din zid. Căutând un loc de escaladare, văzu cu uimire că locuitorii îi întindeau o mână de ajutor. Poarta se deschisese şi, pentru că podul se ridica în urma lui, putea să privească fără frică ameninţările neputincioase ale duşmanilor şi lăncile lor, fluturate cu furie în aer.

Mulţumi în gând celor din cetate, oricine ar fi fost ei, spunându-şi că, fără ajutorul primit, nu ar fi avut şanse de scăpare.

Apărându-se cu scutul, începuse să facă față, cu tot mai multă greutate, mulțimii săgeților.

— Te vom prinde, Can, nemernicule! scrâșnea din dinți căpetenia. Uzurpatorule! Te vom aștepta aici și o sută de ani! Vei ieși tu până la urmă din cetatea asta care nici nu există. Cineva ne-a luat, se pare, mințile, dar scăpăm noi de vrajă. Nimic nu ține o veșnicie. Atunci să te ferești! Nu vei scăpa nici dacă vei putea să zbori. Cât timp ești pe pământul ăsta, ești un om mort înainte de a-ți da duhul!

— Vorbiți să vă aflați în treabă! le strigă și Can soldaților. Trăim vremuri în care, să te mulțumești cu puțin, e similar cu a te mulțumi cu nimic. Mă întorc eu. Atunci să te ții! Nu mă voi mulțumi să latru la voi. În fața atât de multor oameni mici, ești nevoit să te apleci. Nu voi face asta!

— Când vei fi nevoit să ieși din cetatea asta misterioasă, vei vedea cum ne vom apleca noi asupra ta!

— Mai stați pe-aci!

O săgeată trecu foarte aproape de umărul nobilului, vârful de metal al acesteia lăsând în urmă o dâră de scântei pe dalele de piatră. Urmară alte zeci de săgeți, dar fără niciun rezultat, distanța fiind prea mare. Mulțumi încă o dată providenței și se trase înăuntru, apărându-se cu scutul.

Poarta coborî la fel de repede cum se ridicase, bufnind în calea ploii de săgeți.

Privi împrejur, dar nu văzu nici țipenie de om. Aruncătoare de pietre și flăcări se găseau în număr mare pe ziduri, dar păreau lăsate în paragină cu mult timp în urmă. Poarta nu era acționată de mecanismul cunoscut, cu scripeți, tambururi de lemn, manivele și lanțuri de cupru, iar oștenii, aflați de obicei la post, lipseau. Străzile erau pustii, iar obloanele caselor masive, bătute în cuie.

Alese la întâmplare unul dintre nenumăratele drumuri și încălecă armăsarul, care îl urmase cu un instinct animalic sigur.

Atent la cel mai mic zgomot, Can era pregătit pentru orice surpriză.

După un timp, nechezând ca în fața unei mari primejdii, calul părea că vrea să se întoarcă. Se oprea tot mai des, ridicându-se pe picioarele dinapoi.

— Descalecă! tună o voce puternică, venită de aiurea.

— Cine ești tu, să-mi poruncești mie să descalec?! se enervă Can, trântind scutul de pământ, spre a le arăta celor din cetate că nu se teme de nimic.

În fața lui apăruse un om pe jumătate îmbrăcat, cu două zdrențe aruncate pe umeri și șolduri.

— Eu sunt Pero, spuse, căutând să-și regleze tonul și volumul vocii astfel încât să nu-și mai enerveze interlocutorul. Descalecă și trimite animalul înapoi! Computerul nu îl asimilează.

— Ce tot îndrugi, acolo, omule?!... Cine e stăpânul acestei cetăți misterioase?

— Nu e cetate. E computer.

— Ha, ha, ha! râse nobilul. Trăiască cetatea numită Computer!

— Nu. Acesta este un computer și nu are vreun nume; doar un cod și un index.

— Nu e rău, dar astea sunt vorbe din altă limbă.

— S-ar putea spune și așa, dar nu are rost să ne întindem la vorbă. Stăpânii mei așteaptă.

Can se hotărî să nu-l supere pe acest Pero. Trențele de pe el puteu fi un șiretlic, iar omul putea fi vreun curtean de rang înalt sau chiar stăpânul cetății.

Descălecă și vru să mângâie calul pe coamă, așa cum făcea de obicei când îi dădea drumul să pască, dar acesta se smuci violent, ca la un ordin neauzit, și o luă la goană în josul străzii,

către intrarea pe care veniseră. De sus, unde se aflau, avu o clipă impresia că armăsarul se va lovi de poartă, dar poarta se ridică şi coborî atât de repede încât rămase cu senzaţia că animalul a trecut prin ea. Norul de praf roşiatic, stârnit de bufnitura porţii, arăta că nu fusese nicio iluzie.

„O fi vreo capcană, gândi Can. Tot ce se întâmplă în jur e complet necurat... "

— Să nu ai nicio grijă, nu e nicio capcană, spuse Pero. Suntem prieteni.

— Ghiceşti gândurile?! se sperie nobilul.

— Cum ar putea oare un gând să ghicească gânduri? Suntem gândurile tale; computerul ne-a sintetizat. Îţi aduci aminte de mine?

— Nu, răspunse Can vădit tulburat.

— Sunt un gând fugar. Nu am întâietate în faţa altora. Să mergem! îl îndemnă.

Cuprins de o teamă inexplicabilă, nobilul îşi urmă gândul.

„Oare de ce tremur?! se miră. M-au salvat de la o moarte sigură... Dacă nu se ridica podul, acum eram mâncat, ca oştenii care m-au slujit cu credinţă. Şi totul, fără niciun folos... "

— Unde mergem? întrebă, văzând că omul nu mai scoate niciun sunet. Unde mergem?! se răsti apoi, fără rost, făcând un gest ameninţător spre mânerul sabiei.

— Nu-ţi pot spune precis. Viaţa îţi dă posibilitatea să alegi drumul spre grădina înflorită care te duce la marginea prăpastiei sau drumul spre deşertul care te duce departe cu gândul. Mi s-au cam terminat cuvintele. Vei fi însoţit de un gând fără cap... Ia seama! Ai multe gânduri lipsite de cap.

Orbit de o furie pe care nu şi-o înţelegea, Can smuci sabia din teacă, iar sabia vâjâi prin aer despărţind gândul de cap.

Ţeasta metalică a gândului pocni pe pavaj şi se sparse, din ea sărind numeroase circuite minuscule, şuruburi, sârmuliţe

elastice şi bucăţele de metal. Ochii clipiră câteva momente, neliniştiţi, apoi explodară. Cuprins de flăcări, craniul se mistui până când din el nu mai rămase nimic.

Trupul fără cap rămăsese în picioare, ţeapăn, cu mâinile înălţate în aer. Muşchii se relaxară şi pumnii se deschiseră, apoi urmă un gest vag, însemnând orice ţi-ai fi putut imagina.

Un braţ îi indică să meargă mai departe, dar omul rămăsese ca paralizat.

„Credincioşii au avantajul că, atunci când greşesc, pot să se roage şi să se lamenteze, îşi aminti Can vorbele unui călugăr, frate al tatălui său, dar şi ateismul prezintă un avantaj; necrezând în ceva, poţi crede în orice. Pe o scară de la 1 la 100, ateul este un credincios a cărui credinţă este egală cu zero, dar tot un credincios se cheamă că e, dacă e dispus pe scara credinţei..."

Ar fi vrut să cadă în genunchi şi să se roage, să plângă, să ţipe, să se târască prin praf, dar picioarele îi erau de plumb şi gura încleştată. Pentru cine era un astfel de spectacol?

Într-un târziu, îşi dădu seama că nu are niciun rost să se frământe. Văzuse în războaie scene mult mai tragice, iar acesta, pe deasupra, nici nu era om, ci o maşinărie construită de cine ştie cine.

Urmă drumul indicat de gând, fără să spună nimic, pregătit să înfrunte orice primejdie, chiar şi moartea, cu sabia în mână. Pero îl chema cu gesturi nerăbdătoare, iuţind pasul. Fu momentul în care nobilul îşi aduse aminte de alchimistul tatălui său. Acesta îi umpluse capul cu tot felul de năzbâtii despre o serie de rotiţe zimţate, care pot fi îmbinate pentru a amplifica mişcarea şi a conserva energia, în scopul construirii unei maşini de zburat. Obsesia privind o astfel de maşină l-a făcut să se trezească într-o noapte, brusc, din somnul adânc ce i-l pricinuia vinul, şi să deseneze un om cu pieptul plin de roţi dinţate

şi arcuri, asociindu-i chipul cu acela al unui negustor de blănuri, Pero pe numele lui, fiul lui Ilum.

„Lipsa gândului e amintirea lui. Dispare gândul, vine amintirea şi ia locul gândului. Amintirea e tot un gând, dar mai estompat decât gândul original. E bine să ne gândim la toate astea...", păreau a-i sugera gesturile decapitatului.

„Un gând fără început sau un gând neterminat? răspunse Can acestui gând. Cel mai simplu mod de a face faţă absurdului e să-l abordezi în felul tău."

„S-o lăsăm baltă! îi răsună gândul în urechi. Orice nu înţelegi e o prostie."

Străbătură străzi fără număr, trecură pe lângă tot felul de clădiri, pe sub porticuri, cu o arhitectură care mai de care mai ciudată, prăvălii, piete pustii şi fântâni arteziene. Unele se suprapuneau peste amintirile lui, altele nu, rămânând ascunse în negura memoriei.

Urcară o scară şi pătrunseră într-o încăpere vastă, feeric luminată, în care razele păreau a ieşi din toate lucrurile sau, cine ştie, poate chiar ieşeau din ele. Plafonul, podeaua, pereţii, statuile de pe margine, jilţurile, păreau ireale, dând umbrelor un aspect material, incredibil, înfricoşător.

Trupul lui Pero îngenunchease în faţa peretelui din fundul sălii, fiind învelit în fascicule luminoase multicolore. Se auziră zgomote ca venind dintr-un stup de albine, apoi corpul îi explodă, la fel ca şi craniul său, cu puţin timp înainte, mistuindu-se, cu mâinile întinse, ca într-un zbor absurd.

— Stai jos! Se auzi o voce tăioasă din direcţia peretelui. Trage-ţi un jilţ şi aşează-te!

Can nu era obişnuit să i se comande. Rămase în picioare, să vadă ce se întâmplă.

— Înţeleg să fii arogant, dar să nu te mândreşti cu asta! insistă vocea.

— Nu m-am gândit niciodată la asta, spuse nobilul.

— Te pot dezintegra într-o secundă.

— M-am învățat cu răul. Nu-mi poate face nimeni niciun bine.

— N-a spus nimeni că e un lucru rău dacă te dezintegrez.

— Pot să-mi fac și singur binele sau răul.

— De binele sau răul pe care ți-l faci singur nu aude nimeni.

— Înțeleg că singurul bine pe care ți-l poate face cineva este să fii de acord cu el.

— Începi să mai vii de-acasă.

Can își trase un jilț și se așeză.

„Nu se mai termină odată cu acest vis tâmpit, își spuse, presimțind că peretele sau ceva din jur îi ascultă gândurile."

— Ai dreptate, continuă vocea, îți cunosc toate gândurile. La rândul lor, biocurenții tăi încep să se cunoască între ei. Nu te teme! Gândurile nu-ți fac rău, cu condiția să fie ale tale, să nu le ai de aiurea.

— Cine sau ce ești?

— Sunt un computer, o mașinărie gânditoare.

— Eu sunt Can, fratele regelui de acum al ținutului...

— Ai visat să dai jos un conducător, apoi alt conducător, apoi alt conducător. Nu te mai trezești din vis. De ce nu te hotărăști să conduci tu?!

— Mi-e frică.

— Treci drept un războinic curajos.

— Sunt curajos atâta timp cât înțeleg. Acum, nu mai înțeleg nimic. Curajul este frica nebunului. De ce nu te arăți?

— Ți-e frică de necunoscut. Sunt tot ce te înconjoară, o formă inumană, cu multiple posibilități de metamorfoză, lente și continue. Gândește-te cum te-ai simți dacă ar trebui să nu faci un pas sau să ridici un braț în zece secole, în mijlocul semenilor

tăi! Cred că înțelegi. Te găsești în creierul unuia dintre cele mai perfecționate calculatoare din această parte de lume.

— Înțeleg, spuse Can, deși nu înțelegea nimic.

— Proprietarii mei sunt ființe de cu totul alt tip decât oamenii. Ei trăiesc pe o planetă atât de îndepărtată și cu o viteză atât de mare, încât mintea voastră nu poate evalua distanța până la ei și viteza existenței, înmulțirii și succesiunii generațiilor lor. Tot ce îi desparte de voi e ceva echivalent cu infinitul. Acolo, departe, timpul, spațiul și lumina sunt altfel. Aceste noțiuni se strâng într-un punct și se răsfrâng în afară. Le-am putea numi, dacă am avea destule cuvinte pentru ele, antilumină, antispațiu, antitimp, dar lucrurile nu depind, ca aici, de numele pe care îl poartă...

— Ce vreți de la mine? Nu v-ați găsit pe altcineva? De ce au așezat... de ce ai așezat cetatea în calea mea?! strigă, înfuriindu-se brusc, fluturând sabia.

— La graniță te așteaptă o capcană. În pădure se găsesc mii de oșteni. Fiecare tufiș adăpostește un om. Ai scăpat din cauza unei toane a fratelui tău, aceea de a te prinde la ieșirea din țară, de a-ți da iluzia că poți să scapi, de a-ți prelungi cât mai mult agonia de om învins și hăituit. Privește!

Pe un ecran apăru pădurea cu nuanțe predominant ruginii, iar printre arbori recunoscu cercetașii regelui, îmbrăcați cu pantaloni bufanți și ciorapi strânși pe gambă, purtând pe cap scufii de mătase argintie. Văzându-le fețele inexpresive, obținute prin chirurgie estetică, se sperie și se trase înapoi ca în fața unui pericol real. Cercetașii erau înfometați, înainte de a fi trimiși în misiune, și niciun inamic mort nu scăpa de rușinea de a fi devorat.

— Te-ai convins? reluă vocea. Dacă n-ai fi pătruns aici, acum puteai fi deja transformat în elementele de bază ale metabolismului vostru și asimilat.

— Da, spuse nobilul, spăşit şi speriat, neştiind ce să creadă. Cum aş putea să mă achit de datorie?

— Aici am vrut să ajung, vibră vocea. Mă bucur că ai înţeles. Ai o datorie de plătit... Datoria ta e să-ţi urmezi gândurile. Eu am puterea de a le materializa, dându-le aspect practic. Vei pătrunde, rupt de orice gând, chiar în mijlocul gândurilor tale... Poţi pleca. E timpul să mă reîncarc. Repausul, ca şi oboseala mea, sunt la fel de folositoare stăpânilor mei. Am transmis destul.

Can văzu cum încep să se stingă, pe rând, seturile formate din mii de beculeţe divers colorate şi înţelese că e cazul să se retragă. Fâşâitul magnetic, precum şi bâzâitul înnebunitor al mişcării informaţiilor şi aşezării lor în alte matriţe, îl speriau. Tăcerea îl făcea să-şi audă bătăile inimii şi să-şi blesteme frica.

„Nu voi şti niciodată dacă liniştea îmi dă o senzaţie înălţătoare sau îmi sugerează adâncimea. E o linişte de îţi dai cu degetele în ochi...", gândi, căutând să se reculeagă.

II

Străbătu culoarul şi intră în camera ce îi fusese indicată de unul dintre slujitorii veniţi în număr mare să i se supună. Trânti uşa şi îşi desfăcu sabia, aşezând-o pe masă. Obosit, căzu într-un jilţ, prinzându-şi capul în mâini. Încercă să aţipească, dar prin faţa ochilor minţii îi treceau tot felul de obiecte şi peisaje. Gândurile începuseră să-l năpădească, încurcându-se ca într-o mreajă deasă.

„E normal ca, repetate de prea multe ori, greşelile să capete un sens. E normal ca, după ce reuşeşti să aduni toţi proştii în jurul tău, să realizezi cât eşti de singur. E normal ca, într-o lume ca asta, o mână să se spele cu alta şi picioarele să te ducă îna-

inte. E normal ca cel ce se scoală de dimineață să sape groapa altuia. E normal ca oamenii mari să se lovească de tot felul de lucruri, în această masă de gânduri ca o apă stătută", își zise, apoi deschise ochii.

Văzu că, într-adevăr, se găsește cufundat în apă până la piept. În jur pluteau tomuri grele, îmbrăcate în piele de câine, cu încrustații de argint, vase din porțelan scump, pantofi și statuete de lemn de cer.

Își roti ochii, plictisit, crezând că e într-un vis banal, dar femeia i se așezase pe retină, orbindu-l, provocându-i o durere de cap ascuțită. La început crezu că e o statuie, dar zâmbetul atât de cunoscut îi spulberă această părere.

Stătea, ca și el, într-un jilț, cu apa până aproape de gât. Mâinile și jumătatea superioară a trupului se ghiceau în transparența lichidului, iar cutele rochiei, ce părea mult mai transparentă în unda verzuie, se mișcau lent, ca niște alge ireale.

— Te-ai gândit mult la mine, nu-i așa? întrebă femeia. Nu ți-ai închipuit că ne vom cunoaște așa, cufundați în apa gândurilor tale. O reprogramare nu mai e posibilă. Ți-ar fi plăcut să alergăm pe un câmp înverzit, să culegem florile imaginate de tine. Sunt nevoită să suport răceala acestor gânduri. Ți se citesc în ochi. Sunt gânduri îndreptate, majoritatea, spre jaf, ucidere, război, cruzime. Nu puteai să concepi mai cald acest fluid de gânduri.

— Nu e sigur că e fluidul gândurilor mele. Gândurile mele sunt apă de ploaie... De ce ești îmbrăcată în alb? Nu te-am gândit niciodată în acest fel. Eu nu gândesc în alb.

— Gândurile trebuie să fie îmbrăcate în albul inefabilului. Nu mai ții minte? Tu spuneai: „Luați prietenii și înveșmântați-i în alb! Dintre toate închisorile, haina albă e cea mai curată... "

— Îmi amintesc, spuse Can.

— Vezi?

— Cum te numeşti?

— Cum vrei. Să zicem... Ideea. Îţi place?

— Chiar foarte mult. O idee, un gând, o fiinţă din gând... Cred că eşti una dintre puţinele mele idei. Sunt foarte încântat.

— Serios? întrebă ea ironică. Dar aceşti fluturi albaştri? Îţi plac?

Can întoarse capul şi văzu nişte oameni minusculi, înzestraţi cu aripi albastre, transparente, zburând pe deasupra apei.

O privire fu de-ajuns pentru ca numărul fluturilor să crească simţitor, acoperind totul. Cei mai mulţi se aşezaseră pe creştetul capului şi umerii bărbatului, acoperindu-i în întregime partea trupului de deasupra apei.

Văzându-l ornat în acest fel, cu fluturi încâlciţi în păr sau aşezaţi, claie peste grămadă, pe gât sau pe faţa din care nu se vedeau decât ochii, Ideea izbucni în râs.

— Fă ceva! Salvează-mă! strigă Can.

— Cum să te salvez de fluturii din propriul tău cap? întrebă femeia, stricându-se de râs.

Prinse un fluture-om şi îl strivi în palmă. Aripile se sparseră în mii de bucăţele fine, iar din trup săriră nenumărate rotiţe, şuruburi, butoane şi miezuri magnetice, abia vizibile.

— Salvează-mă! se răsti şi încercă să desprindă fluturii-om, înfipţi, cu unghiile lor minuscule, în barba lui. Ştii că te iubesc. Eu te-am creat...

— Mda, s-ar putea spune, zise Ideea, luând o mină serioasă. Ştii că nici tu nu-mi eşti indiferent. Doar tu m-ai gândit aşa.

Scoase o mână din apă şi încercă să facă un gest teatral, dar nu reuşi decât o parodie a acestuia. Cu cealaltă mână culese un fluture-om, ţinându-l între două degete, ridicat în lumină. Acesta tremura tot, cu aripile pleoştite pe lângă corp, emiţând un sunet subţire, ca un fir de păianjen.

Ideea îl duse la ureche şi îl ascultă cu atenţie.

— Ce zice? se auzi glasul lui Can de sub învelişul de fluturi roitori.

— Spune să te gândeşti că ţi-ar putea fi folositori... Mai spune că, dacă îi distrugi, apar alţi o mie în locul unuia singur.

— La ce mi-ar putea folosi? Sunt prea mici şi cu aripi atât de fragile...

Auzind aceasta, fluturii îi pătrunseră sub haine, făcându-l să se cutremure de râs.

— Nu trebuie să-i jigneşti, îi spuse Ideea, când fiinţele minuscule încetară să-l mai gâdile. Dacă o ţin tot aşa, trecând şi la pişcături, te pot face ferfeniţă.

— Lasă asta! aproape că urlă Can. Întreabă, mai bine, dacă sunt fiinţe raţionale şi mă lasă în pace!

— Gândeşti? îşi mişcă Ideea buzele, imperceptibil, pentru a nu sufla fluturele din palmă.

Ascultă cu atenţie bâzâitul, apoi râse.

— Bineînţeles că nu gândeşte, din moment ce el însuşi nu e decât o frântură de gând.

— Atunci, de unde ştiu la ce sunt folositori?

— Poate ne ajută să luăm tronul fratelui tău.

— Iată ideea! sări bărbatul, zdrobind câteva sute de fluturiom.

Insectele moarte fură imediat înlocuite de alte sute de mii.

— Ideea sunt eu, spuse femeia. Cu mine în gând ai fost atâţia ani, alături de mine îţi vei sfârşi zilele. Eu sunt regina ta.

Se ridică în picioare şi îşi frecă braţele şi umerii goi. Dinţii începuseră să-i clănţăne ritmic. Apa îi ajungea până la brâu.

— Mi-e frig, spuse, continuând să tremure din toate încheieturile şi să-şi maseze muşchii.

— Ce pot să fac? întrebă Can.

— Nu ştiu. Să mergem!

— Să mergem?! Ușor de zis. Nu vezi că nu pot să mă mișc din cauza fluturilor?!

— Încearcă! îi porunci și îi întinse mâna.

Bărbatul se prinse cu putere de brațul fragil al Ideii. Frigul se transmise la el și începu să tremure. Îl enerva zborul continuu al fluturilor-oameni.

— Simți răceala ideii? întrebă ea.

— Simt, ridică el din umeri.

— Acesta este cuvântul, declară femeia și fluturii dispărură ca prin farmec. Privește! Și apa începe să scadă.

Lichidul le ajunse, într-adevăr, la genunchi, la glezne, apoi începu să se scurgă prin crăpăturile plăcilor de marmură, lăsând în urmă scoici, alge, crabi, pești ce se zbăteau disperați.

— Ciudat, spuse el.

— Nu e nimic ciudat, spuse ea. E un lucru normal. Atunci când ți-e frig, gândurile te duc spre ținuturile calde, în imediata apropiere a unor aștri incandescenți.

— Eu mă gândeam la un foc ce arde în vatră, nicidecum la aștri aprinși ai imaginației unei idei.

— Vorbeam și eu așa, spuse Ideea. Privește! Focul s-a aprins în șemineu.

Can văzu flăcările ridicându-se dintre butucii noduroși. Lemnele ardeau fără să se mistuie, fără să se transforme în jăratec sau cenușă. Era proiecția imaginii unui foc arzând.

Vru să întrebe ceva, dar se abținu. Începuse să-l enerveze discuția. Totul nu era decât așa cum spunea Ideea. Adevărul era numai al ei, iar el detesta să tot audă adevăruri diferite de la oameni diferiți. Și, apoi, simțea că, oricât i s-ar fi explicat, nu ar fi putut înțelege tot ce se petrecea în jur.

„Voi lua lucrurile așa cum sunt, își spuse. Ce rost are să le mai complic și eu cu întrebări inutile?"

Ideea îi prinse firul gândului și îl trase cu putere de mână.

— Nu-ți fie teamă! Ești cu mine. Nu ți se va întâmpla nimic rău. Când vei fi din nou singur, nu știu ce va fi, dar acum suntem împreună... Am păstrat și un fluture-om.

Deschise pumnul celeilalte mâini și lăsă mica ființă să zboare. Fluturele descrise un arc de cerc prin aer și se așeză pe umărul lui Can.

— Îmi furi chiar și gândurile, spuse bărbatul și prinse femeia în brațe.

— Frumusețea, așa cum o concepi, îți fură totdeauna gândurile, îi șopti ea mângâindu-i fruntea.

Se cufundă în ochii lui tulburi, în care sălășluia încă imaginea focului arzând în vatră.

— S-a făcut frig, spuse Can.

Femeia se desprinse din îmbrățișare și se apropie de foc. Se așeză pe un jilț și suflă în cărbuni, încălzindu-și mâinile la proiecția optică a unui foc viu și la căldura acestuia.

„Dragostea, ca și adevărul pur, e o minciună unanim recunoscută, își aduse bărbatul aminte un pasaj din nu se știe ce filozof. Ea este o idee înzorzonată de mantia peticită a cuvintelor, e o idee ascunsă... Conținutul contează, ideea de iubire. Învelișul nu are niciun sens... "

Privi trupul femeii, prin rochia alb-străvezie, în lumina jucăușă a flăcărilor și simți o căldură interioară.

— Ce faci?! întrebă Ideea.

— Meditez de pe margine, îi răspunse zâmbind și o sărută.

— Mai bine stai jos! E atât de bine acum... nici n-ai idee.

— Te am pe tine, spuse Can. Îmi ajunge. Omului, cred, nu-i trebuie mai mult de o idee bună într-o viață.

— Știu eu?! Oamenii sunt foarte schimbători... Poate din cauza asta sunt atât de trecători... Omul se transformă atât de rapid, încât nu reușește să se deruteze numai pe sine, ci și pe cei din jur. Rămâne în amintirea urmașilor o imagine estom-

pată, mereu modificabilă după împrejurările viitorului, apoi dispare. Și viitorul modifică trecutul, după împrejurări. Stăpânii mei și ai computerului, locuitori ai planetei Nef, sunt altfel. Omul e un material de studiu extrem de prețios pentru ei.

— O fi, dar eu nu am niciun chef să fiu studiat.

— Trebuie, spuse Ideea. Nu avem de ales. Vrei să se reia totul din momentul când se derulează urmărirea și să nu se deschidă poarta?

— În niciun caz.

— Vezi?

— Ce să văd? întrebă bărbatul. Vocea aia numită computer spunea că nefienii ăștia trăiesc cu o viteză atât de mare încât e posibil să treacă mii de generații până termin eu fraza asta. De ce i-ar interesa pe unii ceea ce a început să-i intereseze pe alții, aceștia din urmă fiind, acum, deja dispăruți?

— Știu eu? Nu știu. Gândește-te în altă parte!

— În alt spațiu?

— Nu, spuse femeia. În altă direcție și mult mai puțin. Pe Pământ sunt tot mai mulți oameni triști. Asta dovedește că au început să gândească mai mult și le pare rău după energia consumată...

Îl sărută și zâmbi forțat.

— Nu înțeleg nimic, spuse nobilul puțin iritat. Eu nu sunt un gânditor, ci un războinic. Întâi ucid, apoi încep să mă gândesc la acest lucru. Mai explică-mi!

Fluturele zburase de pe umărul bărbatului pe umărul Ideii. Nobilul îl privi o frântură de secundă, apoi își ațintì privirea asupra focului.

— Vorbește! îi porunci femeii. Se stinge focul.

— Dacă vrei... Să luăm un caz concret. Unii te cred uzurpator, alții te cred izbăvitor. Cine are dreptate?

— Și unii și alții.

— Cum crezi că vei rămâne în amintirea celor ce vor veni? întrebă Ideea.

— Nu ştiu.

— Vezi? Amintirea este arta de a supravieţui. Asta depinde de fapte şi oameni. Trebuie să iei tronul regatului şi să-i înlături pe cei ce te numesc uzurpator. Astfel, rămâi cu cei ce te numesc izbăvitor şi vor transmite urmaşilor lor numai cuvinte frumoase despre tine. Dacă îi laşi în viaţă pe ceilalţi, te vor da jos şi vor pune pe tron un uzurpator, care e izbăvitor pentru ei. Unde se impun regulile unui joc, jocul devine regulă. Omul e mai tentat să asculte minciuni. Asta, de lene. Adevărul trebuie controlat şi cere consum de timp şi energie. Minciuna se ia ca atare...

— Vrei să spui că minciuna e mai uşor de crezut? întrebă nobilul.

— Exact. E simplu.

— Da, îşi aminti Can şi în ochi îi apăru o sclipire de lumină. Aşa spunea şi sfătuitorul meu: „Să nu asculţi nimic până nu vei auzi ceva, să nu priveşti în nicio parte până nu vei vedea, undeva, ceva!", dar nu văd cum aş putea învinge puternica armată a fratelui meu cu un fluture şi o femeie.

— Uiţi că moartea unui asemenea fluture-om echivalează cu apariţia a alţi o mie în loc. Prin dispariţie, aceştia îşi măresc numărul, în mod progresiv. Imaginează-ţi o armată care abia se mişcă din cauza platoşelor grele, cum se luptă, zguduită de râs, cu o armată de fluturi mici şi vioi!

— Minunat, se entuziasmă omul. Am simţit-o pe pielea mea... Dar dacă acest fluture-om nu se transformă în alţi o mie? De unde ştiu eu că e prolific? De unde ştiu eu că aceia care vor rezulta, vor lupta pentru mine şi nu se vor întoarce, din nou, împotriva mea, să mă reducă la tăcere?!

— Întrebarea se justifică mai mult decât orice răspuns, spuse femeia. Stai să-l întreb!

Întinse mâna, iar fluturele i se aşeză în palmă. Îl duse la ureche, apoi aproape de buze şi îi şopti ceva.

Can văzu cum ritualul se prelungeşte la nesfârşit şi se întrebă ce or fi discutând. Îşi aplecă urechea spre Ideea şi nu înţelese nimic. Fluturele-om emitea sunete abia perceptibile, iar femeia îi şoptea în limba lui necunoscută.

Cu mâna liberă, Ideea îi făcu semn nobilului să se depărteze, împingându-l uşor într-o parte. Acesta se supuse şi se aşeză într-un jilţ, la câţiva paşi de şemineu.

În incintă se aşternuse o linişte apăsătoare. Nu se auzeau decât şoaptele aproape imperceptibile ale Ideii şi lipăiturile peştilor rămaşi pe pardoseala umedă după retragerea apei.

„E o linişte de îţi dai cu degetele-n ochi, îşi spuse nobilul, iar peştii ăştia, care tot sar şi se lovesc de lucruri fără încetare ar fi trebuit să moară demult... "

Îşi aduse aminte că e rupt de foame şi ideea unei frigărui pe focul din cămin îl învioră.

Prinse un peşte, dar acesta îi alunecă din mâini, continuând să se zbată şi mai puternic încolo şi încoace. Încercă să prindă un altul, dar truda îi fu zadarnică. Luă sabia de pe masă, o scoase din teacă şi o înfipse într-un crap, profitând de faptul că se înţepenise între două dulapuri, unde se zbătea inutil.

O friptură de peşte nu era chiar o friptură de viţel, dar dezamăgirea îi fu şi mai mare. Auzi un sunet metalic, iar crapul, construit ca şi fluturii, se destrămă în minusculele piese ale unui angranaj complicat, mecano-electronic, risipindu-se peste tot.

— Foamea e numai în mintea ta, spuse Ideea.

— O fi că, dacă nu-mi aduceam aminte, nici că mă pocnea aşa cumplit.

— În computer nu-ți va fi niciodată foame, îi spuse.

Terminând de discutat cu fluturele-om, îl luă cu multă grijă și îl băgă într-o cutie. Nu apucă să spună bărbatului că minuscula ființă era de partea lor deoarece acesta tresări la gândul neașteptat ce îi fulgerase creierul.

— Ești la fel ca peștii și fluturii?

— Nu, nu sunt la fel, îi răspunse femeia, la întâmplare. Nu știa dacă e la fel ca peștii sau fluturii, dar, oricum, se gândi, nu era ca aceștia; precis era ceva mult mai complex.

Curioasă, luă un stilet de pe o etajeră și își făcu o tăietură adâncă de-a lungul brațului. Sângele țâșni, roșu, vâscos, cu același miros pe care îl știa Can dintotdeauna, din numeroasele bătălii purtate, turnire sau execuții publice.

— Sunt... ca oamenii?! se miră Ideea.

— Văd, spuse bărbatul, crezând că i se adresează.

— Femeia e tot ce vrea bărbatul. Un gând, e cu atât mai mult.

— Femeia e ca un răsărit de soare, dar nu e nicio femeie mai frumoasă ca un răsărit de soare.

— E de ținut minte, spuse Ideea.

— Ar fi bine să lăsăm filozofia și să-mi spui, mai bine, cum am putea face rost de ceva de mâncare.

— O să uiți. Poți să uiți de foame, poți să uiți de orice.

— Dacă ar uita de foame oamenii acestui stat, ce ușor ar fi de condus! spuse nobilul.

— Lasă-i pe ceilalți oameni! Ei au rămas afară, iar tu ești aici, înăuntru. Foamea e doar un cuvânt. E doar în mintea ta. Computerul ți-a micșorat funcțiile metabolice. Ești, dacă vrei, un mort viu.

— De micșorat, mi-o fi micșorat computerul aceste funcții, dar necazul e că abia acum aflu că dețineam așa ceva. Dacă funcția de mare dregător mă ținea în viață și îmi dădea mari satisfacții, înseamnă că acest computer m-a lăsat fără dregătorie.

— Te-ai lăsat singur fără dregătorie, atunci când ai pornit războiul prin care voiai să iei tronul fratelui tău mai mare, spuse Ideea. Dacă învingeai, te alegeai cu o dregătorie mai mare. Acestea sunt funcții politice. Eu vorbeam de funcțiile metabolice vitale, care îți asigură supraviețuirea. Metabolismul este un cuvânt de care te lovești toată viața, un cuvânt care dispare odată cu tine, pentru tine, care totuși reușește să rămână în urma ta. Pentru alții, bineînțeles. Acest cuvânt este hrănit cu mâncare. Nu știu cum să-ți explic mai bine deoarece nefienii nu-l cunosc și nu au nevoie de așa ceva.

— Un duh?

— Mai degrabă, un proverb. Am văzut că voi, nobilii acestei țări, mențineți funcțiile vitale ale poporului mai mult cu proverbe, cântece, pilde, circ și indici de plan.

— Dar, se enervă Can, am lăsat oamenilor libertatea de a-și imagina o viață mai bună. Poate vin nefienii ăștia ai tăi să-mi fluture pe la nas teoria populistă conform căreia o țară cu mai multe milioane de monezi de aur decât locuitori trebuie să fie prosperă. Ce-ai vrea, să trecem de la statul de drept la statul de drept comun?! Să ajungem cu toții să ne mâncăm plăcinta cu mâini cu tot?...

— Uf, ce chin! De ce te-or fi ales nefienii tocmai pe tine?

— Pentru că eram în pericol.

— Nu cred, spuse Ideea. O lume întreagă e în pericol permanent. E posibil să te fi ales pentru că ești un om dintr-un ev întunecat, despre care nu se va ști niciodată prea mult, și pentru că ai un coeficient de inteligență redus. Prostia nu trebuie distrusă. Fugind de ea, devenim mai deștepți.

— Am fugit de proștii ăia din armata fratelui meu și nu sunt deloc mai deștept.

— E vorba de fuga de prostia proprie.

— Aici e mai complicat. Pentru a fugi de propria mea prostie, trebuie să stau pe loc, să citesc mult, nu să fug, râse Can.

— Numai proştii au inteligenţa de a fi proşti.

— Prostul e un bun ascultător; nu înţelege nimic.

— Prostul nu ascultă; prostul vorbeşte. Indiferent dacă înţelege sau nu ceva. Globul acesta pământesc nu încape decât într-un creier antrenat, spuse Ideea.

Bărbatul se apropie şi o privi atent, neştiind ce să creadă. Îşi spuse că aiurelile debitate de femeie erau din cauza rănii de la mână. Nici el nu se simţea prea grozav. Încercă să analizeze situaţia în care se găsea, dar gândurile îi erau tot mai confuze, întrerupte tot timpul, de parcă o mână nevăzută i-ar fi modelat mintea şi trupul în fel şi chip. Simţea ceva apăsător, ceva de dincolo de cuget, ceva transparent, ca un curent de aer rece.

— De ce spui Pământului glob? întrebă. Globul e sferă. Stelele sunt sfere, deasupra Pământului, care e fără margini şi se întinde cât vezi cu ochii. Stelele sunt sus, iar Pământul e jos, deasupra Iadului. Altfel, ce rost ar mai avea cuvintele „sus" şi „jos"?!

Ideea îşi spuse că encefalul bărbatului se depărtase de starea de funcţionare maximă şi se hotărî să procedeze cu tact. Nu avea voie să greşească sau să întindă prea mult coarda discuţiilor de principii. Asta însemna autodesfiinţare şi se bătea cap în cap cu instinctul de conservare şi cultul personalităţii, pe de o parte transmise de la om, iar pe de altă parte inoculate de nefieni.

Se apropie şi se cuibări la pieptul lat, de războinic, al nobilului, iar acesta reacţionă normal, uitând de foame, de forma Pământului, de condiţia individului în societate şi celelalte frământări.

Can strânse femeia în braţe şi o sărută, iar ea se desprinse şi, alunecând ca o felină într-o parte, îl prinse de mână.

— Vino! Îți voi arăta cetatea, cum îi spui tu. Acum e populată. Computerul și-a zămislit singur locuitorii. Fluidul gândurilor tale e peste tot și e analizat cu minuțiozitate.

— În trecutul îndepărtat, și noi, oamenii, puteam zămisli imagini, spuse Can.

— Aici e vorba de mult mai mult decât atât. Aici e vorba nu numai de producerea unor imagini, ci de materializarea lor. Vino! Vei vedea.

III

Străbătură în fugă zeci de coridoare, mai lungi sau mai scurte, mai largi sau mai strâmte. Nu se puteau opri și simțeau că o entitate nevăzută le încurcă drumurile. Culoarele se întretăiau într-un mod aparent absurd.

Ideea abia atingea covoarele, iar bărbatul o urma, transpirând abundent. Se deplasa greoi, abia trăgându-și cizmele grele, care se cufundau în covoarele moi. Într-un târziu, căzu în genunchi, extenuat, cu respirația tăiată.

— Parcă zbori, gemu.

— Ca gândul, spuse femeia. De ce te-or fi ales nefienii tocmai pe tine?

— Nu am viteză prea mare, dar sunt antrenat și am o rezistență fizică destul de mare.

— Trebuie să ajungem la timp, spuse ea, îndemnându-l să se ridice. În curând, ajungem în partea de nord a computerului. Acolo, culoarele sunt luminate. Vei vedea care ar fi gândurile tale dacă vei fi dus pe Nef.

— Nu vreau să merg pe niciun Nef. Am înțeles că planeta asta e la infinit, iar noi suntem deja istorie pentru locuitorii ei

rapid trecători, răspunse Can, poticnindu-se la fiecare pas. E contrar principiilor democratice, potrivit cărora nu e bine să jignești pe cineva nici măcar cu o vorbă bună. De fugărit pe culoare, nu mai vorbesc.

— Te înțeleg, râse Ideea. Pentru că, de la umor până la pumni nu e decât o palmă, e bine să ne grăbim. Vino! Vino!

Încercă să-l ridice din locul unde se așezase.

— Numai alergând poți scăpa de gânduri, spuse femeia. Vei putea vedea lipsa gândurilor tale, materializată și ea de computer. Nu ești curios?

— Nu. Sunt obosit. Vreau să dorm.

— Oamenii sunt ciudați. Când nu pot atinge un obiectiv, imaginează altceva, cu totul deosebit de ceea ce ar putea obține dacă ar insista puțin. Nu sunteți deloc curioși. Nefienii sunt chiar curiozitatea.

— Poate că nu au oase care să fie solicitate, spuse Can, ridicându-se cu greu.

Ideea îl ajută, apoi îi rupse cămașa. Apăsă cu degetul arătător punctul roșu desenat pe toracele bărbatului, iar acesta simți cum se ridică în el un fior rece, combinat cu un miros plăcut, de mentă. Oboseala începu să-i iasă prin toți porii și dispăru ca prin farmec.

Mirat, privi împrejur.

— Parcă aș fi cufundat în apele unui râu de munte, într-o frumoasă dimineață de vară... Ce e asta? Ce mi-ai făcut?

— Ești un om însemnat. Am atins semnul și atât. Când ajungi la capătul puterilor, dar numai atunci, poți să te reactivezi singur. Te poți simți ca după un somn de trei zile.

— Aici am fost străpuns de o săgeată, în copilărie. Cine mi-a făcut semnul?

— Nu știu, spuse Ideea.

— Ciudat. Cum ai găsit semnul? Cine ți-a spus că aș fi însemnat?!

— Nimeni. Lucrurile se petrec de la sine, fără vreo cauză și fără să li se poată afla vreun efect. E ceea ce nefienii numesc „mișcare aparentă". Pietrele se supun legii „a fi pentru a fi". Înainte de a fi așezate în drum, pentru ca oamenii să se împiedice de ele, pietrele sunt, pur și simplu. Generațiile nefienilor trec prea repede pentru a putea percepe mișcarea. Ei sunt mișcarea. Mai sunt și distanțele imposibile dintre planete... Să mergem! Ajungem la culoarele luminate.

— De unde știi în ce parte s-o luăm? întrebă Can.

— Nu știu. Computerul nu m-a înzestrat cu puterea de autoanaliză. Sunt pentru tine, nu pentru mine.

— Ce idee!

— Da, e o idee, spuse femeia și îl trase după sine.

Începură, din nou, să alerge, Ideea puțin mai în față, pentru a indica drumul, iar Can în spate, frânând la capătul culoarelor și accelerând la mijlocul lor.

— Atenție! strigă femeia. Închide ochii! Ajungem la lumină.

El se conformă, dar era prea târziu. Mănunchiul de raze luminoase îi pătrunsese deja în ochi. Le simțea sub pleoape ca pe niște bucăți de cărbune încins.

Se cufundă într-un șuvoi de lumină și întinse mâinile, ca un orb. Razele de lumină i se strecurau printre degete, arzându-l. Cu toate că se forța să deschidă ochii, pleoapele cădeau mereu, ca niște storuri de piatră, închizând în umori alte miliarde de fotoni.

Privea, știa că percepe lumina galbenă și materială, dar refuza să creadă asta, căutând s-o imagineze albastru-verzuie. Lumina se lupta cu omul, pentru a-și păstra identitatea, pentru a-și recăpăta culoarea, dar acesta, orb, o trecea prin filtrul gândirii, descompunând-o în absurde și imateriale jeturi de raze.

— Aleargă! îl împinse Ideea. E singura soluție pentru a scăpa de gândurile care îți alimentează durerea.

Se supuse și o urmă, întrebându-se cum a putut alerga prin întuneric. Simți din nou usturimea de ochi și mări viteza, alungând orice gând.

„Trebuie să alerg, își spuse. Trebuie să alerg... "

— Trebuie să alergi! se auzi, ca un ecou, glasul femeii. Pentru a te apropia de cele negândite, rupe-te de gândurile astea!

Ajuns la capătul puterilor, Can îngenunche și apăsă, din nou, punctul roșu de pe torace. Fu împins înainte ca de un resort, iar cuvintele Ideii îl părăsiră ca niște bile colorate împinse de pe masă pe podea. Nu se auzea decât zgomotul produs de ciocnirile perpetue ale bilelor, ciocnite obsedant de o suprafață de marmură. În funcție de culoarea bilei, fiecare lovitură producea un sunet diferit.

Târziu, observă că se oprise din fugă, că era liniște și se proptise cu capul în colțul format de doi pereți.

— Deschide ochii! spuse Ideea. Nu-ți fie frică! Ești complet vindecat de gândurile tale. Nefienii pot fi mulțumiți de tratamentul aplicat.

Can privi printre gene și lăsă lumina să-i pătrundă în ochi. În jur, blânde și răcoroase, cu efect liniștitor, razele veneau de pretutindeni. Văzu că pereții coridorului prezentau uși din cinci în cinci metri.

— N-am văzut aceste intrări, spuse femeii.

— Nu sunt uși. Sunt un fel de oglinzi.

— Cum așa?!

— Dacă intri, numai o întâmplare fericită te poate scoate dinăuntru, spuse Ideea.

— Vrei să spui că, dacă intrăm, nu mai putem ieși?

— N-am spus asta. De ieșit, se poate ieși, dar nu vom mai găsi culoarul ăsta la întoarcere. Când intri, găsești ceva, când

ieşi, găseşti altceva decât ce ai lăsat în urmă şi asta se poate repeta la infinit. Un lucru nu se întâmplă de două ori la fel.

— Adică vom găsi culoarul în alt timp şi, deci, altfel? întrebă Can.

— Nu. Vom găsi, tot timpul, altceva. În felul ăsta, tot ce laşi în urmă dispare.

— O oglindă cu două feţe, deci cu mii de posibilităţi.

— Cam aşa ceva, spuse femeia. Într-o oglindă, intri şi mai ieşi sau nu mai ieşi. Aici avem un labirint fără întoarcere. Cunosc secretul câtorva uşi din astea...

— Să intrăm aici!

— Nu se poate.

— Şi de ce, mă rog? întrebă bărbatul.

— Nu ştiu. Nu se poate. Trebuie să înţelegi... Dacă vrei, poţi intra, dar n-ai să te descurci fără mine... Mai bine să intrăm pe uşa asta!

Femeia apăsă pe clanţa unei uşi din lemn masiv, cu încheieturi metalice, şi o împinse cu umărul.

Can o urmă înăuntru şi văzu că nu era niciun pericol. Uşa se închise singură, pocnind sec în canat, şi îi făcu să tresară pe cei zece oameni îmbrăcaţi cu haine ciudate, aşezaţi la un şir de zece măsuţe.

După o mică pauză, făcută cu ocazia intrări lui Can şi Ideii pe uşă, cei zece îşi concentrară atenţia din nou asupra manuscriselor pe care le aveau în faţă. Ca la comandă, se apucară să scrie, în acelaşi ritm cu scârţâitul măsuţelor. Un al unsprezecelea se plimba nervos, cu mâinile la spate, tuşind în pumn, din când în când, semnificativ, trăgând puternic aer în piept.

— Sunt filozofi, şopti Ideea.

— Ce scriu acolo?

— Nu scriu nimic. Fac bastonaşe şi puncte. Aşa ţi-or fi trecut prin cap, într-un anumit moment al vieţii.

— De ăştia unsprezece îmi aduc aminte, dar de bastonaşe şi puncte nu-mi amintesc, spuse Can. Or avea vreo semnificaţie?

— Mai mult ca sigur. Pot reprezenta, de exemplu, codul unei noi religii.

— Ciudat. Oi fi fost beat. Beţia creează religii... Ăsta care se plimbă de colo până colo, ce face?

— Se plimbă de colo până colo, spuse femeia.

— Asta văd, dar întreb cu ce se ocupă, care este menirea lui?

— E filozoful-şef. Uite! Trage cu ochiul şi fură bastonaşele şi punctele de la subalterni. Face proverbe... Ce zici, să-l întrebăm?

— Pare foarte mândru de calitatea pe care o are, spuse nobilul.

— Ce să-l întrebăm?

— Să-i zicem întâi „bună ziua"! Poate intră singur în discuţie.

— Bună ziua, îl salută Ideea.

— Bună ziua? Da, asta e întrebarea.

— Prietena mea, Ideea, spune că vă ocupaţi cu proverbele, ca o chintesenţă a gândirii noastre umane, spuse Can.

— Omul e chiar germenele ideii, spuse filozoful, ridicând, pedagogic, arătătorul mâinii drepte.

— E cam poetic pentru un om al armelor, cum sunt eu.

— Să-ţi explic mai simplu şi mai concret. Omul zămisleşte ideea, apoi o devorează, ca un germene ce este, apoi o face praf, întorcând-o pe toate feţele ei de femeie.

— Totuşi, e prea complicat, spuse nobilul.

— Complicat?! Sigur că ţi se pare complicat. Mulţi neînţeleşi, în societatea lor, ajungând filozofi, devin cu adevărat de neînţeles, dar filozofii, spre deosebire de neînţeleşii ordinari, sunt ascultaţi şi cinstiţi.

— Deci, nefiind înţeles, aţi ajuns filozof.

— Nu, spuse filozoful. Filozof adevărat devii abia în momentul când, după toate cele spuse, îți mai intră într-o măsea și un lucru de nimic.

Îi arătă dantura urât mirositoare și ciuruită de carii, apoi, ca la comandă, începu să înșire vorbe de duh, vorbe pe care nobilul le urmărea cu greu.

— Omul este o mască a ceea ce vrea să fie societatea, declară filozoful, ridicându-se pe vârfurile picioarelor și făcând gesturi largi, în totală neconcordanță cu ceea ce spunea. Melcul merge încet, dar uniform... Tot ce e mai frumos la copiii noștri este zâmbetul regelui... Omul, dacă ar avea două capete, nu ar gândi de două mai puțin, ci ar plânge de două ori mai mult... Prostului să nu-i spui adevărul, că nu știi ce poate face cu el... Omul se luptă o viață întreagă pentru un scaun, iar restul vieții se ține cu dinții de el... Oricare are impresia că, dacă n-ar fi el, ar fi cineva... Singura morală cunoscută de toți e viața... Omul e atât de nefiresc, încât nu aș împărți niciodată pâinea cu el... De lene, ce nu face omul?!... Frumusețea e o icoană la care se închină și proștii... Unii sunt atât de curioși, încât își bagă capul sub ghilotină... Nu-mi place să vorbesc decât eu, și asta cât mai puțin... Am reușit cu greu să nu mă gândesc la nimic, iar acum îmi vine foarte greu să mă gândesc la ceva... Cât de tâmpită poate fi lumea asta, dacă nu reușește să se gândească decât la lucruri înțelepte?!... Pentru a nu-mi tremura picioarele în fața nimănui, le voi pune în gips... Dacă nu adevărul, ce poate ascunde mai bine minciuna?!... Din toate drumurile importante, rămâne doar amintirea drumurilor scurte dintre ele... Jignit că trebuie susținut, doar regele are orgoliul să se înfurie și să abdice... Decât primul la poarta Raiului, mai bine ultimul pe Pământ... Fumul, în final, transformă totul în scrum...

Continuă să amalgameze astfel cuvintele încă o jumătate de ceas, apoi vocea începu să-i devină tot mai guturală.

— Taci, nu-l întrerupe! spuse Ideea, văzând că nobilul se pregătește să întrebe ceva. Cred că s-a stricat sau i s-a descărcat sursa de energie.

Can privi mirat. Filozoful continua să vorbească, iar din torace îi ieșea un fâșâit prelung și monoton. Ideea se apropiase de el și îi privea pupilele cu mare atenție, ciocănindu-i osul frontal cu degetul arătător.

— Înțeleptule, îndoiește-te!... Mai ales de tine însuți, îi șopti la ureche.

Auzind asta, filozoful rupse cămașa de pe el și o aruncă într-un colț, pronunțând cuvinte fără sens.

— Cred că menirea acestor filozofi e să înțeleagă ceva acolo unde nu e nimic de înțeles, spuse Ideea. Nu se mai poate face nimic. Funcționează incorect. Trage-te în partea asta!

Can se conformă și văzură cum filozoful explodează și începe să ardă. Construit din materiale speciale, ca și Pero, din el nu mai rămase nimic, nici măcar cenușă, mistuindu-se total.

Ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic, ceilalți filozofi scriau de zor. Picioarele meselor la care stăteau deveneau tot mai scurte, până la dispariție. Și tăbliile meselor se topeau în marmura podelei, pe jos nemairămânând decât vrafurile de manuscrise. Odată ajunși cu genunchii și coatele pe pardoseală, scribii se ridicau în picioare și așteptau ca mesele să revină la loc, răsărind din nimic. Aceste apariții și dispariții repetate îi obligau să facă mișcare.

— E o gimnastică fără sens, preciză Can.

— Așa se întâmplă când un lucru prost e bine făcut.

— Ce facem? Ne apucăm și noi să filozofăm? Nu e rău că scriu. E rău că nu îi lasă mesele să buchisească liniștiți.

— Nu știu dacă e bine sau rău să scrii, dar e cert că e greu, râse femeia. Un lucru prost poate să iasă bine, dar un lucru bun nu iese totdeauna bine.

— Cum vrei tu, dar să știi că mi se pare mult mai simplu. Mesele astea sunt astfel făcute încât să nu-i lase pe filozofi să adoarmă.

— Ar fi prea simplu. Aici e muncă de creație, nu simplă transcriere de texte. Cred că totul ține de conținut. Dacă le-ar fi ușor, filozofii ar produce proverbe ușoare, panseuri, păreri, lirisme.

— Dacă nu ești născut cu harul divin al creației, poți să faci câtă gimnastică vrei, spuse Can.

— E greu să prinzi esența mișcării.

— Sau eficiența ei. Eficiența mișcării se dovedește stând pe ea...

— Să mergem! îl întrerupse Ideea.

— Femeia stabilește întotdeauna reguli pentru bărbat, dar bărbatul e acela care îi permite acest lucru și îi spune cum să le facă.

— Femeia are întotdeauna dreptul la ultimul cuvânt, dar nu-l folosește dintr-un feminism prost înțeles. Am intrat aici pentru a ieși cum trebuie, nu pentru a rămâne la lecția de filozofie.

— Nu înțeleg.

— Când am intrat, am găsit filozofii ăștia și tot baletul lor absurd. Vom ieși pe alt culoar. Intrând iarăși, nu vom mai găsi filozofi, ci o piață imensă, unde sunt adunate toate gândurile tale, încă vii, pentru a-ți sărbători sosirea între ele. În lumea gândurilor, totul e posibil. Cunosc această intrare.

Ideea deschise ușa, trăgându-l afară.

— Suntem în castelul meu, urlă nobilul de fericire. Privește statuile strămoșilor mei și armurile lor! Acolo, în spate, sunt camerele mele.

— Știu, spuse femeia și îl împinse din nou înăuntru.

Primul lucru pe care îl văzură fu scara de marmură pe care se aşezaseră. La capătul de jos al scării, era adunată mulţimea. Erau îmbrăcaţi cu haine peticite, divers colorate, şi mantii lungi, ca la un bal mascat. Purtau curele late la pantaloni, cu catarame metalice grele, sculptate, şi scufii lungi pe cap, cu o mulţime de ciucuri. În ciuda înălţimii lor considerabile, din cauza hainelor largi şi scufiilor de clovn, priviţi de sus, de la capătul scării, supuşii păreau o adunătură imensă de pitici.

Ca la un semn, privirile tuturor se ridicară spre capătul scării, dar nu mai văzură niciun Can; acesta dispăruse.

Ideea privi şocată uşa de lemn masiv şi gemu surd.

— Nu mai e nevoie de voi! strigă mulţimii, fluturând mâinile. Comedia s-a terminat înainte de a începe.

Auzind aceste cuvinte, oamenii înţepeniră în cele mai diverse poziţii. Zâmbetele împietrite exprimau satisfacţie, dacă un zâmbet împietrit poate exprima aşa ceva, exprimau stânjeneală, curiozitate, durere, condescendenţă. Erau gesturi cu pumni încleştaţi, cu palme întinse, nedumerite, cu degete de mâini răsfirate. Mulţimea gândurilor exprima o realitate complexă, dar care nu avea puterea decât de a pune lucrurile în nemişcare sau de a le accelera până la dispariţie. Ideea aruncă o ultimă privire în urmă şi împinse uşa. Pătrunzând în castelul cetăţii, îşi ascunse ochii înlăcrimaţi de lumina puternică a culoarului.

„Urmaţi-vă destinul, dar nu căutaţi să-l imitaţi!", se auzi de pretutindeni vocea hârâită a filozofului-şef.

IV

Can văzu marea roşiatică şi cuirasatele moarte din depărtare, care pluteau în derivă. Deasupra liniei orizontului se

înălța soarele 27, abia răsărit din valuri, iar soarele 28 se găsea ceva mai sus, în stânga primului. Soarele 29 era deasupra. Soarele 30 tocmai trecea dincolo de colinele înalte și stâncoase.

Se apropie de țărm și intră cu cizmele în valuri. Băgă o mână în apă, apoi o scose și o scutură scârbit. Apa era foarte murdară, uleioasă și plină de reziduuri. Nu-și putea spăla fața cu ea.

„Ciudat, își spuse cu glas tare, ăsta nu e Pământul."

— Ba e chiar Pământul, se auzi o voce din valuri.

Printre gunoaie, nobilul văzu o sferă plutitoare și ieși din apă, trăgându-se câțiva pași înapoi. Ce vedea putea fi un obiect, dar, tot atât de bine, putea fi o viețuitoare periculoasă.

— Nu te speria! auzi vocea și văzu un om ieșind din valurile tulburi.

— Ce cauți în mizeria asta de mare?!

— În mizeria asta de mare trăiesc. Dacă pui o astfel de întrebare, nu ești de prin partea locului.

— Absolut deloc, spuse Can. De ce zici că ăsta e Pământul?

— Ce altceva ar putea fi?! se miră vânătorul.

— Știu eu?... Sorii ăștia... Sunt mai mulți. Pământul meu nu are decât un singur soare.

— Ești aerian rău, spuse vânătorul. Pământul a fost tot timpul o planetă uriașă cu 46 de sori mici care se învârt în jurul lui.

— Planetă înseamnă glob, sferă?!

— Sigur. Pământul e un glob.

— Așa susține și Ideea, spuse nobilul.

— Despre ce idee e vorba?

— Ideea este o femeie.

— Așaaaa?! exclamă vânătorul. E clar că ești străin. De unde vii?

— Dintr-o cetate numită computer, de pe Pământ. Eram într-o piață imensă, am intrat pe o ușă, fără să cunosc jocul, și m-am trezit aici.

— Greu de crezut.

— Şi faptul că tu trăieşti în mare e greu de crezut, spuse Can. Cum respiri?

— Prin branhii. Uite aici!

Îşi dădu la o parte părul de pe gât şi îi arătă.

— Oricât ar părea de incredibil, nu văd ce interes am avea să ne mințim unul pe altul. Mai trăiesc şi alți oameni în apă?

— Suntem milioane pe fundul mărilor, spuse vânătorul. Ne-am înmulțit fără nicio noimă şi începem să murim de foame. Avem un tratat de neagresiune cu oamenii de pe uscat, dar ne vedem nevoiți să-l călcăm. Pe de altă parte, nici pe sol lucrurile nu sunt prea roze. Pământul e secătuit de substanțe nutritive şi nu mai poate fi cultivat. Comunitățile umane de aici sunt izolate unele de altele prin bariere de radiații. În plus, noi, vânătorii, nu putem să rezistăm mai mult de câteva ore în uscăciunea asta.

— Cu parul ăla ce faci?

— Nu e par. E o armă laser. Cam primitivă, dar utilă. Vânez cu ea. Partea asta a zilei, între soarele 23 şi soarele 33, e cea mai potrivită. Înaintez în teritoriu până ucid vreun gnun sau vreun afog, apoi mă întorc cu prada la ai mei. Oceanul se goleşte de sursele tradiționale de hrană, mările şi râurile, la fel... Până la urmă, tot uscatul pare mai darnic, deşi e plin, ca şi fundul mării, de mine, tancuri, ruine şi gunoaie.

— Dacă te întâlneşti cu vreun om, ce faci? întrebă nobilul.

— Depinde. Dacă mă atacă, îl dezintegrez. Puțini se încumetă să iasă la mal. E periculos. Mulți vânători au fost prinşi şi ucişi pe loc. Dacă ajungem prizonieri, sfârşim prin a fi închişi în cuşti radioactive. Vânătoarea e interzisă, mai ales la animalele înzestrate cu rațiune, dar niciodată, în niciun regat, nu am auzit să scoată cineva foamea în afara legii.

— Nu te-ai gândit că aş putea fi o iscoadă a celor de pe uscat?

— Nu, spuse vânătorul. Am un instinct sigur... Deși ești îmbrăcat ca un nobil din cetatea alăturată, sunt absolut sigur că nu ești din zonă. Și apoi, cu sabia aia de paradă nu răpui nici măcar un imar de vizuină... Într-o epocă a armelor mai inteligente decât omul, nu știu dacă ești întreg la minte să umbli cu jucării care nu se mai găsesc decât în cărți, ca simple cuvinte.

— Nu există armă mai înteligentă decât omul. E o exagerare.

— Domnule, ești dus rău de-acasă sau îți bați joc de mine?

— Nu văd de ce aș face-o, spuse Can.

— Dumneata chiar nu știi de ce am ajuns în punctul ăsta de impas?!

— Habar nu am.

— Nu știi că ultimul război a scăpat de sub control din cauză că armele, mai inteligente decât noi, au refuzat să mai asculte și să oprească focul, odată cu semnarea armistițiului?! întrebă vânătorul.

— Nu.

— Nu știi că aceste arme ne-au târât pe noi, oamenii, în lupta dintre ele? Ne-au șantajat că dacă nu colaborăm și nu le mai mânuim, se aruncă în aer. A trebuit să alegem între a muri pe loc și a mânui armele, cu speranța că, într-o bună zi, se va sfârși coșmarul. Până la urmă, s-a ales praful.

— Când s-a întâmplat asta? întrebă nobilul.

— Nu pot să-ți precizez o dată precisă. Nu mai înregistrăm trecerea timpului, nemaiavând niciun rost. Cred că sunt 10-15 veacuri, după unitățile de măsură a timpului de dinaintea războiului. Cifra variază de la o unitate de stocare a datelor la alta. Noi, cei din adâncuri, suntem produsul acestor veacuri de transformări, de la starea de oameni ai uscatului, spre starea de ființe amfibii...

— Am citit, în copilărie, o grămadă de întâmplări cu oameni acvatici. Erau lucruri imaginate de scriitori. Mi se pare straniu

şi minunat, în acelaşi timp, să văd că aceste poveşti sunt realitate.

— E posibil ca povestitorii să nu fi imaginat nimic, ci doar să fi înflorit realul cu harul talentului lor. E posibil să fi fost pe aici şi să fi dat un aer mitologic istoriei noastre, spuse vânătorul.

— Nu cunosc istoria acestor locuri. Dacă nu mă crezi, nu mă jenează câtuşi de puţin, dar trebuie să mă crezi. Nu ai de ales.

— Bine, te cred. De ce n-aş face-o?... Hai, povesteşte-mi de unde vii şi cum ai ajuns aici!

— Îţi povestesc dacă mă ajuţi să ajung la o aşezare omenească civilizată. În apele mării nu am ce căuta şi nici pe aici, pe malul mării, nu am vreun rost.

— Ai noroc cu mine. Am experienţă şi curaj. Dacă nu mă întâlneai pe mine, care cunosc locurile, puteai sfârşi prin a fi spulberat de vreo mină. Priveşte! Numai schelete umane, gropi de obuze explodate, stânci spulberate, ciuntite sau fisurate, bucăţi şi piese de armament greu.

Can îi istorisi, pe scurt, cum a încercat să-l dea jos de pe tron pe fratele său, cum a ajuns în cetatea numită computer, cum a întâlnit-o pe Ideea şi toate celelalte, până la alergările pe culoare şi jocul cu uşile, care îl adusese acolo.

— Singura dovadă a tot ce mi-ai povestit e existenţa punctului roşu revitalizant de pe pieptul tău. Arată-mi!

— Nobilul îşi desfăcu nasturii de la cămaşă, curios să vadă dacă mai avea punctul. Era acolo, dar nu putu să răspundă când vânătorul îl întrebă cine i-l făcuse. Îi spuse exact ce ştia, că a apărut de la sine şi, până nu i l-a arătat Ideea şi l-a folosit în două cazuri de epuizare, nici nu a ştiut de existenţa lui.

— Eşti android, spuse vânătorul.

— Ce e ăla?!

— Jumătate om, jumătate maşină.

Nobilul se uită atent la vânător, câteva secunde, apoi se întoarse şi privi către coline.

— Nu trebuie să te superi, spuse omul adâncurilor. Urăsc maşinăriile pentru că ne-au adus unde vezi şi tu, dar cu androizii nu am nimic.

— Pot să cred orice, dar pe asta nu pot s-o diger, spuse Can. Cum adică jumătate om şi jumătate maşină? Dacă presupunem că m-au adus în starea asta, se pune întrebarea dacă sunt şi om, şi maşină sau nu sunt nici om, nici maşină.

— Având caracteristici de la două entităţi, cred că ai putea fi şi om, şi maşină.

— Sau aş putea fi nici om, nici maşină, deoarece nu sunt nici om în totalitate, nici maşină în totalitate.

— E pură speculaţie, spuse vânătorul. Mi-am dat şi eu cu părerea. E posibil să fii om în totalitate. Ai mişcări foarte sigure şi o gândire perfect coerentă. Cu mult timp în urmă, au existat androizi pe acest teritoriu, iar noi, oamenii, am trăit în pace cu ei. Am citit mai multe cărţi despre ei. Ca dovadă că n-au fost un lucru chiar pus la punct e faptul că au dispărut în timpul ultimului război şi nu s-a mai auzit de ei. S-ar putea să mai existe vreunul, pe ici, pe colo, dar nu am cunoştinţă.

— Atât cât am eu cunoştinţă, nu a intervenit nimeni asupra mea, dar sunt şi argumente contra. În primul rând, am intrat acum câteva zile în aventura asta şi n-am adormit nicio clipă. Am avut două scăderi de energie şi le-am rezolvat prin acest punct roşu. În al doilea rând, Ideea a ştiut de punct, iar eu nu, ceea ce dovedeşte că a participat la realizarea lui, iar eu am fost inconştient când mi s-a făcut. Indiferent care este adevărul, dacă omul e mulţumit cum l-a dăruit Dumnezeu, trebuie să fie mulţumit şi de schimbările ulterioare.

— Eu zic să mergem. Dincolo de coline e o cetate. Te duc până acolo, pe căi ştiute doar de mine, apoi mă întorc. După soarele 34, încep să bântuie pe aici oamenii de uscat.

Vânătorul o luă înainte, iar Can îl urmă, pe o potecă ce urca printre stânci. Făcură câteva mici ocolişuri, printre tufele de jepi, apoi începură din nou să urce. Înainte de a ajunge pe o platformă de piatră înierbată, ascunsă între două stânci zvelte, omul din mare se trânti la pământ şi îi făcu semn nobilului să se ascundă şi el.

— St! Stai culcat!

— Ce e?

Auziră un fâlfâit de aripi abia perceptibil şi priviră spre mare.

— Nu se vede prea bine, spuse Can. Sorii ăştia...

— Cred că e o pasăre Art. Ce vezi tu nu e decât o imagine. Pasărea Art ştie să sintetizeze imagini. S-a aşezat pe aici, pe vreo stâncă mai ferită, şi trage cu urechea. În afară de faptul că poate să creeze imagini, are şi o acuitate auditivă de invidiat. În plus, trece de barierele de radiaţii fără să păţească nimic.

Imaginea de deasupra mării dispăruse şi apăruse o alta, chiar deasupra lor, la nici cincizeci de metri înălţime.

— Eşti sigur că nu e pasărea?

Vânătorul trase în imaginea păsării, care plana uşor, parcă în bătaie de joc, iar aceasta apăru în partea opusă, aşezându-se pe o stâncă ciuntită, la vedere.

— De când s-au apucat să bage atât de mulţi bani în cultură, păsările astea s-au înmulţit peste măsură. Sunt periculoase, carnivore şi, de când cu foametea asta, din ce în ce mai obraznice. Deoarece se lasă cu şoc electric, muşcătura lor e mortală. Atacă foarte repede şi nu putem şti din ce parte.

— Ce facem, ne ascundem sub jepi sau ne ducem între stânci? întrebă nobilul.

— Nu avem decât o armă. Tu mergi între stânci, iar eu mă ascund sub jepi. E posibil să vină din partea cealaltă a stâncilor cu intenția să te muște. Nu cred că îi convine câmpul vizual deschis.

Can înțelese și începu să se târască, încet, prin iarba țepoasă. Ajuns între stânci, își spuse că are spatele asigurat și privi dincolo. Se aflau la o înălțime destul de mare, iar după stânci începea coborâșul într-o vale, În jos, povârnișul era mult mai accentuat și mai înverzit. În depărtare, se vedea cetatea, foarte asemănătoare cu cea a fratelui său, regele.

Scoase sabia și privi atent în toate părțile.

Pasărea Art venea cu viteză diabolică, dar nu de sus, ci din dreapta, de după stâncă. Într-o fracțiune de secundă, Can înțelese că vânătorul nu avea nicio șansă și se hotărî să ia totul pe cont propriu. Raza laser mușcase din stâncă, fără niciun efect, și, pentru că veneau patru imagini de păsări, începu să fluture sabia deasupra capului, la întâmplare. Simți o izbitură, apoi văzu negru în fața ochilor.

— Ce-a fost asta? întrebă când deschise ochii și văzu vânătorul aplecat asupra lui.

— Ai fost electrocutat de pasăre, dar te-a salvat punctul roșu de pe torace. Când au dispărut imaginile, lovite de tine cu sabia, am putut să spulber pasărea adevărată. Ai lovit-o și tu în picior, dar n-a fost de-ajuns. Poți să te ridici?

— Sigur.

— Să mergem.

Coborâră spre vest, unde se vedea cetatea, apoi o luară spre nord, pe poteci întortocheate. Vegetația era tot mai abundentă și copacii din ce în ce mai înalți.

— Știu că trebuie să te întorci acasă, dar, dacă n-ai fi tu, cred că m-aș rătăci în pădurea asta, spuse Can.

— Rămâi dator, râse vânătorul... Chiar dacă întârzii puțin, am potecile mele cunoscute, spre sud. Ocolesc pericolul.

— Mai e mult până la cetate?

— Cetatea e la marginea pădurii, dar nu asta e problema. Să vedem cum facem să intri.

Nobilului i se păru că vede ceva, mișcându-se printre coroanele arborilor, și îi arătă omului din adâncuri.

— Mi s-a părut că văd ceva zburând, îi spuse.

— E posibil să fie vreo pasăre Art. Până acum, în pădurea asta, n-am întâlnit așa ceva. Ca să fie protejați, cei din cetate le-au încurajat înmulțirea și au băgat o grămadă de bani în protecția și studiul genetic al acestei specii, dar le-au ținut la distanță de ziduri. Sunt periculoase. Oricând poate avea loc un accident genetic și se pot întoarce împotriva lor. Dacă le-au băgat și aici, e riscul lor.

— Poate fi altfel de pasăre.

— Zburătoarele au dispărut demult, dar totul e posibil. Cum ai apărut tu, de cine știe unde, poate să apară orice. Poate fi o iluzie, mai ales la tine, după șocul electric.

— Poate fi din cauza sorilor, spuse Can. Nu sunt obișnuit ca lumina să vină din mai multe părți. Poate fi o iluzie optică.

— Nu, n-a fost iluzie. Am văzut și eu. E ceva zburător, care se deplasează în salturi mici și caută crengile înfrunzite și ascunse. Nu are rost să trag la nimereală.

Își mări atenția și făcu semn nobilului să o ia înainte, pe potecă.

Drumul până la marginea pădurii fu scurt. Se ascunseră după niște tufișuri, încercând să evalueze situația și să elaboreze un plan de păcălire a gărzilor.

— Asta e poarta de est a cetății Hela, capitala regatului, spuse Can. Dacă reușeam să învinge armata fratelui meu, eu eram regele.

— E treaba ta. Problema e că nu știu cum să te bag înăuntru. Zidurile nu pot fi escaladate, iar poarta e păzită de oșteni.

— Să-i ucidem!

— Dacă n-ar fi complicat, ar fi simplu, spuse vânătorul. Sunt prea mulți.

— Au doar niște primitive arcuri cu săgeți.

— Da, dar vârfurile săgeților conțin explozivi puternici. Ca să te poată omorî, nici nu e nevoie ca săgeata să te lovească direct. Orice ar atinge pe o rază de trei metri, în jurul tău, te face praf.

— Încerc să intru cum am intrat și până acum, cu pecetea familiei mele, spuse Can. Dacă mă atacă, tragi!

Înainte ca vânătorul să-l poată contrazice, nobilul se ridică dintre tufișuri și ieși în drum, îndreptându-se cu pași repezi spre străji. Se proțăpi în fața lor și scoase de la gât însemnul regal. Căpetenia gărzilor privi cu atenție medalionul regal și căzu în genunchi.

— Suntem de partea înălțimii tale, îi declară.

— Vreau să intru.

— Prea bine.

Când nobilul trecu pe lângă el, vrând să se îndrepte spre intrare, căpetenia scoase sabia și îl atacă pe la spate. Mai rapid, Can ucise oșteanul care se repezise cu lancea, din partea dreaptă, apoi un altul, și se întoarse să înfrunte șeful gărzilor. Tocmai când îi înfigea acestuia sabia în gât, fu aruncat cât colo de o explozie puternică. Raza laser, venită dinspre tufișuri, spulberă arcașii care se pregăteau să tragă.

— Intră acum! strigă vânătorul cât putu de tare.

Nobilul privi în urmă, apoi se pierdu în fumul exploziilor, lovind la nimereală cu sabia. Îngroziți, arcașii se ascunseră în șanțurile drumului sau în iarba înaltă, continuând să arunce săgeți în direcția vreunei umbre sau vreunui fâlfâit de aripi.

Intrat în cetate, Can alergă la întâmplare pe nişte străzi înguste şi murdare, apoi se ascunse după nişte butoaie aflate în faţa unei crâşme. Din spate, nu-l mai urmărea nimeni, dar din capătul de sus al străzii veneau doi oameni.

Căutând să-şi potolească bătăile accelerate ale inimii, încercă să alunge imaginea obsedantă a atacului păsării Art asupra omului venit din adâncuri şi să se concentreze asupra celor doi. Puteau fi periculoşi. Pentru scurt timp, aceştia se opriră în faţa hanului, discutând aprins şi bocănind de caldarâm cu cârjele metalice, pentru a da mai multă greutate cuvintelor.

Nobilul le văzu umbrele lungi, date de lumina verzuie a soarelui dinspre apus, şi se pregăti să se apere. Crezu că îl vor descoperi, dar cei doi, după un schimb violent de replici, se mai îndepărtară câţiva paşi.

„Sunt supuşi ai fratelui meu", îşi spuse Can, simţind că îl cuprinde frica la gândul că aceştia erau recrutaţi dintre cei mai iuţi spadasini.

Însemnele de pe piept şi cârjele rangului nu puteau fi confundate.

„Îmi vine să cred că sunt în cetatea Hela, dar cetatea nu se găseşte în peisajul văzut de mine în afara zidurilor. E o plăsmuire, un vis urât, cum am avut atâtea altele. E din cauza vinului. Nu trebuie să mai beau."

Gândul îi fu întrerupt de strigătul de uimire al unuia dintre cei doi nobili ai administraţiei fratelui său. Îi arăta celui de-al doilea un semn scrijelit pe uşa din lemn masiv a unei case.

— Cineva şi-a permis să-mi zgârie uşa, spuse omul. Nu ar fi mare pagubă, dar de ce pe uşa casei mele? Poate fi o provocare.

— Nu ştiu, spuse cel de-al doilea nobil şi se trase înapoi speriat. Eu mă duc acasă.

— Hai, hai, nu te teme! Instabilitatea asta politică ne-a băgat frica în oase. Dacă nu ne-am teme de război și foame, ne-am teme de ploi și furtuni. Nu avem de ce să ne îngrijorăm. Hai, mai bine, să continuăm discuția la o balercă de vin!

— Nu intru. Semnul e pe ușa ta. Privește ușile celorlalte clădiri!

— Schimb mâine ușa. Pun una nouă.

— Crezi că, dacă schimbi hainele, nu rămâi același om stimat și temut?!

— Sigur. Cum aș arăta, ditamai nobilul, în haine de brutar, să zicem?

— Casa ta se află sub semnul unui blestem.

— De unde știi? se enervă primul nobil. Cunoști semnul?

— Nu, dar e un semn. Arată-mi și mie nebunul care ar avea curajul să profaneze intrarea unui sfetnic al regelui, așa, fără un motiv temeinic!

— O fi fost vreun nebun.

— Știi prea bine că nu mai există nebuni în acest regat, spuse cel de-al doilea nobil.

— Mda. Chiar eu am militat pentru stârpirea lor. Nebunii nu pot fi niciodată prieteni.

— Nu pot fi prieteni între ei. Pot fi prieteni cu noi. Pot avea scopuri ascunse, nebunești. Să nu uiți că regele și-a păstrat nebunul lui amuzant, pe post de bufon. De la un nebun, se poate ajunge la o mare de nebuni. Se înmulțesc foarte repede. Altă grijă n-au.

— Vrei să insinuezi că ar avea regele vreun amestec? întrebă primul nobil.

— Nu insinuez nimic... Vezi?! Semnul e, totuși, aici. Este sau nu este?!

— Poate e un semn bun.

— Nu e nimeni atât de prost încât să dorească binele unui nobil, spuse cel de-al doilea.

— Regele spune că ar trebui să încetăm cu prostia. Azi, în zorii democrației, deșteptăciunea e la îndemâna oricui.

— Teorie populistă. Știi prea bine că un om deștept se simte prost între proști.

— Un rege nu emite teorii populiste, spuse primul nobil. E o insultă.

— Nu vorbim despre rege. Vorbim despre noi. Semnul e aici, pe ușa ta.

— Dacă ai ceva să-mi reproșezi, spune acum!

— Nu am ce să-ți reproșez, spuse cel de-al doilea nobil. Suntem prieteni.

— Nu mai suntem prieteni. Spui că suntem prieteni pentru a-ți ierta exagerarea. Ai înnebunit de tot. E o aberație ceea ce încerci să sugerezi.

— Aberația este exacerbarea normalului.

— Nu e normal să vină cineva și să-mi zgârie ușa, spuse primul nobil.

— Ca să nu mai fim prieteni, trebuie să fi înnebunit și tu. Nu ai spus că neînțelegerea intervine doar între doi nebuni.

— Ba da.

— Vezi?! Suntem prieteni, deci nu e nicio neînțelegere între noi, spuse cel de-al doilea nobil.

— Asta spun și eu, că tu ți-ai pierdut, brusc, mințile și încerci să insinuezi că ăsta e semn rău. Chiar dacă ar fi așa, schimb ușa.

— E pe ușa ta, asta încerc să-ți explic.

— Ne învârtim în jurul cozii. Ai tu un scop, ridică primul nobil, amenințător, cârja.

Ascultând discuția, pe Can îl umflă râsul, dar norocul îi surâse și nu se dădu de gol. Cei doi erau ocupați cu cearta. Se

amenințau din ce în ce mai violent, îndreptând cârjele unul spre celălalt pentru a accentua cele spuse.

Can îi lăsă pe slujbașii fratelui său să se certe pe tema semnului rău sau bun, depinde cum o luai, și blestemă providența care îl adusese până acolo. Era foarte periculos. Îl cunoșteau cu toții. Dacă era descoperit, era decapitat.

Își spuse că știa toți oamenii de viță nobilă din regat, până la cele mai mici ranguri, dar de cei doi nu-și aducea aminte. Dacă fratele lui a înălțat în rang oameni de rând sau a adus din altă parte, era mare greșeală. Can putea atrage nobilii cunoscuți de partea sa, pentru a încerca o nouă lovitură de stat, dar, cu o mână de oameni, era aproape imposibil. Dacă oamenii din fața lui erau niște parveniți, proveniți din armată, săltați în rang pentru fapte de vitejie, insuccesul era și mai sigur. Îl încercau sentimente contradictorii. Ceva din comportamentul și atitudinea celor doi trăda orgoliul clasei de sus.

Amenințători, nobilii aruncaseră cârjele și mantiile grele, scoțând săbiile.

— Ești un laș! striga stăpânul casei spre celălalt. Va trebui să-ți aperi prin luptă insinuările jignitoare. Te voi face bucățele!

Un timp, zăngăniră armele, să se încălzească, apoi primul nobil atacă puternic. Al doilea nobil pară lovitura și se lipi cu spatele de perete. La repetarea atacului, se trase într-o parte, iar sabia primului se lovi de peretele din piatră, făcu scântei și se frânse.

Trupul stăpânului casei stigmatizate zăcea deja într-o baltă de sânge, iar capul îi sărise cât colo.

Cu viteză uluitoare, nobilul învingător se făcu nevăzut, îngrozit de faptul că pot să-l urmărească gărzile.

Din alte motive, venirea gărzilor îl îngrozea și pe Can. Părăsi ascunzătoarea și se repezi chiar spre ușa scrijelită a casei. Încercă s-o deschidă și nu fu deloc mirat să vadă că era închisă.

Nobilul nu apucase să scoată cheia. Chiar dacă era cineva înăuntru, casa unui slujbaș regal era totdeauna închisă.

Se miră că se repezise spre intrarea cu bucluc și începuse, isteric, să împingă ușa cu umărul și să se pună cu picioarele pe ea. Construită din lemn masiv, cu nituri și încrustații metalice, era surdă la încercările lui de a o deschide sau doborî.

— Te-am căutat peste tot, auzi o voce de femeie.

Când simți o mână pe umăr, îi sări inima dim piept și simți că înlemnește de frică. Rămas stană de piatră, derulă fără sens gândul de a scoate sabia din teacă, să se apere. Îi trebui un timp destul de lung până să realizeze că o avea în față pe Ideea. Își vopsise părul în argintiu și dezbrăcase rochia albă, vaporoasă, de bal. Era îmbrăcată cu o salopetă de nailon, mulată pe corp, în ton cu părul.

— Hai, vino! Vino repede! îi spuse femeia. Te-ai îmbătat ca un porc.

— Unde să vin?

Femeia nu răspunse. Îl trase spre ușa nobilului ucis, iar Can se opuse.

— E închisă.

— Nu e închisă deloc. Pe aici am venit. Am făcut un semn să nu uit, apoi te-am căutat prin toată cetatea.

— Tu ai făcut semnul?

— Sigur.

— Ăsta e mort din cauza acestui semn, arătă spre cadavru.

— Au coeficient de inteligență scăzut.

Apăsă clanța, iar ușa se deschise fără mare efort. Îl trase înăuntru, pe un culoar slab luminat, podit cu plăci elastice. Ușile ce se găseau de-a lungul culoarului i se păreau cunoscute, dar nu aveau niciun sistem de închidere-deschidere și nici încrustațiile de care își aducea aminte. Nu aveau decât câte o lampă cu lumină roșie, deasupra fiecăreia, plasată sub tavan.

— Dar..., se dezmetici Can atunci când una dintre uși se ridică singură și întrară într-o cabină, credeam că sunt intrări dezafectate sau decorative. Și, apoi, hainele tale... Parcă ești goală.

— Asta mai lipsește, se enervă femeia. Vă îmbătați, vă îmbrăcați ca niște clovni și, pe deasupra, părăsiți și terenul de antrenament... Cum ai ajuns la țărmul mării?

— Nu știu.

— Ieșind pe ușă, trebuia să ajungi unde am ajuns eu, pe strada hanului. Mare minune că te-am recuperat. Uite aici, scrie clar în program!

Nobilul se uită pe harta întinsă pe perete și nu înțelese nimic din amestecul de figuri geometrice, unite prin săgeți divers colorate.

— Ceva nu merge, continuă Ideea să se lamenteze. Cineva e anormal. Se pune, firesc, întrebarea: tu sau eu?

— Cred că tu, spuse bărbatul. Eu n-am băut nimic.

Ideea izbucni în râs și începu să-l dezbrace. Văzu că se opune și îl împinse pe un pat elastic, cu baldachin antic și așternuturi de mătase, imobilizându-l.

Încremenit de uimire, Can se uita la ea, speriat de forța cu care îl aruncase și îi imobilizase încheieturile mâinilor. Nu știa dacă e bine să-i dea două palme sau să se lase manevrat ca un copil tâmpit. Încercă prima variantă și văzu că nu mergea. Era la cheremul ei.

— Nu va ști nimeni, spuse femeia. Chiar dacă spui ceva, cât timp ești în șoc amnezic, nu te crede nimeni. Eu hotărăsc dacă ți-ai revenit sau nu...

— Nu știu ce vorbești.

— Nici nu e nevoie. Ai călcat regulile jocului, închizi gura.

Îl împinse sub duș, apoi se închise cu el în uscător. Reglă temperatura, viteza curentului de aer, și îl masă cu diferite

soluţii euforizante, aducându-l în stare de funcţionare. Puse în mişcare o suspensie umedă, care îl învălui, îl ridică în aer şi îl depuse pe pat. Deoarece totul era alb şi plutea într-o atmosferă de vis, marginile cabinei abia se distingeau.

Făcură dragoste până când îl epuiză, apoi îl îmbăie în lichid revitalizant şi dezinfectant, îl îmbrăcă într-o salopetă şi îl încredinţă unei suspensii transportatoare.

Când adormi, îl duse în cabina de carantină.

Întoarsă în cabinetul ei medical, femeia dezintegră sabia, pumnalul şi hainele de bâlci, apoi se aşeză la birou, pentru a trece în fişă ultimele date.

Într-un târziu, răsfoi analizele medicale, testele maiorului Can, şi surâse. Era mulţumită de rezultate.

Introduse datele reale în memoria calculatorului şi programă câteva simulări. Suprapuse totul peste programul de concentrare şi direcţionare a bioenergiei creierului, copie totul pe un dispozitiv de stocare minuscul şi şterse datele din calculator.

V

Soneria ţârâi scurt. Can se răsuci cu faţa la perete şi încercă să ajungă la butoanele de climatizare. Cuprins de lene, îşi dădu drumul înapoi în aşternut şi se foi, cu faţa în sus.

Transpirând abundent, încercă fără succes să-şi tragă fermoarul salopetei şi să îndepărteze panglicile elastice adezive cu care era încins.

Căpitanul Horst Abraham, colegul de cabină, îi arătă panoul şi lumina intermitentă.

— Iar ne înnebuneşte doctoriţa asta cu sfaturi. Ştie prea bine că noi suntem cei mai sănătoşi membri ai echipajului. Fizic şi

psihic, suntem într-o formă de zile mari. Ce mai vrea? Ce-o mai fi vrând cu pilulele pe care ni le administrează? Iar vrea să ne streseze cu electro și magneto-histo-osteo-encefalo-cardiograme. M-am săturat de plimbări în spațiul virtual. Simt că înnebunesc.

— Și eu, surâse Can misterios.

— Ce, și tu?!

— Și eu m-am săturat. N-am chef de nimic. Nava merge și singură. Am înțeles că misiunea noastră începe odată cu ajungerea la destinație.

— Da, dar un pic de mișcare nu strică, spuse Horst. Nu știi decât să dormi. Hai, scoală-te!

Îl zgâlțâi, iar Can îl depărtă cu furie.

— La dracu! Ei au nevoie de noi. Nu merg niciunde. Visam așa frumos... Eram într-un basm postapocaliptic, cu oameni subacvatici, păsări Art, bariere de radiații, nobili, cetăți... Am avut un vis și cu doctorița.

Horst izbucni în râs.

— N-aș putea să visez o acritură ca Ana Sanovici.

— Nu ajungi la struguri și spui că sunt acri, dar nu mă refer la partea erotică. E vorba că acolo, în vis, ea a inventat teleportarea psihică, iar eu am fost primul ei subiect reușit.

— Ca să vorbești de o acțiune a psihicului, trebuie să vorbești de psihic, iar al nostru plutește în alcool. Ce faci, vii?

— Nu vin, spuse Can. Îmi spui tu dacă e ceva important.

— Treaba ta. Or să trimită cei trei roboți să te salte din așternut. A apărut deja al doilea semnal luminos.

Doctorița, care urmărea tot ce se întâmplă pe mai multe zeci de monitoare, îl văzu pe maiorul Can cum se întoarce cu fața la perete și pe căpitanul Horst Abraham cum își trage în picioare ghetele ușoare și cum părăsește incinta.

Îl urmări pe căpitan cum urcă la nivelul 4 şi cum se apropie, pe culoar, de cabinetul medical. Ajuns în faţa trapei numărul 19, acesta introduse parola şi aşteptă. Ana îi permise accesul, el intră şi se aşeză, tăcut, pe fotoliul indicat.

De fiecare dată, când era chemat acolo, îl enerva bâzâitul trapei ce se închidea în urma lui. Asta îl făcea să se simtă ca un animal pentru experienţe.

— Îmi dai multă bătaie de cap, îi spuse doctoriţa fără înconjur.

— Nu ştiu la ce te referi, la boală sau la colaborare? Reluăm discuţia?

— Până la completa vindecare şi disponibilitate de a intra în experiment, aşa cum scrie la regulament.

— Sunt regulamentele voastre, spuse Horst. Eu ştiu că m-am urcat pe navă ca ofiţer tehnic şi treaba mea, ca a tuturor celorlalţi tehnicieni, începe la destinaţie. Am încheiat discuţia.

— N-am terminat nimic. Ca medic al echipajului, eu hotărăsc încheierea discuţiei.

— Da, dar ai călcat şi tu pe bec. Ce ţi-o fi venit să te culci cu el şi nu cu mine?!

— De unde ştii că nu m-am culcat cu tine? întrebă femeia. Experimentul dă amnezie temporară. Dacă îl întrebi, maiorul Can Simescu nu-ţi poate spune cu precizie dacă totul s-a petrecut în vis sau în realitate.

— Te-ai culcat cu mine?!

— Nu. Cu maiorul a fost dragostea scurtă dintre creator şi opera sa.

— Adică a reuşit saltul mental? întrebă căpitanul.

— N-a reuşit nimic. Dacă aş fi reuşit cu el, acum aş fi în prima cursă de croazieră, înapoi, spre Pământ, să culeg laurii victoriei.

Horst se ridică în picioare, râzând forţat.

— Locotenent Ana Sanovici, dă-mi voie să-ți strâng mâna, cinstit, colegial. Minți de îngheață apele.

— Lasă bufoneriile! Nu ai absolut nicio probă, deci nu poți spune nimic.

— Da, dar știu, spuse căpitanul. Nu e puțin lucru.

— Să lăsăm asta și să trecem la subiectul discuției! Ai călcat regulamentul, iar colegul de cușetă ți-a ținut isonul. În afară de consumul ilegal de alcool, ați părăsit terenul de experiment fără aprobare. Mâine, vă aștept la un control medical general.

— Mi se face frică. Nu știe nimeni ce ne administrezi de nu mai știm de noi. Cine îmi poate spune că nu vrei să ne lichidezi?

— De ce aș face o prostie ca asta?! se miră doctorița. Echipa medicală e destul de mare și mulți mă urăsc.

— Da, dar nu-ți pot trece prin față. Pentru a păstra micul secret al teleportării psihice, eu aș fi în stare de orice.

— Tu, nu eu. Eu aș fi bucuroasă dacă aș reuși. Aș sări în sus de bucurie, aș spune la toată lumea.

— Cine nu te cunoaște poate crede ce spui, spuse Horst.

— Poți crede ce vrei. E un control general de rutină la care participă tot echipajul. Acesta începe mâine, la ora 6.00 standard; tu și maiorul Can Simescu sunteți aici la 9.00 fix.

— Mai am, deci, 37 de ore. Mă duc să persist în greșeală. Nu vreau să mă dezintegrezi în stare de luciditate.

— Exagerezi, spuse doctorița. Din cauza alcoolului, începi să devii paranoic... Ascultă-mă cu atenție! Ne apropiem de o planetă locuită pe lângă care am mai trecut acum opt ani. Nimeni nu-și explică de ce trecem iarăși pe lângă ea. Coroborând datele, computerele spun că e vorba despre o planetă mare, cu mulți sori. Ne afișează peisaje de o frumusețe rară, unde locuitorii se mișcă extrem de încet. Se pare că aceste ființe au hotărât să-și depășească starea de aproape nemișcare și să imagineze orașe, ființe bipede, tripede, patrupede, zburătoare, mi-

riapode, plante râuri, oceane, în fine, tot tacâmul. E posibil ca ei să ne fi aruncat înapoi, în timp sau în spațiu, cine știe. Acum opt ani era aceeași planetă frumoasă, dar lipsită de viață...

— Incredibil. Vreau să spun că nu-mi vine să cred.

— Ești liber să nu crezi... Se pune problema unei escale pe planeta asta. Mulți nu vor rezista fizic și, mai ales, psihic. Am mai pățit-o. Asta e cauza unor noi analize. Îmi mobilizez echipa și, până la ora 32, când suntem chemați la comandant, sper să vă termin.

— Hopa! exclamă Horst. Bătrânul comandant ne arată luminoasa-i față. Am și uitat că există.

Doctorița îi înmânâ cartelele de acces la nivelul 1, unde se găsea cartierul general, invitațiile oficiale, pentru el și maiorul Simescu, și îi spuse să plece. Era foarte obosită și voia să facă o mică pauză înaintea următoarei consultații.

Bărbatul vru să întrebe dacă toată acea discuție fusese o consultație, dar se abținu. Nu se putea ajunge la nicio concluzie și, în plus, îl ardea gâtul după o gură de alcool.

După ce căpitanul Abraham părăsi cabinetul și se închise trapa în urma lui, Ana porni o succesiune se monitoare și îl urmări să vadă dacă se îndreaptă spre cușetă.

Can Simescu nu era acolo. Fusese luat de roboți.

„Ce s-o fi întâmplat?! se miră doctorița și comută pe mai multe canale. Roboții n-au ajuns aici..."

Dădu înapoi la imaginea lui Horst și văzu că acesta se întinsese pe patul suspendat. Nu-și dădea seama dacă doarme și trecu pe altă cameră de imagini, ascunsă în alt mijloc de iluminat. Văzu că era treaz și cu privirea fixată într-un punct pe planșeu, apoi îl văzu pe Can, care apăruse brusc și se aplecase asupra lui.

— M-ai speriat, spuse ridicându-se. A durat puțin consultația sau am ațipit?

Se uită la ceas și constată că nu trecuseră decât 20 de minute de când părăsise cabinetul.

— N-am fost la consultație, spuse Can.

— Pe unde umbli?

— Peste tot. Cred că s-au stricat roboții și m-au plimbat pe toate culoarele.

— Nu se poate să se fi stricat toți trei deodată, spuse Horst. E ceva la mijloc.

Îi relată discuția cu doctorița, iar la episodul cu planeta lăsată în urmă cu opt ani, maiorul Simescu se puse pe râs.

— Știu că nu e ceva comic, se scuză. E ceva straniu, înspăimântător, să constați că, după opt ani terești pierduți prin spațiu, ajungi de unde ai plecat. Asta poate verifica teoria lumilor paralele, a curbelor temporale, a saltului luminic.

— Sau a teleportării psihice.

— De acord, dar problema e că nu știm nimic. E posibil ca planeta să fie de vină, e posibil să fie de vină tehnologia celor ce o locuiesc. E posibil orice.

— E posibil să fi înnebunit cu toții, spuse Horst. Vor să ne întrunim la conducere, dar să nu uit, mâine dimineață, la ora 9.00 standard, suntem chemați la control medical, la nivelul 4, iar întâlnirea la comandant e la ora 32.00 standard.

— De-asta nu m-au dus roboții la cabinet. Dacă se face mâine control, ce rost mai avea acum?

— Raționament corect, dar simplist. Puteau să nu te deranjeze din somn.

— Or fi luat decizia în ultimul moment, spuse Can.

— Decizia n-au luat-o în ultimul moment, ci atunci când au tipărit convocările. Dar, dacă presupunem că s-a luat o decizie în ultima secundă, de ce te-au mai plimbat pe culoare? E ceva suspect. Simt că e ceva cu noi doi.

Îi dădu invitațiile și cartela magnetică de la nivelul 1 și îi spuse că numai doi nebuni ca ei se pot apuca să bea și să se abată atât de mult de la programul inițial, tipărit și înmânat fiecăruia. În plus, au încălcat de nenumărate ori regulamentul.

— Nu-ți face griji, îl liniști maiorul. Dacă voiau, după litera regulamentelor și programelor, ne dezintegrau de zece ori. Ce, dacă ne ducem pe suprafața planetei misterioase, nu e tot o abatere de la program.

— Ba da, dar ăsta se numește „caz excepțional" și e trecut în regulament.

— Și noi suntem tot cazuri excepționale.

— De prostie, spuse Can.

— Suntem cu toții la fel de proști sau de deștepți.

— Nu cred că avem ceva de demonstrat. Numai un prost caută să demonstreze deșteptului cât de prost e.

— Doctorița ne-a făcut excepționali, spuse Horst. Ea a făcut în așa fel încât să fim altfel percepuți.

— Noi i-am dat ocazia. Numai un prost caută să-i demonstreze celui deștept cât de deștept e.

— Va trebui să răzbim cu greu acolo unde alții răzbesc cu ușurință. Asta poate fi rețeta succesului.

— Ce ne trebuie nouă succes aici, în spațiu, unde din când în când plictiseala devine o pâclă mai puțin densă? întrebă Can.

— Mai bine prost decât singur.

— Singurătatea te responsabilizează.

— Până una alta, noi suntem cei mai buni tehnicieni și șefii departamentului tehnic, spuse Horst.

— O fi, dar simt ceva metafizic, de dincolo de moarte.

— Într-un zbor ca ăsta, lung, foarte lung, totul pare metafizic. Atmosfera apăsătoare e întreținută și de comandant, care poate fi văzut foarte rar, iar când adresează câte un ordin, o face în scris.

— Când începi să preiei atribuțiunile subordonaților tăi, nu-i mai poți conduce, spuse Can. E mai bine așa. Să-și vadă fiecare de treaba lui! Sprijinindu-ne unul de altul, ne pierdem echilibrul.

— Conducătorii sunt nevinovați, dar nici noi n-am greșit cu ceva. Decât să ne trezim, peste opt ani tereștri, că suntem din nou aici, mai bine facem o escală, clarificăm situația și ne continuăm drumul.

— Noi n-am fost niciodată de acord.

— Noi între noi? întrebă Horst.

— Nu. Noi doi față de ceilalți.

— Rămâne să vedem. Deoarece nu poate fi comparat cu viitorul, trecutul este tot timpul mai bun.

— Consensul e plictisitor, spuse Can. Hai să bem ceva!

— Hai! Dacă nu ne putem face de râs cu orice, ne facem de râs cu ceea ce avem la îndemână.

— Când nu ai alternativă, aștepți până apare.

Ana Sanovici îi văzu cum ies din cușetă, cum se îndreaptă spre lift și urcă până la ultimul nivel.

Când intrară în magazia de piese electronice, doctorița nu-i mai putu urmări, cameră video nefiind decât în hol. Își propuse să ordone instalarea camerelor ascunse în toate incintele, în toate colțurile, mirată că locotenentului care se ocupa cu această problemă nu-i dăduse prin minte un lucru elementar. În fond, tehnicianul era subalternul lui Can și Horst, nu al ei, iar dispozitivele de urmărire se găseau chiar în magazia unde intraseră, pe inventarul lor.

Nebănuind frământările femeii, căpitanul desfăcu mai multe spray-uri cu conținut degresant și le vărsă într-un recipient. Adăugă o duzină de ingrediente compatibile cu alcoolul și gustă.

— Bun..., foarte bun, spuse și întinse sticla maiorului.

Can bău şi i se făcu negru în faţa ochilor.

— Nu mai văd, spuse şi înapoie recipientul.

Căpitanul îl sprijini până îi reveni vederea, apoi mai traseră câte o duşcă.

Doctoriţa îi văzu cum ies şi îi urmări cum coboară. Când se dădură jos din lift, la nivelul 2, unde se găseau cuşetele ofiţerilor superiori, văzu că au mersul şi mai nesigur. Ţinându-se unul de altul, cei doi astronauţi se îndreptau spre capătul culoarului, unde aveau cuşeta, discutând aprins.

— Divergenţele mele cu doctoriţa frizează absurdul, îl auzi Ana pe Horst. Mă şi mir că nu s-a gândit; într-o bună zi, aş putea s-o strâng de gât şi s-o violez.

— Invers.

— Mi-e totuna.

— Şi mie, spuse Can şi încercă să bage cartela în fantă. Care e parola?

— Ce parolă?

— Parola sonoră.

— Aaaa, parola sonoră, spuse căpitanul. Care parolă sonoră?

— Parola de intrare.

— Aaa, parola, parola este Horst Abraham.

— Aia e parola ta de intrare, spuse maiorul. Am uitat parola mea de intrare.

— De unde să ştiu parola ta de intrare. Eu o ştiu pe a mea.

Se aplecă şi spuse parola.

— Nu se deschide.

— Cum să se deschidă pe cartela mea şi parola ta? întrebă Can.

— Spune parola ta!

— Am uitat-o.

— Ai băut şi nu mai ştii cum te cheamă, spuse Horst.

— Cum se poate?

— Uite că se poate. Te cheamă Can Simescu.

— Şi, ce trebuie să fac?! se miră maiorul.

— Zi-i!

— Ce să zic?

— Numele tău, spuse căpitanul.

— Simescu.

— Şi prenumele?

— Can, spuse maiorul.

— Spune-le pe amândouă odată!

— Te-ai îmbătat. Cum să spun eu numele tău? Trapa se deschide dacă spun numele meu.

— Atunci, spune numele tău! îl îndemnă căpitanul.

— Simescu.

— Aşa, nu mai terminăm niciodată. Spune numele întreg, numele şi prenumele!

— Simescu Can, spuse maiorul. Vezi?! Nu se deschide. Dacă eşti aşa deştept, de ce nu bagi cartela ta?

— Dacă o aveam la mine, nu era atâta circ. Spune invers!

— Invers.

— Nu invers, spuse căpitanul. Numele şi prenumele inversate.

— Cum adică?

— Parcă suntem în bancurile cu analfabeţi funcţionali.

— Nu mai există analfabeţi funcţionali, spuse maiorul. Au apărut analfabeţii multifuncţionali.

— Cum vrei tu. Spune: Can Simescu!

— Can Simescu.

Trapa se deschise şi intrară.

Urmărind scena, doctoriţa se prăpădea de râs.

Trapa se închise, luminile se aprinseră automat, iar cei doi astronauţi văzură că nu erau în cuşeta lor, ci într-o magazie.

— Ne-am îmbătat şi am greşit etajul, spuse Horst.

— Magaziile de materiale sunt la ultimul nivel şi nu se deschid cu parole sonore şi cartele.

— E, şi mai dă-i dracu! Ştii bancul cu astronauţii reacţionari?

— Nu, răspunse Can.

— Un astronaut spune: Bă, cred că o să plouă. E, şi mai dă-i dracu! răspunde un al doilea astronaut.

Râseră amândoi şi începură să treacă sticla de la unul la altul. Ieşiră pe culoar şi se îndreptară spre lift, fără să ştie de ce, cu mers împleticit. În lift, mai urcară o operatoare de la nivelul 3 şi un brancardier de la 4. Horst îi făcu avansuri operatoarei, iar aceasta, înainte de a coborî, îi învineţi un ochi.

— Noi coborâm, spuse Can.

— Ajungem imediat, spuse, amuzat, brancardierul. Ce nivel?

— Nivelul 1.

— Acum urcăm. Se opreşte la 6, apoi puteţi să coborâţi. Dar, ce căutaţi la nivelul 1?

— Avem şedinţă, spuse Horst.

— Şedinţa e mâine, spuse brancardierul. Până atunci, nivelul unde se găseşte conducerea e interzis.

— Noi vrem acum, hotărî Can. Ar fi bine să fie auzită şi vocea noastră. Eu vreau să le fac o imputare.

— Cum ar fi?

— Pentru a conduce, trebuie să faci în aşa fel încât să nu ţi se impute nimic.

— Care e imputarea? întrebă sanitarul.

— Asta e.

— Treaba voastră.

După ce uşile se închiseră, maiorul apăsă butonul nivelului unde se găsea cartierul general. Coborâră, se uitară unul la altul, întrebători, şi mai traseră o duşcă.

— Beau şi nu reuşesc să mă îmbăt, spuse Horst.

— Suntem deja beţi. N-o să vezi niciodată un om beat care să spună că e beat. Uite, operatoarea ţi-a tras un pumn. Ce e asta? întrebă maiorul Simescu.

— Insubordonare.

— Insubordonare pe dracu! Nu e în subordinea noastră.

— Subminarea autorității, spuse căpitanul.

— Mare autoritate suntem noi...

— Atunci, ce dracu e asta?!

— Prostie, spuse Can. Prostie curată. Când se întâmplă așa ceva, e semn că suntem în realitate. Ai mai pomenit ca o operatoare să lovească un căpitan?

— Nu.

— Vezi? Uită-te în jur! Crezi că așa arată holul cartierului general?

— Iar am greșit etajul, spuse Horst.

— N-am greșit niciun etaj. Ideile mi se derulează într-o ordine desăvârșită. Asta înseamnă că dorm sau sunt într-o realitate virtuală. În realitate, după atâta alcool ingurgitat, ar trebui să mă simt rău.

— Ce caut eu în somn cu tine?

— Ai dreptate. Suntem pe un teren de experiment fu de acord căpitanul Abraham. Nu e holul pe care îl știm noi. Nici trapele nu sunt la fel. Și apoi, acest simțământ ciudat... Simți cum ne cufundăm?

— Cum să nu simt? Cineva inundă incinta. Vor să ne înece.

Împotriva voinței lui, maiorul Simescu închise ochii. În minte, îi apăru un lac de munte, cu apa foarte rece, punctat ici și colo, cu pete de ulei. Se cufundă în apă, cu respirația tăiată, și privi în sus. Cei câțiva sori de deasupra valurilor abia se mai vedeau.

Când se trezi, privi în jur, mirat, apoi ridică mâna în care ținea o sticlă metalică de trei litri.

— Ce-o mai fi și asta?! întrebă. Ce caut eu aici? Unde sunt? Ce sunt?

Preț de o clipă, își aminti ce este, dar cuvântul zbură repede, ca o pasăre speriată, eliberându-i creierul. În fața ochilor, nu mai era decât imaginea păsării, care se îndrepta spre el, dar nu era nicio pasăre.

Din celălalt capăt al culoarului, venea Horst.

Ajuns în dreptul maiorului, îi descleștă degetele de pe sticlă și bău.

— Credeam că femeia asta e Ideea, îl auzi pe Can. Nu e decât proasta asta de Ana Sanovici, medicul echipajului. Să pară totul mai veridic, s-a apucat să dea chipul ei personajului din experiment. Pe unde umbli? Mâine ne cheamă, iar, la analize. Nici nu mai știu cine sunt.

— Ești un bețiv, iar eu sunt prostul care te-a învățat la băutură, spuse căpitanul. Cu posibilitățile tale psihice, chiar că era posibil să ajungem la teleportare mentală...

— Cum?! Mai spune o dată! îl îndemnă maiorul. Nu aud nimic.

Horst privi recipientul și mai înghiți o porție.

— Minunat amestec. Nu e de mirare că ai făcut-o lată.

Își roti ochii de plăcere și mai luă o gură de alcool.

— Ce caut eu aici?! întrebă Can.

— Nici eu nu știu. Probabil că te-a enervat doctorița și te-ai răzbunat pe băutură.

— Mă ia cu frig.

— Ai trecut la avansați, spuse Horst. Eu sunt încă la faza în care băutura asta îmi dă călduri.

Puse sticla deoparte, cu atenție, de frică să nu se răstoarne, și îl prinse pe maior, cu amândouă mâinile, de gulerul uniformei, așezându-l pe prima treaptă a unei scări. Îl privi cu atenție, apoi se așeză. Ascultându-i elucubrațiile, zâmbi fericit, înghițind băutura, rar, cu grijă, să nu se termine prea repede.

Ana Sanovici stinse monitorul și comandă roboților să meargă și să adune beţivii.

VI

— Ciudat, spuse Horst.

— Nu e nimic ciudat. Suntem pe Pământ?

— E posibil. Poate n-am plecat niciodată de pe Pământ, iar expediția, cu tot zborul ei, cu tot, nu a fost decât un experiment.

— Realitatea în care trăim, drumul acesta obsedant, e tot un experiment, spuse Can. Nu văd de ce ne-ar păsa de micile experimente din cadrul primului.

— Oricum, pe terenul de experiment nu suntem.

Maiorul Simescu se aplecă și culese o floare. O mirosi, simți că se ridică din el un val de căldură și i se împăienjenesc ochii. Își aminti de Ana, Ideea sau cum o fi chemând-o, apoi își reveni.

— Poate suntem în vis. Știi că doctorița are prostul obicei să ne inducă, din când în când, câte un vis frumos. Cum cele mai frumoase vise ale mele sunt cele de pe Pământ... Privește! Colinele unduitoare din fața noastră nu pot exista în realitate. Atâtea hectare de gazon nu-și au rostul. Ai putea spune că e un teren de golf, dar nu e. Uită-te la florile care cresc în iarbă! Peisajul pare pictat de un artist prost. Natura creează lucruri mult mai variate.

— Ce rost ar fi avut să ne bage în creier, la amândoi odată, același vis?! întrebă Horst. Și ce rost ar avea să fi introdus în acest vis întrebările astea existențiale pe care ni le punem?

— Ai dreptate. Întrebările sunt multe. Dacă ar avea și răspunsul, ar fi totul inteligent prefabricat.

— De exemplu, ce căutăm noi aici?

— Habar nu am, spuse maiorul Can. Nu știu nici de unde venim, dar să mai știu și ce căutăm.

— Ultima dată, ne-am îmbătat și am adormit pe niște scări, la nivelul 1 al navei.

— O fi, dar aici se naște o nouă întrebare. De ce, dacă au văzut că doi tehnicieni plictisiți o iau pe drumul pierzaniei, nu au dat ordin ca armata de chimiști să conceapă sparay-uri degresante pe altă bază decât alcoolul? Chimiștii, ca și noi, au foarte puțin de lucru până la destinație.

— Vrei să spui că această călătorie, care până acum a fost destul de distractivă, cu aceste beții repetate, cu tot, nu e reală?! se miră Horst.

— Asta vreau să spun. Cred că am plecat, dar dormim și ni se induc tot felul de vise, menite să ne imprime în subconștient, fără să simțim, cunoștințele necesare existenței pe planeta aia îndepărtată și impactului cu viețuitoarele de acolo.

— Asta mi-aș dori și eu să fie. Așa pare logic, dar cu durerile astea fulgerătoare de cap și golul imens din stomac ce mă fac? Asta e realitate.

— E un coșmar, spuse Can. Eu nu am arsuri la stomac și dureri de cap.

— Aici, visul nu e comun.

— Putem afla cum stăm. Apar elemente noi în ecuație. Uite! Îi vezi pe ăia doi? Îi urmăresc de când au apărut în depărtare.

— Sigur. Cu noi au treabă, se întoarse Horst și arătă spre cei doi călăreți, ajunși, între timp, lângă ei.

— Eu sunt Aman, spuse primul.

— Iar eu sunt Beman, spuse cel de-al doilea, descâlecând în același timp cu primul.

— Sunteți identici, spuse Can și îi privi cu suspiciune. Și caii voștri sunt identici.

— Suntem din aceeași serie, explică Aman.

— Cum adică?!

— Am fost fabricați în aceeași zi, interveni Beman observând nedumerirea pământenilor.

— Pentru ce?

— Voi nu mergeți la Fragmentarium?! Trebuie să fiți dintr-o serie dispărută cu mult timp în urmă. Sunteți revoltător de deosebiți unul de altul.

— Ce e Fragmentarium? întrebă maiorul.

Beman îl privi cu neîncredere.

— E dereglat, spuse Aman.

— Ana mi-a introdus cunoștințe despre populația cu care vom avea de-a face pe planeta către care ne îndreptăm și m-a trimis pe terenul de experiment să vadă cum mă comport, spuse căpitanul Abraham. Indivizii acestei populații sunt ființe capabile să sintetizeze orice decor, cu orașe, păduri, câmpii, animale ciudate... E posibil să fim aruncați, iarăși, într-un decor de felul ăsta.

— Suntem pământeni de pe o navă cosmică și ne îndreptăm spre o planetă despre care nu ni s-a spus nimic. Am nimerit aici și nu știm prin ce fenomen. Eu sunt maiorul Can Simescu, iar el este căpitanul Horst Abraham.

— Pământeni! strigară Aman și Beman într-un glas.

Mirați de entuziasmul celor doi gemeni, maiorul și căpitanul se uitară unul la altul.

— Cum se numește planeta unde mergeți?

— Noi îi spunem Uma, din constelația Erison. Dacă ne explicați ce căutăm aici, aveți zece puncte.

— Nu știm ce sunt acelea puncte, spuse Aman.

— Foarte ciudat, spuse Beman. Nu sunteți azzi?

— Dracu știe când suntem, azi și mâine, se enervă Horst.

— Nu sunteți locuitori ai planetei Azza, adică azzi?

— Nu. Suntem oameni.

Din ce în ce mai uimit, Aman se apropie de Horst şi îi ciocăni tâmpla cu degetul arătător.

— Stai, mă, dracului cuminte, că îţi mut fălcile! îşi ieşi căpitanul din sărite.

Astronauţii văzură cum, atât extratereştrii, cât şi hainele de pe ei, devin roşii şi cum sunt înconjuraţi de un halo albastru aburos.

— Acum au mai multe membre anterioare şi mai multe membre posterioare. Tu, cum îi vezi? îl întrebă Can pe căpitan, după ce dispăru aburul.

— Cum să-i văd? Ca şi tine, cu mai multe membre anterioare şi mai multe membre posterioare.

— Până acum, i-am văzut ca pe nişte oameni, cu două mâini şi două picioare

— Şi eu la fel, spuse Horst.

— Nu ţi se pare curios?

— Nu. Nu mi se pare nimic curios.

— Nu e nimic de mirare să ai mai multe membre, spuse Aman.

— Să nu ai mai multe membre e posibil să nu fie ceva neobişnuit. Am mai întâlnit noi astfel de extratereştri. Curios e că, atunci când aţi apărut, v-am văzut ca pe noi, cu două mâini şi două picioare, iar acum vă vedem altfel. Care e realitatea?

— Realitatea e că noi cunoaştem metamorfoza, spuse Beman. Asta e forma noastră de bază. Aşa am venit şi aşa trebuie să ne întoarcem la Fragmentarium. Nu e de vină percepţia voastră, ci faptul că noi luăm mai multe forme.

— Chiar aşa? întrebă Abraham. Şi altceva mai bun de făcut n-aţi găsit decât să ne imitaţi pe noi?

— Nu v-am imitat pe voi, spuse Aman. Am venit cu formă de azzi, locuitori ai planetei Azza. Voi ce formă mai luaţi?

— Nu mai luăm nicio formă. Așa ne-am născut.

— Asta e forma voastră definitivă?

— Da.

— Sunteți mai primitivi decât azzii. N-am mai pomenit așa ceva, spuse Beman. Ce sunteți?

— Oameni.

— Credeam că sunteți pământeni.

— Suntem oameni, locuitori ai planetei Pământ, adică pământeni, le spuse căpitanul.

— Am auzit de pământeni, locuitori ai planetei Pământ, dar nu sunt ca voi. Cunosc metamorfoza.

— Sunteți androizi?

— Nu. Suntem ohimi, spuse Aman, locuitori ai planetei Oha, aceasta, unde ne aflăm.

— Ce v-a făcut făcut să credeți că suntem azzi? Sunt ca noi?

— Oarecum. Sunt primele serii aduse de pe Pământ. Cu ei a fost populată planeta Azza.

— Ar fi fost culmea să fie azzi, spuse Beman. Planeta Azza e foarte bine păzită. E o rezervație.

— Cine păzește rezervația? întrebă căpitanul.

Aman și Beman izbucniră în râs.

— Nu știe cine păzește planetele, spuse Aman.

— Nu știe cine păzește planetele, spuse Beman.

— De ce ar trebui să știm cine păzește planetele?

— Toată lumea știe. Planetele sunt păzite de natura lor. Natura planetelor este influențată de natura seriilor de indivizi cu care sunt populate. În consecință, masele de viețuitoare sunt păzite de natura cu care sunt înzestrate.

— Am auzit și eu povestea asta cu natura umană. Spuse Can. Alchimistul tatălui meu avea obiceiul să spună că, așa cum vom fi, așa vom trăi.

— Cred că nu te-ai trezit din beție, spuse Horst. Vorbești numai prostii.

— Indiferent de unde sunteți, trebuie să ne grăbim, spuse Aman.

Putem ajunge în ultimele rânduri.

— Drum bun! îi ură căpitanul.

— Trebuie să mergem cu toții, spuse Beman.

— Noi, oamenii, nu suntem învățați să primim ordine, spuse căpitanul Abraham. Nu mergem niciunde.

— Stai puțin! interveni Can. Nu am întrebat unde trebuie să mergem.

— N-ai auzit? Într-un loc numit Fragmentarium, spuse Horst. Când am întrebat ce e acela, au spus că sunt dereglat.

— Am crezut că știți. Toată lumea știe ce e Fragmentarium, spuse Aman.

— Noi nu știm.

Aman și Beman îi priviră ca pe niște ființe venite din altă lume.

— Sunt dereglați rău de tot, spuse Beman.

— Uşurel! scrâșni Horst din dinți. S-ar putea să mă enervez. Ce e Fragmentarium?

— E planeta de unde vin toate ființele cu care sunt populate alte planete. Din când în când, mergem acolo pentru a fi defragmentați.

— Și, pe urmă?

— Pe urmă, suntem ca noi.

— De unde știți? E posibil să vă pierdeți identitatea, spuse Can.

— Nu ne aducem aminte să fi avut altă identitate, spuse Aman.

— Dacă nu vă aduceți aminte, nu înseamnă că nu e posibil să fi avut altă identitate. Dacă ați pierdut-o, e normal să nu vă

mai aduceți aminte ceva despre ea. Nu se face nicio defragmentare dacă nu ai suferit o fragmentare informațională.

— N-ar fi bine să mergem cu ei? întrebă căpitanul. Așa cum spui tu, simt că mi-am pierdut identitatea, că nu mai știu de unde am venit, să mă pot întoarce.

— Am venit de pe navă, pe navă trebuie să ne întoarcem, spuse Can. Dacă ne-a trimis Ana într-un nou experiment, ar fi bine să stăm pe loc. Deunăzi, am aterizat pe malul unei mări postapocaliptice, iar ea mă căuta prin cetate. Era să mă omoare o pasăre Art.

Ohimii nu-i mai băgară în seamă. Nu le mai spuseră oamenilor că îi considerau dereglați. Se putea citi în ochii lor acest lucru.

Aman începu să bată pământul cu multele lui picioare, din ce în ce mai repede și mai ritmic, iar Beman îl imită. Întinseră gâturile, alungindu-le, cu capetele spre cer, își așezară membrele anterioare pe lângă corp și priviră în sus. Ridicați pe picioarele dinapoi, caii celor doi ohimi executau același exercițiu.

— Stați, stați! se auzi vocea unei femei.

Aman și Beman se opriră din tropăit, priviră în direcția în care priveau și oamenii și văzură o tânără alergând spre ei.

— Ideea, tu ești?! strigă Can.

Vru s-o ia în brațe, dar femeia se trase înapoi speriată.

— Ce tot spui? întrebă căpitanul. E doctorița Ana Sanovici. De ce te-ai îmbrăcat, iubito, cu rochia asta de bal?

— Reamina, ai stricat tot! se adresă Aman femeii. Va trebui să luăm de la capăt toate cele 39 de exerciții premergătoare zborului.

— Vă rog să mă iertați, spuse Reamina. Am văzut că nu sunteți prinși cu toții în mișcare... Dar ei cum au ajuns aici?! Sunt azzi?

Privi cu suspiciune către Can şi Horst, iar în ochi îi apărură două lacrimi ovoide dintr-un cristal gălbui. Luă lacrimile în palme şi le întinse oamenilor.

— Păstrează-ţi lacrimile! o sfătui Aman. S-ar putea să-ţi mai trebuiască. Ăştia nici nu sunt azzi. Sunt pământeni.

— Locuitori ai unei planete numită Pământ, după cum spun ei.

— De ce nu se transformă? Nu merg şi ei la Fragmentarium?!

— Nu se transformă şi nici nu vor să meargă cu noi. Ceea ce vezi, deşi ţi se pare incredibil, e forma lor definitivă, spuse Aman.

Reamina cercetă membrele anterioare rudimentare ale celor doi ofiţeri şi se trase înapoi, vădit stânjenită.

— Noi suntem oameni, tu ce eşti? o întrebă Horst.

— Cum ce sunt? Ohimă, bineînţeles. Locuitoare a acestei planete... Ia stai! Am mai întâlnit cuvântul „oameni". Oamenii sunt nişte fiinţe din mitologia triburilor de ohimi din vestul continentului. Sunt un produs al imaginaţiei lor...

— Nu e treaba noastră, spuse Beman. Trebuie să plecăm. Unde e Gemina, dublura ta?

— Am pierdut-o.

— Nu-i nimic. Apare ea.

— Să mergem până nu ne mai întrerupe cineva! spuse Aman.

Reamina se înroşi, apoi trecu, printr-un spectru de culori, până la albastru aburos, şi deveni asemeni celorlalţi doi ohimi, cu multe membre anterioare şi posterioare.

Îşi împletiră cu toţii mai multe braţe şi îşi sincronizară mişcările picioarelor. Gesticulau cu mâinile rămase libere scoteau sunete metalice.

După cele 39 de exerciţii, se desprinseră de sol, se despărţiră şi întinseră mulţimea de braţe spre norii roşiatici din zare.

Erau bucuroși că reușiseră toate mișcările și beneficiaseră de condiții climatice favorabile.

În scurt timp, îi urmară și caii, după ce parcurseră aceleași etape.

Oamenii îi priviră până când nu mai văzură nimic, apoi ascultară scârțâiturile vesele ce se auzeau din înalt.

Sunetele încă se mai auzeau când Horst simți o prezență în spate. Se întoarse brusc, gata de atac, și văzu un om.

— Sunt Aras, iar acesta este calul meu, Atic, spuse bipedul. Tocmai treceam și am auzit discuția. Sunt bucuros să stau de vorbă cu orice întâlnesc în cale.

— Cu oricine, îl corectă Can.

— Aici, totul vorbește, se băgă calul în discuție.

— Așa e, spuse Aras.

— Ce ești?

— Ohim.

— De unde pot să știu? întrebă maiorul. Ești ca și noi.

— Dacă vreți, pot lua forma definitivă.

— Nu, nu! Rămâi așa! Ești mai agreabil așa.

— Abia am venit. Eu și calul meu suntem programați să ne plimbăm, să culegem flori și să vorbim cu ele, să stăm la discuții cu tot ce întâlnim în cale, ființe, arbori, aștri, forme de relief...

— Ești un personaj de basm, spuse căpitanul.

— Ce e ăla?

— O poveste, un produs al imaginației.

— Tot ce există e produs al imaginației, spuse Aras.

— Al imaginației cui?

— Al celor de la Fragmentarium.

— Cine sunt aceștia? întrebă Horst.

— Nu știu. Am totul în memoria genetică.

— Ideea asta cu memoria genetică ar trebui să ne-o însușim, spuse Can. Poate scoate Ana ceva de aici.

— La noi, pe Pământ, să umbli creanga pe câmp şi să stai de vorbă cu florile denotă o dereglare psihică, spuse căpitanul. Toţi sunteţi aşa?

— Nu, numai eu, spuse Aras. În comunitatea în care trăiesc, sunt privit cu neîncredere şi mi se spune că sunt dereglat din fabricaţie. De-asta nici nu stau acasă.

— Peste tot sunt greşeli, îl consolă Can.

— La Fragmentarium, nu se fac greşeli, spuse calul.

— De unde poţi şti? Am înţeles că ohimii sunt nişte androizi care se transformă, iar când ajung în locul ăla, sunt descompuşi în părţi componente, ca într-un atelier, până nu mai rămâne nimic din ei, apoi sunt asamblaţi altfel, după modele mai noi, sunt unşi, încărcaţi cu energie, puşi în carcasă nouă şi trimişi înapoi. De unde ştii că mergeţi la Fragmentarium şi nu în altă parte?

— Ştiu. Pur şi simplu. Ceva îmi spune că mergem acolo, că planeta se numeşte Fragmentarium şi că acolo nu se fac greşeli, spuse calul Atic. Nu ştiu ce îmi spune asta, dar îmi spune.

— Memoria genetică?

— Posibil. Eu, ca fiinţă inferioară, nu-mi bat prea mult capul cu ceea ce-mi spune ceva, spuse calul. Important e mesajul.

— Aras crede ce-i spui? întrebă căpitanul

— Sigur că îl cred, spuse Aras.

Animalele au instinct sigur. Şi intuiţie. Ce, voi, oamenii, nu părăsiţi corabia când vedeţi că ies şobolanii?

— De unde ştiţi voi despre corăbii? se miră Can. Aveţi ieşire la vreo mare?

— Noi, ohimii, nu avem nicio ieşire. Doar oamenii au.

— Ce vorbeşti?! se miră Horst. Ce ştii tu despre noi?

— Despre voi doi, nu ştiu nimic. Am înţeles că v-aţi teleportat aici de pe un mijloc de transport spaţial, în apropierea Ohăi. Eu vorbesc despre oamenii imaginaţi de cei din comu-

nitatea mea. Acești oameni sunt ființe din mitologia noastră. Pot fi regăsiți în Rezervație. Rezervația e la malul mării. De acolo puteți vedea corăbiile.

— Unde e acest ținut?

— Dincolo de colină e o pădure, iar dincolo de pădure e Rezervația, ținutul mitologic al oamenilor. Ne-a fost destul de ușor să-i imaginăm după modele străvechi și primitive de azzi. O să-i cunoașteți.

— Asta ne mai lipsea, să stăm de vorbă cu fantomele, spuse căpitanul Abraham.

— Ce sunt alea? întrebă Aras.

— Ceea ce mai rămâne după dispariția oamenilor.

— Adică după ce nu mai sunt.

— Corect, spuse căpitanul. Amintiri modelate de imaginația celor rămași.

— Și oamenii noștri sunt imaginați la fel. După un timp, încetează să mai existe. Din ei nu mai rămâne decât un nume și, legate de acesta, mai multe sau mai puține amintiri. Noi îi creăm, noi îi memorăm. Pe baza a ceea ce am reținut, imaginăm alți oameni. E posibil ca fantomele voastre să fie chiar modul nostru de a reține oamenii dispăruți.

— Sunteți un fel de subfragmentarium, un fel de creatori informaționali.

— Da, dar avem o memorie limitată, spuse Aras. Reținem câți oameni putem, apoi ne pregătim de Fragmentarium. Când începe să ne paraziteze, acolo se varsă informația.

— Fragmentariumul ăsta nu se umple niciodată?

— Nu. Planeta Fragmentarium se hrănește cu informație și crește continuu.

— Bine, înțeleg, crește, crește, dar până când? întrebă căpitanul.

— Presupun că va crește până când Universul va fi un imens Fragmentarium.

— Şi? Când totul nu mai e decât o imensă planetă, cu ce se mai hrăneşte?

— Presupun că începe să se hrănească din ea însăşi şi începe involuţia, spuse Aras.

— Şi?

— Şi aşa mai departe. Orice involuţie e urmată de o nouă evoluţie şi invers.

— Interesantă teorie, spuse Horst.

— Cea mai credibilă.

— Nu te-ai gândit că Universul e infinit?

— Nu, spuse Aras. Gândirea are limite. Mă gândesc de acum încolo. Mi se pare mai interesantă, mai palpabilă, o teorie a reversibilităţii. Teoria continuităţii mă depăşeşte.

— Ohimii de mai înainte, plecaţi la Fragmentarium, spuneau că azzii trăiesc într-o rezervaţie planetară numită Azza. Nu cumva aştia sunt cei pe care credeţi voi că i-aţi imaginat sub numele de oameni? întrebă Can.

— Bineînţeles că nu. Rezervaţia oamenilor e aici, pe Oha. Trebuie să recunoaşteţi că noi le-am spus oameni celor imaginaţi înainte de venirea voastră.

— E departe?

— Cam departe, spuse Aras.

— Păcat. Mi-ar fi plăcut să ajung acolo.

— De ce n-am merge? V-am spus că îi puteţi cunoaşte pe cei imaginaţi de noi. Sunt oameni în carne şi oase.

— Nu avem cu ce merge, spuse Can. Tu ai calul, dar noi suntem pe jos.

— Vai, dar nu ştiţi ce resurse nebănuite are calul meu. Nu-i aşa, Atic?

— Aşa-i, spuse calul. Urcaţi-vă!

— Ne ţine pe toţi?!

— Sigur că da, spuse Aras. Atic e tot ce poate fi mai modern între cai. Eu i-am dat forma definitivă. Voi să vă țineți bine de coama calului și de brațele mele! Vom avea viteză.

Ofițerii se suiră în față, apoi se urcă și Aras, ținându-se de crupa calului cu toate membrele inferioare, ca o caracatiță.

Oamenii fură atenționați că vor pleca, iar Atic, la un semn, porni ca o săgeată. Urcă dealul, coborî și intră în pădure. Dincolo de primele luminișuri, se lăsă întunericul.

— Ne dăm cu degetele-n ochi! strigă Horst, ținându-se strâns de coama și gâtul calului.

— Ce, parcă până acum am putut admira peisajul? râse Can.

— Am înțepenit, spuse Horst. Ohimul ne ține cu brațele ca în niște menghine.

— Ridică-l puțin pe om! strigă Atic spre Aras și încetini. Mi-a pus mâinile pe ochi și îmi stânjenește vederea.

— Nu mai vezi pentru că e întuneric, spuse căpitanul.

— Calul meu vede pe întuneric, spuse ohimul. Problema nu este cine și ce vede, ci să ne deplasăm repede. Dacă micșorăm viteza, apar umphalele.

Atic alergă mai repede, dar fu prea târziu.

— Suntem aici, ciripiră umphalele. Credeți că scapă cineva de noi?

Lui Can i se făcu frică. În întuneric, nu vedea decât fața solzoasă și fosforescentă a ohimului.

— E prea târziu, spuse Aras.

— Sigur că e prea târziu, se auzi ciripitul unei umphale, de undeva, de sus. Noi suntem lumina.

— Cine a vorbit? întrebă Horst.

— Eu am vorbit, se auzi vocea. Vreți să ne jucăm de-a curba focală cu un singur centru?

— Nu, de-a curba focală, nu! strigă Aras îngrozit.

Îi spuse calului că erau aproape de marginea pădurii, îi ordonă să dea drumul oamenilor şi să întoarcă.

Deoarece luară un contact dureros cu solul pietros, Horst şi Can nu mai apucară să mulţumească ohimului şi calului său pentru că îi aduseseră până acolo. Rostogoliţi în ţărână, îşi frecau muşchii amorţiţi şi încercau să se ridice.

— Am fost lumina, iar acum suntem încântarea, se auzi vocea, suprapusă peste zgomotul făcut de copitele calului care se îndepărta.

— A dracului încântare, spuse căpitanul Abraham. Sunt numai vânătăi, mă doare tot corpul, iar tu, idiotule, în cădere, m-ai lovit cu gheata în ureche.

— Suntem urmăriţi de vocile astea, spuse maiorul.

— Sigur că sunteţi urmăriţi de vocile astea, se auzi o altă voce. Acum suntem destrămarea.

— Şi ce dacă?

— Cum şi ce dacă? Priviţi!

Oamenii văzură o panglică de asfalt, luminoasă, cu reflectoare pe margine, ca o pistă pentru decolarea avioanelor.

— Ce facem? întrebă Can, păşind pe drumul strălucitor.

— Înapoi, în pădure, nu ne putem întoarce, spuse colegul.

— Să mergem! Poate scăpăm de fantomele pădurii.

— De fantome puteţi scăpa, dar de noi, nu, se auzi vocea umphalei.

— De ce, mă rog?! întrebă Can.

— Pentru simplul motiv că urmează destrămarea luminii.

— Simple şarade, spuse Horst. Cred că suntem la sfârşitul unui joc în holospaţiu, iar pista asta e ieşirea.

— Să mergem! spuse maiorul.

Cei doi astronauţi păşiră prudenţi pe mijlocul pistei, ca şi cum s-ar fi temut ca aceasta să nu se spulbere, iar ei să se prăbuşească în hău, cum văzuseră în mii de filme pe simulator.

— Cred că nu ne mai urmăresc umphalele, spuse căpitanul.

— Nu vă mai urmăresc pentru că le-am gonit noi, se auzi o voce, de undeva, de deasupra capetelor lor.

— Nu eşti tot umphală?

— E o insultă să mă faceţi pe mine umphală. Eu sunt Into, regele fizilor.

— Nu te vedem.

— Nu vedeţi nici jungla de bare din faţă?

— Vedem numai drumul luminos ce se pierde în depărtare.

— Suntem o întreagă armată, dar dacă spuneţi că nu ne vedeţi, n-am făcut nicio treabă. Nu vă putem înrola.

— Nici să nu auzim de armată!

— Păcat. Chiar şi aşa cum sunteţi, în spaţiul paralel, v-am fi putut folosi ca spioni. N-aţi văzut pe acolo un grup de spuni compacţi?

— Înţelege odată că nu vedem nimic! se enervă Can, căutând, cu un gest reflex, să pună mâna pe sabie.

Văzu că nu are nicio sabie şi se întrebă ce i-o fi venit. Mirat şi intrigat, îşi pipăi salopeta din material sintetic foşnitor şi se calmă.

— Am auzit doar umphalele. Spuneau că sunt lumina, încântarea şi destrămarea.

— N-au spus altceva? se auzi vocea regelui.

— Ba da. Că vor să ne jucăm de-a nu ştiu ce.

— Nu cumva de-a jumătăţile de puncte şi curbe?

— Ceva pe-aproape, dar ce importanţă are? întrebă maiorul.

— Are. Dacă acceptaţi jocul, însemna că vreţi să faceţi parte din armata lor. Cum nu ştiţi nici despre ce joc e vorba, nu cred că sunteţi de partea umphalelor.

— Asta e sigur, spuse Horst.

— Vă voi recompensa pentru asta.

— Cum?

— Vă învăț să zburați, spuse regele Into.

— Dacă ne ajutai să ajungem înapoi, pe navă, era ceva.

— Eu vă învăț să zburați. Poate vă ajută zborul să ajungeți unde vreți.

— Nu vrem să zburăm, spuse căpitanul.

— N-ar fi rău să încercăm, spuse maiorul Simescu. Drumul ăsta pare fără sfârșit.

— În fond, de ce nu? Ceva mai rău decât ceea ce ni se întâmplă nu poate fi.

Into îi atenționă să tacă și porni procedura de inițiere. Auziră un fâșâit ușor, apoi o adiere de vânt prin frunze, dublată de zgomotul derulării unei benzi de magnetofon și un zgomot ritmic de metal lovit.

— Ce se întâmplă? întrebă Horst.

— Liniște! ordonă regele. Ca să nu ne deranjeze, am trimis armata la masă. V-am introdus cunoștințele necesare, iar acum vom porni cele 39 de exerciții ale zborului.

— Faci o mare confuzie, spuse Can. Am auzit și noi despre aceste 39 de exerciții premergătoare zborului, dar noi nu suntem ohimi, azzi sau cine știe ce plăsmuiri ale imaginației. Noi suntem oameni și nu avem ce căuta la Fragmentarium.

— Sunteți liberi să nu mergeți unde doriți, sunteți liberi să nu faceți tot ce doriți, să nu gândiți cele mai inimaginabile lucruri. Un singur lucru nu sunteți liberi: să mă contraziceți. Sunt regele fizilor și vă spun că nu e rău deloc să știți să zburați.

— Noi nu te contrazicem. Tu te contrazici.

— Cum adică?! se enervă regele.

— Spui că suntem liberi să nu facem aia, să nu facem ailaltă. Ce fel de libertate mai e și asta?

— Voi ați spus că nu vreți să zburați.

— Vrem să zburăm, spuse Can.

— Atunci, ce nu vreți?

— Nu vrem să zburăm la Fragmentarium.

— Prea bine, spuse Into. Începem?

— Începem.

Le explică exercițiile și, la cea mai mică greșeală, îi puse să repete. După ce crezu că au prins mișcarea, le spuse să ia totul de la capăt, iar la sfârșit să alerge amândoi în aceeași direcție, adică de-a lungul liniei de mijloc a șoselei, înapoi, spre pădure.

Ofițerii se conformară, dar Horst se poticni la sfârșit și dădu cu fruntea de asfalt.

— Uf! se supără regele. Sunteți ca niște recruți proști.

— Suntem epuizați și rupți de foame, spuse căpitanul, ștergându-și rana cu mâneca salopetei.

— Într-o societate democratică nu se moare de foame, spuse Into.

— A fost odată un viitor mai bun, spuse căpitanul.

— Dacă e făcută cu bună știință, afirmația ta e o provocare. Dacă e făcută inconștient, e o prostie. Ține minte asta!

— Cine uită, nu merită să țină minte. E o derută totală. Nu știm ce ne rezervă viitorul.

— Când nu știi ce-ți rezervă viitorul, trecutul e preferabil, spuse regele.

— Nici trecutul nu e sigur. Nu știm nici de unde venim. Nu se întâmplă nimic bun în jur. Numai lucruri rele.

— Dintre atâtea rele, trebuie să alegeți câteva. Sunt tot felul de posibilități.

— Suntem într-o lume a tuturor posibilităților, dar există posibilitatea de a nu avea niciuna, spuse Horst.

— Asta e o exagerare.

— Nimic nu este exagerat până nu i se dă prea multă importanță.

— Nu înțeleg ce te supără, spuse regele.

— Când te supără ceva, e imposibil să nu te supere și altceva.

— E şi ăsta un adevăr.

— Da, dar, la noi, adevărul e suma erorilor. Nimic credibil şi clar, spuse căpitanul.

— Cel mai clar lucru este oscilarea între mai multe ambiguităţi.

— Nu cred că reuşim să zburăm. Nu avem exprienţă. Cei care zboară pe aici, zboară de când se ştiu.

— Nu e adevărat, spuse Into. Contează mult şi cunoştinţele despre zbor. Experienţa este ceea ce dobândeşti când nu mai ai nevoie de cunoştinţe.

— Nici echilibru n-am. Ai văzut cum am căzut.

— Sprijinindu-te pe unul sau pe altul, îţi pierzi echilibrul. Nu zboară nimeni în locul tău. Sunt mişcări standard. Zborul nu e un lucru original. Fiecare repetă aceleaşi greşeli în felul lui. Asta e cea mai mare greşeală. Cu puţin curaj, reuşiţi. Zborul e totul sau nimic.

— E posibil să fie o prostie ce facem noi, spuse căpitanul.

— Dacă nu faci, din când în când, câte o prostie, vine altul mai deştept şi o face.

— Lumea asta nu-mi dă niciun punct de sprijin.

— Problema nu e să ţi se dea un punct de sprijin şi o pârghie pentru a răsturna lumea, ci să ai un punct de sprijin şi o pârghie, dar să laşi lumea în pace, spuse Into.

— Poate suntem morţi de-a binelea, iar asta e lumea de dincolo, îl înghionti Can pe coleg. E incredibil ce se întâmplă.

— Incredibil, neincredibil, fiţi atenţi! ordonă regele. Calculaţi mărimea paşilor şi îndreptaţi-vă gândurile spre pădure! Restul depinde de mine. Aveţi grijă să nu aruncaţi nicio privire în lături! Cădeţi în mâinile spunilor compacţi. Au început să dea târcoale.

Astronauţii se prinseră de mâini şi alergară în direcţia indicată. La început, făcură paşi obosiţi şi lăbărţaţi, apoi mişcările

deveniră din ce în ce mai vii și sincronizate. Când se desprinseră de sol, simțiră că sunt împinși de la spate de o forță necunoscută.

— Ce bine e să zbori! strigă Can. Mă simt ca într-o simulare pe calculator.

Luat cu vorba, uită să țină gâtul întins și privirea îndreptată înainte și îl cuprinse frica. Își trase mâna și încercă să-și înalțe brațele, dar era prea târziu.

— Mă prăbușesc! strigă disperat.

Așteptă un răspuns, dar Horst nu era în apropiere. Scrâșni din dinți și privi cu încăpățânare. Se redresă, dar întunericul din jur îl împiedica să vadă în ce parte zboară. Un vânt călduț îl împingea de la spate, purtându-l de colo-colo ca pe o frunză.

VII

Can deschise ochii și văzu că era înțepenit. Încercă să deschidă gura, dar mușchii feței îi erau încremeniți.

„Hm, își spuse, sunt imobilizat într-o poziție caraghioasă."

Așezat cu burta pe o suprafață lucioasă, avea mâinile întinse în lături, iar piciorul stâng ridicat ca într-o scenă de balet.

— Gândește, se auzi o voce.

„Ăștia or fi spunii", își spuse, neștiind de unde îi venise acest gând, speriat de o asemenea alternativă.

„Da, noi suntem spunii compacți", vibră vocea de mai înainte în creierul omului.

„Ce vreți?" încercă să spună, dar nu ieși niciun cuvânt din gura încleștată.

Simți o durere în ochi și piciorul ridicat îi reveni la poziția normală. Mișcă mâinile, se întoarse pe spate și își frecă mușchii.

„Mă pot mișca", se bucură și își îndreptă spatele.

Se ridică în picioare și privi în jur. Se afla în mijlocul unui oraș de clădiri înalte. Pe străzi, circulau mașini străvechi, construite înainte de descoperirea electricității, forței aburului sau vreunui fel de ardere internă. Vitrinele magazinelor nu erau luminate de corpuri alimentate electric, ci de substanțe plastice luminiscente, activate de forța întunericului.

Încercă să ia legătura cu spunii, dar aceștia nu răspunseră. Văzând asta, o luă la întâmplare prin oraș. Trecu pe trotuarul celălalt și intră într-un magazin.

Un funcționar bătrân se apropie de el cu pași mărunți.

— Nu te supăra, ce înălțime ați avut la intrare? îl întrebă.

— Nu mă supăr, spuse Can. Am avut înălțimea propriilor mele pretenții.

— Glumești? îl întrebă funcționarul.

— Credeam că glumim.

Bătrânul râse ca de o glumă bună, apoi deveni, brusc, serios.

— Vrei să spui că nu te alungești și nu te scurtezi în funcție de posibilități și necesități?

— În momentul ăsta, nu prea știu ce posibilități și necesități am, spuse Can. Nu cred că pot vorbi de necesități în condițiile în care nu am nicio posibilitate.

— Prețuiești ce ai doar atunci când nu ai nimic.

— Nu am nimic. Ce necesități să am dacă nu întrevăd nicio posibilitate.

— Vrei să spui că nu știi ce posibilități și necesități ai? întrebă bătrânul.

— Sigur. Am doar pretenții și o înălțime pe măsura pretențiilor.

— Adică?

— Adică am o înălțime fixă, spuse Can. Dar, mai bine ai lăsa gargara și mi-ai spune unde ne aflăm.

Bătrânul nu putu să-şi ascundă uimirea:

— Pe Pământ, desigur. Te rog să te duci imediat la un magazin pentru neadaptaţi! E o ruşine să umbli astfel prin oraş. Poţi fi amendat.

La încercarea lui Can de a mai spune ceva, funcţionarul făcu un gest ferm cu mâna, ceea ce însemna că refuză orice discuţie.

Can îl lăsă în boala lui şi ieşi. Văzu un alt magazin peste stradă şi traversă printre sutele de maşini cu forme ciudate. Se întrebă ce îl atrăgea spre magazine şi, negăsind niciun răspuns, împinse uşile rabatabile ale celui din faţă.

„Compania noastră vă pune la dispoziţie cele mai diverse sortimente de confecţii pentru pitici...", se auzi o voce puternică.

„Iar am nimerit greşit", îşi spuse maiorul şi se întoarse spre ieşire.

Nu mai avu timp. Din toate părţile, se repezise la el o mulţime de femei pitice, cu înălţimea cuprinsă între 30 şi 50 de centimetri. În urma acestora, de cine ştie unde, veneau pitici de 70 de centimetri. Mai în spate, se vedeau bărbaţi şi femei, aşezaţi pe trepte, cu înălţimi cuprinse între 90 şi 250 de centimetri.

Sala era arhiplină. Într-un colţ, între două femei uriaşe, urcat pe umerii unui pitic blond, mai mult suspendat decât cu picioarele sprijinite, Can simţea că se sufocă. Transpiraţia îi şiroia pe faţă şi simţea din nou usturimea sâcâitoare de ochi.

Înainte de a leşina de cald, auzi o voce care îi spunea să se trezească. Deschise ochii şi văzu că era întins pe un pat. Încercă să se ridice, apoi renunţă. Simţea furnicături în picioare şi o oboseală plăcută i se scurgea prin tot corpul.

— Ce-a fost asta?! întrebă. Am visat?

— S-ar putea spune şi aşa, o auzi pe Ana Sanovici.

— Lăsaţi-mă în pace! se trezi maiorul că strigă. Ieşiţi din gândurile mele!

— E irecuperabil, spuse secundul Humboldt.

— E adevărat, întări pilotul Honi. Eu aș opta pentru injectarea unui mic proiectil, încărcat cu fizii de pe ultimele medii de cultură. Nu sunt ca turii de puternici.

— Eu sunt pentru treatament radical, spuse Ana.

— Încercăm tratamentul blând, apoi, dacă nu are efectul scontat, îl radicalizăm, spuse comandantul navei.

— Sigur că da. Ce ne costă? admise doctorița.

Can simți înțepătura, apoi o durere puternică și văzu un punct din care țâșneau, multicolore, raze de lumină lichidă. Insidioși, fizii începură să se strecoare pe lângă măduva spinării, explodând în centri nervoși cunoscuți doar de ei.

Omul începu să se zbată de durere, apoi, pe nesimțite, amorți și îl cuprinse somnul. Se întoarse pe partea cealaltă, pipăi prima treaptă a unei scări imaginare, se trezi și deschise ochii.

— Nu credeam că se mai trezește, auzi vocea lui Horst.

— Respiră normal. Lăsați-l să-și revină!

— Putea să moară.

— Așa-i trebuie. Duhnește a alcool de ți se face silă.

Maiorul privi atent împrejur, apoi se concentră asupra figurilor aplecate asupra lui. Se găsea în cabina principală, împreună cu toată conducerea navei: comandantul Val Droes, Ana, secundul Vedar Humboldt, maiorul Ios Eric, șeful securității navei, Karl Sans de la Organizare, Emil Kato, responsabilul cu politica, pilotul-șef James Honi și tehnicianul Horst Abraham.

Ridicat într-un cot, Can se uita la ei și încerca să-și aducă aminte unde îi mai văzuse.

— Doar mirosul e de alcool, o auzi pe doctoriță. În realitate, am avut de-a face cu o substanță necunoscută, de natură organică, cu nucleotide ciudat așezate.

— Cine sunteți voi? Unde mă aflu? întrebă Can.

— Iar începe, spuse Karl Sams, şeful compartimentului de organizare al navei. Credeam că îşi revine.

— Nu ştiu ce să cred. Testele arată că totul e în regulă.

— Cu excepţia amneziei, spuse Horst.

— Să lăsăm amnezia! spuse comandantul. Putem lua decizii şi fără maiorul Simescu. Până îşi revine, e o legumă şi vă recomand să-l lăsaţi în lumea lui de vis... Problema e simplă: coborâm sau trecem din nou pe lângă planeta asta?

Când se împărţiră cartelele de vot, i se înmână una şi lui Can. Acesta se uită la ea, o întoarse de pe o faţă pe alta şi îşi aminti că, indiferent în ce limbă ar fi fost scrisă, el nu ştia să citească. Era nobil şi războinic. Pentru mânuirea armelor, nu trebuia să ştie carte. Cu scrisul şi cititul se ocupau cronicarii, filozofii, curtenii şi doamnele de companie.

— Omenirea nu ne va ierta niciodată dacă ar auzi că am descoperit o formă de viaţă raţională în Univers şi nu am cercetat-o, îl auzi pe Humboldt.

— Te crezi în era paleoastronauticii, cu urale şi ovaţii din partea unor extratereştri inferiori, îi spuse maiorul Ios Eric şi introduse cartela de vot în fanta din dreapta calculatorului. Noi credem că îi studiem şi nu ştim în ce măsură suntem noi obiect de studiu.

— Nu sunt ofensivi, spuse Horst. Cu androizii şi Fragmentariumul lor, organizat ca un fel de Olimp, e lucru clar. Problema e cu invizibilii... Cu tehnica pe care o avem, nu se ştie dacă putem studia forme de viaţă electromagnetică.

— Noi vrem să studiem planeta asta, numită de băştinaşi Oha, şi nu ştim nimic despre planeta Fragmentarium şi puterea ei de modelare a unor forme de viaţă aşa complexe, spuse Honi, pilotul-şef. Mai bine am coborî acolo.

— Dacă aflăm unde este, mergem şi acolo, spuse comandantul.

— Aș spune să nu riscăm, spuse Horst. După căderea maiorului Simescu, am zburat până în apropiere de Fragmentarium. Acesta a descoperit că sunt formă de viață inferioară și m-a trimis înapoi. Nu am descoperit ce este acest astru și ce s-ar fi putut întâmpla cu mine dacă mă asimila. Nici nu vreau să descopăr. Era posibil să aveți un căpitan Abraham în minus... Mi-e frică.

— E frica de necunoscut, spuse doctorița. Fără curaj, mă tem că n-o să înregistrăm nicio evoluție.

— Curaj avem, spuse căpitanul. Aparatură nu avem. Nu cunoaștem nici metamorfoza, iar cu telepatia suntem abia la început.

— Androizi sau nu, azzii și ohimii ne sunt net superiori, spuse Emil Cato, responsabilul cu politica. Eu știu ce vom face când vom ajunge la destinație. Ce vom găsi acolo e deja cunoscut, cercetat și băgat în memorie. Nu e misiunea noastră să ne oprim aici.

— Asta e adevărat, spuse pilotul-șef, dar e posibil să mai zburăm încă opt ani și să ne trezim aici pentru a treia oară.

Prostit, Can se uita la ei și nu înțelegea nimic din ce spuneau.

— Ce faci, votezi sau nu? îl întrebă locotenentul Sams. Când te gândești să nu faci un lucru, gândește-te bine! Nu mult.

— Lăsați-l în pace! spuse doctorița.

— M-am gândit să-i stimulez și să-i forțez memoria, spuse șeful Organizării. Am văzut într-un film cum se face.

Maiorul se uită la cartelă și, preț de câteva clipe, ochii i se împienjeniră. Își reveni și spuse că nu știe să scrie.

— Să-l lăsăm în pace! spuse Ana Sanovici. Credeam că l-am lecuit de sindromul discordant. N-am reușit. Nu-mi revine decât sarcina să-i aplic o varianta radicală.

— Ce sindrom mai e și ăla? întrebă Horst.

— Dedublarea gândirii.

— Cred că, mai mult sau mai puțin, fiecare dintre noi suferă de un astfel de sindrom.

— Orice am spune, maiorul nu se simte bine.

— E adevărat, dar, dacă tot e aici, poate să bage și el cartela într-una dintre fante, spuse șeful Organizării. Fără el, suntem opt. Dacă iese o egalitate de patru la patru, tehnicianul poate să hotărască dacă cercetăm sau nu planeta asta blestemată.

Can își dădu seama că fraza tipărită pe cartelă îi cerea să o introducă într-una dintre cele două fante ale calculatorului, o fantă însemnând că e de acord cu ceea ce discutau ei, iar cealaltă însemna pe dos. Coborî de pe patul cu rotile și simți că se învârte cabina cu el. Înainte de a leșina, Horst și secundul îl prinseră și îl întinseră la loc.

— Dați-i îngrijirile necesare! spuse comandantul. Vă comunic rezultatul votului peste o oră.

Părăsiră cabina centrală, o ajutară pe doctoriță să urce patul în lift, iar maiorul Eric o însoți până la nivelul 4. Ceilalți se împrăștiară, fiecare la treaba lui.

După ce se închise trapa în urma șefului securității, după ce acesta părăsi incinta, Ana se așeză în fața computerului. Sintetiză o cameră de han, precum și hainele, cismele, pumnalul și sabia nobilului, apoi își sintetiză și ei un rând de haine de epocă, punându-le pe spătarul unui scaun. Scoase salopeta bărbatului, o dezintegră și îi făcu o injecție, apoi își introduse un alt microcip. Euforiză incinta, se sui pe patul înalt din lemn masiv, cu baldachin, și se băgă sub plapumă.

— Am avut un vis straniu, spuse Can și o strânse în brațe.

— N-a fost vis, spuse Ana și se întoarse peste bărbat. Visul abia începe.

— Cine ești?

— Nu mă recunoști?

— Nu, spuse Can. Nu te cunosc.

— Atunci, sunt cine vrei tu. Păcat că nu vom coborî niciodată pe Oha. Totodată, nu se poate şti cât de periculoasă poate fi o astfel de întreprindere.

— Între a vrea şi a nu vrea să faci ceva este îndoiala, se trezi maiorul vorbind.

Nu mai ştia ce e vis şi ce e realitate.

Se uită în jur şi văzu că nu se află într-o cuşetă strâmtă de navă spaţială, ci într-o cameră luminoasă, în pat cu o femeie tânără şi frumoasă.

— Trebuie să mergem, spuse aceasta. Oamenii regelui sunt peste tot.

Se coborî din pat şi începu să se îmbrace.

— Pune-ţi hainele şi hai să mergem! îl îndemnă din nou.

— Mă simţeam aşa bine... , spuse Can.

— Mai avem timp.

Îl ajută să se îmbrace, să-şi prindă sabia, se îmbrăcă şi ea, apoi îl trase afară, pe culoar. Închise cu grijă uşa şi îl apucă de mână, conducându-l în jos, pe scări.

— De ce nu-mi amintesc nimic? o întrebă.

— Ai băut prea mult.

Can văzu încăperea de la parter, cu mese lungi, din lemn, şi recunoscu locul. Nici camerele, nici culoarele întunecoase, nu-i erau străine. Fusese de mai multe ori în crâşmă, dar totul i se părea foarte îndepărtat. Femeile din ultimul vis lăsaseră urme adânci în mintea lui.

— Cum am ajuns în patul tău? întrebă.

— Te-ai îmbătat rău aseară. Te-am luat la mine şi am făcut dragoste. Un timp, a mers, apoi ai început să aiurezi ceva despre stele care se întorc, spuni, ohimi... Bine că ai scăpat de febră şi de obsesia de a merge, în mijloc de noapte, la nu ştiu ce teren de experiment.

— Cine eşti? întrebă Can.

— Stăpâna hanului.

— Nu se poate, Cunosc acest han.

— Imposibil, spuse femeia. Nu te-am mai văzut pe aici. Am asistat întâmplător la lupta celor doi nobili ai regelui. Pot depune mărturie că s-au omorât între ei şi că tu n-ai niciun amestec, dar cuvântul omului din popor nu are nicio greutate. În plus, după haine, eşti tot un curtean, iar faptul că stăteai ascuns după butoaie e dubios. Nu mă convinge nici pe mine că n-ai făcut ceva rău. Între voi, conducătorii, trădările şi crimele sunt ceva obişnuit... Te-ai refugiat în han, ai mâncat, ai băut foarte mult şi ai urcat la mine în cameră...

— Ştiu hanul,dar pe tine nu te cunosc.

— Eşti foarte tăcut. N-am putut scoate mare lucru de la tine. Doar câteva prostii. Că vii de la malul unei mări, că te-ai luptat cu nişte păsări, că ai întâlnit un om care trăieşte în apă. Cea mai mare prostie pe care mi-ai spus-o e că vii de afară, de dincolo de zidurile cetăţii. De la începutul răscoalei afilor, n-a mai intrat nimeni.

— Răscoală?! se miră nobilul. Ce răscoală?

— A afilor. Nu ai văzut afii?

— Nu.

— Vezi? Te contrazici, spuse femeia. Dacă ai fi fost dincolo de ziduri, ai fi întâlnit afii.

— Ce sunt afii şi pentru ce s-au răsculat?

— Sunt sărăciţii ţării, nişte ţărănoi, şi s-au răsculat pentru orice se răscoală oricine. Statul nu are ce să le dea de lucru, iar ei spun că, dacă nu sunt lăsaţi să muncească, vor munci cu forţa. E vina lor; au adus tehnica atât de departe, încât şi-au pierdut locurile de muncă şi au sărăcit. Când existenţa e proastă, apare şi lupta pentru existenţă. Proprietatea privată e sfântă atunci când există. Afii vor ca regele să le dea pământu-

rile pe care le muncesc, să le poată munci cum și cât vor. Ei trăiesc un paradox. Nu au înțeles că, la baza progresului, nu stă munca brută și brutală, nici chiar inteligența, ci lenea. Individul nu muncește de drag, ci pentru a câștiga și a-și crea un confort tot mai mare. Invers, confortul nu trebuie să fie nici prea mare, pentru că dăunează puterii de muncă și inteligenței. Cunoști vorba aceea: „Când stau, afii se gândesc numai la asta"?

— O cunosc, minți Can, dar nu e problema mea.

Pentru că paradoxul despre care povestea stăpâna hanului era prea complicat pentru un nobil, nu mai lungi discuția. Se uită în sală și văzu că era aproape goală. Nu se găseau decât doi bărbați la o masă, în dreapta, și trei copii, doi băieți ți o fetiță, la una dintre ferestre.

Afară, lăsat în bătaia soarelui 4, nobilul mort cu o zi în urmă era deja acoperit de muște.

Se așeză, iar hangița îi aduse un castron cu mâncare și o cană cu vin.

— Nu pot să mănânc, spuse Can și arătă spre stradă. Cadavrul ăla îmi taie pofta de mâncare.

— Dacă bei tot timpul și nu mănânci nimic, te prostești. Începi să confunzi realitatea cu imaginarul.

— Nu confund nimic, spuse nobilul și sorbi din cană. Totul se potrivește, cetatea, hanul, dar sunt prea mulți sori.

— Și, mă rog, câți sori ai vrea?

întrebă femeia.

— Unul singur.

— Unde ai văzut tu planetă luminată de un singur soare? întrebă hangița, vădit amuzată.

— Acolo de unde vin, spuse Can.

— Nu-ți mai dau să bei.

— Singurul remediu împotriva băuturii rămâne tot băutura.

— Cum adică? întrebă hangița.

— Adică trebuie să bei până ți se face scârbă de acest obicei prost.

Captați de discuție, bărbații de la masa alăturată se ridicară și veniră la masa lor.

— Ăștia sunt Dami și Glapt, spuse femeia, iar pe mine mă cheamă Oza.

Dami era pitic, cu obrajii brăzdați de vărsat de vânt și nasul lung, ascuțit, cu care abia ajungea la marginea mesei, iar Glapt era un uriaș de peste doi metri, cu un cap mare și disproporționat, ce amintea de un dovleac.

— Mă bucur să vă cunosc, spuse nobilul și le strânse mâinile. Eu sunt Can, fratele regelui Son.

— Nu se poate, spuse Dami. Regele Hon nu a avut niciodată frați.

— Am spus regele Son.

— Regele se numește Hon.

Nobilul îi privi contrariat. Se așeză la loc, privi într-o parte, stânjenit, luă o bucată de carne din castron și începu să mestece, calm și plictisit.

— Nu se poate, spuse într-un târziu.

— Ba se poate, spuse Glapt și bău din cana nobilului.

— Nu e cetatea Hela?

— Nicidecum. E cetatea Inio.

— În ce țară? întrebă Can.

— În Țara inioților, bineînțeles.

— În ce parte a Pământului este?

— Ce vrea să însemne „Pământ"? se minună Glapt.

— O planetă.

Femeia, piticul și uriașul tăceau încurcați. Se priveau unul pe altul, ridicând sprâncenele cu sub înțeles, deschizând larg ochii sau micșorându-i.

— Ei! De ce nu răspundeți? întrebă Can.

— Nu suntem pe o planetă numită Pământ. Suntem pe Planeta inioților, spuse Oza.

— Unde vine planeta asta?

— Unde vine Pământul? întrebă Dami.

Se uitau unii la alții, uimiți, puțin speriați.

Femeia se ridicase în picioare și privea în ochii albaștri, dar goi, ai lui Can.

— E o minciună, spuse ea.

— Ce e minciună? întrebă Can.

— Nu ești extraterestru. Ești la fel ca toți bărbații.

— Ca mine nu e, râse Glapt.

Hangița îi arse o palmă, iar uriașul își băgă nasul supradimensionat între urechi.

— Voiam să spun că e om, reluă femeia. Am citit în cărți că, în timpuri străvechi, am fost contactați de mai multe feluri de civilizații din cer, dar nu aveau nimic în comun cu noi.

— Ura! sări Dami în picioare. Dacă e de-al nostru, trebuie să sărbătorim. Să vină vinul!

— Nici nu mă gândesc, spuse femeia. Ați băut destul. Nu ați plătit nici consumația dinainte.

— Fac eu cinste, spuse Can și scutură buzunarul de la piept.

— Ce zornăit plăcut, spuse Glapt.

Nobilul scoase câteva monede de aur și le puse pe masă. Hangița luă una și o privi în lumina ferestrei.

— Din ce sunt astea?

— Din aur.

— N-au nicio valoare, spuse hangița. Monedele noastre sunt niște plăcuțe ovale din zirconiu.

Dami chicoti și, ca la un semn, uriașul și piticul se puseră pe râs, bătând podeaua cu picioarele și masa cu pumnii.

— Asta-i bună, spuse Glapt și îl împinse pe cel scurt. O dată se găsește unul să dea de băut, iar banii lui nu sunt valabili.

— Ai dreptate, spuse piticul, adunându-se de pe jos, dar nu are rost să ne facem sânge rău. Dacă au întârziat atâta, trebuie să fi pus vreun premiu pe capul ucigașului celui ce putrezește afară.

— Omul de pe Pământ! strigă Glapt.

Rămasă în picioare, femeia îi privea cu neîncredere.

— Clovni și șantajiști murdari, spuse ea și se îndreptă spre cămară. Aduceți-vă cănile!

— Să fie din butoiul ăla bun! îi strigă Glapt din urmă.

Hangița le aduse o pulpă de gnun și o balercă de vin. Le turnă în căni și le tăie bucăți de carne până când privirile de foc li se stinseră, ochii li se împăienjeniră și începură să râgâie satisfăcuți.

— Ei, acum poți să ne spui, se auzi vocea hodorogită a lui Glapt.

— Ce să vă spun? întrebă Can.

— Tot adevărul despre tine.

— La oameni diferiți se spun, de obicei, adevăruri diferite. Voi doi sunteți foarte diferiți.

— În ce te privește, te sfătuiesc să te concentrezi asupra celui mai adevărat adevăr, spuse Glapt.

— Ce vreți să știți?

— Păi... , cine ești, de unde vii, cum ai pătruns în cetate și, în general, cam ce e cu tine pe aici.

— Cum v-am spus, sunt Can, un nobil dintr-o cetate foarte asemănătoare cu aceasta. Am vrut să-l detronez pe fratele meu, dar m-a învins și mi-a distrus armata. M-a salvat apariția, în drumul meu, a unei cetăți miraculoase, unde m-am refugiat. Asta nu era cetate, ci computer...

Le povesti cum cetatea îi sintetiza gândurile și, probabil, visele, cum i-au ieșit din cap fluturi-om și cum a întâlnit filozofii. Le povesti despre ușile cu multe fețe, un fel de oglinzi, care te

fac să te trezești unde vrei și unde nu vrei, în locuri mai mult sau mai puțin periculoase, și să auzi voci, și să vezi tot felul de nebuni.

— Ce minciuni gogonate! hohoti uriașul.

— Nu e nicio minciună, spuse Can. Nu pot să explic cum s-au întâmplat toate astea. Nu pot să-mi explic nici mie însumi. Poate fi imaginație, dar minciuni nu sunt. E posibil ca tot ce mă înconjoară să nu fie decât plăsmuiri ale subconștientului. E posibil ca voi să nu fiți altceva decât închipuirea mea. V-am spus, am senzația că am mai fost pe aici. Cu o săptămână în urmă, aici era proprietară o femeie numită Enna. Oza, cea de acum, seamănă perfect cu o femeie imaginată de mine, botezată Ideea, tot de mine.

— Am cumpărat hanul acum zece ani, spuse Oza.

— Nu e întreg la minte, spuse Dami.

— Nu trebuie să faci pe nimeni nebun, spuse Glapt. Nu-și mai ia tratamentul.

— Dacă aș fi nebun, ar fi mai simplu. Am fost în acest han de câteva zeci de ori.

— Oza, te-ai ales cu un nebun pe lângă casă! strigă Glapt. Poate te trezești în streang alături de el. Mai adu vin! Măcar să trăim clipa.

Femeia nu-l luă în seamă. Se întoarse spre nobil și îl întrebă dacă poate dovedi că a mai fost pe acolo.

— Pot, sigur că pot, spuse Can. Pe masa aia din colț e scrijelit cu pumnalul numele Etah. Vrei să te uiți dacă e adevărat ce spun?

— Sigur, spuse femeia și se depărtă.

— E adevărat ce spune? întrebă Dami.

— Așa scrie, spuse hangița descumpănită. Cine e Etah?

— A fost unul dintre cei mai credincioși prieteni ai mei, spuse Can și goli cana, înăbușind amintirea. A fost ucis în luptă.

Bărbaţii şi femeia rămăseseră cu gura căscată.

— Există două posibilităţi: ori sunteţi gânduri ale mele, ori sunteţi o populaţie de sine stătătoare şi, nu se ştie prin ce minune, am ajuns la voi. Faptul că hanul mi-e familiar sprijină prima variantă.

Le povesti despre nefieni şi despre tendinţa acestora de a ajunge la celălalt capăt al infinitului prin atingerea unor viteze din ce în ce mai mici, până la nemişcarea totală.

— Să fiu o plăsmuire a unei minţi nebune, mi se pare o insultă, spuse Glapt. Poate fi un truc, vreo şmecherie, ceva. Nu m-ai convins.

Nobilul îşi desfăcu haina, apoi cămaşa, arătându-i punctul roşu de pe torace.

— Vezi acest semn? îl întrebă pe uriaş. Mi-a salvat viaţa de mai multe ori. Ultima dată, am fost atacat şi electrocutat de o pasăre Art.

Le povesti cum l-a dus Ideea să-şi întâlnească gândurile şi cum el a fugit ca un laş şi s-a trezit la malul mării, dincolo de zidurile cetăţii şi colinele împădurite. Le povesti despre oamenii adâncurilor, despre păsările Art, despre mizeria rămasă de pe urma unui război şi le detalie episodul luptei cu gărzile de la poarta de est.

— Ce baliverne! spuse Glapt. În afara cetăţii, nu există nicio mare. Dincolo de ziduri nu e decât aglomeraţia de case din piatră ale sărăcimii, fermele, livezile, întinderile de pământ cultivat, pădurile, păşunile şi lacurile artificiale, create de afi pe pământurile noastre.

— V-am convins că am mai fost pe aici?

— Da, dar e prea puţin.

— Bine. Apasă punctul roşu! spuse Can.

— De ce?!

— Ai să vezi.

Uriaşul lovi semnul, iar Can simţi cum îl inundă energia. Îl apucă pe Glapt de guler şi de curea, îl ridică deasupra capului, ca pe un sac cu paie, şi îl aruncă spre fundul sălii, unde căzu pe o masă şi o zdrobi

— Ei?! râse nobilul.

— Te cred, te cred, spuse uriaşul după ce se întoarse, şchiopătând şi ţinându-se cu mâinile de spate. Figura asta nu mi-a mai făcut-o nimeni.

— Există un început, spuse Dami.

— Râzi stârpitură! mârâi Glapt.

— Sunt răzbunat pentru toate bușiturile luate de la tine, spuse piticul.

Supărat, uriaşul goli cana şi se aşeză.

Femeia închină în cinstea nobilului ridicară cănile şi băură cu toţii, iar Dami se urcă pe masă.

— Să vorbeşti mult e o fericire, începu el să peroreze, să sughiţă şi să râgâie. Să vorbeşti în două feluri e o mare fericire. Prostie, eternitate, numele tău e iubire. Deşteptii sunt obsedaţi de prostie, dar şi proştii tot de prostie sunt obsedaţi. Îţi rumegi zâmbetul şi te gândeşti că nimic nu e mai vesel decât sfârşitul unei tragedii. Oare, unde începe şi unde se sfârşeşte tragedia? Celebritatea mea este o închisoare păzită de proşti, să nu poţi intra. Nimic nu e mai adevărat decât minciuna. Oare, ce e mai simplu, să schimbi numele omului sau să schimbi omul numelui său? Doar cei ce ştiu să se apere vor supravieţui modului lor de a se apăra. Zâmbetul tâmpiţilor este cea mai bună formă de apărare. Leneşii zâmbesc ca proştii...

Căzu în genunchi, sorbi din cana cu vin şi începu să plângă. Nasul lung şi ascuţit părea şi mai lung, şi mai ascuţit.

— Sunteţi actori? întrebă Can.

— Actori ambulanţi, spuse Glapt. Trăim destul de bine din asta, călătorim mult şi luăm contact cu fel de fel de lume.

Acum, suntem blocaţi în cetate până se rezolvă cu răscoala asta a afilor.

— Am o revelaţie, spuse piticul, ştergându-şi lacrimile. Într-o viaţă anterioară, inioţii au fost pământeni.

Uriaşul emise râsul său de râşniţă stricată.

Oza strânse cu putere mâna nobilului, iar acesta se pierdu în privirile ei şi îi răspunse cu acelaşi gest.

— Se întâmplă ceva afară, spuse hangiţa. Copiii au devenit mai atenţi.

— Tot ce se întâmplă e exagerat, spuse Glapt. Nu poate fi adevărat. Am dat de bucluc.

Clipa de linişte fu tulburată de bocănituri puternice în uşă, iar cei trei copii ai femeii se întoarseră cu faţa spre sală. Can privi întrebător spre femeie, iar aceasta îi spuse să stea liniştit, că nu e niciun pericol.

— Cum să nu fie niciun pericol? întrebă Dami. Are dreptate Glapt, ăştia exagerează când se pune problema justiţiei. Regele are mania de a inventa tot timpul legi noi. Când sunt prea multe legi, nu se aplică nici una, ci doar bunul plac al celor puternici, care nu sunt totdeauna cei mai deştepţi. Dacă îl faci prost pe un prost, iei mulţi ani de puşcărie. Am văzut cum un hoţ, prins la locul faptei, a fost condamnat pentru tulburarea liniştii publice.

— Justiţia unora e totdeauna mai respectabilă decât justiţia altora, spuse Can.

— Justiţia celor puternici e cea mai respectabilă, spuse Glapt. E pericol; chiar şi un actor a fost amendat pentru tulburarea liniştii publicului.

— Voi doi, purtaţi-vă ca şi cum aţi fi singuri! spuse femeia. Mâncaţi, beţi şi pălăvrăgiţi! Dacă întreabă vreunul de ce era uşa închisă, prefaceţi-vă că sunteţi ameţiţi şi nici nu aţi observat ce se întâmplă în jur. Când vor întreba de mine, spuneţi că

sunt în cămară, în beci sau cine ştie unde... Fiţi atenţi! Cuplez dezintegratorul optic!

— Suntem intangibili, spuse Can.

— Suntem intangibili şi invizibili. Ăsta e scopul.

— Sau invers.

Nobilul vârî o mână în craniul unui slujbaş regal şi îi scoase degetele prin orbite, apoi încercă să-l strângă de gât.

— Niciun invers. Ei nu ne văd.

— E o vrăjitorie.

— Nu e nicio vrăjitorie, spuse femeia. E un aparat banal.

— Cine l-a ucis pe nobilul Onzi?! urlă slujitorul către pitic şi uriaş.

Deoarece slujbaşul se găsea chiar în faţa lui, Can se sperie de moarte. Se dădu mult înapoi şi trase puternic aer în piept, căutând să-şi potolească bătăile nebune ale inimii fără să apeleze la semnul de pe piept.

Dami le spuse că, în ziua precedentă, au văzut de la una din ferestrele hanului cum nobilul Onzi şi prietenul său, nobilul Iaor, s-au luat la ceartă şi s-au duelat.

— Nu ştiţi cauza? întrebă cel ce părea a fi şeful.

— Nu ştim ce au discutat, dar arătau tot timpul spre uşa casei de colo, arătă Glapt pe fereastră. E posibil ca unul din nobili să nu fi acceptat ospitalitatea celuilalt.

— Ospitalitate pe dracu! se enervă slujbaşul. Vă bateţi joc de mine. Aţi văzut semnul misterios de pe uşă?

— N-am văzut niciun semn. Nu ne uităm la uşile nobililor. Dacă facem asta, putem fi suspectaţi de gânduri ascunse şi cine ştie ce intenţii.

— De unde ştiţi că aia e casa unui nobil?

— Ne-a spus hangiţa. Acolo stă sau, mă rog, stătea nobilul Onzi.

— Dacă nu spuneţi cine a făcut semnul, sunteţi arestaţi, declară omul regelui.

— Veniți îmbrăcați fistichiu, neînarmați și vreți să mă sperii?!

— Din clipă în clipă, trebuie să apară și gărzile.

— Poate fi un complot al afilor, încercă Dami să schimbe direcția discuției, apoi își băgă capul între umeri de parcă l-ar fi amenințat cineva cu o măciucă.

— Imposibil! strigă slujitorul de se mișcară toate vasele de pe masă. Afii nu vor mai pătrunde niciodată în cetate. Am instalat detectoare peste tot, iar spațiul aerian e protejat de un scut invizibil foarte eficace...

În timp ce primul slujitor se lansă într-o prelegere savantă privind strategia, tactica și invincibilitatea armatei lui Hon, ceilalți se așezară la masă și se apucară să termine pulpa de gnun și vinul din balercă.

— Unde e hangița?! strigară. Vrem vin! Să ne aducă vin!

— Hanul e închis, spuse Glapt.

— Pentru oamenii regelui, nu e închis niciun han. Cine servește aici?

— Cine plaătește aici? întrebă piticul și se uită în direcția în care credea că se găsește Oza.

— Nu plătește nimeni, spuse șeful. Suntem în anchetă și tot ce mișcă, pe o rază de cincizeci de metri, e suspect.

— Ia priviți cu ce monede plătesc ăștia! spuse un slujitor și le arătă una dintre monedele de aur ale lui Can, uitate pe masă.

Slujbașii luară moneda, o trecură de la unul la altul, o răsuciră pe toate fețele și se întoarseră întrebători spre Glapt și Dami.

— Ce sunt astea?

— Nu sunt ale noastre. Erau aici, spuse uriașul.

— Nu sunt monede, spuse un slujbaș. Nu au chipul regelui Hon pe ele și sunt rotunde.

— E posibil să fie medalii, spuse un altul. Regele are obiceiul să medalieze zeci de militari odată.

— Pe medaliile regelui Hon se găsește chipul lui, spuse slujbașul-șef. Am fost și eu medaliat.

— Poate ne spun saltimbancii de ce nu se găsește chipul regelui nostru pe medaliile astea, spuse un altul.

— Pentru că nu am văzut niciodată luminatul chip al regelui nostru, spuse Glapt. Chiar dacă am fost invitați la curte, între scena unde jucăm teatru și înalta tribună e ceva distanță.

— Eu cred că ați furat medaliile, spuse șeful. Pentru asta, vă veți pierde viața.

— Ne crezi proști să furăm medalii?

— Da. Vă vom da pe mâna justiției.

— Pot fi monede din alte timpuri, spuse Dami.

— E clar, spuse un altul. Dacă știau că nu e regele imprimat pe discurile astea, nu le furau. Așa, neștiind, le-au furat ei de undeva.

— Cum ai suci-o, voi vreți să ne scoateți vinovați pentru ceva, spuse Glapt. V-ați uitat din ce sunt făcute?

— Sunt făcute dintr-un metal necunoscut, foarte plăcut la pipăit, și reflectă lumina într-un mod plăcut, aproape regal.

— La ce ați venit voi aici, să descoperiți hoți de medalii sau să anchetați o crimă? încercă Dami să abată atenția.

— Într-un fel sau altul, toate lucrurile se leagă unele de altele.

— Pentru violarea proprietății private și pentru daunele materiale pe care le provocați, cine plătește?

— Suntem în anchetă și nu plătim nimic. Suspecții plătesc.

— Când s-au omorât cei doi nobili, unde ați fost? Stați toată ziua prin cârciumi în loc să vegheați la liniștea cetății.

— Dacă tot am intrat aici, n-ar fi bine să mâncăm și să bem și noi câte ceva? întrebă un slujbaș.

— Tu, că ești mai solid, ia oamenii mei și du-te în beci! îi strigă șeful lui Glapt. Să aduceți cel mai mare butoi cu vin și cele mai delicioase mâncăruri!

Uriașul se ridică și îi urmă pe slujitori.

— Escrocule! Hoțomanule! se repezi Oza, uitând că se află în alt spațiu optic.

Tigaia pe care pusese mâna, trecu prin capul unui slujbaș, ca prin aer, și se opri în colțul unei mese, iar hangița, în virtutea inerției, alunecă și căzu.

Cuprinși de o veselie nebună și inexplicabilă, cei trei copii ai femeii râdeau, săreau în sus și se băteau cu palmele peste fese.

Începură să joace în jurul celor care se întorseseră cu un coș plin cu mâncare și un butoi cu vin, apoi în jurul mesei. Se așezară pe bănci, în același loc cu trei slujitori regali, și începură să se scălâmbăie, imitându-le mișcările. După asta, unul dintre băieți scoase capul prin burta lui Glapt, în timp ce frații lui se așezaseră între curteni. Prefăcându-se stânjeniți, loveau cu coatele în dreapta și în stânga.

Piticul, uriașul și cei cinci slujbași începuseră să înfulece, să golească vasele cu vin și să-și ureze unul altuia fericire și noroc în dragoste.

— Trăiască regele! strigă un slujbaș. Dacă n-ar fi el, nu am avea ce fura.

— Nu am avea cum fura, spuse un al doilea. La început, orice dictator este luminat, apoi se duce la culcare.

— Regii cu hoții, slujbașii cu femeile! spuse un al treilea

— Slujbașii la slujbă, bărbații cu femeile, spuse un al patrulea.

— Și slujbașii sunt bărbați, spuse slujbașul-șef. Știți voi ce e bărbatul?

— Bărbatul e tot ce face femeia, spuse unul.

— Parcă poți ști ce face femeia cât timp noi stăm și bem, spuse un altul.

— Face ce vrea, spuse un al treilea.

— Cum să facă ce vrea? întrebă un al patrulea.

— Nici nu mai știi ce vrea, spuse slujbașul-șef. Numai mofturi.

— Sunteți deranjați rău de tot, spuse primul.

— N-ai cum să-l deranjezi pe cel deja deranjat, spuse cel de-al doilea.

— Nu poți fi deranjat atâta timp cât îți iei doza zilnică de cinism, spuse un al treilea.

— Ce tot vorbești tu acolo? întrebă un al patrulea.

— Oamenii trebuie lăsați să gândească. De vorbit, pot vorbi și singuri, spuse șeful.

— Ce facem noi aici? întrebă un slujitor.

— Nu facem nimic, îi răspunse un altul.

— Nu se pune problema să facem ceva, spuse un al treilea. Se pune problema să nu facem ceva rău.

— Mai bine ați propovădui iubirea, spuse Dami.

— Problema nu e că nu mai ai pe cine iubi, spuse unul, problema e că nu mai ai nici pe cine urî.

— Nu ai de unde ști pe cine să iubești sau pe cine să urăști, spuse altul.

— Nu vor să mai vină la adunările noastre, spuse un al treilea.

— Dacă nu se strâng singuri, oamenii nu pot fi strânși laolaltă, spuse un al patrulea.

Nu mai au nicio credință.

— Adevărata credință nu înseamnă să crezi orice, spuse și slujbașul-șef.

— Când nu știi ce îți rezervă viitorul, trecutul e preferabil, spuse Dami.

— Vinul e o limbă universală, spuse Glapt și râse hodorogit. Vorbim să ne-nțelegem.

— Mă ruinează, spuse Oza.

— Sunt periculoși, spuse Can și o îmbrățișă. Înțeleg că pe aici se face exces în privința legilor. Lasă-i să se îmbete!

— Cum putem noi să fim cinstiți când sunt atâția proști în jur?! se întrebă, retoric, unul dintre slujbași, ca un ecou al celor spuse de nobil.

— Ne facem de râs cu ceea ce avem la îndemână, spuse un altul. Astea-s posibilitățile.

— Mai bine am lăsa prostiile și l-am asculta pe colegul nostru, spuse un al treilea.

Un slujbaș chel se urcase pe masă și cânta, acompaniat de un al doilea, care găsise o badantă cu trei coarde, agățată de un perete.

— „Cu toții, luați de gânduri, de palmele fragile,
noi, cunoscuți culorii și formei altor zile,
noi, cei trăiți în spațiul gemând printre cristale,
noi, cântători din amo, din uve și urphale...
Privirile-aruncate se pierd în vid și mor,
și-n urma lor rămâne o stea fără popor...
O, Onio, pătratul de soare între sori,
cristal între cristale, în sute de culori,
idee topind timpul în cupe de amal,
sub cerul ăsta aspru, sclipind de verde-pal...
Un sunet ars e totul sub ascuțitul dor
de profunzimea spaimei și aer monofluor...
Unde e Univaia, orașul în spirală,
oraș cuprins de noapte, de ură și de boală,
și unde sunt, te-ntreabă, celebrele inale
cu zorii lor de ceață și florile de vale?!
Din spațiul unde soarbe a spațiului rotire,
se zbate între clipe o simplă amintire,
o sete rea de fugă e greul gheb de piatră
când ai ales exilul, din el făcându-ți vatră...

Ai prins, sorbind adâncul cu ochii, din înalt,
să pui la zid şi timpul, şi spaţiul de bazalt,
mişcând din spate cerul de stele reci şi oarbe... "

— Un cântec foarte vechi, spuse şeful slujbaşilor. Şi foarte trist.

Oftă, gustă din vin şi se alătură celorlalţi, care cântau cu foc.

Ştiind că sunt priviţi de Oza şi Can, uriaşul rânjea satisfăcut, golind cană după cană. Dami încerca să-i ţină isonul şi muia bucăţi de pâine în castronul cu tocană din ochi de badâr, furat de uriaş din frigiderul cu delicatese. Înghiţea pe nemestecate, îşi lingea degetele şi îl îngâna pe cântăreţul chel.

— Trăiască hangiţa şi vinul ei cel bun! strigă uriaşul şi trânti cana de podea. Nimeni nu sintetizează un vin mai bun ca al ei.

Înfuriată, femeia se răzbună pe unul dintre băieţi, trântindu-i cu sete o palmă după cap; acesta făcuse imprudenţa să pufnească în râs.

— Gură spartă! spuse ea. Pe umflatul ăsta n-am să-l mai primesc în han.

— Te-ai supărat că a spus despre vin că e falsificat? întrebă nobilul.

— Nu e falsificat.

— A spus că sintetizezi vinul, adică îl prepari.

— Sigur că-l prepar. Ce ai vrea să-i fac?! se miră hangiţa.

— Să-l obţii din struguri.

— Ce sunt ăia?

— Fructele viţei-de-vie, spuse Can. E o plantă.

— N-am auzit. Eu îl prepar din ingrediente ştiute doar de mine, după o reţetă secretă moştenită de la părinţi.

— Câţiva au adormit.

— Într-un fel, e bine că s-au repezit la cel mai bun vin, spuse Oza. Nu mai aşteptăm mult.

Can se aşeză lângă hangiţă şi îşi îndreptă privirile spre masa beţivilor. Numai şeful gărzii, Dami şi un slujbaş mai erau

treji. Glapt înălța capul de pe masă, din când în când, apoi îl punea la loc.

Șeful slujbașilor se ridică în picioare și își reluă discursul despre invincibilitatea armatei regelui Hon. Nobilul înțelese că principiul de organizare era același ca peste tot, adică „oșteanul e curajos, dacă-i dai un os de ros". Și mai aveau un principiu: „Un oștean cu burta plină, nu ucide o betină".

— Ce e betina?

— O pasăre târâtoare, spuse hangița, numai că regele nu le prea dă să mănânce nici betine. Produsele livrate de țărănoii de afi le ia regalitatea, cu gărzile și slujbașii ei. Locuitori cetății consumă ce le-a mai rămas, iar armata e înfometată.

— E înfometată și nevoită să-i mănânce pe inamici.

— Desigur.

— Urâtă potriveală, spuse nobilul.

Copleșit de amintiri, se apropie de masa slujbașilor și vru să apuce o cană cu vin. Uitând de scamatoria Ozei, se trezi cu mâna goală și începu să râdă. Încercă din nou, dar vasele erau de aer, simple iluzii.

— Lucrurile ignoră lumina, spuse femeia. Obiectele sunt atât de imobile, încât scapă legilor ondulatorii ale luminii.

Neînțelegând nimic, bărbatul își îndreptă din nou atenția spre slujbașul-șef. Acesta terminase tirada și se așezase la masă. Singur supraviețuitor al capriciilor vinului, se hotărâse să câștige timpul pierdut. Amintindu-și cine știe ce, râdea forțat și se pornise să toarne în el, cană după cană.

Glapt mai ridică de câteva ori capul spre slujbaș, apoi căzu sub masă, sforăind ca un ceainic încins.

— Mi-au băut tot vinul, spuse Oza înciudată. Nici nu mai știu din ce să mai fabric vinul ăsta. În condițiile crizei economice, fac rost tot mai greu de ingrediente. Nici cu mâncărurile nu stau mai bine. Animalele lipsite de gândire se găsesc din ce

în ce mai greu și numai dincolo de ziduri, la ferme. Acum, cu răscoala asta a afilor, e foarte greu...

— Au adormit cu toții, spuse nobilul.

— Trebuie să ies în afara dezintegratorului. Rămâi, aici, cu copiii! Vă aduc ceva de mâncare.

— Mi-e frică să rămân singur. Mă simt ca un prizonier.

— Ești în siguranță, spuse Oza.

— În afara hanului, sunt tot invizibil?

— Sigur. Poți să mergi unde vrei, dar să te întorci! Numai eu pot să-ți redau vechile proprietăți optice.

— Și copiii? întrebă Can.

— Fii liniștit! Ei nu pleacă, niciodată, niciunde.

— Cum ar veni, sunt liber să merg unde vreau și, în același timp, sunt prizonierul tău.

— Și eu sunt prizoniera ta, spuse Oza.

— Ce ți-e și cu iubirea asta...

— Iubirea nu e decât ceea ce femeile se așteaptă să audă.

Nobilul o sărută și, pentru o clipă, i se păru că e Ideea.

După ce se desprinse din îmbrățișare, hangița îl luă de mână și îl trase după ea până la capătul de jos al scării ce ducea la etaj.

— Vreau să-ți arăt una dintre cele optzeci de reguli ale dezintegratorului optic. E de bază.

Ochii bărbatului sclipiră de curiozitate. Încă din copilărie, lucrurile stranii îl pasionau.

Femeia începu să urce scara și să-i explice:

— Vezi? Urc paisprezece trepte, mă întorc, cobor două și, tot cu spatele, urc trei trepte. Acum cobor la tine. Iată-mă!

— Asta-i tot?

— Sigur. Îmbrățișează-mă!

Can încercă s-o cuprindă cu brațele, dar mușchii mâinilor se încordară în gol. Oza trecuse dincolo.

— Dacă ai aparatul, la ce bun aceste optzeci de dansuri, o întrebă, privind-o în ochi.

Nobilul înțelese că femeia nu-l mai vede și îl cuprinse disperarea. Nu știa cum să-i comunice că dispăruseră copiii, că profitaseră de o clipă de neatenție din partea lui și o zbughiseră, probabil, în stradă. Așteptându-se la lucruri complicate, nu reținuse nici mișcările simple ale regulii de bază a dezintegratorului.

În spațiul celălalt, hangița terminase toți curtenii, lovindu-i în cap cu un vas metalic greu, iar acum se chinuia să-i ducă în beci.

— I-aș fi lichidat și pe ăștia doi, spuse ea către nobil, știind că o aude, dar nu văd cum aș fi putut căra huiduma asta. Dami a scăpat cu viață din cauză că se scoală monstrul Glapt și se supără dacă nu-l mai vede. Ăștia joacă în aceeași piesă.

După ce împinse în beci ultimul slujbaș, închise ușa metalică și o camuflă cu un covor. Intui că nobilului i s-a făcut frică și ar fi vrut să întrebe de ce i-a omorât. Știind că o vede, îi spuse că nu e niciun pericol să fie pedepsiți. Într-o clipă de euforie, regele a dat o lege care spune că orice luare a vieții cuiva, sub stare de asediu, nu e o crimă. Totul e să fi auzit despre această lege. Îi zâmbi, îi spuse să aibă grijă de copii, flutură o mână și se întoarse în sală să facă ordine.

— Am avut un vis, spuse Glapt când ieși de sub masă. Se făcea că zgârcita de Oza a adus un extraterestru și a dat de băut în cinstea lui. După aia, a trecut într-un spațiu paralel și ne-a lăsat cu o trupă de slujbași regali. Am tras și cu ăștia un chef...

— Am visat aceleași lucruri, spuse Dami.

— N-a fost vis.

— Ce te face să crezi asta?

— Doi oameni nu au același vis, în același timp, spuse uriașul.

Ridică de pe podea o monedă rotundă, dintr-un metal galben, și o aruncă pe masă.

VIII

Urcă în fugă aleea pietruită, apoi o luă la stânga, printre zidurile igrasioase ale caselor. Când îl zăriră, copiii hangiței întoarseră capetele și începură să râdă. Spuneau ceva, dar Can nu înțelese.

— Stați pe loc! le strigă cât putu de tare. Dacă vă prind, vă rup în bătaie.

Copiii iuțiră pasul, iar nobilul alergă o bucată de timp în urma lor, până observă că se învârteau într-un cerc și renunță. Așezat pe o bancă de piatră, își trase sufletul și își aminti de fuga disperată și absurdă de pe culoarele computerului.

Se destinse și începu să râdă de situația ridicolă în care se afla.

„Ce i-o fi venit hangiței să-mi spună că are niște odrasle ca niște îngeri, care nu ies niciodată din cuvânt și din han? se întrebă. Au zbughit-o cât ai zice pește. Ce i-o fi venit să mi-i lase mie în grijă și, în același timp, să-mi spună că mă pot duce unde vreau, că nu mă vede nimeni? E o contradicție. Mi-a spus să mă întorc la han și, în același timp, mi-a arătat regula de bază a dezintegratorului. Dacă o rețineam, acum eram în timp real. Dacă eram în timp real, ce era? Măcar așa, invizibil, nu am treabă cu nimeni. Poate sunt într-un vis, iar starea de beție e lumea reală. Numai în vis întrebările nu au niciun răspuns și oamenii își pierd însușirea de a fi văzuți. Da, dar sunt oameni care visează că au răspuns la toate întrebările și sunt văzuți și admirați de întreaga lume..."

Gândurile îi fură întrerupte de apariţia unei femei cu un copil în braţe. Coborând strada îngustă şi înclinată, bocănind cu saboţii de lemn, se opri în faţa lui Can, aşezat, între timp, pe o bancă de marmură. În prima clipă, crezu că o să i se pună în braţe, apoi îşi aduse aminte că e invizibil.

Se ridică în picioare, de formă, şi se aşeză la capătul celălalt al lespezii băncii.

Femeia îşi lipi spatele de peretele casei şi începu să murmure, într-o limbă necunoscută, un cântec de leagăn. Copilul nu dormea; îşi mişca mâinile şi rostea, cu destulă claritate, cuvinte disparate din cântecul mamei. Se uita spre cer, cu ochi mari, de parcă ar fi vrut să-l cuprindă pe tot odată.

„Ce mult seamănă femeia asta cu mama mea! se miră nobilul."

Îi privi trăsăturile feţei, parcă cioplite în piatră, şi tresări la vederea saboţilor. Numai mama lui avea astfel de saboţi. După moartea ei prematură, jucându-se cu fratele lui de-a războinicii, i-a găsit într-un cufăr de piatră. În regatul lui, era obiceiul să se construiască lăzi gigantice, din piatră, unde familia depozita bunurile cele mai de preţ. Din întâmplare, a descoperit că, dacă apăsa mai multe clape, într-o anumită ordine şi într-un anumit fel, capacul cufărului se ridica de parcă ar fi fost împins de o mână uriaşă.

Alungă gândurile, se ridică şi o porni, la întâmplare, pe străzi. Unele îi erau cunoscute, altele nu, dar nu se mai miră. Ajuns într-o piaţă, văzu cum forfotea o lume pestriţă şi se întrebă dacă nu cumva era tot în cetatea-computer. Evită, de formă, tarabele pline cu fructe necunoscute şi zaharicale, statuete de animale ciudate, pălării de diferite forme, tablouri înfăţişând chipuri sau animale fabuloase, articole de îmbrăcăminte, şi înaintă pe alee, prin puzderia de lume. Văzu că inioţii se servesc fără să dea un ban şi încercă şi el, fără niciun rezultat, să apuce un fruct ce semăna cu mărul, când fu tras de mâneca hainei.

Speriat, se întoarse şi văzu fetiţa hangiţei.

— Unde aţi fost?! se răsti.

— Dacă urli, plec şi te las aici, spuse fata.

— Mama ta mi-a spus să am grijă de voi, să nu ieşiţi din han, iar voi aţi fugit.

— Aşa îţi spune ea, de fiecare dată, iar tu nu ai grijă de noi. Am plecat să te învăţăm să ai grijă de noi. Doar eşti tatăl nostru...

— Cum?! întrebă Can. Nu înţeleg gluma.

— Nu e glumă. Eşti tatăl nostru.

— Ha, ha, ha! râse. Eu, nobilul Can, să fiu soţul unei hangiţe, al unei femei pe care n-o cunosc? Cu ce ţi-am greşit, cerule! Ştii că asta e bună?!

— Ba nu e bună deloc, spuse fetiţa. De când te-a pocnit amnezia, nu mai încetezi să te crezi nobil de pe altă planetă şi umbli îmbrăcat ca un actor...

— Ce e amnezia?

— Vezi, nici amnezia nu mai ştii ce e... Eu ştii ce sunt?

— O fetiţă, spuse nobilul.

— Aşa, da! Drept răsplată pentru efortul de a-ţi aduce aminte, îţi dau un fruct de cuim. Cele de pe tarabe nu-s bune de mâncat. Dacă şi inioţii s-ar hrăni cu aer, cum fac afii, ar fi minunat.

— Nu văd legătura.

— A, chiar, nu îţi aduci aminte, spuse fetiţa. Inioţii, în lupta asta pentru supravieţuire i-au adus pe afi până acolo, încât trăiesc cu nimic.

— E o metaforă.

— Nu e o metaforă. Când au fost primiţi la noi în ţară, afii erau ca şi noi. S-au transformat genetic, iar acum consumă foarte puţin. Asta îi deosebeşte de noi, inioţii, consumatorii produselor create de ei. Necazul e că vor pământurile şi să producă din ce în ce mai mult, la standarde de calitate tot mai ridicate. Pentru asta, s-au răsculat.

— Şi, bineînţeles, acum, că s-au răsculat, îşi păstrează bunurile şi îi înfometează pe cei din cetate, spuse nobilul.

— Nicidecum. S-au răsculat, dar tot dau bunurile încoace. Mama spune că aşa merg legile economiei de piaţă, cum le fixează regele.

— Nici eu nu înţeleg, spuse şi muşcă din fruct. La mine, pe Pământ, bunurile le ia cel mai puternic. Nimeni nu dă nimic de bună voie.

— Tată, iar vorbeşti prostii!

— Nu sunt tatăl tău.

— Bine, bine! spuse fata. Îţi revii tu. Hai,mai bine, să vedem ce au prins Rez şi Izan în fântâna arteziană!

Îşi dădu seama că era vorba de fraţii mai mari ai fetiţei şi o urmă, prin masa de inioţi, până într-o piaţetă pustie. În mijlocul acesteia, se găsea fântâna amintită.

Fata se urcase pe bordura circulară, lucru pe care îl făcu şi nobilul. Văzu că fântâna era goală. Monştrii de piatră, cu gâturile ridicate, erau acoperiţi de mucegai şi niciun fir de apă nu li se prelingea din gură.

— Ce facem aici? Unde sunt băieţii?

— Priveşte, priveşte! sărea fata în sus de bucurie. Izan a prins un peşte.

— Nu e niciun Izan.

— Izan este, dar nu-l vezi. Te derutează soarele 31.

Îl trase cu 47 de grade mai spre stânga şi îl întrebă dacă vede.

— Îi văd pe băieţi, spuse bărbatul. Îl văd pe Izan. Are braţele ridicate deasupra capului, dar nu are nimic în mâini sau, mă rog, are ceva invizibil.

Aşa, cu mâinile ridicate, se vedea că băiatul e mândru de ceea ce făcuse.

— Un peşte ca ăsta nu am prins niciodată, le strigă.

— E voie să prindă peşte? întrebă Can.

Am auzit că legile sunt exagerat aplicate pe aici.

— Sunt aplicate exagerat pentru că nu le respectă nimeni.

— A, aşa mai merge.

Celălalt băiat se apropiase cu un sac şi văzu că se mişca ceva în interiorul acestuia. Băgară înăuntru peştele prins de curând, traseră repede şiretul şi porniră să caute pe sub pietre.

Văzând că e contrariat, fata îl întrebă pe nobil dacă vede apa, iar acesta spuse că nu. Îl mai plimbă 5 grade şi, pentru că tot nu vedea, îl duse 37 de grade înapoi.

— Vezi?

— Nu.

— Apleacă-te şi vâră-ţi mâna în apă, aşa, ca mine!

— Nu simt nimic, spuse Can.

— Nu auzi nici zgomotul apei care cade din gura statuilor?

— Nu.

— Nu vezi niciun peşte? întrebă fata.

— Nu.

— Ce păcat! Peştele ăla albastru care cântă e o minune.

— Nu văd niciun peşte albastru.

— Ce mult mă bucur! începu fata să ţopăie. Băieţi, tata nu vede şi nu aude apa şi peştii. Asta înseamnă că nici gustul nu-i funcţionează. Îl tăiem de la porţie... Hai, să mergem! Mama o fi destul de îngrijorată.

Can se bucura să audă că se vor întoarce acasă. Nu avea chef de alergătură. Gândul i-o luă înainte. Se şi vedea partea cealaltă a dezintegratorului, apoi dincolo de uşa pe care venise, înapoi, la Ideea. Aceasta îl putea ajuta să iasă din computer, să păcălească oştenii fratelui şi să pătrundă în cetatea Hela, pentru a lua legătura cu oamenii ce-i mai rămăseseră credincioşi.

Trase sacul cu peşte, apoi ajută băieţii să se suie pe bordură. Păreau plouaţi, dar pentru el hainele lor erau uscate. Îi ajută

să le stoarcă și, după ce se îmbrăcară, luă sacul la spinare și îi urmă, nebăgând de seamă că se auzea muzică militară și zgomot produs de defilarea unor trupe.

— E garda regelui, spuse Rez și își trase sora la adăpostul scării unei case.

Can râse și le spuse că n-a privit niciodată o defilare militară din mijlocul ei.

— Tată, ferește-te! auzi strigătul fetiței.

Smulgându-se din mâinile fraților, aceasta se repezise să-l salveze pe nobil, dar era prea târziu.

Aruncat cât colo de militarii din primele rânduri, lovit de cisme, simți o durere ascuțită în stomac și sângele i se prelinse pe la colțul gurii. Înainte de a leșina, apucă să vadă roțile unui vehicul ciudat, ca o trăsură fără cai, ce se apropia de el cu huruit asurzitor, și se trezi din nou pe bordura fântânii arteziene.

Izan muia o cămașă în apa imaginară și îi ștergea sângele de pe față.

— Și-a revenit, spuse fata.

Nobilul avu senzația că se trezește dintr-o cruntă beție, apoi auzi zgomotul infernal al vehiculului regal, auzi izbitura și tresări.

— A avut mare noroc, spuse Rez.

— Hara, mai stropește-l și tu! spuse Izan. Am obosit.

— Hara te cheamă? întrebă Can.

Încercă să se ridice în capul oaselor, dar mii de fulgere îi brăzdară privirea și se puse la loc.

— Urâtă e amnezia, spuse Rez. Nu mi-ar face plăcere să plutesc, așa, într-un prezent continuu.

— Nu vă obosiți! spuse bărbatul. Apa asta a voastră nu există.

— Nici nu mai știu când aiurează și când vorbește serios, spuse fata.

Can se întoarse spre ea.

— Ce am pățit? întrebă nobilul.

— Ai crezut că numai mama are dezintegrator. Puteai să-ți imaginezi că suita regelui nu se deplasează în lumea reală. Te-au călcat oștenii aflați în marș, apoi te-a lovit mașina.

— Deși se deplasează în spațiul optic paralel, n-a fost suita regelui, spuse Izan. Dacă era regele, cu suita reală, tata era mort demult. Cred că a fost un fals.

— Cum adică?! se miră Can.

— Regele Hon, deși afirmă peste tot că își iubește supușii, se teme de atentate și are mai multe sosii, mașini și gărzi false, care defilează prin cetate, spuse Rez. Vehiculele false nu sunt blindate și sunt construite din materiale ușoare, iar gărzile sunt androizi echipați cu armuri de plastic. Se fac economii. Țara trece prin momente grele și are un buget de austeritate.

Bărbatul își pipăi fața tumefiată, brațul amorțit și se răsti la Hara să înceteze cu fâlfâitul cămășii, că nu simte nicio apă.

Micii inioți îl priviră mirați.

— Ce vrea să spună? întrebă Rez.

— V-am atenționat, dar n-ați fost atenți, spuse fata. Nu percepe apa și peștii. Am încercat tot ce am știut, dar n-am reușit. Ignoră legile fizicii.

— Nu are voie, spuse Izan.

— De multe ori, îmi vine să cred că este ceea ce pretinde că este, un om de pe altă planetă, spuse Rez.

— Noi suntem copii, spuse Hara. Trebuie să credem doar ce pretinde mama că este. Ea spuse că e tatăl nostru.

— Mi-ar fi plăcut să am copii, așa, cum sunteți voi, spuse Can, dar nu pot să devin tată după o singură noapte petrecută cu mama voastră, iar aia după o teribilă beție. La vârsta voastră, toți copiii au tendința să fabuleze.

— Nu e adevărat, spuse Izan. Sunteți căsătoriți de douăzeci de ani. Te-a lăsat în pace, să debitezi tot felul de aberații, pentru a nu periclita procesul de revenire a memoriei. Ați strâns bani și ați venit aici de dincolo de ziduri, cu zece ani în urmă. După ce ați cumpărat hanul, ați am apărut și noi pe lume.

— A știut ce scrie pe masa aceea, spuse Hara. Anul trecut, au sărbătorit ziua de naștere a unchiului Etah, iar acesta s-a îmbătat și și-a scrijelit numele cu pumnalul. Un străin nu avea cum să știe ce scrie acolo.

Nobilul se hotărî să nu mai continue discuția. Copiii erau încăpățânați și se puteau întinde la infinit. Deși era cel mai periculos, trebuia să facă drumul, înapoi, acasă. Trebuia să ajungă la malul mării, acolo unde s-a trezit când a fugit cu Ideea. Ăștia îl mințeau că nu există nicio mare și acum știa de ce. Voiau să-i inducă o nouă personalitate, prin alte cunoștințe și alt mediu. Voiau să-l facă tatăl copiilor.

Încercă să se ridice, dar o nouă durere îi săgetă trupul.

— Ce reprezintă tatuajul acela de pe piept? întrebă Izan.

— Nu e tatuaj. L-ați atins?

— Da. Am apăsat eu să văd dacă se ia vopseaua, spuse Rez.

— Ciudat. N-ar trebui să mai simt nicio durere.

„Atunci când vei simți oboseala, dar numai atunci, poți să apeși. Te vei simți ca după un somn de trei zile, îi răsunară în creier cuvintele Ideii."

Își spuse că n-ar fi trebuit să facă pe grozavul în fața lui Glapt și să apese punctul, dar măgarul și-o merita. Acum însă se simțea foarte obosit. Apăsă din nou și închise ochii pentru a savura din plin senzația de scurgere, ca un fluid, a oboselii din corp.

Copiii văzură că își revine și se gândiră că omul face un exercițiu de autosugestie, iar punctul e elementul care produce declicul.

— Cine ți-a pictat punctul? întrebă Izan.

— E locul unde am fost străpuns de o săgeată.

— Credeam că ai urmat vreo școală de concentrare.

— Lasă-l în pace! spuse Hara. Chiar dacă a urmat zece școli, tata nu-și amintește. Îl forțezi să imagineze tot felul de prostii, pentru a scăpa de gura ta.

Can se mișcă, temător, și observă că nu percepe nimic. Puse palma pe ciment, dar nu-i simți răceala.

Văzură sclipirea ochilor omului îngrozit de ceva.

— Ce ai pățit? întrebă fata.

— Cred că am suprasolicitat dispozitivul pus în funcțiune de punctul roșu. Mă simt de parcă aș fi dispărut pentru mine însumi.

Își introduse palma în abdomen, încercă fără succes să-și cuprindă gâtul, apoi încercă să închidă un pumn. Degetele îi treceau unele prin altele.

Fetița încercă să-l apuce de braț și nu întâmpină nicio rezistență.

— Într-adevăr,... nu mai ești.

— Ai avantajul că nu te mai gâdili, râse Izan.

Enervat la culme, uitând că nu mai este, bărbatul încercă să-i ardă un dos de palmă.

— Și, uite-așa, tatăl nostru, în loc să-și regăsească memoria printre aceste străzi și monumente încărcate de istorie, dispare și mai rău, se schimonosi Rez.

— Mai tăceți din gură! se supără Hara. Măcar îl vedem și îl auzim.

Can se privea și încerca, fără niciun rezultat, să se atingă.

— Nu înțeleg, spuse îngrozit. Nu mai înțeleg nimic. Ce se întâmplă cu mine?

— Când aflăm, remediem deficiența, spuse Izan. Până atunci, ar fi bine să mergem acasă.

Auziră lipăituri pe caldarâm şi se întoarseră. Peştii scăpaseră din sac. Unii se zbăteau pe dalele încinse, iar alţii, mai vioi, fugeau în toate părţile.

— Îi văd, strigă nobilul. Acum îi văd... Unii sunt argintii, alţii sunt roşcaţi, iar mulţi dintre ei sunt albaştri şi strălucesc de parcă ar fi din metal şlefuit... Văd şi apa. E minunat să vezi lucruri pe care întâi ţi le-ai imaginat.

Băieţii se luptau să prindă peştii şi să-i bage la loc în sac, lucru destul de greu de realizat deoarece, bâtând din picioare, se împrăştiaseră peste tot.

Can văzu că e ud leoarcă, dar senzaţia de rece, dată de apă, nu o avea. Încercă să se ridice, strânse pumnii şi, enervat, vru să scrâşnească din dinţi. Măselele i se înghesuiră unele în altele de parcă ar fi fost din vată.

— Nu mi-am revenit, spuse.

— Necazul e al meu, spuse Izan. Va trebui să car sacul.

— Nici gând, spuse Rez. Ascundem sacul în fântână şi îl luăm mai încolo. Poate îi vine regelui inspiraţia să dea o lege care să permită pescuitul de peşti inteligenţi...

— Bună idee, spuse Izan.

Strânseră sacul la gură, îl împinseră în apă, îl legară de o ţeavă din argilă, apoi, veseli şi uşuraţi, o luară în susul străzii.

— Hei, încotro?! le strigă Can. Nu mergem la han?

— Mergem întâi la curtea regală, spuse Hara. Au prins doi inioţi, care au pătruns în cetate, venind de pe pământurile afilor. Vor fi interogaţi. Dacă nu ne grăbim, nu mai găsim loc.

— De unde aţi aflat asta?

— Nu te uiţi? Sunt afişe peste tot, iar intrarea e liberă.

Nobilul nu le mai spuse că nu vede niciun afiş. Îi urmă fără niciun comentariu. Nu avea chef să-i piardă din nou.

— Aleea principală este în partea cealaltă, le spuse.

— De unde ştii?! se miră Rez.

— Cetatea asta seamănă cu cetatea mea.

— Atunci, ţi-ai dat seama că vrem să intrăm prin sala armelor?

— Desigur, dar e cam complicat.

Încercară câteva uşi, până găsiră una deschisă şi pătrunseră pe un culoar rece şi întunecos.

— Până la sala armelor, o ţinem drept înainte! spuse Izan.

— De unde ştiţi?

— O dată pe an, e ziua uşilor deschise. Toţi inioţii au vizitat castelul.

Copiii o luară la fugă, iar bărbatul îi urmă. Când îi strigă, nu primi niciun răspuns, aşa că alergă în continuare. În faţă, se auzeau icnituri şi respiraţii precipitate.

Când ajunse pe o terasă luminată, îşi dădu seama că, în faţa lui, nu erau odraslele hangiţei, ci doi curteni înalţi, care împingeau de la spate, cu suliţele, un bărbat şi o femeie, legaţi fedeleş. Torţele li se stinseseră.

Strigă la ei şi, văzând că nu îl auzeau, îi urmă fără teamă, până în momentul în care îi trântiră uşa în nas. Încercă s-o deschidă, dar fără niciun rezultat.

Se întoarse şi o luă la nimereală, bâjbâind prin întuneric. Unele lucruri se potriveau cu amintirile lui, altele nu.

Pe copii, îi găsi întâmplător într-o cameră, nici magazie, nici cancelarie. Suluri uriaşe şi cărţi legate în piele, cu înfloriturişi ţinte de metal la colţuri, erau amestecate cu legume uscate, coşuri din nuiele, cleşti de lemn şi alte nimicuri.

Rez se aşezase într-un jilţ şi se distra, aruncând cu nişte fructe negre într-o pictură.

— Să mergem! spuse Can.

— Unde să mergem? întrebă Izan. Am rătăcit drumul.

— Îl ştiu eu, îi minţi.

Nu voia să le spună că era derutat şi că nu avea habar în ce parte s-o ia. Se gândi să nu-i descurajeze.

Copiii o porniseră deja, la nimereală, fără a-i lua în seamă cuvintele. Trecură prin mai multe magazii, identice cu prima, sau, cine știe, poate că trecură de mai multe ori prin aceeași magazie.

„Trebuie să ajungem undeva, își spuse Can și împinse, la nimereală, o ușă."

O clipă, crezu că ușa nu se va mișca, dar își aduse aminte că dincolo sunt apartamentele regelui și trebuie neapărat să pătrundă în sala tronului Nu își dădu seama dacă ușa cedă în fața acestui gând sau era deschisă.

Intrară și ușa se închise, de la sine, în urma lor, iar fetița dădu glas gândului tatălui său.

— Trebuie să ajungem undeva, spuse ea.

— Mi-ai ghicit gândul, spuse Izan.

— A fost gândul meu, spuse Rez.

Can o luă înainte, iar cei trei frați îl urmară, ciondănindu-se și revendicându-și gândul.

— Trebuie să ajungem undeva, încercă Hara să stingă conflictul.

Când Rez îl lovi cu piciorul pe Izan, acesta o pălmui pe sora lui mai mică, iar cearta fu pe punctul de a se transforma într-o bătaie fără sens, nobilul îi anunță că vor ajunge, în sfârșit, undeva.

IX

În sala tronului, Can îl văzu pe regele Hon și își dădu seama că acesta nu era fratele lui. În dreapta suveranului, se găsea o femeie, probabil regina, iar în față erau inculpații, bărbatul și femeia, prinși mai înainte și aduși de curteni.

Mai în spate, suspendaţi în aer, la doi metri de podea, se vedeau copiii hangiţei.

— Plutiţi?! se miră.

— Nu plutim spuse Hara. Stăm pe umerii unor adulţi, să putem vedea în faţă. Nu percepi mulţimea din jur?

— Nu. Vă văd doar pe voi trei, regele, regina şi prizonierii.

Fetiţa îi spuse că mai erau acolo câteva mii de inioţi, aduşi cu forţa, strânşi unul în altul, formând un semicerc în jurul podiumului înalt pe care se găsea tronul.

Gardienii păzeau mulţimea, cu scuturile şi halebardele, să nu înainteze prea mult. În balcoane, se găseau oşteni, care ţineau la îndemână arcurile cu săgeţi explozive.

— Concetăţenii voştri n-au fost prea entuziasmaţi să dea curs invitaţiei de care spuneaţi că se pomeneşte în afişele alea nevăzute, spuse nobilul. Mă bucur că sunt scutit să mă înghesui cu ei în aceeaşi incintă.

— Cum adică „afişe nevăzute"?

— Eu n-am văzut niciun afiş. M-am luat după ce aţi spus voi, că inioţii sunt chemaţi la un spectacol gratuit. Nu aţi spus că sunt forţaţi.

— De obicei, cetăţenii vin cu plăcere, dar acum e război cu afii şi se tem că vor cădea victime deselor erori judiciare, spuse Hara.

— Numai oamenii săraci cad pradă erorilor judiciare.

— De ce?

— Nu au bani să plătească pentru un verdict favorabil, spuse Can.

— Oricine poate să-şi plătească verdictul. Oamenii nu sunt săraci pentru că n-au bani, ci pentru că n-au bani destui.

— Nu se mulţumesc cu ce au.

— Nu se mulţumesc cu ce n-au, spuse fata. Cu ce au, se mulţumesc.

— O fi, dar nu par prea mulțumiți că se găsesc aici. Regele vostru nu-i prea reprezintă.

— Când spui că un conducător nu te reprezintă, vrei să reinventezi egocentrismul. Regele este proprietate de stat, nu este regele unuia sau altuia.

— Ne pierdem în parabole, spuse nobilul.

— Nu e nicio parabolă când spui că nu trebuie să-i dai omului atât cât vrea el să-ți ia.

— Nu avem timp pentru așa ceva.

— Pentru a pierde timpul, trebuie să ai timp, spuse fata. Noi avem destul timp. Regele este un om înțelegător.

— Ce poate el să înțeleagă?

— E înțelegător cu poporul său.

— Poți înțelege un popor care nu te înțelege? întrebă Can.

— Poți.

— Cum? întrebă nobilul.

— Schimbând cu toții modul de a gândi. Nimeni să nu mai lase pe altul. Tot poporul scrie cărți.

— Și?

— Nu poți înțelege un popor decât citindu-i cărțile, spuse Hara. Așa e democratic. Regele citește foarte mult.

— Și, la rândul lui, scrie și regele...

— Nu scrie.

— De-asta nu-l înțelege poporul pe el, spuse nobilul.

— Cum adică?

— Dacă ar scrie, poporul i-ar citi cărțile și l-ar înțelege. Și așa e democratic.

— Nu cred că are nevoie să fie înțeles, spuse fata. El e regele. Cred că încearcă să schimbe modul de a gândi; nimeni să nu se mai gândească la astfel de lucruri.

— Ce ar putea schimba?

— De exemplu, poate induce ideea că pacea este o perioadă dintre două războaie.

— La ce i-ar folosi? întrebă Can.

— Să-şi justifice războaiele şi să obişnuiască poporul cu ele.

— Şi, fiind un lucru nemaiîntâlnit, să nu facă niciodată pace...

— Cam aşa, spuse Hara.

— Are multe idei din astea?

— Sigur. O idee ar fi faptul că trebuie să spunem atât de multe adevăruri încât să ajungem să căutăm minciuna cu lumânarea.

— Nu e prea diplomatic, spuse nobilul.

— Diplomaţia nu constă în a nu trage sfori. Constă în a nu le încurca.

Can simţi că se mişcă ceva şi încercă să tragă un jilţ, de lângă perete, mai spre centru, unde era o vizibilitate mai bună, şi constată că nu-şi putea satisface capriciul. Deoarece scaunele nu se găseau în spaţiul lui, fu nevoit să rămână în picioare.

— Ce şmecherie!

— Nu e nicio şmecherie. Instituţia regală deţine cel mai complex dezintegrator optic. Putem avea multe surprize, spuse Hara. Observi că regele seamănă cu tine?

— Nu.

— E mai tânăr, fără barbă, mai slab şi tuns scurt. Aşa arătai tu cu zece ani în urmă. Avem un album acasă. Într-o poză, eşti leit regele.

Uimit, Can se apropie de tron şi se uită atent. Era nevoit să dea dreptate fetiţei.

— Nu găsesc nicio explicaţie logică, spuse. Mai mult, regina seamănă foarte bine cu Ideea.

— Nu ştiu cine e această Ideea, dar regina seamănă foarte bine cu mama noastră, spuse Hara. Dacă n-aş şti că am lăsat-o acasă, aş crede că e chiar ea, îmbrăcată într-o rochie luxoasă.

— Mama ta e mai în vârstă, dar seamănă mult cu Ideea, spuse bărbatul. Femeia de lângă rege seamănă şi ea cu Ideea... Ştii că e ciudat? Toate aceste femei seamănă între ele, una cu alta.

— E ceva arhetipal.

Pentru că îl enervau cuvintele necunoscute, nobilul nu mai spuse nimic. Se apropie de regină şi încercă, fără succes, să o atingă. Văzând că nu reuşeşte, deveni atent la ceea ce spunea suveranul. Acesta începuse un discurs despre război, despre conflictele interetnice şi despre efectul devastator al ultimei invazii în cetate a spărgătorilor de piatră.

Regina zâmbea, dar nu din cauza celor spuse de suveran. Atenţia îi era îndreptată către nobil. O amuza foiala lui nervoasă şi deplasarea de colo-colo.

„La fel m-aş simţi şi eu dacă aş fi în situaţia lui, îi trecu nobilului prin cap gândul reginei"

— Se întâmplă ceva aici. Aud voci.

— Lasă vocile! îi spuse fetiţa. S-a anunţat că inculpaţii vor fi judecaţi pentru o cauză ştiută doar de rege, iar acesta nu vrea s-o dezvăluie nimănui.

— Cine a anunţat?

— Majordomul. Tu nu-l vezi şi nu-l auzi.

— Eu credeam că e un interogatoriu, dar, dacă prizonierii sunt judecaţi pentru o cauză ştiută doar de suveran, nu avem de ce să mai rămânem. Hai acasă!

— Mai stăm. Ca să nu se sperie, inculpaţii cred că se află doar în faţa regelui. Nu ştiu că au o mare audienţă şi că, în sală, se găsesc halebardierii şi arcaşii. Au impresia că sunt păziţi doar de câţiva curteni. Lucrul ăsta ne face să asistăm la o judecată adevărată.

— Şi or mai fi şi alţii, spuse Rez. Nu putem şti cum au împărţit spaţiul.

— Nu suntem în siguranță, spuse Can. Am obosit.

— Eu am amorțit, spuse fetița. Nu stăm bine, aici, sus, dar e foarte captivant ce se întâmplă.

— Nu se miră nimeni că vorbiți singuri?

— Nu. Au impresia că vorbim între noi. În plus, toți sunt atenți la rege. L-a pocnit inspirația și dictează legi de mare importanță.

— Ăsta cine mai e?! se miră nobilul.

În sală, apăruse un bărbat brunet, îmbrăcat într-o haină roz, lungă, pantaloni verzui, cămașă roșie, cu cravată galbenă, pantofi negri și pălărie mov. Ținea în brațe un catastif și nota ceva cu o pană multicoloră.

— Ce caraghios, spuse nobilul.

— Ce e caraghios? întrebă Izan.

— Costumul.

— E un costum de scriitor clasic.

— Poate un costum clasic de scriitor, spuse nobilul.

— N-am mai auzit așa ceva, Scriitorul care consemnează legile organice e clasic.

— Ce legi organice? Sunt legi de moment.

— Legile emise de conducătorul Țării Inioților sunt organice. Ia, mai bine să ascultăm!

— Ultimele legi pe care le dau sunt: Legea Progresului: un NU hotărât oricărui DA! începu regele. Legea Presei: orice presezi trebuie să dea ulei. Legea Securității Statului: oriunde ar fi biroul tău, noi suntem alături. Legea Agrară: decât toată lumea la câștig, mai bine cu toții la cules. Legea Cererii și Ofertei: unii să facă pe ei, iar alții să înghită ce au făcut primii. În sfârșit, trece acolo și o lege pentru fizicieni: obiectele mai grele trebuie să cadă mai repede!

— Ce tâmpenie! spuse Can.

— Da, dar după astfel de tâmpenii ne facem un viitor, spuse Rez. E bine să le ştim.

— Un viitor bazat pe tâmpenii e o enormă tâmpenie.

— Tăceţi! spuse Hara. Nu pot fi atentă.

Văzură cum scriitorul de legi organice face o plecăciune, închide condica şi iese, iar regele dă ordin să fie tăiate frânghiile cu care erau legaţi prizonierii.

— Dacă fugim? întrebă bărbatul.

— Nu ai unde să fugi. Spaţiul e foarte insidios împărţit. Cine eşti tu?

— Sunt Can, fratele tău.

— Ce spune?! sări adevăratul Can. Urâtul ăsta se dă drept altul, iar acel altul sunt eu. Îl omor!

Uitând că nu se găseşte în acelaşi spaţiu, scoase sabia, se repezi spre prizonier şi îi străpunse pieptul, apoi, supărat de nereuşită, se trase în colţul unde se găseau copiii.

— Cel care vorbeşte poate fi adevăratul Can, iar tatăl nostru l-a cunoscut şi, neavând alte amintiri, s-a identificat cu povestea lui, spuse Hara.

— Eu sunt Can, fratele regelui Son, spuse nobilul, iar voi încercaţi să-mi impuneţi, prin minciună, altă identitate.

— Bine, spuse fetiţa. Dacă eşti sau nu cine pretinzi, rămâne de văzut. Problema e dacă suveranul nostru este fratele tău.

— Nu e fratele meu.

— Vezi?! Calmează-te până plecăm!

— Până nu îi revine memoria, nu are rost să mai comentăm, îi spuse Rez surorii mai mici. O ţine pe a lui.

— Nu pot fi fratele tău, îl auziră pe regele Hon că se adresează prizonierului. Ea cine este?

— Se numeşte Ideea. Eu i-am spus aşa. E o idee a mea.

— Nu este adevărat, spuse regina. Ideea sunt eu.

— Aţi văzut? îi întrebă pe copii. Ăştia sunt nişte şarlatani.

Hon nu luă în seamă intervenţia reginei. Îi întrebă pe necunoscuţi cum au reuşit să pătrundă în cetate şi cu ce intenţii au venit.

Am venit dintr-o cetate gânditoare şi avem intenţia să-ţi luăm tronul spuse falsul Can. Prima încercare a dat greş, oştile tale au reuşind să învingă oştile mele, dar mai încerc. Dă-te jos de pe tron!

— Dacă nu aş fi şocat de ceea ce aud, m-aş pune pe râs, spuse regele. Ce e asta, nebunie sau viclenie? Ai curajul dementului sau joci la cacealma? Cum nebunia a fost eradicată de mine, prin lege, înseamnă că eşti un spion al afilor şi joci pe o singură carte, cea a derutei. Uite, pentru că ai vrut şi ai reuşit să mă pui în încurcătură, s-ar putea să te iert, dar cu o condiţie, să-mi spui de ce te-au trimis afii aici.

— Nu ştiu ce sunt aceia, spuse prizonierul.

— Nu ştii?! Sunt nişte ţărani mizerabili pe care i-aş distruge într-o singură zi dacă nu aş avea nevoie de produsele lor.

— Nu înţeleg. Eşti în război cu aceşti afi, iar ei îţi livrează mărfuri?!

— Sigur. Ce e aşa greu de înţeles?

— Faptul că o răscoală e declanşată pentru câştigarea unor drepturi pe care le au. Ei ar putea să vă înfometeze.

— Gândeşti primitiv. Afii cer drepturi mai complexe pe care nu le pot da. Vor să muncească şi spun că, dacă nu îi las, vor munci cu forţa.

— Aşaaa?!

— Chiar aşa. Munca este un prost obicei. Afii au acest prost obicei. Când au venit în ţara mea, acum o mie de ani, un strămoş al meu le-a pus condiţia să nu muncească atât cât vor ei, ci doar cât este necesar, că nu sunt pe pământul lor. Dacă văd inioţii că afii muncesc ca proştii, încep şi ei. Asta poate duce la crearea unei mulţimi de lucruri inutile şi la secătuirea ţării de

materii prime. Dacă supuşii mei încep să se întreacă în a munci, întâi cu afii, apoi între ei, munca se îndepărtează de la scopul ei iniţial şi devine o întrecere, un joc.

— Cum adică? Afii vor să muncească, să producă bunuri pentru ţara ta, să plătească biruri, iar tu nu-i laşi?

— Sigur că nu-i las. O dezvoltare economică necontrolată are şi o latură ecologică destul de gravă. Să luăm industriile de vârf, cea a armamentului şi aceea a ciberneticii. Dacă se produce armament mult şi perfecţionat, războiul se declanşează singur. Dacă facem androizi mai perfecţionaţi decât noi, devenim sclavii lor.

— Nu ştiu, spuse falsul Can. Nu înţeleg multe din cuvintele spuse de tine. De fapt, nu ştiu nici să scriu. M-am ocupat mai mult cu meşteşugul armelor şi cu sportul.

— Pentru a înţelege lucruri atât de simple, nu trebuie să ştii să scrii. Nici eu nu ştiu să scriu. Nici nu am nevoie. Am la dispoziţie o armată de scriitori şi cronicari cărora le pot dicta orice.

— Am înţeles că eşti în luptă cu afii. Dacă vă duşmăniţi, de ce mai trimit bunurile produse de ei?!

— Nu ne duşmănim deloc, iar războiul l-am început de comun acord şi se află sub control. Sub aspect demografic, războiul e necesar. Populaţia se înmulţeşte prea repede. Mijloacele de trai rămân limitate. Pentru a nu tulbura viaţa cetăţii, am aşezat un scut protector aerian şi detectoare peste tot. Cât despre bunurile materiale trimise de afi, există două explicaţii. În primul rând, ei se confruntă cu o criză de supraproducţie şi trimit încoace tot felul de chestii, să ne facă dependenţi de ele şi să ni le vândă mai târziu cu cât nu face. În al doilea rând, e o tactică militară. Ai noştri se învaţă să ducă un război alimentat de inamic şi, când inamicul taie subvenţia, pierd războiul. Din cauza asta, am limitat trimiterea de bunuri doar la casa re-

gală, nu și la armată. Cetatea, cu locuitorii ei, trebuie să se descurce cum poate, să se învețe și cu perioadele de criză, care sunt generatoare de progres.

— Și, nu vă urăște poporul?

— Nu. Dimpotrivă. Știi vorba aia: chiar și atunci când nu are nevoie de ei, lumea simte nevoia să creeze stăpâni. Eu am grijă ca, din când în când, poporul să aibă nevoie de mine. Chiar dacă ai fi fost fratele meu, nu ai fi putut să-mi iei tronul. Poporul meu e mult prea obișnuit cu mine.

— Astea sunt informații foarte prețioase pentru afi.

— Asta e o frază care te poate incrimina. Pentru ea, te pot acuza de spionaj în favoarea afilor, dar nu fac asta pentru că ai fost adus aici deja incriminat.

— Ți-a spus de două ori că nu venim de pe niciun tărâm al afilor! strigă Ideea.

— Tu să nu te bagi! se răsti regele. Femeile nu au voie să se bage în probleme neserioase. Eu am instituit această lege. Când lucrurile încep să meargă, apare o femeie. Femeia e în stare să încurce chiar și lucrurile cele mai încâlcite.

— Cele mai simple.

— Acum îmi dai și lecții. Am spus „și lucrurile cele mai încâlcite" deoarece lucrurile simple nu pot fi încurcate de nimeni pentru că sunt simple prin definiție, așa cum le spune și numele.

— Ce profund! Dacă femeile nu au dreptul să deschidă gura, regina de ce s-a băgat în vorbă și a spus că ea este Ideea și nu eu?

— Regina este o excepție, o creație a mea. E ideea mea și are dreptul să confirme orice regulă impusă de mine. De-asta am luat-o de soție, s-o modelez cum vreau. Într-un fel, eu am făcut-o.

— Și eu te-am făcut pe tine, interveni regina.

— Te rog să nu fii trivială de față cu supușii! îi ordonă suveranul.

— Nu suntem supușii tăi, spuse Ideea. Noi nu suntem inioți și nu respectăm legile tale de circumstanță.

— Sunteți în cetatea mea, unde ați pătruns ca spioni ai afilor, se supără regele.

— Nu ai habar pe ce lume te afli. Dincolo de zidurile cetății nu e decât un ținut sălbatic brăzdat de niște drumuri înguste. A avut loc o ruptură temporală și tu ești vinovat pentru asta. V-ați decalat în timp și nu mai știți nimic. Istoria nu și-a urmat cursul știut.

— Nu e adevărat! sări regele ca ars. Prezentul face trecutul. Trecutul este cel normal, stabilit de strămoșii mei și modelat, pe ici, pe colo, de mine. Eu conduc acest stat și eu dictez istoria.

— Timpul dictează istoria. Întâmplător, el șterge urmele.

— Și, tot întâmplător, noi, regii acestui mare stat, le imaginăm cum vrem noi. Noi scriem istoria. Una din legile mele spune că numai exersând minciuna poți ajunge la adevăr. Adevărul adevărat este un pleonasm. Voi exersați niște minciuni mult prea sfruntate. La ce fel de adevăr vreți să ajungeți.

— Vrem să ajungem la adevărul nostru, spuse falsul Can. Un rege, atunci când înlocuiește diplomația cu deturnarea de sens, nu poate conduce o țară. Aici, prostia și inteligența au ajuns același lucru, depășirea puterii de înțelegere. Vreau să te detronez și să scap lumea de astfel de extreme.

— Unde nu există extreme, nu e nicio cale de mijloc. Fără oameni foarte săraci și foarte bogați, nu se poate crea o clasă de mijloc. Țărănoii ăștia de afi sunt de vină. Ei și cu metabolismul lor redus au creat stocuri imense de bunuri. Ei i-au îmbogățit pe inioți. Prin războiul ăsta, intenționez să creez o pătură foarte săracă de inioți. Când supușii mei vor afla cât de prost trăiesc, vor fi foarte bucuroși că au descoperit asta. Când ești

sărac, toată lumea te iubește. Nu îi înțeleg pe afii ăștia, care vor neapărat să facă dragoste pe pământul lor și nu pe pământurile statului. Vor să se înmulțească fără rost, să muncească fără rost, să producă haotic și să îmbogățească toți inioții, fără voia mea. Le-am spus să-i lase în pace, să-i pot conduce.

După cum se mișcară copiii Ozei prin aer, nobilul Can înțelese că ultimele afirmații ale lui Hon stârniseră un profund ecou în rândurile miilor de inioți prezenți. Îi părea rău că nu-i putea vedea.

— Tot ce spui tu, e un fel de a spune, continuă acuzatul să-l înfrunte pe suveran. Sub conducerea ta, vom avea o nouă calitate: proasta calitate. Veți ajunge la performanța socială ca ăla mai deștept să-l invidieze pe ăla mai prost decât el. Ca frate al tău, am obligația să-ți arunc mănușa.

— Nu are niciun rost să arunci cu mănuși, râse Hon. Se desperechează. Și mai încetează să afirmi că ești fratele meu. Nu am frați. Oricine știe asta. Dacă te încăpățânezi în prostie, să fii sănătos, să-ți iei tratamentul! Cât timp mai ești în viață, cum vom fi, așa vom trăi.

— Îți convine să oscilezi între dreptatea celor mulți și proști și dreptatea celor puțini și proști, o ținu inculpatul înainte cu critica. E mai ușor ca proștii să trăiască prost decât ca deștepții să trăiască deștept.

— I-am ajutat pe agricultori. Nimeni, în afară de mine, n-ar fi reușit tranziția industriei către agricultură.

— Da, dar micile bijuterii ale tehnicii, cum este acest aparat de împărțit spațiul în mai multe planuri, îți convine să le folosești. Procesul democratic n-a căzut în prăpastie, dar s-a oprit exact la marginea ei. Oricine poate vedea că, făcând economie, pentru a mima exportul, nu poți stimula nicio tranziție. Nu are ce să tranziteze. Neștiind încotro s-o ia, supușii tăi au rămas pe loc.

— Pe dracu! strigă regele. Pot s-o ia în ce parte vor. Libertate, la mine, ca la nimeni. Nu fac altceva decât să le cer mai multă liniște în țară, pentru o mai multă stabilitate peste hotare. Dacă democrația nu dă roade aici, o export. Să vedem, poate merge în altă parte.

— Sub conducerea ta, minciuna a ajuns un adevăr, spuse inculpatul. Ai înnebunit poporul cu legile tale, apoi ai dat o lege de prigonire a nebunilor. Ții poporul în frâu prin hipnoză colectivă. Ai schimbat numele regatului și al locuitorilor. Ai creat o altă lume. Inioții și afii ăștia nu există. Sunt o plăsmuire a minții tale. A văzut cineva, vreodată, vreun af? Știi prea bine că sunt fratele tău și am venit să te detronez. Sunt pământean. Și tu ești pământean. Suntem pe Pământ. Ești cel mai nebun dintre nebuni.

În celălalt plan, ca urmare a cuvintelor prizonierului, nobilul Can citi frica în ochii copiilor. Simți încordarea masei de inioți și văzu vaga tresărire a Ideii.

— Ajunge! urlă suveranul, ca mușcat de șarpe. Ai dreptate, dar numai din punct de vedere metaforic. Există o lume în spatele fiecărui gard, dar totul e să înalțe cineva garduri... Nu mai suport...

— Ce nu mai suporți? întrebă Ideea.

— Ce-ți pasă? Nu discut cu tine.

Brusc, se întoarse spre inculpat:

— Ești condamnat la moarte!

— Sunt îngrozit, râse inculpatul. Pentru ce?

— Pentru orice. Chiar dacă nu ai făcut nimic, te pot condamna pentru ceea ce vei face în viitor.

— Dacă mă condamni la moarte pentru ceea ce voi face în viitor, mor și nu mai pot face nimic. Asta nu e nici măcar o eroare judiciară. E o absurditate.

— Moartea le rezolvă pe toate, încheie regele discuția. Primului, care te face să râzi într-o zi, să-i dai ceva! Voi ați reușit să mă faceți să râd. Vă dau o pauză.

Se ridică și opri puțin timpul.

Cel condamnat la moarte vru să se repeadă la conducătorul regatului, dar curtenii, mai iuți, ajunseră la el. Îl imobilizară și rămaseră înțepeniți, în așteptarea unui ordin.

Ideea, căreia trucul cu poziționarea într-o anumită perioadă de timp nu-i era străin, nu se mai sinchisi să ia apărarea falsului Can. Se apropie de una dintre ferestrele castelului și privi afară, fără să știe că nobilul și adevăratul Can, nevăzut, o urmase.

În depărtare, se vedea marea și răsăritul soarelui 27. Mai spre stânga, se vedeau câteva vase de război și soarele 28, chiar deasupra lor. Pe plaja murdară, mai multe iniote făceau plajă. Stâncile galbene și pustii contrastau cu vegetația verde și compactă din apropierea zidurilor cetății și ferestrelor castelului regal.

— Se întâmplă ceva, spuse Can. Femeile fug îngrozite.

Din depărtare, o uriașă pasăre Art cobora spre țărm.

— Ce frumusețe! se entuziasmă Ideea, fără să știe că o ascultă cineva.

Întoarsă dintr-o lungă și obositoare călătorie desupra valurilor, pasărea bătu din aripi și începu să planeze spre țărm. Adulmecă mirosul venit dinspre palatul regal și, văzând că nu e niciun pericol, coborî. Luă apă sărată în plisc și scuipă.

Tocmai când blestema poluarea și cantitatea prea mare de iod din apă, toxică pentru ea, pasărea văzu două capete ciudate apărând din valuri. Se sperie, viră și se înălță.

„E periculos, auziră gândul păsării. Sunt înarmați și, probabil, groaznic de înfometați. Altfel, cum ar îndrăzni să părăsească marea?"

— Sunt oameni din adâncuri, spuse Can. Pe unul dintre ei îl cunosc. Mi-a salvat viața, iar eu nu l-am întrebat nici cum îl cheamă. Mă bucur că a scăpat din înfruntarea cu gărzile.

Vânătorii ieșiseră din apele turburi, acoperite cu tot felul de reziduuri, și urcau povârnișul, netrecându-le prin cap că sunt urmăriți de Can și Ideea, de la fereastră, precum și de pasărea Art și femeile de pe plajă.

Iniotele se ascunseseră după stânci. Siluetele lor se distingeau greu în lumina soarelui 32.

Se auzea distinct și cel mai ascuns gând al păsării. Se auzea și conversația vânătorilor din adâncuri, împreună cu zbuciumul valurilor și o hârâială nedefinită de cuvinte amestecate de vânt. Se auzeau fâșâitul pașilor pe nisip și respirația precipitată a femeilor iniote, speriate de pasăre și de vânători. Se auzea clar vâjâitul vântului, mușcând din stâncă și împingând, secundă cu secundă, pustiul în mare.

Cei de la curtea regală își încordară auzul și așteptară să vadă ce se întâmplă.

„Îi voi urmări, auziră gândul păsării. Când nu vor fi atenți, îi atac."

Se înălță, se ascunse după o stâncă mai ferită, ciuli urechile îmbrăcate în pene și își ascuți auzul fin, caracteristic speciei din care făcea parte.

— E cam rece apa la suprafață, spuse unul dintre vânători.

— Ce folos că avem curenți calzi pe fundul mării dacă n-avem hrană, spuse celălalt. O să dispărem.

— Nu mai e bine nici pe uscat. Cu regele ăsta, se va crea o nouă religie. Oamenii se închină când trec prin fața băcăniilor.

— Nu e de glumit. Dacă mai întârzie extratereștii cu ajutoarele, ne stingem cu toții.

— E rău când lucrurile merg prost, spuse primul vânător. Când avansează, e și mai rău. Aici, pe uscat, au pornit de la o

mare majoritate, au votat, apoi o mică majoritate și, dacă merg tot așa, vor ajunge la o minoritate mică și privilegiată. Se pregătesc cam de mult timp pentru o viață mai bună.

— Ăsta e avantajul unei dictaturi, speri tot timpul.

— Cam mare prăpastia dintre drepturi și obligații.

— E și o mare disproporție, spuse cel de-al doilea vânător. Într-o dictatură, drepturile sunt considerate delicte. Numai nebunii mai au curajul să-și ceară drepturile.

— Am auzit că regele lor a scos nebunia în afara legii, împreună cu nebunii și pretențiile lor.

— Unii își fac dușmani pentru reclamă.

— Nu cred că are prea mulți dușmani, spuse primul vânător. Nimeni nu e interesat să discrediteze un lucru deja discreditat. Îl pune într-o lumină favorabilă.

— Regele lor e destul de hoț. Știe să-i facă pe supuși să viseze.

— Greu, foarte greu. A scos halucinogenele în afara legii.

— Asta e o metoda barbară, spuse cel de-al doilea vânător. Cred că, psihologic vorbind, cu trecerea anilor, printr-o alimentație rațională m orice vis se împlinește. Nu poți auzi cuvântul domnitorului dacă nu-i urmezi exemplul.

— Dă voie supușilor să tragă sfori, dar le indică să nu le încurce.

— E bogat, dar putred.

— Putred de bogat, spuse primul vânător.

— Oricum, e mai bine ca la noi, pe fundul mării, unde prețuim ceea ce avem cu toate că nu avem nimic. Se merge pe principiul: Fură tu, să fur și eu!

— Au și alte legi ciudate pe aici. De exemplu: Laudă-l pe altul ca pe tine însuți!

— Ce vom trăi, vom vedea, spuse al doilea vânător. Nu are rost să trăim tot ce vedem.

— O problemă pe care nu o discutăm noi, la infinit, nu există.

— E mare plictiseală pe fundul mării.

— Şi ne-am găsit să discutăm aici? întrebă primul vânător.

— De fapt, avem o singură problemă de discutat la infinit: speranţa că se va întâmpla ceva şi această problemă va deveni finită.

„Vânători blestemaţi, căraţi-vă de-aici! se auzi gândul păsării Art. Nici aici nu scap de voi."

Primul vânător sesiză mişcarea şi se aruncă pe burtă, ascunzându-se după nişte tufişuri, în poziţie de tragere.

— Ce-i? întrebă celălalt.

— Mi s-a părut că văd ceva zburând.

— Trebuie să fie vreo pasăre Art.

— Sus, o pasăre, iar acolo, jos, gărzile regelui, spuse primul vânător.

— Să ne grăbim!

Urcară pe potecă şi se căţărară printre stânci.

Preţ de câteva secunde, vânătorului necunoscut de Can i se împăienjeni vederea.

— Ce faci? îl zgâlţâi celălalt. Uite acolo!

— Mi-am revenit.

Îşi scutură capul şi îşi frecă ochii şi fruntea. Un animal asemănător cu o căprioară se îndrepta spre izvoare.

„Aţi încurcat-o, gândi pasărea Art. Aţi dat de un sofoc înzestrat cu raţiune."

Auziră un imens hohot de râs şi văzură cum caută pasărea un loc ascuns, mai aproape de vânători.

— Ce-o fi? întrebă unul dintre ei.

— Ştiu eu?

— O fi vreun exemplar rătăcit al vreunei specii străvechi.

— Este, mai degrabă, o specie nouă, înzestrată cu gândire, spuse cel de-al doilea vânător.

— Fuge. Să-l urmărim!

— Acum e momentul. Bea apă.

Sofocul întoarse capul spre vânătorii rămaşi ca de piatră. Priveau îngroziţi şi nu reuşeau să înţeleagă.

— Dar?!... exclamă primul vânător.

— Să fugim!

— E prea târziu.

— Într-adevăr, e prea târziu, spuse sofocul.

Din ochi îi tâşni o rază laser şi unul dintre oamenii adâncurilor căzu, cu o gaură fumegândă în piept.

— Blestem! strigă el în cădere.

Celălalt vânător se aruncă în spatele stâncilor şi reuşi să se salveze, strecurându-se printre tufişuri.

— Vânătorul care mi-a salvat viaţa a scăpat din nou, se bucură Can.

Cei din castel văzură cum pasărea Art sare asupra vânătorului mort şi începe să ciugulească şi să sfâşie bucăţi de muşchi.

Sofocul ucise pasărea şi îşi înfipse el colţii în pradă. Încercând s-o tragă la adăpost, uită că al doilea vânător era viu. Raza laser, venită din arma acestuia, o lovi drept în cap.

Omul adâncurilor tăie sofocul în bucăţi, îl puse într-un sac şi o luă la fugă spre ţărm. Îşi dădu drumul pe un povârniş abrupt şi se cufundă în apă, la adăpostul stâncilor ce ieşeau din mare, înainte de apariţia gărzilor.

X

Ideea observă că pe ferestrele alăturate se vedea altceva.

Apucă mânerul cremonei de la fereastra unde se vedeau iniotele, gărzile şi cadavrul păsării Art şi trase de el.

Can îi observă efortul inutil de a deschide fereastra şi, prinzându-se de mâner, cu ambele mâini, smuci cu putere, în acelaşi timp cu femeia.

Când văzu că fereastra se deschide singură, Ideea se trase înapoi, speriată şi contrariată. Locul unde ar fi trebuit să fie mirificul peisaj, cu stânci, cu mare, cu păduri şi bariere de radiaţii, nu era decât un perete rece.

Can văzu şi el cărămizile zidului, puţin ieşite în afară, şi rămase mut. Pe geamuri, se desfăşura aceeaşi acţiune, într-un peisaj mişcător pentadimensional. În fugă, una dintre iniotele de pe plajă îşi scrântise piciorul şi rămăsese pe partea stângă a ferestrei deschise. Pe jumătatea dreaptă, majoritatea iniotelor continuau să fugă, pe cărare, printre stânci şi pâlcuri de arbori, spre cetate.

— Ce deziluzie! spuse Ideea, pipăind peretele igrasios.

— Nu e nicio deziluzie, spuse regele, apărând, nu se ştie de unde, în spatele ei. Dacă vrei să te distrezi, îţi ofer lucruri mai fine. Hologramele castelului sunt o distracţie pentru plebe.

Can constată că, într-adevăr, deoarece judecata fusese întreruptă, inioţii, copiii Ozei şi gardienii se întorseseră şi urmăreau acţiunea hologramelor mişcătoare pe mai multe ferestre. Pe geamul de lângă el, gardienii prinseseră iniotele şi le împingeau cu suliţele spre castel.

Regele o apucă pe Ideea de braţ şi o trase spre uşă.

— Ai fi putut să mă ucizi, îi spuse.

— Cum aşa?! se miră femeia.

— Nu te mai face că nu ştii! Braţul tău stâng ascunde o armă cu energie psihică. Ochieşte cu degetul arătător spre statuia aceea de lângă tron şi concentrează-te!

Ideea făcu întocmai şi constată cu uimire că statuia se transformă în mici bucăţi de marmură.

— Pentru că nu ai atentat la viața mea, îșI cruț și eu viața, oricine ai fi și orice ai fi făcut, spuse regele.

Lăsă, din nou, timpul să curgă și văzu că însoțitorul falsei Ideea și regina se lansaseră într-un dialog mut. Ordonă ca inculpatul să fie adus afară și ieși, însoțit de regină și de falsa Ideea.

Can vru să-i însoțească și nimeri, din greșeală, în spațiul masei de inioți și gardieni. Acestia se buluceau pe culoarele întunecoase spre curtea interioară a castelului.

Abia când ajunse afară, reuși să-și facă loc și să-și pipăie vânătăile. Îi căută cu privirea pe copii și, negăsindu-i, își îndreptă atenția spre rege și suita lui.

Toată lumea privea spre o groapă imensă, pe fundul căreia un curtean citea textul condamnării la moarte pentru prizonier.

— Care ți-e ultima dorință?! strigă suveranul.

— Să facem schimb de locuri, răspunse amuzat falsul Can.

— Cum adică?

— Adică să vii tu aici, în groapă, iar eu să-ți iau locul, acolo, sus.

— Ai o idee fixă, spuse regele. Nu se obișnuiește așa ceva. Adică, vin eu, nu știu cine, și îți spun ție, ditamai regele, să te dai jos de pe tron, că vreau să mă așez eu... Așa-i?

— Așa-i.

— Unde ai mai pomenit așa ceva?

— Pe Pământ, spuse condamnatul. Aici nu e nicio planetă Inio. Aici e planeta Pământ și, în consecință, trebuie să-mi îndeplinești ultima dorință. Poate ai dat vreo lege împotriva acestui obicei ancestral.

— Obiceiul o fi ancestral, dar se referă la lucruri mărunte, o cană cu vin, o cină abundentă, ceva, nu la tâmpenii. Ești atât de obraznic încât nici nu mi-ai cerut să te iert... Mai e și obiceiul

de a scăpa de moarte dacă se găsește vreo proastă să te ia de bărbat. Tu vrei direct tronul regatului meu.

— Nu mai stau la discuții cu tine! strigă inculpatul. Ultima dorință a unui condamnat la moarte e sfântă.

— O fi, dar nimeni n-a îndrăznit până acum să ceară prăpăstii, spuse suveranul.

— Asta, din cauză că nu s-a gândit nimeni, deși era atât de simplu. Conduci un popor mult prea cuminte și mult prea rușinos. Rușinea e cea mai groaznică închisoare.

— Ha, ha, ha! râse regele. Nu pot accepta așa ceva nici măcar ca idee. Sunt regele acestui stat și fac ce vreau.

— Cum rămâne cu democrația, cu puterea poporului?

— Puterea poporului în limitele legii. Eu sunt organul legiuitor. Eu sunt și executivul.

— Vor fi proteste de stradă, spuse condamnatul.

— Protestele de stradă nu vor aduce nimic nou. Avem străzi proaste.

— Huo, huo! strigară miile de inioți.

Regele văzu că supușii de rând, curtenii și gardienii sunt de partea străinului.

— Fie, spuse el și ridică mâinile împăciuitor. O voi face de dragul vostru. Să afle și tâmpiții de dincolo de granițele țării că există un conducător care ține cont de părerile poporului.

— Hura, hura! se auziră uralele celor prezenți.

Necunoscutul fu escortat sus, pe platformă, unde i se puse pe umeri mantia regală și coroana pe cap, iar Ideea îl strânse în brațe și îl sărută, ștergându-și lacrimile de bucurie.

— Martor e cerul, cei 42 de sori vizibili ai planetei Inio, nenumărații sori invizibili, străvechile ziduri ale cetății părinților mei și toți cei prezenți că ți-am îndeplinit ultima dorință! strigă regele, de jos, din groapă.

— Ucideți-l! strigă inculpatul.

— Nu înainte, însă, de a-mi exprima şi eu o ultimă dorinţă, spuse suveranul.

— Spune!

— Vreau să facem schimb de locuri, să-şi recapete fiecare locul meritat. Va trebui ca eu să fiu acolo,iar tu aici.

— Nu se poate. Asta a fost dorinţa mea.

— Dorinţa ta a fost să fii în locul meu. Nu poţi spune că nu ţi-am îndeplinit-o. Dorinţa mea este să stea fiecare unde merită. Eu merit să fiu rege în regatul meu, iar tu meriţi să fii pedepsit pentru spionaj şi uzurparea autorităţii mele. De la bun început, ai susţinut că vrei să-mi iei locul. Uite, mi-ai luat locul. Acum, trebuie să-mi îndeplineşti ultima dorinţă.

— Nu pot să-ţi îndeplinesc nicio dorinţă. Nu sunt eu regele.

— Dacă nu eşti regele, cară-te la locul tău!

— Acesta e locul meu.

— Nu. Tu trebuie să ocupi locul spionului.

— Nu sunt spion. Pentru cine am spionat?

— Dacă n-ai spionat pentru afi, ai spionat pentru pământenii tăi.

— Nu e adevărat. Ucideţi-l!

— Huo, huo! strigară inioţii şi începură să arunce cu tot ce găseau prin buzunare sau pe jos.

Sub ameninţarea armelor, necunoscutul fu nevoit să înapoieze mantia şi coroana. Observă că regele şopteşte ceva călăului şi privi sugestiv spre Ideea. Aceasta îi făcu semn să nu se teamă, iar el coborî în groapă.

— Poţi să pleci! îi spuse regele Ideii. Am vrut să te păstrez pentru mine, dar nu fac asta. Eşti o nebună. Îl iubeşti prea mult pe nebunul acesta obraznic.

— Nu cred că îţi convine să-l omori...

— Ba da, spuse regele. Din când în când, fac câte un exerciţiu din asta, de întărire a autorităţii.

Nu apucă să termine vorba, când vâjâitul sabiei răni auzul femeii.

Capul condamnatului se rostogoli pe dalele de marmură şi se sparse în mii de bucăţi.

Peste masa inioţilor coborî o pâclă de linişte încordată. Aşteptau cu toţii ca trupul să cadă sau măcar să-i ţâşnească sângele din gât. Trupul decapitatului făcu zece paşi, urcă scara gropii, se apropie periculos de mult de platforma regelui şi explodă, arzând ca o torţă.

Ideea izbucni în plâns şi alergă spre intrarea în groapă, lovind cu pumnii, în dreapta şi în stânga, străjerii care încercau să o oprească.

Îngenunche, strânse la un loc cele câteva piese rămase întregi şi le pipăi, fără să ţină cont că erau încinse. Când scoase din buzunarul fustei cutia fluturelui-om, aceasta îi fu smulsă de un curtean şi predată regelui.

— Umbli cu şmecherii, spuse suveranul.

Deschise cutia cu prudenţă şi văzu că nu era nimic în ea. Văzu cum femeia îndreaptă braţul spre el şi pufni în râs.

— Nu ai destulă energie psihică, îi spuse. Eşti epuizată.

— Acum chiar că m-ai scos din sărite, spuse femeia. Pericolul nu vine din cutia aia.

Scoase medalionul de la gât, îl deschise şi eliberă fluturele-om. Trezit din somn, acesta zbură, ferindu-se cu palmele de lumina soarelui 38, apoi se întoarse în palma Ideii. Aceasta îl strivi, iar din resturile rămase ţâşniră nenumăraţi alţi fluturi-om. Aceştia începură să se bată şi să se ucidă între ei, apoi, multiplicaţi rapid, se împrăştiară în toate părţile.

Aşezaţi pe umărul femeii, nu mai rămăseseră decât trei fluturi. Bâzâiau aripi şi comentau fiecare scenă mai nostimă.

Primii atacaţi fură regele şi suita lui, apoi gărzile şi slujbaşii mai mărunţi. Căzut pe jos, Hon se zbătea, râdea ca un nebun

şi se lovea cu braţele de corp, cuprins de spasme. Câteva zeci de fluturi i se încâlciseră în păr şi i-l smulgeau, fir cu fir. Alţii se băgaseră sub haine, unde îl gâdilau sau îi smulgeau bucăţele din piele, dar cei mai mulţi îi acoperiseră faţa sau i se băgaseră în urechi. Câţiva se distrau, înţepându-l în nas cu nişte lănci minuscule, făcându-l să lăcrimeze.

Văzând că se îngroaşe gluma, că suveranul e pus jos şi torturat, iar gărzile sunt făcute bucăţele, locuitorii cetăţii o luară la fugă spre ieşirile ce dădeau în oraş, călcându-se în picioare.

Câteva valuri de fluturi se împrăştiaseră prin curtea regală, făcând prăpăd, iar alte valuri zburau prin cetate, spre casele inioţilor de rând.

Can văzu privirile îngrozite ale oamenilor ucişi lângă el, văzu oameni descompuşi în mii de fragmente şi se întrebă dacă era cazul să se bucure de răzbunarea Ideii sau să întristeze. Unii dintre inioţi o luaseră la fugă, crezând că vor scăpa, alţii se resemnaseră şi, înţelegând că nu mai e nicio şansă de scăpare, rămăseseră ca nişte stane de piatră. Fluturii zburau mai ales deasupra străzilor înguste, înţesate de lume, sau pe aleile parcului înconjurător. Cerul se întunecase de mulţimea micilor vieţuitoare, iar acoperişurile caselor începuseră să zboare, luate de mulţimea de trupuri, ca în timpul unui uragan.

Ideea puse o mână pe umărul lui Can, iar acesta îngheţă de frică.

— Mă vezi? reuşi să îngăime.

— Sigur că te văd, dar nu înţeleg cum ai înviat.

— Nu am înviat. Sunt viu. Eu sunt cel adevărat. Cel ucis era un impostor.

Femeia îl prinse în braţe şi îl privi îndelung.

— Tu eşti.

— Sigur că sunt eu. Nu te-am crezut când mi-ai spus că aceşti fluturi-om ne vor folosi...

O clipă, imaginile doctoriței de pe nava cosmică, cea a hangiței și reginei se suprapuseră peste cea a femeii din fața lui, apoi se șterseră.

— Nu pot să cred că ești tu, cel ales de nefieni. Poate ești tot un android, dar nu-mi pasă. E bine că ești aici și ești cu mine, Ideea ta.

— Alchimistul tatălui meu spunea că a muri înseamnă a te trezi vorbind singur. Încep să cred că tu și cetatea numită computer nu sunteți un simplu vis. Ceea ce am pățit după ce m-am despărțit de tine e incredibil, spuse nobilul.

— Te-am căutat fără încetare și l-am găsit pe celălalt, spuse Ideea.

Can o prinse de mână și o trase într-o parte, într-un loc unde inioții nu se luptau cu fluturii. Copiii Ozei dispăruseră, iar regina privea impasibilă tot ce se întâmpla în jurul ei. Râzând ca un nebun și urlând de durere, regele se zbătea spasmodic.

— Care ți-e ultima dorință? întrebă nobilul.

— Nu știu cine ești, dar nu văd ce sens ar avea să-ți bați joc... Oricine ai fi și de oriunde ai fi apărut, îți spun un lucru: dacă mă scăpați de lighioane, n-o să regretați.

Auzind că îi face lighioane, un fluture-om i se băgă sub pleoapa unui ochi, provocându-i o durere insuportabilă.

— Nu suportă să fie jigniți. Sunt ființe înzestrate cu rațiune, spuse Ideea.

— Vă cedez regatul! strigă suveranul.

— Basme. În situația asta, nu mai ești rege. Poartă-te demn și civilizat măcar acum, la sfârșit! Dacă ți se aruncă un os de ros, iar acest os este chiar viața ta, fă-te că nu-l vezi.

— O să înnebunească, spuse Can.

— Chiar de-ar fi să scape cu viață, asta ar simplifica lucrurile, el fiind autorul legii înlăturării nebunilor. Eu le-am spus fluturilor să nu-l facă bucățele, ci să-i provoace un infarct.

— Ce e ăla?

— O să-i stea inima, spuse femeia.

— Suntem stăpânii regatului.

— Ar fi bine să plecăm. Am senzația că regele e doar o piesă de mică importanță. Suntem controlați.

— Știu, spuse Can. Ne controlează nefienii.

— Nu, nu ne controlează nefienii. Nu știu cine ne controlează, dar știu că trebuie să ajungem dincolo de barierele de radiații.

— Spuneai că voi ajunge rege, iar fluturii mă vor ajuta. Iată, m-au ajutat!

— Lucrurile nu sunt așa simple, spuse Ideea. În curând, inioții vor fi învinși. Te urăsc și se vor întoarce împotriva ta.

— Nu i-am asmuțit eu.

— Ești în picioare. Toți cei ocoliți de fluturi sunt văzuți ca inamici.

— Atunci, spune fluturilor să radă tot! spuse nobilul.

— Dacă vei conduce un popor ostil sau un regat pustiu, e același lucru, dar acest regat nu va fi niciodată pustiu. Mulți s-au refugiat în plane paralele.

— Regina e în alt plan?

— Exact, spuse Ideea. Puteai să-ți închipui că, dacă era aici, nu stătea așa liniștită. Aici, la curtea regală, au mai scăpat și alții. Mulți vor ajunge acasă și vor declanșa dezintegratoarele optice.

— Dacă trece și vreun fluture-om?

— Nu trec. Sunt cu toții pe aceeași lungime de undă.

— Ce ne așteaptă dincolo de barierele de radiații? întrebă Can.

— Nu știu, dar știu că aici ne așteaptă numai necazuri.

— Alchimistul tatălui meu spunea că un necaz nu vine niciodată singur, ci cu bucuria de a fi scăpat de el.

— E adevărat, dar unul dintre necazuri ne poate fi fatal, spuse femeia. Nu intuiesc dacă suntem decalați în timp, în spațiu sau și una, și alta. Fără o doză de certitudine, aforismul alchimistului e doar frumos. Nu e practic. Inio poate fi Pământul deformat optic sau temporal. Poate fi un alt Pământ, în alt loc. Poate fi un alt Pământ, în alt timp, cu mulți sori. Poate fi afectat optic sau tempoal, dar numai secvențial. În afara cunoașterii noastre, orice e posibil.

— Nu văd de ce ar fi inioții atât de periculoși. Pentru astfel de vorbe, cei din regatul meu, pământenii, te pot considera vrăjitoare și te pot arde pe rug.

— Dacă le-aș spune că între Pământ și ideea de infinit sunt o puzderie de planete magnetice, locuite de ființe raționale, iar oamenii, inioții, afii, asalii, turii, ohimii și ceilalți sunt captați de focalizatoare imense și studiați, ce-ar zice?... Dacă le-aș spune că potecile pe care calcă, pământul pe care îl ară, sunt sintetizate, ce-ar zice?

— Te-ar considera nebună, spuse Can.

— Ei, și?

— Te-ar arde pe rug. E un adevărat spectacol să vezi un nebun arzând. Râde, flutură din cap, spune vorbe de duh, vorbește limbi străine fără să le știe, se strâmbă. Moartea nebunilor e o temă foarte vehiculată printre filozofi și poeți, până când înnebunesc și ei. Când cineva nu are nimic în cap, nu poți ști ce are în cap...

— Să mergem! spuse Ideea. Invazia e pe sfârșite. Dacă își revin, inioții ne vor vâna cu o cruzime ce depășește cruzimea cercetașilor fratelui tău. În urma acestor evenimente, se vor scrie legende, povești și vor fi compuse cântece eroice. Poate să dispară acest regat de trei ori; poveștile rămân. Dacă murim, nu avem cum să intervenim, să le schimbăm conținutul.

Can se uita la Ideea neştiind ce să creadă. Neluând în seamă privirile mirate ale bărbatului, femeia culese un fluture-om, îl băgă în medalion şi se îndreptă spre cea mai apropiată ieşire. Îi făcu semn să o urmeze, în jos, printre grupurile de inioţi în căutate de ascunzători. Mulţi se dezbrăcaseră pentru a nu le intra fluturi sub haine, dar unul, neînţelegând prea bine situaţia, îşi lovea nevasta cu o legătură de nuiele. În locul fiinţelor moarte, alte zeci de mii ţâşneau de sub rochia ferfeniţită a acesteia, ca dintr-un foc de artificii. Lacrimile şi sudoarea i se scurgeau pe gât, iar faţa nu mai era decât o mască a groazei, durerii, mirării, fricii, speranţei şi disperării tuturor.

Ideea şi nobilul ei coborâră la întâmplare pe străzi. Marea lor majoritate, le erau necunoscute şi, cu cât se depărtau mai mult de castel şi curtea regală, tot mai pustii.

Când ajunseră în faţa hanului, bărbatul se opri şi privi lung, mirat, în direcţia acestuia. Coincidenţa i se părea mult prea mare. Ceva îi îndreptase paşii tocmai într-acolo.

— Ce faci?

— Trebuie să intrăm aici, spuse gâtuit de emoţie. Hangiţa m-a făcut invizibil printr-o vrăjitorie din asta, cu dezintegrator. Numai ea cunoaşte regulile.

— Cele optzeci de reguli ale dezintegratorului optic? râse Ideea, urmându-l înăuntru.

Erau acolo cu toţii: Oza, copiii, Dami, Glapt şi slujitorii. Curtenii îşi agăţaseră halatele albe în cuier şi mâncau pe întrecute, iar piticul şi uriaşul nu se lăsau mai prejos. Băgau în ei cănile cu vin de parcă nu chiar în aceeaşi zi se îmbătaseră turtă.

„Aceeaşi zi, aceeaşi zi... repeta Can. Ziua asta e fără sfârşit."

Oza se proţăpise în faţa lor şi îi privea cu neîncredere.

— Mâncare şi vin pentru mine şi prietenul meu! spuse Ideea.

— Nu mă mai recunoşti?! se miră nobilul.

Hangiţa îşi îndreptă atenţia asupra lui:

— Nu, domnule, nu vă cunosc. Nu ne-aţi mai trecut pragul.

— Dami, Glapt, nu vă aduceţi aminte de mine?

Cei doi se întoarseră deodată:

— De unde ne ştii numele? întrebă Dami.

— Hara, nici tu nu mă ştii? Cu tine şi cu fraţii tăi am fost la interogatoriu... Sunt tatăl vostru.

O ridică pe fetiţă deasupra capului şi o zgâlţâi puternic.

— Lasă fata în pace! strigă Oza şi se repezi la el. O rănești.

Îi trase câteva palme, apoi începu să-i care pumni în faţă. Cu fetiţa între palmele puternice, bărbatul nu putea să se apere.

— E nebun, spuse Glapt slujbaşului-şef. Poate e mai bine să-l luaţi cu voi.

— Te chinui degeaba, spuse Ideea. Nu-şi aduc aminte.

— Chiar ea a spus să mă întorc aici, să mă treacă în realitate...

— E posibil, după moartea regelui, care le-a permis să se joace cu maşinării periculoase, să se fi revenit la vreo lege anterioară, care nu permite acest lucru.

Can rupse o bucată de carne şi gustă vinul, acelaşi lichid liliachiu cu gust de zmeură putredă.

La masa alăturată, uriaşul, piticul şi slujbaşii regali goleau cu ură cănile cu vin şi se repezeau, hămesiţi, către hălcile de curând rumenite, aduse de hangiţă.

— Nu crapă? întrebă nobilul.

— Nu crapă, răspunse Oza. Le-am dat să mănânce atât de mult, încât şi-au pierdut simţul măsurii. Au bani, plătesc. Pot mânca şi bea cât vor. Tu, străinule, ai bani?

Nobilul scutură buzunarul de la piept al hainei, unde se auzeau monedele zdrăngănind.

— Ştii foarte bine că banii mei nu sunt buni pe aici...

— Nu am de unde să ştiu acest lucru. Arată-mi!

Luă moneda întinsă de bărbat, o privi cu atenţie şi o zgârie cu un ac de păr.

— Dacă ai bani atât de mari, trebuie să fii un om foarte important. Cu asta, poți cumpăra tot hanul. Mă tem că nu am cum să-ți dau rest.

Can pipăi buzunarul burdușit cu bani și scoase o a doua monedă.

— Ce șmecherie mai e și asta? E din zirconiu, e ovală și are un chip necunoscut pe ea. Nu e Hon.

— Hon e mort, spuse hangița. Dacă pe monede a apărut un alt rege, înseamnă că a fost ales un nou rege.

— Cum a fost ales?! Cine l-a ales?

— A fost ales prin luptă.

— Cum adică? întrebă Can.

— Marii nobili s-au luptat pentru tron, iar ultimul rămas în viață a pus mâna pe putere. E una dintre legile fostului suveran.

— S-au mișcat rapid. Puteau să mă cheme și pe mine la luptă. Sunt nobil.

— Pentru că ai bani, ești un iniot foarte important, dar nu scrie niciunde că ești nobil, spuse hangița. Inioții de rang înalt nu au nevoie de bani. Dacă ești nobil, nu ești nobil din țara asta. N-am auzit de tine.

— Nu m-am prezentat. Credeam că ne cunoaștem.

— Nu te-am mai văzut. Cunoaștem toți nobilii. Nu ești pământean.

— Ba sunt pământean, spuse Can. De pe planeta Pământ.

— Nu ai înțeles. Nu ești nobil de pe meleagurile astea.

— De ce n-aș fi?!

— Nu știi un lucru simplu; la luptă, nu te cheamă nimeni, ci te duci singur, oricât de mare nobil ai fi, spuse hangița.

— Necunoscute căi... Faptul că m-am trezit cu banii ăștia în buzunar arată că sunt un iniot important, iar faptul că am prea mulți bani indică faptul că nu sunt de rang înalt, nobilii neavând nevoie de bani. Am înțeles exact?

— Raționamentul e corect.

— E absurd, spuse Can. În primul rând, banii mei sunt rotunzi, din aur, și au pe ei chipul regelui Son, fratele meu. În al doilea rând, nu știu cum au apărut monedele astea în buzunarul meu. În al treilea rând, dacă acum s-a înscăunat noul rege, de ce a apărut chipul lui pe monedele care circulă și nu s-a bătut monedă nouă?

— Nu e nimic absurd. Nu ai învățat la școală că absolut tot ce îți poți imagina poate fi logic și adevărat? Realul este imaginarul pus în practică.

— Acolo, unde trăiesc eu, nu se învață nimic. Ce e școala?

— O clădire unde sunt adunați copiii, să învețe carte.

Nobilul nu înțelegea de ce trebuie să învețe copiii carte, când pot fi folosiți în scopuri mai utile, dar tăcu.Se gândi că femeia n-ar putea înțelege că, pentru a face dintr-un om inteligent un simplu om, nu-ți trebuie inteligență.

Hangița îi spuse că nu putea ști cum au apărut banii în buzunarul său, asta fiind o chestiune personală, dar i se părea logic faptul că are pretele ovale în buzunar pentru că astea sunt monedele oficiale ale statului, aflate în circulație. Era normal să apară instantaneu chipul oricărui rege nou pe ele. Ar fi fost pierdere de timp, o mare cheltuială și o mare tevatură să se fabrice alte monede.

Curios, Can scoase toți banii din buzunar, îi puse pe masă și începu să-i cerceteze, monedă cu monedă.

— Fiecare piesă e la fel de prețioasă ca prima. Cred că ești cel mai bogat iniot.

Ochii hangiței avură o lucire de lăcomie, își înfipse mâna în grămadă și luă cât putu. Glapt o prinse și o scutură până îi căzură toți banii pe jos, în timp ce slujbașii se repeziseră la ceea ce mai rămăsese pe masă, luîndu-se la bătaie.

— Ai greșit, spuse Ideea.

— Banii ăştia sunt utili doar aici, se întoarse nobilul. Nu ai spus că mergem dincolo de bariera de radiaţii?

— Nu ştiu ce vom găsi acolo.

— Omul din adâncuri mi-a spus că nu se poate trece fără un costum rezistent şi un vehicul special. Radiaţiile sunt un fel de raze invizibile ucigaşe.

— Nu avem sistem de protecţie, spuse Ideea. Încercăm altfel.

Văzură că Oza era întinsă într-o baltă de sânge, cu falca ruptă şi nu mai mişca, iar Dami urla de se cutremurau pereţii, încercând să-şi salveze degetul mare de la picior, prins, nu se ştie cum, în gura unui slujbaş. Galpt, aşezat în genunchi, aduna monede de pe jos şi împărţea pumni celor care încercau să se apropie. Când prindea momentul, un supus al regelui lovea piticul cu o scândură peste ochi. Slujbaşul-şef se agăţase cu mâinile de candelabru şi lovea cu picioarele pe oricine se apropia de zona unde se împrăştiaseră banii.

Ideea îi spuse nobilului că trebuie să se ascundă şi îi arătă fereastra. Gărzile apăruseră din susul străzii şi strigau numele noului rege. Când ajunseră în dreptul hanului, sparseră uşa, blocată de haimanalele de copii ai Ozei, şi pătrunseră în sală. Când dădură cu ochii de monedele strălucitoare, lăsară steagurile, lăncile, arcurile cu săgeţi, şi se aruncară în luptă.

Când bătaia se generaliză, fiecare fiind lovit de cel de lângă el, zgomotul deveni infernal, iar cei mai slabi începură să zboare prin ferestre, cu capetele sparte şi oasele frânte.

XI

Ideea era de părere că drumul cel mai scurt până dincolo de barierele de radiaţii era casa nobilului Onzi.

Ieşiră din han, se ascunseră până în momentul când ultimul gardian părăsi strada, apoi intrară.

Pentru că nu ştiau ce îi aşteaptă înăuntru, păşiră cu teamă. Tresăriră când uşa se închise în urma lor şi se aprinse lumina.

Încăperea era plină cu mobilier greoi şi prăfuit, dar în cămin ardea un foc vesel şi masa era întinsă pentru patru persoane, de parcă atunci ar fi aprins cineva focul, ar fi pus tacâmurile pe masă şi ar fi ieşit pe o uşă, undeva, spre interiorul locuinţei.

— Mulţumesc, spuse Ideea. Am mâncat la han.

Masa se depărtă, scârţâind din articulaţii, iar vesela se topi şi se adună într-o sferă. Sfera se rostogoli şi se mistui în marmura podelei.

„Tâmpită situaţie, îşi spuse Can. Iar am băut prea mult... Înşelătoare licoare!"

Se abţinu să facă vreun comentariu şi se trânti într-un fotoliu. Spătarul acestuia se transformă într-un piept, cu două braţe. Speriat, omul lovi cu pumnii şi cu picioarele, reuşind să se desprindă din strânsoarea călduroasă şi adormitoare.

— Ce mai e şi asta?! strigă simţind încă fiori de groază.

— Nu trebuia să loveşti, spuse femeia. Lucrurile din această cameră ne erau favorabile.

— Şi acum?

— Acum? Nu ştiu.

Văzură cum gravurile se scurg în pereţi, iar covoarele grele de pe jos se lichefiază şi se contopesc cu fotoliile.

Contururile plutiră o clipă în incertitudine, apoi dispărură cu desăvârşire. Biblioteca se topea de parcă ar fi fost din ceară, curgând pe peretele din ce în ce mai curbat, amestecându-se cu baldachinul masiv şi carpetele pufoase, într-un haos de culori amintind de acela al vopselelor unui pictor nebun.

Nobilului îi pătrunseseră picioarele în podea, iar obiectele lichide şi vâscoase veneau spre el, ameninţătoare, din toate

părțile. Femeia se agățase de un candelabru, căutând mereu câte un braț solid, dar metalul auriu se topea imediat la atingerea mâinii. Tavanul se curbase cu ea și coborâse până aproape de fruntea bărbatului.

— Ajutor! strigă Can.

— Nu mai e nimic de făcut, se auzi Ideea. Calea de întoarcere în cetate e complet întreruptă.

Nobilul uită s-o întrebe despre ce cetate vorbește și o întrebă ce era de făcut, iar femeia îi spuse să se lase în voia lucrurilor.

Ideea își desprinse mâinile de pe candelabru și pătrunse în tăblia masivă a unei mese. Se târî spre un pat în descompunere, iar acesta o cuprinse, de la picioare până la gât, cu o încetineală calculată.

— Te sufoci, spuse bărbatul și se prinse de un scrin.

— Nici gând. Omul este măsura lucrurilor lui. Privește!

— Așa, dacă ne arde de glumă, există oameni care susțin că nu există oameni. Astfel, nicio măsură reală a lucrurilor nu există... Nu vezi că ne scufundăm?

Un picior îi pătrunsese prin podea în altă încăpere, iar încercarea de a-l trage înapoi se soldă cu blocarea unei mâini.

— Ești cu un picior în pivniță, strigă Ideea.

— Ce spui?

— Spun că jos e pivnița, o încrengătură de săli și tuneluri pline cu butoaie. În curând, vei fi acolo. Dă-ți drumul înainte de a te împotmoli în vraful de cărți! E de-ajuns să te gândești intens la asta și vei fi dincolo. Te găsesc eu.

Pentru că femeia era deja învelită în saltea și făcută una cu patul, pe podea, bărbatul nu o mai întrebă de unde știe acest lucru. Nu credea că-l mai poate auzi.

Podeaua devenise mai permeabilă și, după ce trecu dincolo, se agăță de ceva metalic. Se balansă câteva clipe și căzu cu tot ce avea împrejur.

— Ce se întâmplă?!... E cutremur? se auzi o voce hârâită.

Nobilul se ridică, se întoarse şi se apropie de un colţ întunecos al hrubei. Făcliile înfipte în pereţi emiteau o lumină de o culoare indecisă, asemănătoare lucrurilor ce se topeau deasupra. Tavanul nu se vedea, dar presupuse că era şi el curbat deoarece cărămizile zidului pătrunseseră una în alta.

— Cine eşti tu?! întrebă Can.

— Hiep... Hiep... Hiepirică.

— Ce eşti?

— Cerşetor, măria-ta. Nu mă omorî. N-am vrut să fur. Legea m-a obligat.

— Ce lege?

— Legea anticorupţiei: Fură tu, să fur şi eu! Regele a dat-o. Nu putem să nu ne supunem.

— Regele a murit.

— Păcat. Era un om bun. Dădea legi bune. Dacă vine altul, cine ştie ce legi ne mai dă.

— Cum ai ajuns aici? întrebă nobilul.

— Din greşeală. Duhul rău, măria-ta.

— Nu te-am întrebat cu ce te ocupi. Te-am întrebat ce eşti.

— Cerşetor, măria-ta, spuse, tremurând ca o frunză. N-am furat. Am băut doar un strop. Uite, dau totul afară.

Se târî în genunchi şi începu să se smiorcăie.

Can râse, iar cerşetorul, văzând că nobilul e vesel, se înseninã.

— Eşti om, iniot, android, ce eşti? întrebă nobilul şi îl apucă de guler.

Fu rândul cerşetorului să se uite la nobil ca la o apariţie de pe altă lume.

— Nu cumva eşti unul din îngeri?

— Sunt om. Nu sunt încă înger. Tu ce eşti?

— Nu ştiu ce să spun. Dacă spun că sunt om, mă ucizi?

— Orice ai fi, nu te ucid, dar te sfătuiesc să spui adevărul. Ai toată încrederea. Orice ai fi furat, nu e treaba mea. E casa nobilului Onzi, iar acesta e mort.

— Sunt un om puțin depersonalizat de sărăcie, spuse cerșetorul. De celelalte denumiri, n-am auzit.

Pe nobil îl cuprinse o senzație inexplicabilă, dar nu era din cauză că, după mult timp, întâlnea un semen de acasă, ci pentru că nu-și dădea seama dacă se găsește departe sau este pe Pământ.

„Un om e, totuși, un om, își spuse. Nu toți oamenii sunt la fel; unii sunt altfel. Ăsta ce fel de om o fi?"

— Ce făceai aici? îl întrebă.

— Mâncam, beam și așteptam să fiu prins și străpuns cu sabia. În țara de unde vin eu, opusul muncii nu este nemunca, ci lupta cu munca. Din cauza asta, sărăcia e cam mare. Nu știu cum am ajuns aici, dar dacă n-am putut să mai ies, m-am gândit să profit... De când trăiesc în hruba asta, am pierdut șirul zilelor... Îngerii m-au adus.

— Ce îngeri?

— Un fel de oameni, cu capete transparente și îmbrăcați în alb, spuse cerșetorul. Zboară prin aer, dar nu au aripi ca aceia din biserici. Au venit la mine cu propunerea să mă proiecteze, undeva, într-un loc numit Inio. N-am vrut... Mi-au dat o pungă cu bani și au plecat. După ce am făcut punga praf prin cârciumi, mi-au dat alta. După mai multe pungi, au cerut banii înapoi. Vorbele nu le ies pe gură, că n-au gură, ci printr-o cutiuță, agățată de gât. N-am avut bani să dau înapoi și mi-au spus că mă iartă de datorie dacă mă las proiectat... Am luat-o la fugă și nu am apucat să fac nicio sută de pași când m-am trezit înțepenit într-o poziție incomodă... Sigur nu ești înger?

— Sigur. Spune mai departe!

— Ușa e blocată, iar tu ai venit prin tavan...

Can nu mai avea ce să-i spună pentru a-l convinge. Nici timp nu mai avea. Pereții pivniței se bombaseră, iar tavanul coborâse foarte mult.

„Trecem de la «baza tuturor lucrurilor este rezistența materialelor», cum afirmă alchimistul tatălui meu, la «pantha rei», își spuse."

— O să murim, se plânse cerșetorul. Pedeapsă cerească... Nu trebuia să mă târguiesc cu voi.

— Să n-ai nicio grijă! Nu murim.

— Știi tu ceva. Ești înger.

— Sunt înger doar în imaginația ta! se enervă Can. Nu suntem pe Pământ.

— Suntem în cer, spuse Hiepirică, iar tu ești un sfânt.

— Nu suntem în cer, iar eu nu sunt sfânt. Sunt om, înțelegi?! Om!... Numele meu este Can.

Îl luă de guler și îl zgâlțâi puternic.

— Că nu ești sfânt, e clar, dar nici om nu s-ar putea spune că ești, spuse cerșetorul.

Privi cu temă palmele late ale nobilului, bătătorite de mânerul sabiei, înfipte în reverul hainei zdrențuite, din postav aspru.

Îi dădu drumul și îi întinse o cană cu vin.

Înainte de a se hotărî să povestească mai departe cum ajunsese acolo, Hiepirică mai ceru câteva căni. Bău și nobilul și găsi vinul infinit mai bun decât poșirca Ozei. Bău și mâncă pe săturate, neluând în seamă că fructele de cuim dintr-un coș se lipiseră unele de altele, iar jamboanele de gnun se alungiseră ca niște picături de ploaie ce se încăpățânează să rămână agățate de streașină.

— Stăpânul casei a murit într-un duel, din cauza unui semn făcut pe ușă de o idee a mea, se lăudă Can, puțin amețit, sorbind în continuare.

Cerşetorul îşi spuse că interlocutorul său trebuia să fie un înger sau un sfânt dacă a putut muri cineva la un semn al unei idei a lui.

„Dar dacă minte? se răzgândi. Dacă este stăpânul casei şi a venit să-l dea pe mâna justiţiei?"

— Nu-ţi fie teamă! îl luă nobilul cu binişorul. Putem fi prieteni. Avem un drum comun.

Îl bătu pe umăr şi îi întinse mâna.

— Mde! îl privi cerşetorul circumspect. Care ar fi drumul nostru comun.

— Trebuie să ieşim de aici înainte de a fi striviţi.

Bău cana şi o umplu iarăşi. Butoaiele, aşezate pe lângă pereţi, erau fără număr. Spaţiile dintre ele se micşoraseră, multe lipindu-se unele de altele. Din spărturile formate, vinul începuse să curgă în băltoace sângerii.

— Spune mai departe! îl îndemnă Can. Ce s-a întâmplat cu îngerii?

Cerşetorul îl privi din nou cu multă atenţie.

Văzu că nu reacţionează în niciun fel şi înţelese că nu poate fi el stăpânul casei, chiar dacă avea aerul unui stăpân, al unui conducător sau al unui nobil.

— Nu eşti tu stăpânul casei, îi spuse.

— Sigur că nu sunt, doar ţi-am spus. Dar de ce eşti atât de sigur?! se miră nobilul.

— Te-am văzut cum bei. Eu beau de patruzeci de ani şi cunosc oamenii după cum înghit vinul, după sclipirea ochilor.

— Ha, ha, ha! râse Can. Hai că-i bună!... Zi, mai bine, ce-i cu îngerii!

— Nimic. Ce să fie? Mă plimbam paşnic prin cimitir şi mai stăteam de vorbă cu stafiile. Nu făceam niciun rău dacă mai luam câte un gologan pentru a ruga stafiile să mai vindece câte o babă, vreun paralitic, vreun surdo-mut sau vreun olog. Înge-

rii au dispărut, iar eu m-am trezit aici. Păcat că acum se năruie totul... Le-am spus îngerilor că nu le pot plăti datoria din banii câştigaţi de pe urma stafiilor, iar ei mi-au spus că stafiile vindecătoare sunt tot ei... Zici că nu suntem pe Pământ?

— Sigur că nu. Suntem pe planeta Inio.

— S-au ţinut de cuvânt îngerii. Bine că m-au trimis într-o pivniţă de pe Inio. Ce e aia planetă?

— O stea.

— Ca Luna?

— Da.

— Înseamnă că suntem în cer. Foarte bine şi hai noroc!

— Dacă ţii neapărat... Ce ţi s-a întâmplat după ce te-au înţepenit?

Ciocniră şi mai băură câte o cană.

— Ha! Lucru necurat! râse Hiepirică. S-au apropiat din nou şi mi-au întins altă pungă cu bani. Buni îngeri! Am întins mâna şi am luat-o. Mi-am dat seama că, dacă doresc ceva de la ei, obţin pe loc. În clipa următoare, am vrut să fug şi am fugit... S-au cam mirat cunoscuţii... „De unde ai, bă, banii?", m-a întrebat un slujitor al regelui. N-am putut să răspund, că eram beat criţă... Mai ceva ca acu...

Râse şi mai bău o cană.

— M-au întrebat de unde am hainele alea noi, fistichii, şi pumnalul cu pietre preţioase de la brâu... Când au auzit povestea cu îngerii fără aripi, au crăpat de râs, apoi m-au bătut măr... Chiar şi preotul şi-a scuipat în sân când i-am povestit... Când să mă spânzure, îngerii, hârşt, m-au luat de acolo şi m-au băgat în beciul ăsta... M-am gândit de multe ori la mutrele ălora când or fi văzut că nu mai sunt. La început, m-am supărat pe îngeri că m-au băgat la răcoare, apoi m-am liniştit. Decât spânzurătoarea, mai bine vinul... Păcat că nu m-au lăsat să cheltuiesc toţi banii... Auzi colo! Inio!... Buni îngeri.

Îl înghionti pe Can, dar acesta adormise.

Sparse cana şi luă una mai mare.

— Ce faci, prietene?! râse şi se ridică în picioare. Nu mai bei?...

Ce idee şi la ăsta!... Vine prin tavan, ca sfinţii, şi nu e în stare să bea o cană cu vin, care, între noi fie vorba, e o băutură cerească...

Brusc, de parcă l-ar fi lovit cineva cu un par în cap, se poticni şi căzu într-o baltă de vin. Butoiul de alături începu să se moaie, de parcă ar fi aşteptat ca omul să-şi termine aventura cugetului, şi îl acoperi ca o mantie groasă. Alte butoaie, butii şi vase metalice căzuseră pe jos şi se topeau în aceeaşi masă comună. Tavanul, ca un pântec umflat, se lipise de cimentul podelei.

Can se trezi pentru o clipă şi văzu că are picioarele prinse de o bârnă căzută de-a curmezişul, mulată după forma gleznelor.

— Închide ochii şi caută să nu te gândeşti la nimic! strigă Ideea, scăpată pentru un moment din strânsoarea materiei.

— Cum să nu mă gândesc la nimic? întrebă Can.

Văzu că vorbise fără folos. Femeia fusese acoperită din nou de masa rece, plastică şi multicoloră. Înjură în gând faptul că abandonase exerciţiile de relaxare exact în momentul în care putea să consemneze rezultate notabile.

„Cum să mă golesc de gânduri când am obsesia să scap de aici?", se întrebă şi încercă să se elibereze. „În loc să-l întreb pe ăsta care e pasajul spre intrare în labirintul ăsta de hrube, eu m-am întins la discuţii."

Pe jumătate îngropat, cu faţa în sus şi ţinându-se cu mâinile de o bară metalică, cerşetorul sforăia zgomotos. Întinse o mână spre o balercă informă şi râse, înşirând, în dialect, cuvinte fără sens.

Can încercă să nu se gândească la nimic.

„Dragi copii, istoria, așa cum am scris-o noi, ne învață că omul, atunci când începe să gândească, începe să zâmbească, și invers, când începe să zâmbească, începe să gândească", îi răsunară în urechi vorbele alchimistului tatălui său.

Zâmbi acestui gând, apoi totul i se amestecă și începu să i se învârtă în cap, în jurul a două cuvinte: dragoste și moarte. Cuvintele îi zburară sub tâmple, ca două păsări rănite, și se mutară în alte două: minciună și existență.

„Am văzut îngeri, înțelegeți? delira Hiepirică. Mai bine să trăiești decât să mori ca un cerșetor... am văzut îngeri... înțelegeți? Înțelegeți?... înțelegeți? fură ultimele cuvinte pe care le mai auzi Can.

XII

Can bântui prin deșert până când primul soare se ridică pe cer, urmat de un al doilea, iar al treilea abia răsări. Aceasta fu clipa când apăru și Ideea, nu se știe de unde.

Un alt grup de aștri luminoși se găsea mai spre sud, iar unul singur, abia vizibil, spre nord. Lumina era orbitoare, iar căldura ucigătoare îl urmărea peste tot. În câmp deschis, nu avea unde să se ascundă.

Își scoase haina și se simți mai bine cât timp vântul îi trecu prin cămașa transpirată. După ce i-o uscă, se simți și mai încins. Își puse haina și începu, din nou, să se îmbibe în sudoare.

Clinchetul celor câteva monede de zirconiu, rămase în buzunarul hainei, îl făcu să-și pună întrebări:

„Ana, acea a doua Ideea, mi-a distrus hainele, cu monedele de aur din buzunar, cu tot. În aceleași haine, m-am îmbrăcat atunci când m-am trezit la han, în patul Ozei. Dacă am fost îm-

brăcat în aceleași haine, iar monedele de aur s-au găsit la locul lor, înseamnă că tot ce mi s-a întâmpat pe nava cosmică și pe planeta Oha a fost vis. Da, dar hainele dezintegrate erau mai vechi și mai tocite ca acestea. Asta înseamnă că mi s-au schimbat hainele și mi-au fost lăsate monedele. Dacă în privința monedelor de aur pot să-mi pun întrebări, transformarea aurului în zirconiul de pe Inio mă blochează. Cum teoria schimbării formei și materialului monedelor, de la distanță, e absurdă pentru gândirea mea, schimbarea propriu-zisă, într-un moment de neatenție, rămâne mai logică. Da, dar când? Hainele au fost tot timpul pe mine. Și de ce? Nu poate exista un tâmpit atât de mare, care să schimbe monede de aur, inutile pe Inio, cu bani valabili și de o valoare așa mare."

Gândurile astea îl făcură să mai uite de bătăturile pe care i le făcuseră cismele și de usturimea arsurilor de pe față. Sabia și pumnalele se mișcau încolo și încoace, în ritmul mersului, făcându-l să păşească și mai greoi prin nisip.

Îl usturau ochii, arșița îl înnebunea și o invidia pe femeie. Ea înainta relaxată prin nisipul încins de parcă s-ar fi plimbat pe o poiană înverzită, cu flori, într-o zi de primăvară, cum nu se găsea decât în imaginație.

Nemulțumit că nu poate să-și păstreze calmul, supărat până la durere pe căldura înăbușitoare, dată de sorii de deasupra, nobilul simțea cum începe să i se usuce gâtul și să i se usuce limba.

— Nu te frământa, spuse Ideea. Am ajuns. În jur, sunt o mulțime de fântâni arteziene. Privește!

— Unde sunt?!

— Pretutindeni. Așteaptă!

Femeia făcu douăzeci de pași spre stânga și dispăru, iar bărbatul se frecă la ochi. Nu știa dacă vederea îi joacă feste din

cauza căldurii, dacă n-a fost decât o nălucire sau dacă nu a intervenit ceva în legătură cu regulile dezintegratorului optic.

„Ar fi trebuit să-mi închipui că va dispărea, îşi spuse. Dispariţiile sunt un obicei pe aici, iar Ideea e doar un gând. Gândurile trec, vorba-aceea, ca gândul"

Se pregătea să meargă mai departe, când, din senin, apăru femeia. Venea din direcţie opusă faţă de locul dispariţiei şi ţinea în mâini un vas de lut ars, grosolan turnat, plin cu apă.

Can bău cât putu de mult, iar restul conţinutului şi-l vărsă în cap. Ud şi moleşit, vru să se aşeze pe nisip şi să încerce să-şi dezmorţească picioarele.

— Să mergem! spuse Ideea.

— De ce nu mă laşi să apăs punctul roşu? Aş prinde putere. Sorii ăştia blestemaţi îmi fierb creierii.

— Eu te las, nu te împiedic, dar nu e indicat să apeşi acum. Mai aşteaptă!

— Cât să mai aştept? întrebă nobilul. Mai e mult de mers? Unde mergem?... Nu putem intra acolo unde ai dispărut tu?... Aici e infernal. Nu se vede nimic împrejur. Doar nisip... Sori arzători şi nisip.

— Trebuie să luăm şi omul din beci.

— L-ai văzut?

— Am prins o parte din povestea lui, spuse Ideea.

— Toată povestea lui poate fi o minciună. Poate chiar viaţa lui e o minciună. De unde ştii că e om şi nu o fiinţă de pe aici.

— A spus adevărul.

— Dacă e adevărul, atunci ce poate ascunde mai bine minciuna? întrebă Can.

— Din cauza căldurii, poţi pune asemenea întrebări. E realitate faptul că bea peste măsură.

— Băutul peste măsură e de domeniul fantasticului, al minciunii, spuse nobilul şi blestemă căldura şi deşertul.

Un timp, reuşi să se ţină după femeie, apoi rămase în urmă. Aceasta înţelese şi se întoarse cu faţa spre el să-l aştepte.

Târziu, când bărbatul renunţă să mai creadă că vor ajunge undeva, apăru şi Hiepirică. Întors pe o parte, dormea liniştit, exact sub soarele 14, cu faţa spre locul unde tocmai răsărea un alt soare şi spatele spre apus. În jur, se vedeau bucăţi de lemn şi fragmente de zid, resturi ale dezastrului; acestea se descompuneau şi se infiltrau încă în nisip.

— Mă mir că nu se coace, spuse nobilul, mai ales după ce a stat atât de mult la răcoare.

— Dacă se trezeşte din beţie, îi dispare şi somnul.

— Cum adică?

— Nu e învăţat să vadă lumea cu ochii unui om normal, spuse femeia. Nu-şi găseşte liniştea până nu se îmbată iarăşi.

— Hiepirică, trezeşte-te! îl lovi nobilul cu piciorul.

Simţind că nu e ceva în ordine, cerşetorul se întoarse pe partea cealaltă, căutând o poziţie mai odihnitoare. Încercă să se cuibărească în nisip, se lovi cu capul de un scaun mutilat şi deschise ochii. Aşteptând să se întâmple ceva, clipi des şi privi printre gene.

— Suntem în Rai?

— Nu. Suntem în deşert.

— E clar, bunul meu simţ mă exilează chiar şi în deşert.

Se întoarse cu faţa în jos şi îşi puse mâinile în cap.

— Bună dimineaţa! îl împinse Can.

— Bună dimineaţa? Bună întrebare, mormăi cerşetorul. Aici, toată ziua bună ziua e dimineaţă.

Se dezmetici şi izbucni într-un râs strâmb:

— Primului care te face să râzi în zi, trebuie să-i dai ceva. Eu nu pot să vă dau decât „Bună ziua!"... A, dar uite-o şi pe îngeriţă!

— Să mergem! se supără Ideea. Am trecut de barierele de radiaţii. Nu departe de aici, vom găsi Noaptea Văilor Albastre.

— Unde a dispărut cetatea Inio? întrebă nobilul.

— Pentru noi, a dispărut în nisip.

— A! Dar pentru locuitorii ei?

— Pentru inioți, a rămas neclintită.

— Adică s-a topit și a rămas, totuși, intactă.

— Cam așa ceva, spuse femeia. S-a topit împreună cu locuitorii ei.

Hiepirică privea când la unul, când la altul. Nu știa ce să creadă.

— Dumnezeu a făcut lumea împărțită, spuse el

— A făcut lumea prost împărțită, spuse nobilul. Nu ar fi trebuit să lase împreună ființe de diferite feluri. Poate a vrut să se distreze și nu a avut cu ce.

— Dumnezeu a avut cap pentru noi toți și pentru toate. Pentru a putea zâmbi, trebuie să ai cap, nu glumă.

— Suntem proști și leneși. Asta poate fi cauza pentru care nu ne lasă să furăm.

— Pentru a nu ajunge mari conducători, proștii trebuie plătiți foarte bine, spuse cerșetorul.

— Prostul nu simte nimic.

— N-am făcut nicio afacere. Au trecut atâția ani și nu m-am ales cu niciunul.

— Nu se mai poate schimba nimic, spuse Can. Ca să schimbi ceva, trebuie să ai tot ce-ți trebuie.

— Prostul e mirat de faptul că sunt atât de mirați cei din jur că el e atât de prost.

— Nu-mi place să spun ceea ce gândesc acum. Din cauza asta, prefer să tac.

— Înjurătura e argumentul celui fără argumente, spuse Hiepirică.

Femeia îi privi mirată, o clipă, apoi dădu semnalul de plecare. Vrând-nevrând, nobilul o urmă, dar cerșetorul refuză să se ridice de jos.

— N-am chef să merg cu voi! le strigă. Dacă tot nu pot primi nimic de la voi, am măcar dreptul de a refuza ceea ce mi-ați putea oferi și n-o faceți.

— Îți oferim curiozitatea de a vedea ce se va întâmpla în continuare, râse Ideea.

— Iar eu îți ofer o mamă de bătaie, spuse Can. M-am plimbat ca prostul prin deșert, pe o arșiță cumplită, să te găsim, iar tu spui că nu mergi.

Îl apucă de guler, îl puse pe picioare și îl împinse înainte, dându-i un vârf de cismă în fund.

— Ce bine era în hrubă, spuse Hiepirică și blestemă fierbințeala nisipului și brutalitatea nobilului. Acolo aveam mâncare și băutură la discreție... Eram sărac și cinstit.

— Orice lucru are un sfârșit.

— Da, dar urmează alt lucru, care are un început, iar eu vreau ca acest lucru să fie tot băutura. Ehei, ce știi tu? Chiar și după ce ai gustat din miere, îți rămâne un gust amar.

— Vei rămâne cu gustul. Miere, ioc.

— Lăsați prostiile! spuse femeia. Ajungem.

— Nu se vede nimic.

— Priviți!

Can își puse mâna streașină la ochi pentru a vedea mai bine în direcția indicată.

— Nu văd nimic. Întreabă-l și pe cerșetor!

— Ajunge! se răsti Hiepirică. S-a zis cu meseria de cerșetor. Ce să cerșesc aici? Nisip? Sunt înger, ca și voi, așa să știți!

— De ce vrei să renunți la meseria ta? întrebă nobilul. Cerșitul e prima și cea mai frumoasă meserie din lume. Înainte ca prima femeie să treacă la meseria ei, primul bărbat a trebuit să se milogească să-l lase acolo, între picioare.

Râse, îi mai dădu cerșetorului o cismă în spate și îl împinse înainte.

Fără să ia în seamă incidentul, Ideea numără zece paşi, apoi dispăru. Ceilalţi înaintară ca orbii, căutând să se adapteze la pâcla densă, întunecoasă, coborâtă brusc peste ei, învelindu-i. Crezură că e o furtună de nisip, dar văzură că umiditatea crescuse alarmant şi aerul era foarte curat.

— Suntem în Noaptea Văilor Albastre, spuse femeia. Veniţi!

Ajunseră la marginea unei păduri şi priviră în jur, cuprinşi de curiozitate. În noapte, lumini mişcătoare apăreau şi dispăreau fără sens. Copacii erau luminoşi, iar frunzele, zburând prin aer, emiteau raze galben-albăstrii. Albastre erau şi florile de pe câmp şi dintre arbori. Totul părea o toamnă atotstăpânitoare, întunecată, cu tonuri de negru şi negru-albăstrui, venită peste pădurea puternică din străfunduri de timp.

Fascinaţi, nobilul şi cerşetorul aşteptară să vadă în ce parte se mişcă Ideea, dar aceasta nu se clintea.

— Ce facem? întrebă Can.

— Aşteptăm, spuse femeia. Nu putem intra singuri în pădure.

— Ce aşteptăm?

— Trebuie să vină vreun om să ne călăuzească. Nu se umblă brambura prin Ţara Afilor.

— Acolo, la interogatoriul regelui Hon, ai afirmat că nu există aşa ceva, spuse nobilul.

— Aceea nu eram eu. Chiar dacă aş fi fost eu, justiţia acelui rege ar fi funcţionat la fel de prost.

— Afii s-au răsculat împotriva inioţilor şi se războiesc. Nu ne vor lua drept iscoade?

— Nu. Îşi vor da seama că suntem oameni, spuse femeia.

— De ce? Sunt deosebiţi de noi şi de inioţi?

— Nu. Sunt tot mutanţi optici. Ei se trag din inioţi, aşa cum inioţii îi au pe oameni ca strămoşi.

— Iar oamenii sunt mutanţi optici proveniţi din maimuţe?

— Doamne fereşte! se sperie Ideea.

Văzând că nu vrea să-i spună din ce se trag oamenii, nobilul o întrebă de ce locul se numeşte Noaptea Văilor Albastre şi nu Valea Nopţilor Albastre. Află că la afi noaptea e veşnică şi atotputernică, cum e ziua la inioţi, iar relieful şi nota de culoare sunt relative. Colinele şi pantele line erau mişcătoare ca nişte cearceafuri bătute de vânt. Văile erau, când albastre, când roşii, când galbene, pe un fundal permanent verde închis.

— Acum, totul e albastru, încheie ea. E Noaptea veşnică a Văilor Albastre.

— Copacii sunt luminoşi, spuse Can. Mă simt ca în copilărie, de sărbători, când se lumina cerul de mulţimea artificiilor.

— Priviţi! arătă Hiepirică. Relieful se mişcă. Am urmărit cei doi copaci de colo. Acum câteva clipe erau unul lângă altul, iar acela din stânga s-a strecurat printre tufişuri şi se găseşte la mai mult de cinci paşi de primul.

— E normal. Terenul se înclină şi pantele unduiesc tot timpul. Uite! A apărut o vale. Peisajul şi culoarea lui se schimbă. Colinele pierd din înălţime, iar noi suntem mai jos ca înainte. Aici, proprietatea n-are cum să fie garantată, iar acest lucru îi face pe afi să se viseze stăpâni pe pământurile pe care le muncesc.

— E atât de fumos, încât te bate gândul că aici şi Dumnezeu ar putea avea douăzeci de ani, spuse cerşetorul.

— O fi, spuse nobilul, dar nu aş putea să trăiesc aici. Locul îmi dă o ciudată stare de nelinişte. Priviţi luminile alea mişcătoare dintre copaci! Apar şi apoi dispar. Ce or fi?

— Sunt afii, spuse femeia. Ne cercetează.

— E neplăcut să te simţi cercetat.

— Voi sunteţi! se auzi o voce puternică. Corespundeţi întru totul semnalmentelor primite.

Posesorul vocii coborî dintr-un arbore, cu o sprinteneală neobişnuită pentru înălţimea şi corpolenţa lui, provocând un val de praf de lumină la impactul cu solul.

— Tu eşti Ideea, el este Can, iar el este Hiepirică, tună huiduma şi fâlfâi palma pentru a împrăştia praful luminos.

— Ne cunoaştem de undeva? întrebă cerşetorul.

— Te rog să-l scuzi! spuse Ideea. Eşti cel ce ne conduce?

— Da. Aşa s-a programat.

— Mai încetaţi cu programarea asta a voastră că vă strâng de gât! strigă nobilul. M-am săturat să mi se tot spună în ce parte s-o iau. Cine are dreptul să mă programeze pe mine şi de unde a primit acest drept?...

— Noi, afii, programăm totul, spuse uriaşul. E dreptul nostru de a programa. E un drept moştenit. Şi tu îţi poţi câştiga acest drept. În lumea noastră, oricine poate merge unde vrea şi poate face ce vrea.

— Dar nu se indică, spuse femeia.

Aful arăta ca un sălbatic. Era înalt, solid, bărbos şi îmbrăcat într-o ţesătură grosolană, un plastic asemănător cânepei. Pe cap avea o tichie de clovn, cu trei prelungiri cu moţ, ca nişte antene, iar în picioare avea ghete din piele de imar.

— Mă numesc Non şi am onoarea să vă conduc. Să megem!

— Nu mergem niciunde până nu lămurim un lucru, spuse Can. Spui că s-a programat să fim noi trei, cu tine, şi suntem... Pe Hiepirică l-am pescuit dintr-o cramă, Ideea m-a întâlnit întâmplător, tu eşti coborât din copac. Ce te face să crezi că trebuie să fim noi patru şi nu trei, doi sau unu? De ce trebuie să fim aici şi nu în altă parte, în alt timp? Văd cum umblaţi prin timp şi spaţiu ca pe câmp cu dezintegratoarele alea. Ce e programat din toate astea şi de ce?

— Eu nu ştiu decât că s-a programat, se scuză Non.

— De ce nu ştii?

— Pentru că, în Ţara Afilor, fiinţele ştiu, pur şi simplu. Nu trebuie să li se inoculeze cunoştinţe sau să li se facă vaccinuri cognitiv-programatice.

— Eşti sigur că te vom urma?

— Să mergem! spuse uriaşul. Suntem aşteptaţi.

Arătă spre pădure şi o luă înainte, în direcţia în care trebuiau să meargă. Târând prin iarbă cismele grele, stârni un nou nor de praf luminos, orbindu-i şi înecându-i pe ceilalţi.

După cum le explică Non, nu era praf în lumină, ci o densă aglomerare de particule luminoase.

Ideea mergea în spatele afului, iar ceilalţi doi veneau în urma ei. Despre bucata de lemn cu încrustaţii ciudate, prevăzută cu ţeavă, pe care însoţitorul o ducea în spate, nu mai întrebară nimic. Nici unul dintre ei nu mai văzuse aşa ceva şi nu aveau cum să ghicească faptul că nu era o armă de foc, aşa cum credeau, ci un instrument muzical hipnotico-temporal.

Pătrunseră în pădure, fiecare cu gândurile lui. Praful luminos, stârnit de trecerea lor, se aşeza la loc, pe potecă sau pe coroanele arborilor, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic, de parcă ei, trecătorii, n-ar fi fost decât nişte biete umbre de păsări.

— E o linişte de îţi dai cu degetele-n ochi, râse Hiepirică.

Nimeni nu-i răspunse. Îşi continuară mersul până la o pantă, unde arborii deveneau tot mai rari. După un timp, aceştia fură înlocuiţi de hăţişuri luminoase, mult mai greu de străbătut decât pădurea lăsată în urmă.

La marginea hăţişurilor, cerul arăta cu totul altfel. Era punctat, ici şi colo, de stele care luminau continuu sau se aprindeau pentru a se stinge după o clipă. Unele îşi schimbau poziţia cu repeziciune, ca nişte ţânţari divers coloraţi pe suprafaţa unei ape liniştite.

— Nu se întâmplă să cadă? întrebă nobilul.

— Nu cad, spuse Non, aşteptându-l. Nu au fost construite pentru a cădea

— De stele vorbesc.

— Eu tot de stele vorbesc. Dacă ar fi fost construite cu scopul de a cădea, acum ar fi toate pe Inio, iar noi am fi praf şi pulbere stelară. Îţi dai seama ce catastrofă ar fi? Inioţii şi afii nu şi-ar mai putea vedea în linişte de războiul lor, spuse Non.

— Nu sunt adevărate, spuse Can.

— Ba da. Nu le vezi?!

— Vrea să spună că nu sunt asemănătoare cu stelele văzute de pe Pământ, interveni Ideea. Sunt mai ciudate. Ai tot timpul impresia că or să cadă şi or să se facă praf. Sunt foarte aproape.

— N-au cum să cadă, reluă însoţitorul. N-au fost programate să cadă. E adevărat, uneori ajung până aproape de sol, dar nu au cum să cadă. Nu am văzut niciodată stelele de pe Pământ pentru că nu am ajuns până acolo, dar presupun că se mişcă şi acelea şi au fost construite de cineva. Nimic nu apare din senin.

— Eu cred că povestea asta cu planeta Inio e o glumă, spuse cerşetorul. Cred că îngerii şi spânzurătoarea au fost în vis. Acum sunt tot în vis. Sau în rai; eu aşa mi-am imaginat raiul.

— Nu ştiu ce e acela vis sau rai, dar vă asigur că nu suntem în nici unul dintre ele, spuse uriaşul. Suntem în Ţara Afilor, pe planeta Inio. E lucru clar.

În drum, nu mai văzură nimic nou. Valea se întindea la fel, acoperită cu flori şi arbori răzleţi, dar continua să se adâncească. Pădurea şi hăţişurile rămăseseră în urmă şi nu se mai vedeau aşa bine din cauza dealului ce se înălţase în urma lor. O clipă, de parcă ar fi vrut să arate că o asemenea frumuseţe nu poate fi văzută de două ori într-o viaţă, păienjenişul vegetal lumină mai viu. Noaptea Văilor Albastre era pe sfârşite şi totul începea să bată în roşu transparent, cu mii de nuanţe incendiind retina avidă de culori a celor trei oameni. Frunzele deveniseră de un roşu cenuşiu, estompat, pierzând reflexele de albastru metalic. Toamna roşie verzuie se mişca spre ţinuturi necunoscute, sub unduirea dealurilor şi văilor mişcătoare.

Când văzură râul liniştit, tulburat doar, din când în când, de bulboane luminoase, avură o tresărire. Muți de uimire, observară cum iese o sferă din apă și rămâne suspendată la zece metri înălțime, deasupra oglinzii lichide. Se deschise o trapă laterală și se desfășură un pod suspendat, de la sferă până la malul râului, unde așteptau cei patru.

— Să mergem! spuse Non.

Mai mult din curiozitatea de a vedea dacă podul rezistă, Can își înfrânse teama și păși către sferă. Ideea îl însoți, dar Hiepirică nu vru sub niciun motiv să urce.

— Spuneai că ființele „știu pur și simplu", râse nobilul. Știai că ăsta nu vrea să urce?

— Știam, spuse Non. Pentru el, șocul e foarte mare. Am să-l paralizez.

— Ai să mă ce? îl privi cerșetorul cu ură.

Luă un bolovan de jos și îl pocni pe af drept în frunte. Fu bucuros de frumusețea loviturii, dar Non nici nu se clinti.

Deoarece uriașul apucase să sufle în țeava instrumentului său hipnotico-temporal, cerșetorul nu mai avu timp să-l lovească a doua oară. Doar două note muzicale ciudate fură de ajuns pentru a da piatra cu câteva clipe înapoi. Văzând cum dispare piatra în zbor și apare acolo de unde o luase, cerșetorul se închină.

— Piei Satană! Piei Satană! striga îngrozit.

Non schimbă melodia și îl dădu înapoi, în momentul când Hiepirică voia să apuce piatra, se apropie de el, îl apucă de mijloc și îl ridică pe umăr. Odată ajunși pe navă, îl aruncă pe un fotoliu și, nervos, își îndreptă tichia.

— Atâția pumni în cap nu am luat de când mă știu, spuse. Dacă Legea 5 nu ar interzice asta, l-aș ucide pe loc.

— Oamenii au multe slăbiciuni, spuse Ideea.

— Nu am mai văzut oameni, dar mi s-a spus că sunt cam ca noi, spuse gigantul. Diferențele de anatomie internă între afi și inioți le știu. Acestea constau mai mult în deosebiri la partea digestivă. Noi am reușit să ajungem la un randament mai mare, adică o existență mai lungă și un consum de energie mai mic.

— Noi suntem ca inioții, dar avem un coeficient de inteligență mai mic, spuse femeia.

— Se vede, spuse aful și arătă spre cerșetor.

Hiepirică apucase o manetă și o trăgea cu putere în jos.

— Ce face? întrebă Can.

— Nu-i dă în gând că maneta aia se apasă spre interior, cu mare ușurință, și se rotește spre dreapta sau spre stânga.

— Poate să provoace vreo avarie sau poate destabiliza mersul sferei.

— Asta nu e o problemă, spuse uriașul. Suntem pe automat. Problema e că vrea să smulgă maneta. Nu-l înțeleg.

Văzând că Hiepirică încearcă și alte manete, Non suflă în instrumentul hipnotico-temporal, apoi schimbă melodia și îl aruncă într-un trecut foarte apropiat, de unde nu avea cum să vină cu mâna goală.

Când sesizară mișcarea cerșetorului în urma lor, Can și Ideea se simțiră de parcă ar fi fost împinși de o forță înainte, ca reacție adversă. Percepură strângerea podului suspendat și închiderea trapei înainte ca acestea să aibă loc.

Sfera începu să se scufunde și să agite apele cu sistemul de elice, iar malurile râului începură să se apropie unul de altul. Fierbând cu zgomot asurzitor, valurile începură să se infiltreze în prund, împreună cu mici fragmente provenite din descompunerea capsulei, urmând ca totul să se reintegreze în subspațiu.

În interiorul planetei, se întâlneau fragmente de noapte, spulberate ca mici baloane de fum, ce murdăreau până și cu-

renţii magnetici. Curenţii însoţeau migrarea substanţei, rotindu-se în jurul sferei în refacere. Plăcile de fier, masive, erau ciocnite ritmic de ploaia pietrelor imperfect materializate din atomi de cuarţ, spălaţi în lumina pierdută de arborii şi buruienile zburătăcitoare.

XIII

Pentru a nu crea panică, Non îl aduse pe Hiepirică în timpul prezent şi nu scoase niciun cuvânt despre felul cum străbătuseră bariera materială, spre spaţiul interior. Nu le spuse nimic despre cele trei şine cu acţionare magnetică, între care sfera înainta, rostogolindu-se, fără să le atingă.

Creierul oamenilor nu putea lega nimic de viteza inimaginabilă cu care se deplasau. Înghiţiseră mii de mile fără să ştie că drumul era abia la început.

Aşezaţi în fotolii, ascultau melodia interpretată de însoţitor la instrumentul hipnotico-temporal şi admirau hublourile acoperite de minunate peisaje subacvatice mişcătoare. Afii foloseau sute de mici invenţii pentru a scuti musafirii de şocuri psihice.

Admirară peştii ţopăitori aurii, roşii, verzi, de forme şi mărimi incredibile, moluştele înaripate şi algele luminoase.

Can era mut de uimire, iar Ideea era mai puţin interesată. Fără să-şi poată demonstra, femeia bănuia că afii le puseseră filmuleţe asistate de calculator, care evoluau în funcţie de starea de spirit generală a grupului de privitori. Păcăleala holografică din sala tronului o afectase neaşteptat de mult.

Hiepirică se întinsese pe o canapea şi ţinea ochii închişi. Nu suporta să vadă caracatiţele solzoase, uriaşe, cu antene falu-

siene lipite de hublouri, nici moluștele cu aripi calcaroase, peștii cameleonici, diformi și tainici, algele vorbitoare sau micile animale asemănătore unor șoricei luminoși. Așa ceva îi apărea foarte des în coșmarurile lui alcoolice.

Pentru că alunecarea lină a sferei, în adâncul apelor, se prelungea prea mult, Ideea începu să se foiască, nervoasă, în fotoliul de plastic.

— Ajungem imediat, îl auziră pe Non, cu toate că acesta nu scosese un cuvânt.

— Mai coborâm mult? întrebă femeia.

— Încă puțin, se auzi vocea afului.

Cuvintele lui păreau a face parte din melodie. Erau calde și menite să-i liniștească și să nu se mai gândească la faptul că aveau de străbătut o distanță considerabilă.

— De ce trebuie să coborâm pe fundul unui râu? întrebă Can.

Non blestemă lipsa unui cod de instrucțiuni de abordare a unor astfel de vizitatori. I se spusese să se descurce cum poate până la culegerea unui număr suficient de date despre ei și, pentru că avea un cod genetic foarte asemănător, să apeleze la el. Se gândi că, pentru un contact mulțumitor, era cam puțin. Nu știa cum să le explice inexplicabilul. Nu știa cum să le spună că râul dispăruse, iar ei străbăteau un hău în subspațiu.

Oamenii nu vedeau altceva decât ființe subacvatice, care își schimbau forma și se devorau între ele, și începuseră să facă o legătură periculoasă între coborâre și timpul acesteia.

— Fundul râului e sfârșitul călătoriei, le aruncă un răspuns convențional și schimbă, pe nesimțite, melodia.

Cei trei oameni se umpluseră de infinit, care nu era altceva decât frica de moarte. De văzut, vedeau doar o prăpastie subacvatică în fundul stâncos al apei și afundarea în ea. În mijlocul peisajului sumbru din jur, se găsea o platformă luminoasă, circulară, special amenajată pentru așezarea capsulei.

Trapa prin care intraseră în navă se ridică şi lumina pătrunse peste ei, lichidă, în valuri. O percepură, la început, densă şi cenuşie, apoi totul deveni galben diafan.

Crezând că vor fi inundaţi, se traseră înapoi, instinctiv. Văzând că nu se întâmplă nimic rău, tremurul picioarelor se transformă într-o neliniște indefinită.

Pentru a demonstra că nu se teme, Hiepirică fu cel care ieşi primul. Îi era vizibil tremurul mâinilor pe bara metalică exterioară.

„Suferinţa altuia te face fericit, frica altuia te face curajos, sărăcia altuia te face bogat. Frica, suferinţa, sărăcia întâlnite în cale, de la ratarea loviturii de stat încoace, mă fac să fiu neliniştit şi gol, disperat câteodată", se trezi Can gândind.

Afară nu era niciun peisaj subacvatic, ci doar platforma de aterizare, aşezată pe o imensă întindere de beton

— Nu mai ieşim din acest coşmar, şopti nobilul la urechea Ideii şi căută să-şi strunească nervii.

Pentru a-l încuraja, femeia vru să-i spună că nu vede nicio primejdie, dar aful îi făcu semn să tacă şi dispăru.

— M-am săturat, spuse Can. Se dispare şi se apare tot timpul. Nu mă mai joc... Acum, nu avem voie nici să vorbim. Ba am să vorbesc ce vreau şi cât vreau...

— Nu e bine, spuse femeia. Se întâmplă ceva.

— Se întâmplă că suntem în rai, spuse cerşetorul, iar Dumnezeu ne gândeşte foarte prost. Suntem nişte proşti pentru că suntem gândiţi prost... Nu se găseşte nicio picătură de vin pe aici, care, între noi fie vorba, e o băutură dumnezeiască.

— Tăcerea e otravă. Vorba e vinul spiritului, spuse nobilul pentru a-şi alunga frica. Nu poţi avea o imagine bună dacă nu eşti atent la cuvinte.

— Te poţi îmbăta şi cu vorbe, dar tot vinul e mai bun, spuse Hiepirică.

— Nu e ăsta necazul, spuse Ideea. Aful a uitat că trebuie să ne însoţească şi a dispărut.

— Nu am dispărut, îl auziră.

Apăru lângă sferă şi îşi flutură mâinile, încercând să le explice situaţia, dar nu-l mai auzeau.

— Se agită degeaba, spuse Can.

Ideea înţelese că Non le cerea să facă linişte.

Se apropie de el şi vru să-i spună ceva la ureche, dar acesta îi ghici intenţia şi dispăru din nou.

— Aici sunt fenomene optice stranii, spuse femeia.

— Şi acustice, spuse Can.

Văzură cum se aşterne o linişte apăsătoare şi cum, o dată emise, cuvintele încep să se repete.

— Ce tot vorbiţi?! întrebă cerşetorul.

Nu-i răspunseră. Ultimele lor cuvinte se auzeau din diferite puncte ale spaţiului, cu intensităţi diferite, întregi sau rupte în silabe. De la şoapte la bubuituri, erau multiplicate absurd.

Când înţeleseră primejdia, cuvintele lor erau şi aşa destul de multe pentru a provoca o trombă înfricoşătoare. Încercară să fugă din calea furtunii, dar fără folos; totul se transforma în sunet.

Nobilul îşi luase în braţe cizmele cu pinteni zornăitori şi alerga să-i ajungă pe ceilalţi din urmă, iar Hiepirică se împiedicase de una dintre dalele imensei întinderi de beton, căzând şi bufnind înfundat. Gemea scurt şi se ţinea cu amândouă mâinile de bărbia rănită, iar sunetele i se prelingeau în urechi, paralizându-i voinţa şi făcându-l să se vaite şi mai tare.

Can îi astupă gura şi încercă să-l ridice, dar omul se zbătea cu furie. Mişcările produceau sunete ciudate, de parcă aerul ar fi fost lichid, iar foşnetele se adunau, materiale, palpabile.

Ideea se apropie de nobil, să-i spună ceva la ureche, iar cerşetorul, simţind primejdia, se smuci să scape. Can îl agăţă, cu

un ultim efort, şi îl lovi cu capul de ciment, uitând să-i astupe gura. Hiepirică, cu ochii ieşiţi din orbite, urlă cât putu de tare şi leşină sub o ploaie de pumni. Nobilul şi femeia îşi astupară urechile, dar totul fu zadarnic. Din ce în ce mai ascuţite şi lipicioase, cuvintele păreau a sfredeli timpanul, fixându-se direct pe scoarţa cerebrală. Se priveau şi nu ştiau ce să facă. Asociaţiile de idei, în astfel de condiţii, erau de-a dreptul absurde.

Femeia se ghemuise cu fruntea în pieptul bărbatului, iar acesta, aşezat în genunchi, cu penisul ridicat de durere, privea speriat în toate părţile

— E inutil să ne ferim de cuvinte, spuse Ideea. Astea sunt altfel.

Nobilul o privi atent, dar nu o înţelese:

— Ce zici?! îi strigă.

Fu rândul femeii să-şi dilate pupilele, de parcă asta ar fi ajutat-o să audă:

— Ce zici?! strigă.

— E ca într-un război al surzilor! spuse Can, crezând că ea aude şi n-a surzit decât el. Zeii au coborât pe Pământ, odată, demult, şi s-au apucat să-i învrăjbească pe oameni. I-au surzit pe toţi cu nişte gândaci, care se vârau în urechi... A fost un război crunt şi îndelungat, unde fiecare se lupta cu oricine altcineva. Cei scăpaţi cu viaţă, au fost înzestraţi din nou cu auz, dar, între timp, le-a dispărut graiul. Războiul muţilor a fost şi mai crunt. Nu am înţeles niciodată de ce s-au bătut muţii şi surzii când e bine ştiut faptul că, dacă oamenii nu vorbesc sau nu aud, e pace.

— Nu aud, spuse Ideea, văzând că omul tăcuse.

— Dacă oamenii s-ar iubi, reluă bărbatul, nu ar avea nicio importanţă dacă ar surzi, brusc, cu toţii. Atunci, s-ar iubi ca surzii, dar ar fi o iubire de-a surda. Cred că, din cauza asta, ca o alternativă, s-au apucat să se urască. Ăsta să fi fost motivul

războiului, ura de-a surda sau faptul că, o dată pornit, un război nu se termină așa ușor?!...

Văzu nedumerirea din ochii Ideii și făcu o strâmbătură, încercând să zâmbească. Reuși un zâmbet fals, iar femeia dădu din cap în semn că a înțeles și închise ochii de parcă sunetele ar fi fost colorate și incandescente.

Can privi întinderea nesfârșită de dale argintii, apoi observă că cerul devenise de un verde invariabil, fără soare, fără nori. Linia orizontului, netă până atunci, se unduia, iar dalele mai îndepărtate începuseră să zboare în vârtejuri înalte. Într-un sfârșit, zburară și dalele de sub ei și îi lăsară să cadă într-un hău fără fund.

Femeia închise ochii cu mare greutate, de parcă ar fi tras cu mâinile de o imensă perdea de piatră, iar nobilul fu prins de vârtejul cuvintelor, împins într-o parte și ridicat spre cer.

Hiepirică zbura în jurul lui Can, odată cu plăcile de ciment, iar Ideea rămăsese mult în urma lor.

Nobilul simți o lovitură în stomac și deschise ochii, buimăcit, privind uimit în jur.

— Lipsa de vitamine duce la moarte. Simptomele morții dispar dacă se introduc, din nou, în cadavru, vitaminele atât de necesare, în doze stricte, auziră o voce.

Văzură o sferă transparentă din care se iveau niște excrescențe asemănătoare cu mâinile și picioarele oamenilor. Se profilă și un cap imens, la care apărură gura, nasul, urechile, pomeții obrajilor, ochii, ridurile frunții și celelalte. Nobilul crezu că aiurează și închise ochii, dar Ideea îl zgâlțâi puternic.

— Can, trezește-te! Ai scăpat ca prin minune.

— Cum adică?... Unde suntem?

— În laboratorul triantului Het, spuse femeia și îi arătă sfera humanoidă.

— Triant?!

— Da. Un fel de doctor, la nivelul cunoştinţelor de aici... Te-a înviat din morţi. Eu şi cu Hiepirică am suportat mai bine furtuna... Suntem în Ţara Afilor.

— Furtună o fi pentru voi, interveni Het. Aici se numeşte acapil... Creierul vostru nu este destul de evoluat şi adaptat să perceapă frumuseţile unui acapil. Nu puteţi memora atâtea cuvinte şi imagini fermecătoare... Când veţi reuşi să vă adaptaţi, veţi arăta, aşa, ca mine...

— Ferească Dumnezeu! spuse nobilul, simţind că i se face părul măciucă. Prefer să rămân aşa,... neadaptat.

— Nici nu intenţionez să vă remodelez, râse triantul în felul său.

— Aşa mai merge, se linişti omul. Pot să mă ridic?

— Sigur. La noi, doar morţii stau în pat.

— La noi, morţii stau în morminte.

— Nu ştiu ce sunt alea, dar pot să spun un lucru cert: aici, morţii sunt morţi şi afii sunt afi.

— Vrei să spui că eu, dacă nu sunt mort, sunt af? întrebă Can.

— Nici vorbă. Eşti o fiinţă cu o structură foarte complicată şi inutilă, cu entropie foarte ridicată... Noi, afii, ca şi inioţii, provenim din oameni. Strămoşii noştri au venit în galaxia asta cu mijloace de transport convenţionale, antiluminice, mult înaintea inventării disruptorului, baza oricărui salt psihic, dar foarte puţini mai ştiu asta.

Le povesti cum oamenii au reuşit să depăşească limitele foarte strâmte ale existenţei, cum au reuşit să-şi micşoreze entropia generală, gradat, până la repausul absolut, rupându-se de sistemele de referinţă raportate la viteza luminii. Au eliminat noţiunea de timp, reuşind să trăiască atât cât voiau, moartea devenind un lux. Când mor, afii stau o perioadă în pat, apoi timpul lor începe să curgă invers: bătrâneţe, maturitate, adolescenţă, copilărie, sugar, fetus, embrion, celule reproducătoare

etc. Există biblioteci de înțelegeri scrise între afi cu privire la noi combinații de gameți, în cazul în care individul s-a săturat de aceeași succesiune evoluție-involuție. Un calculator controlează orice nouă fecundare, într-un mediu propice, asemănător celui natural al unei femele de af.

Viața se bazează pe principiul clepsidrei, completă Het. Aleg această comparație grosolană pentru a vă face să înțelegeți. În realitate, timpul nu mai e decât un cuvânt, ca și alte cuvinte, foarte, foarte vechi. Cuvântul e singurul care poate lega timpul de materie; doar el poate da o notă de materialitate timpului, materialitate necesară înțelegerii voastre.

— Prostii! îl întrerupse Can. Nu înțeleg nimic.

— Nu tot ce e de neînțeles e o prostie. Ai văzut o clepsidră?

— Sigur.

— Ai văzut cum trece nisipul dintr-o parte în alta fără a părăsi pereții de sticlă? întrebă Het.

— Da.

— E același lucru. Omul zbate o oră sau o zi, aful zbate o viață întreagă. După involuție, urmează evoluția, ca la oameni, dar cu un consum redus de energie. Asta e, așa, în mare. Pentru a vă explica mai bine, îmi trebuie altfel de cuvinte. Mi s-a ordonat să vă fac o mică punere în temă, nicidecum să vă inițiez în tainele celor patru trepte ale vorbirii afiene sau să intervin chirurgical pentru a vă mări gradul de inteligență.

— Dacă totul e așa cum spui, dragostea la ce vă mai folosește? întrebă Ideea.

— Deoarece moartea nu există decât în scrierile vechi, spuse triantul, nu e contagioasă, cum este pe Pământ. Acolo, moartea e o boală genetică, transmisă individului încă de la naștere, e hotărârea a doi oameni de a da morții pe un al treilea. Aici, timpul, așa cum îl percepem noi, curge dincolo de limitele nașterii și existenței, existența nefiind unică. Neputând vorbi de

perpetuarea unei specii, nu vorbim de trecerea spre un infinit absurd şi convenţional; nu vorbim de dragostea de viaţă şi nici de dragostea care produce viaţă. Vorbim doar de plictiseala care produce dragoste...

Can vru să se abţină să-l întrebe cum fac afii dragoste din plictiseală şi reuşi. Îşi spuse că nu se ştia cât pot fi de suspicioşi şi periculoşi, ascunşi sum masca jovialităţii. Văzu cum, foarte lent, Het începe să semene cu un om şi fu cuprins de o stare ciudată. Nu putea să-şi scoată din minte forma afului dinaintea metamorfozei.

„Femeia rămâne cel mai frumos lucru din lume, îşi spuse nobilul. Ironiile la adresa frumuseţii devin adevărate doar dacă frumuseţea există. Femeia e ca paharul; are fund şi, uneori, picior... "

— Scuză-mă că mă bag în creierul tău! spuse triantul, dar chiar şi scriitorul care ne va prezenta celor ce vor veni va fi nevoit să folosească înregistrările gândurilor noastre. Aş vrea să văd cum fac oamenii dragoste.

— Nici nu mă gândesc, spuse Ideea, dezbrăcându-se fără să vrea.

Deja gol, Can se repezi la femeie şi o puse jos, sărutând-o. Het îi filma, atent să nu piardă nimic.

Când cei doi terminară, printr-un ţipăt comun, triantul îi puse pe două paturi şi îi conectă la o serie de instalaţii misterioase şi strălucitoare. Îi învălui cu o lumină ce dădea senzaţia de materialitate, gradă intensitatea, înregistră totul, apoi îi eliberă, le administră câte un tonic şi îi lăsă să se îmbrace.

— Acum, vă voi arăta cum facem noi dragoste, spuse arătându-le o sferă rostogolitoare.

O afă se apropiase cu prudenţă, iar triantul explică oamenilor că durează foarte mult întocmirea documentelor de îm-

perechere și, în consecință, profitând de poziția pe care o avea, va lua totul ca pe un test.

Părăsind forma bipedă, se făcu rotund și se rostogoli într-un colț al incintei. Când afa se așeză în celălalt colț, porniră unul către altul și se ciocniră ca două mingi elastice. După asta, Het reveni la forma umană și făcu semn afei să plece.

— Te-ai răzgândit?! se miră Can.

— Asta a fost tot. Peste două ore, afa va da naștere unui urmaș de triant.

— N-am simțit nimic privindu-vă cum vă ciocniți.

— Nici eu n-am avut emoții să vă privesc cum vă fâțâiți pe jos un timp ce părea nesfârșit, spuse Het.

— Afa a trecut prin zid, și la venire, și la plecare, spuse Ideea. Peretele nu se vede așa bine. E mai întunecos în partea aia.

Le arătă în direcția opusă celor trei pereți luminoși dinspre instalația de testare.

— Nu e niciun perete acolo, spuse triantul. Din întuneric, se trece direct în stradă.

— Stradă?! Afară e o imensă întindere de beton.

— Omul face prostia să creadă numai ce vede. Clădiri există, dar voi nu le vedeți. Lumina din interiorul acestei încăperi e altfel; nu conține fotoni. Dacă acceptați să vă transplantez retină de la un af, veți putea vedea orașul, aleile, casele, parcurile, florile și arborii, construite de noi. Până atunci, va trebui să vă mulțumiți să vedeți doar interiorul clădirilor pentru oaspeți, cum este această clinică.

— Retina e o parte foarte sensibilă a ochiului, spuse Ideea. Afulul operat poate să orbească.

— Nu orbește. Un af are câțiva metri pătrați de retină, iar aceasta se reface foarte repede, în cazul unui transplant. Vă pot pune pe palme, pe tălpi, pe corp, pe cap. Puteți vedea cu tot organismul.

— Nu, nu. Mulţumim! Ne simţim bine „orbi", aşa cum suntem.

— Voi, oamenii, nu veţi avansa niciodată dacă nu vă învingeţi frica. Dacă pe o uşă scrie „pericol de moarte", nu intră decât ironicii şi schizofrenicii, exact până la linia care le poate fi fatală. Sinucigaşii sunt indivizi cu simţul umorului anormal de dezvoltat. Ei vor să dea cu tifla, spre deosebire de schizofrenici, care sunt mai mult curioşi... Să ştiţi, pierdeţi frumuseţi nebănuite. Hiepirică a acceptat.

— Chiar! spuse Ideea. Nici n-am observat că a dispărut.

— Cerşetorul face pe el de fică.

— Are doar o frică socială, spuse Het. E sociopat. De altfel, trebuie să vină.

— Când îi faceţi transplantul?

— Operaţia a fost executată, iar pentru o aşa banalitate, nu e nevoie de mine.

Într-adevăr, cerşetorul apăru, însoţit de Non, exact în momentul în care Ideea întindea braţul spre peretele de întuneric şi se pregătea să întrebe ceva.

Îmbrăcat într-un costum strălucitor din foiţe celulozice, îi lăsă pe femeie şi pe nobil cu gura căscată. Părea mult mai stăpân pe sine, ceva mai înalt şi mult mai mândru. Călca apăsat şi îi privea de sus.

— Haideţi, să vă arăt oraşul! strigă Hiepirică, apropiindu-se.

Can şi Ideea râseră şi îi lăudară costumul şi curajul de a se supune unei operaţii atât de grele.

— Ce operaţie?! întrebă cerşetorul, simţind că i se moaie picioarele.

— Operaţia de transplant de retină.

— N-a fost nicio operaţie. Au vrut numai să mă încerce.

Le povesti cum, neînţelegând ce-i propune triantul, a acceptat să-i facă pe plac, dar nu s-a întâmplat nimic. Doi afi l-au luat şi l-au băgat într-un cilindru puternic luminat, apoi l-au scos.

— Ai dracu mai sunt şi afii ăştia! conchise. Sunt tot un fel de îngeri. Se ţin de tot felul de minuni. M-au băgat într-un cilindru care m-a trimis în altă parte. Când am ieşit din cilindru, am văzut că sunt tot acolo. Voi cum aţi ajuns aici?

— Suntem tot acolo, spuse nobilul.

— Nu se poate. Au schimbat decorul... Tabloul acela nu era. Atâta frumuseţe şi bogăţie de culori nu am văzut nici după cea mai teribilă beţie...

Oamenii întoarseră capul în direcţia indicată şi văzură aceiaşi pereţi goi

— E foarte frumos, minţi Can. Ce crezi că reprezintă?

Hiepirică îl privi mirat şi tăcu brusc. Ceva îi spunea că e luat peste picior.

— Sunt două sfere rostogolitoare. Se îndreaptă una spre cealaltă, venind de pe vârfurile a două coline, îi lămuri Het pe nevăzători. E o scenă erotică.

— Hm! făcu nobilul.

— Nu a existat om care, pus să aleagă între două variante, a ales-o, în mod conştient, pe cea bună. Meritul lui a constat doar în faptul că a căutat un compromis, o ieşire, nici prea bună, nici prea rea.

— E posibil ca, între două variante, cea bună şi cea rea, varianta bună să fie cea propusă de voi, dar să nu fie compatibilă cu modul de gândire al unui om, spuse Ideea.

— Aşa e, spuse triantul. Eu doar v-am spus. Alege fiecare ce vrea.

— Unui om nu ajunge să-i spui. Trebuie să ştii să-i demonstrezi, spuse Ideea.

— Eu voiam să vă explic faptul că nu ştiţi să alegeţi, considerând, formal, ambele variante ca fiind bune. Oscilaţi între dorinţa de a vă păstra vederea îngustă, pentru eventualitatea că veţi ajunge iarăşi pe Pământ, şi dorinţa de a descoperi o

lume nouă. Dacă vă supuneți operației, veți regreta; dacă nu vă supuneți, iarăși veți regreta. Curiozitatea alege totdeauna secunda imediat următoare și drumul scurt. Nu are nicio legătură cu perspectiva istorică...

— Ci cu perspectiva isterică, completă femeia. Anecdota asta e fumată demult.

— V-am spus, operația asta nu e deloc dureroasă. Ați aflat de la prietenul vostru. Nici nu veți simți...

— Greșești, doctore! Nu cunoști omul. Civilizația își imaginează că îl interesează pe troglodit durerea sau lipsa durerii, își imaginează că îl interesează părerea semenului său. Când te raportezi atât de diferit la el, progresul este cea mai adevărată iluzie. Civilizația, cu cât este mai avansată, cu atât pierde mai mult din subtilitate, din frumusețea cuvintelor, cu care ne putem imagina orice. Nu ne interesează să vedem cu tot trupul, nu ne interesează frumoasele voastre orașe...

— În această încăpere mai sunt și alte obiecte nevăzute? întrebă Can, neștiind cum va reacționa aful la ieșirea Ideii.

— Desigur, spuse Het, dar pentru tine și femeie nu există.

— Atunci, de ce paturile și aparatele alea sunt vizibile?

— Mi-au fost necesare pentru a te readuce la viață. Vor fi îndepărtate. Eu și Non, de asemenea, vom fi îndepărtați. Echipa mea se ocupă doar cu primirea extratereștrilor. În continuare, veți fi conduși de alții; aceștia se pricep la primirea, instruirea și ghidarea într-un spațiu necunoscut.

Nobilul își spuse că era ceva în neregulă. Operația puteau să le-o facă oricând, fără să le spună nimic; simțea că sunt într-o stare de semiprizonierat. Ca un resort psihic, ceva îl împingea spre peretele de întuneric. Se uită spre Ideea, iar ea îi confirmă că și ea era împinsă de ceva necunoscut și privea nedumerită în jur. Cerșetorul îi urma, dar mai greu. Era nevoit să ocolească prin stânga, probabil lucruri inexistente pentru ei.

Cu mişcări mai sigure şi mai calculate, Het şi Non veneau şi ei din urmă. Erau de-ai casei, iar lucrurile şi aşezarea lor în incintă le erau mai cunoscute.

Prin peretele de întuneric, trecură întâi cei familiarizaţi cu asta, apoi Ideea şi, la urmă, Can.

Când ajunseră afară, femeia privi reflex în toate părţile şi nu văzu nimic. Înţelese că nobilul se cufundase în aceeaşi masă informă a gândurilor negre şi îl învălui cu o privire caldă, căutând să-l liniştească şi să uite, în acelaşi timp, de propriile ei frământări.

Hiepirică mergea mult în faţă şi se împiedica la tot pasul, vădit stânjenit de hainele ce-i fuseseră date. Transpirând abundent, cu ochii în toate părţile, mut de uimire, reuşea să ocolească sau se lovea de câte ceva.

Nevăzând ce vedeau ceilalţi, Can şi Ideea urmăreau pantomima cerşetorului. Capul i se mişca în toate părţile, ca la un robot dereglat, iar mâinile acromegalice treceau repede de la starea de încordare maximă la cea de relaxare şi invers părând nişte biele transformate brusc în mânecile hainei unei sperietori. După felul cum călca şi după uitătura urâtă pe care le-o arunca din când în când, se vedea că îl strâng cismele. Încerca, fără speranţă de reuşită, să se desfacă la mâneci şi la guler, dar costumul nu avea nasturi. Fermoarul lung părea înţepenit demult. Mulate pe corp, hainele îi dădeau aspectul unei broaşte uriaşe, argintie. Cu abdomenul umflat de vin prost şi picioarele lipsite de obişnuinţa mersului, dădea impresia că înaintează pe sârmă.

În final, reuşi să-i facă pe Can şi Ideea să râdă. Neavând de unde să ştie motivul acestei veselii neaşteptate, Het şi Non priveau miraţi, mirarea manifestându-se la ei printr-o schimbare pulsatilă a transparenţei corpului.

— Zadarnic, spuse însoțitorul, ghicind primul motiv de râs al oamenilor. Îmbrăcămintea e etamșă și, lent, va fi asimilată ca strat exterior al pielii. Ai fost costumat așa deoarece vei rămâne la noi.

Speriat, neînțelegând, cerșetorul întoarse capul spre ceilalți.

— Voi mai vedea vreodată oamenii ăștia, vehiculele zburătoare și casele luminate în toate culorile, întrebă.

— Toate astea fac parte din viața ta de acum, dar nu-i vei mai vedea pe ei, spuse Non arătând spre oameni.

Însoțitorul le făcu semn să se grăbească, iar când începură să creadă că vor merge, așa, la infinit, pe întinderea de beton, nobilului și Ideii li se indică să urmeze direcția indicată de două săgeți paralele.

— Chestia asta cu săgețile am mai trăit-o, spuse Can. Nu m-aș mira să ne puneți să facem exerciții premergătoare zborului, s-o luăm la fugă și să ne trezim la spunii compacți.

— Nu știm ce sunt ăia, spuse Het. Nu va trebui să alergați.

Le indică ce aveau de făcut, iar cei doi înaintară zece pași, fiecare pe linia lui. Se întoarseră cu fața, unul spre celălalt, și închiseră ochii. După două secunde de coșmar, secunde în care li se succedară pe retină o mulțime de obiecte fără formă, se trezi fiecare în câte o cutie de beton.

— Ce întuneric! spuse nobilul, făcându-și curaj.

— Parcă am fi în mormânt, spuse Ideea.

— M-ai încurajat.

— Mă auzi?

— Desigur, spuse nobilul. Nu înțeleg. Dacă tot ne auzim, puteau să ne pună în aceeași ladă.

— Cred că trebuie să încetăm să mai înțelegem ceva.

— Am încetat demult.

— Totuși, pare logic, spuse femeia. Fiecare a mers pe linia lui, fiecare are racla lui.

— Puțină logică nu strică, dar e cam mare procentul de absurd.

— Liniște! răsună o voce, concomitent cu aprinderea unor becuri. Acum aveți și lumină. La ce vă folosește? Gândurile vin pe întuneric...

— Asta ce mai e? întrebă Can.

— Nu știu, spuse Ideea, dar s-a făcut foarte frig.

— Liniște! se auzi posesorul vocii. Unde vă treziți?

Când vrură să-i spună ceva urât, pereții încăperilor dispărură într-o explozie de lumină. Închiseră ochii și nu mai îndrăzniră să-i deschidă.

— Ce faceți? auziră o altă voce, la fel de enervantă ca prima. Deschideți ochii!

Ținându-se de mâini, Can și Ideea strângeau cu putere pleoapele.

— Ce faceți aici?! Auziră din nou. Ai cui sunteți?

Ideea simți o adiere ușoară și, tresărind, își retrase mâna, deschizând involuntar ochii. O clipă nu știu ce să creadă, apoi privi împrejur și îi dădu un cot lui Can.

Din nobil nu mai răpmăsese decât un băiețel de cinci ani, iar hainele și sabia îi fuseseră micșorate proporțional. Femeia văzu că din ea nu mai rămăsese decât o fetiță, ceva mai mică decât băiatul.

— Nu e chiar în regulă, auziră prima voce.

— Știu, spuse vocea a doua. Ai încurcat gameții. Ăștia sunt un fel de frați.

— Ai auzit? întrebă Ideea.

— Am auzit, spuse Can, dar nu știu ce să cred.

Privi împrejur, mirat că putea exista o vegetație atât de fantastică.

— Nu știți că nu aveți voie singuri în parc? se răstea femeia așezată în fața lor, enervată că nu este băgată în seamă.

— Ce mai e și asta?! se miră băiețelul. Triantul a spus că suntem în lumea afilor, iar ăștia par mai degrabă niște oameni care se plimbă pașnic pe alei...

— Bineînțeles că suntem oameni, spuse un bărbat. Voi ce faceți aici?

— Ne jucăm, ridică băiețelul din umeri.

— Nu aveți voie neînsoțiți. Haideți cu mine!

— Și dacă nu vrem? întrebă fetița.

— Atunci, vă vom lua cu forța. Părinții voștri trebuie să fie foarte îngrijorați...

XIV

Doctorița Ana Sanovici întinse brațul spre claviatura tabloului comandă al laboratorului de psihiatrie și întrerupse derularea filmului,

— Ce părere aveți?

— Nu putem lucra cu androizi, spuse comandantul Droes. Oricât de înzestrați ar fi, le lipsește ceva.

— Poate a fost o greșeală să folosim encefalele lui Horst Abraham și Can Simescu doar ca pe niște copii, spuse secundul Humboldt. Poate era mai bine să-i dezintegrăm în totalitate și să le prelevăm creierii.

— Ai gânduri criminale, spuse maiorul Ios Erik. De ce nu te oferi ca voluntar?

— Am înnebunit?

— Nici cei doi nu sunt nebuni. Să confundăm verbul „a ne prevala de..." cu „a preleva" e o adevărată nebunie.

— Vrei să spui că nu aș fi întreg la minte?...

— Cam așa ceva. Dacă nu-i spui omului în față cine e, nu e.

— Ceea ce spuneți voi nu are nicio legătură cu ceea ce discutăm noi aici, îi întrerupse doctorița. Căutăm să găsim explicația eșecului la test. Am folosit la reparații tot ce am găsit mai nou în Fragmentariumul descoperit de Can și Horst. Partea informațională e fără cusur... Nu știu ce s-a întâmplat.

— Știe cineva ce putem face? întrebă comandantul.

Se lăsă o liniște încordată, ceea ce îi făcu pe toți să-și îndrepte gândurile spre psihiatri de pe terenul de experiment.

— Cred că ne gândim la același lucru, spuse Karl Sams, șeful organizării. Cei din exterior ne-au mai scos din impas.

— Să vedem! spuse Ana Sanovici și formă o succesiune de numere pe calculator.

Pe un monitor, apăru chipul doctorului Limez, iar pe un al doilea doctorul Erd.

— Nu-l găsesc pe doctorul Feno, se enervă doctorița și încercă alte succesiuni de numere.

— Nu-l găsești pentru că e plecat la pescuit, spuse pilotul-șef. Caută-l la râu!

Când Ana îl găsi, Feno nici nu se sinchisi să se întoarcă. Așezat pe malul unui râu, pescuia și era foarte atent la ceea ce făcea.

— Ce e? se întoarse într-un târziu. Coborâm?

— Nu coborâm. V-am căutat pentru a vă cere părerea asupra testului 4581, având drept subiecți androizii numiți Can, Ideea și Hiepirică.

— Părerea mea, spuse doctorul Limez, este că subiecții nu pot zbura. E prea mare dorința lor de a descoperi Pământul peste tot. Nici măcar ei nu pot rezista impactului psihic cu o planetă cum este cea lângă care ne aflăm. Sectorul meu, la impactul cu ei, a dat perturbații nedorite.

— Același lucru, spuse Erd scurt.

— Dumneata, doctore Feno, ce părere ai?

Psihiatrul se ridică în picioare și își strânse undițele, supărat că o pisică mimetică de apă dulce îi rupsese firul și se dusese la fund, prefăcându-se că e bolovan.

— Eu?! tresări. Nu am nicio părere... adică... ba da. Cred că femeia rămâne cel mai perfecționat automat de înghețată.

— Ce vrea să însemne asta? Că ar fi bine să ne folosim chiar de oameni și nu de copii tehnologice.

— Ai prins ideea, dragă Ana Sanovici.

— Vrem, nu vrem, asta e ideea, spuse comandantul.

— Mă ofer voluntar, spuse doctorul Feno.

— Nu cred că e posibil, spuse Ana, neștiind cum să-i explice că el și ceilalți psihiatri nu puteau ieși din lumea virtuală. Dumneata trebuie să supraveghezi terenul de experiment... Voi coborî eu.

— Și eu, spuse comadantul Droes.

— Hei, ce-i asta?! întrebă Vedar Humboldt. Cine mai conduce nava?

— Tu. Ești secundul... Ne mai trebuie unul. Se oferă singur, îl numesc eu sau îl alege computerul?

— Nici una, nici alta, spuse Ios Erik, șeful securității. Eu trebuie să rămân pe navă, regulamentul nu permite coborârea lui Sams, Cato și Honi, iar maiorul Simescu și căpitanul Abraham, subiecți ai testului 4581, sunt excluși prin definiție. Cine mai rămâne?

— Tu mai rămâi în calcul, spuse comandantul. E acolo un paragraf care menționează că, în cazuri de urgență, șeful echipajului poate să ia hotărâri de urgență...

— Dacă e ordin, cu plăcere, râse Ios.

Se înțeleseră ca Ana să joace rolul Ideii, Val Droes al cerșetorului, iar maiorul Ios Erik pe cel al nobilului Can. Fură introduși în computer, machiați, li se materializară haine potrivite și li se introduseră în creier informațiile necesare.

— Cu androizii ce facem? întrebă psihiatrul Erd.

— Unde sunt? întrebă comandantul.

— Sunt pe teritoriul meu, spuse Feno. Mi-am permis să le introduc în memorie mici nimicuri nedăunătoare, atât cât să aibă ce discuta cât timp pescuiesc, şi i-am băgat într-o incintă.

Le făcu legătura cu unul dintre miile de saloane luminoase ale unei clădiri cu o sută de etaje şi văzură cum Ideea, Can şi Hiepirică se aşezaseră în fotolii comode, cu cafele în faţă. Fumau şi discutau despre modă, fotbal şi curse de elicoptere, fără să ştie ce sunt alea.

— Faci numai prostii, doctore Feno, spuse Ana. De ce a trebuit să le introduci narcotice în aer?

— Pentru mai multă siguranţă. Ştii că nu pot pescui liniştit decât dacă sunt absolut liniştit.

— Dacă nu am fi ocupaţi, aş veni şi ţi-aş da un pumn în nas, spuse Droes, uitând că doctorul face parte dintr-o lume virtuală.

— Nu e etic, râse psihiatrul. Dar, dacă doriţi...

Pe Sams îl pufni râsul. Pentru a nu face acelaşi lucru, toţi ceilalţi agăţară o mină tristă.

— Dă-le drumul! îi ordonă comandantul. Intrăm noi în scenă.

— Să le dau drumul?! se miră doctorul.

— Da, dă-le drumul! spuse şi Ana.

— Unde să-i trimit?

— Unde vrei.

Doctoriţa Sanovici închise circuitul, lăsându-i pe cei trei psihiatri cu gura căscată.

Feno trecu peste asta, introduse un program telepatic, apoi se aşeză pe scaun şi aruncă firul undiţei în apă. Era cu un ochi la plută şi cu celălalt ochi la un mic monitor. Cuplă microfonul şi, pe cel mai calm ton cu putinţă, anunţă:

— Aţi fost chemaţi pentru efectuarea unor teste psihologice de rutină în vederea zborului pe care îl aveaţi de efectuat pe planeta de care ne apropiem. Se amână. Sunteţi liberi.

Ideea vru să spună ceva, dar doctorul întrerupse legătura. Urmă un moment de tăcere apăsătoare, când nici unuia dintre androizi nu-i venea să se ridice din fotoliu.

Can îşi aprinse o nouă ţigară, avu şi el intenţia să spună ceva, apoi renunţă. Hiepirică îi privea, aşteptând. Fără o vorbă, se ridicară, împinşi de acelaşi resort misterios şi necunoscut, care îi conducea de la un timp.

— Unde mergem? întrebă cerşetorul android. Dacă nu ne-au tratat măcar cu un pahar de vin, să ne terminăm cafeaua!

Can ieşise deja şi se îndrepta spre lift. Fără să privească înapoi, îl urmară şi ceilalţi. Ascultară bâzâitul surd al uşilor deschise, intrară în cabină şi porniră spre parter. În urma lor, fereastra incintei de la etajul 30, uitată deschisă, fu prinsă de un curent puternic de aer, se închise cu pocnet înfundat, iar geamurile se sparseră.

— Suntem sincronizaţi, spuse Can. Avem acelaşi pachet de informaţii, avem acelaşi gând, în aceeaşi mişcare, şi facem lucruri pe care nu le putem înţelege.

— Ne enervează faptul că nu putem intui dacă ei ştiu că noi ne-am dat seama că suntem prinşi în capcană, spuse Ideea.

— Şi eu cred că explicaţia lor cu subconştientul comun e o minciună, spuse nobilul. Şi apoi, am rămas bine înţeleşi cu ei că nu dorim să ni se facă nicio intervenţie chirurgicală pe retină... Parcă am vorbit cu surzii.

Deschise portiera automobilului, programă robotul automat şi ridică celelalte trei portiere. Porniră vijelios, străbătură câteva zeci de kilometri, într-un pasaj verde şi stâncos, trecând de breşa temporală a Triunghiului Bermudelor, într-un loc unde autostrada se termina brusc. Viteza crescu ameţitor, iar maşina

își întinse aripile și chiui de bucurie, înălțându-se deasupra oceanului.

— Dacă scăpăm de senzația asta neplăcută, să știți că am părăsit Țara Afilor, spuse Can. Nu cred să aibă ei influență până în Europa.

— Văd că suntem așteptați acolo, spuse femeia. Ce e aceea Europa?

— Un continent.

— Ce păsări ciudate! spuse Hiepirică.

— Sunt păsări Art. Asta înseamnă că suntem în zorii istoriei.

— Zorii istoriei cui?

— Zorii istoriei Pământului, spuse Ideea. Atâtea păsări Art nu s-au găsit decât înaintea apariției barierelor de radiații.

— Istoria nu e a Pământului, spuse Can. E a celui ce o face. E un termen de garanție la o cauză justă. Cauza mea e justă pentru mine. Fratele meu, conducătorul de acum al regatului, nu știe că am descoperit istoria lui și am dat-o celui care o scria s-o mănânce. După asta, l-am ucis și l-am înlocuit cu un cronicar deghizat. Acesta va scrie, până la moarte, doar o istorie avantajoasă pentru mine. Se poate intra în istorie și pe ușa din dos, se poate intra și în istoria altuia. Dacă nu poți învinge pe cineva, scoate-l din istorie!... Fratele meu nu știe; e analfabet, ca și mine.

— Dacă acest cronicar se face al dracului și cotește istoria în avantajul fratelui tău? întrebă cerșetorul.

— Nu e niciun pericol, în primul rând pentru că nu poate să se deconspire că e un înlocuitor fără să-și pericliteze viața. În plus, ca să fiu sigur, am pus un spion să urmărească scribul și un al doilea spion să urmărească primul spion și tot așa... Am pus mai mulți spioni. Ultimul, e urmărit de alchimistul tatălui meu, care îmi e credincios. Când se rupe firul, are el grijă

să-l reînnoade... Sunt plătiți cu toții până la sfârșitul vieții. Banul și frica unuia de celălalt îi unește într-o cauză comună.

— Dacă moare alchimistul?

— Nu moare. Și-a calculat horoscopul și mai are mult de trăit.

— Ingenios, îl lăudă cerșetorul. Un om care e în stare să imagineze scenarii atât de diabolice, nu cred că ar fi în stare să facă altceva în viață decât să conducă.

— Sau să rateze total, râse Ideea.

— Dacă voi ajunge vreodată acasă, voi ști cum să conduc, se aprinse Can, fără să bage de seamă că e luat peste picior. Îmi voi forma o echipă de buni demagogi. Nu am nevoie de politicieni care să-mi spună ce cred; am nevoie de politicieni care să creadă ce spun.

— Atenție! strigă automobilul. Păsările s-au apropiat nepermis de mult. Sunt înfometate și îmi cer să vă expulzez. Voi face acest lucru în ultimă instanță. Până atunci, luați câte o pilulă din cutia de pe bord, apoi puneți-vă căștile la urechi și centurile de siguranță! Am intenția să accelerez brusc.

— Asta e obrăznicie! se enervă Ideea. Cum îți permiți să spui că ne expulzezi? N-ai auzit de cele trei legi ale roboticii date de Bertolon Utill?

— Ba da, spuse automobilul, dar legile alea se referă la oameni.

— Noi ce crezi că suntem?! se enervă și Can.

— Nu știu. Androizi. Mai mult decât oameni. Sunteți niște androizi foarte perfecționați.

— Până se hotărăște automobilul ce suntem, Can, preia comanda manuală! ordonă Ideea.

Nobilul o privi stânjenit.

— Știți prea bine că, atâta timp cât suntem în zbor, nu puteți să mă conduceți, spuse automobilul zburător. Chiar dacă ați fi

știut, nu v-aș fi indicat s-o faceți... Atenție! Vom trece prin breșa temporală din Tibet. Dacă intram pe aici, nu mai întâlneam păsările... Sunteți gata?

Nu mai avu timp să aștepte răspunsul. Din ce în ce mai multe, păsările strânseră rândurile.

Țâșni spre înalt, apoi coborî, zburând razant la suprafața apei unui golf, și dispăru sub o perdea de stânci. Micșoră viteza până la limita maximă de siguranță, apoi aprinse luminile exterioare și interioare, fâlfâind din aripi.

— Am mai fost în peșteri labirint, spuse automobilul. Știu cum să zbor pe aici, dar configurația tunelurilor e imprevizibilă. Se schimbă în fiecare secundă. În plus, există pericolul de a zbura, din greșeală, spre centrul Pământului. De acolo, nu știu cum mai ajungem la suprafață.

— Nu-ți ajunge combustibilul?

— Exact. Cu mulțimea de sori de la suprafață, pilele electrice și magnetice se încarcă tot timpul. Dacă stăm prea mult aici, în întuneric, nu știu ce ne facem.

— Priviți! spuse cerșetorul. S-ar putea să avem noroc. Se vede o insulă de lumină.

— O fi, spuse automobilul, dar mi s-a lipit o pasăre Art de șasiu și mi s-a băgat în creierul electronic.

— În ce sens?

— Nu știu ce vrea. Astea sunt păsări telepate cu mare putere hipnotică. Sunt foarte viclene... Poate, dacă ar putea Ideea să intervină...

— Ce pot să fac eu?! se miră femeia.

— Ai putea îndepărta stârpitura aia de pasăre. Creierul tău are cea mai mare putere magnetică.

— E o prostie ce spui.

— Poate nu e chiar o prostie, spuse Can. Orice fel de creier ai avea, merită să faci ceva pentru noi, pentru noi toți.

— Ce pot să fac?

— Să te concentrezi şi să-ţi imaginezi că pasărea îşi ia zborul şi ne lasă în pace, spuse automobilul.

Ideea făcu întocmai, apoi deschise ochii şi întrebă dacă a avut vreun efect.

— Nu pleacă, spuse automobilul şi încercă să mărească viteza spre pata de lumină de la capătul tunelului. Îmi preia comenzile.

— Ce vrea?

— Cred că vrea să mă întoarcă spre locul de unde am venit, dar e conştientă că nu poate. Tunelul e prea îngust pentru o asemenea manevră şi e obligată să ne scoată în câmp deschis.

— Asta şi vrem, spuse Ideea.

— Da, dar nu cum vrem noi, ci cum vrea ea.

Fură orbiţi de lumină, apoi văzură că maşina planează către întinderea unei piste de aterizare. Ajunsă jos, îşi retrase aripile şi deschise portierele. Desprinzându-se din timp, pasărea zburase înaintea lor, pentru a se aşeza, mai apoi, pe capota automobilului.

Ieşit primul, Hiepirică se uita, uimit, la mulţimea ce se afla la doi paşi. Oamenii purtau haine şi scufii asemănătoare cu cele ale lui Non şi, la fel ca acesta, purtau pe umăr instrumente hipnotico-temporale. Strigau ceva, într-o limbă de neînţeles, şi agitau flori luminoase, culese probabil dintr-o Noapte a Văilor Albastre.

— Mulţumesc Charlotte! se adresă păsării Art un om din mulţime. Poţi pleca!

Pasărea sări jos, ţopăi ca să se dezmorţească şi se înălţă, pierzându-se în depărtare.

— Bine aţi venit pe Pământ! le ură cel care vorbise cu pasărea.

— Fiţi bineveniţi! strigă un al doilea.

— Fiți bineveniți! strigă mulțimea.

— Suntem bineveniți, spuse Can, dar eu m-am cam săturat de întinderi nesfârșite de piatră. De aici, până la orizont, nu se vede nimic.

— Orizont?! se miră unul, mișcându-și prelungirile tichiei. Nu e niciun orizont. Suntem în centrul Pământului. Ceea ce credeți voi că e cerul nu e, în realitate, decât o cupolă albastră de plastic luminiscent.

— Incredibil, spuse Ideea.

— Totul e credibil, spuse unul dintre oameni.

— Păcat, spuse Can. Aș fi bucuros să ajung la suprafața Pământului.

— Nu credeam a mai fi ceva la suprafață. Omenirea s-a autodistrus. S-au războit ca proștii. Mare minune să mai supraviețuit vreo comunitate de mutanți.

— Ați fugit din calea războiului?

— Nu. Când oamenii de la suprafață au început să se distrugă între ei, noi eram aici. Cu multe milenii în urmă, o expediție spre centrul Pământului nu a mai găsit drumul de întoarcere. Suntem inioți, urmași ai membrilor acelei expediții.

— Credeam că inioții sunt locuitorii unei planete numită Inio, spuse Can.

— E adevărat. Noi am construit planeta Inio. Cu ajutorul unor echipamente optice foarte avansate, am construit Inio, o planetă optică. Noi suntem inioți, locuitori ai acestei planete subpământene.

— Dacă omenirea de la suprafața Pământului s-a autodistrus, noi de unde venim? întrebă cerșetorul.

— Voi nu sunteți oameni, spuse un iniot. Sunteți androizi.

— Da, dar automobilul ne-a spus că suntem un model foarte perfecționat, spuse Ideea. Cine ne-a perfecționat?

— Androizii se pot perfecționa între ei. Au o inteligență artificială mult superioară celei umane. E posibil ca acolo, sus, la suprafață, să nu mai fie decât androizi. Pe noi nu ne interesează suprafața Pământului. Noi suntem inioți și nu mai avem nimic din caracteristicile vechilor expediționari.

— Mi-e dat să particip la o piesă de teatru absurd și să ascult numai tâmpenii, spuse Hiepirică.

— El va trebui să joace în altă piesă, spuse un iniot. Afii i-au făcut un transplant de retină și e deosebit de periculos pentru noi.

Câțiva inioți săriră din mulțime, îl imobilizară pe cerșetor și îi dădură hainele jos. Un altul duse instrumentul hipnotico-temporal la gură și îi cântă până îl făcu fosforescent.

— Să-l ucidem! Să-l ucidem! striga mulțimea.

— Nu-l ucidem! spuse un iniot. S-a dus vremea când ne puteam permite să distrugem un android. Ne poate fi folositor. Duceți-l la magazie!

La rândul lor, Can și Ideea fură prinși, dezbrăcați și li se cântă aceeași melodie, dar pielea lor nu deveni fosforescentă.

— Mii de scuze, spuse iniotul care părea a fi șef și făcu o plecăciune.

Cerșetorul fu dus într-una dintre ieșirile țesăturii de tuneluri, iar nobilul și femeia fură împinși în automobil.

— Întâi ne primiți cu urale și ovații, apoi ne brutalizați, spuse Can. Ce să înțelegem din asta?

— Trebuie să înțelegeți că inioții îi urăsc de moarte pe afi. Aveți norocul de a nu fi acceptat să fiți operați... Aveți în piele și haine mirosul lor insuportabil. Ca niște oaspeți de onoare ce sunteți, vă vom dezinfecta și că vom conduce la un han.

Văzură că întinderea de beton era o iluzie optică. Dacă nu cunoșteai schema ieșirilor din tuneluri, puteai să cazi și să-ți frângi gâtul.

— Ce faceţi cu Hiepirică? întrebă Ideea.

— Ne pare rău, dar colegul vostru e irecuperabil. Îl vom folosi pentru piese de schimb la androizii noştri.

Automobilul nu credea o iotă din povestea cu războiul total şi dispariţia omenirii.

— Încotro? întrebă el, impregnându-şi vocea cu inflexiuni slugarnice.

Iniotul îi schimbă programul, îi indică drumul spre oraş şi îl atenţionă să nu încerce niciun şiretlic.

— Dacă eşti cuminte, îţi scot pila magnetică şi îţi montez una organică, spuse iniotul automobilului.

— Nu sunt naiv să te cred, spuse automobilul. Ca şi cum s-ar fi temut de ceva, pasărea Art a vrut, la un moment dat, să se întoarcă din drum.

— A fost un truc. Păsările Art ne sunt credincioase şi sunt ascultătoare.

Nefiind prea încântat de schimbul de pile promis, automobilul îşi propuse să fie prudent cu aceşti inioţi. Execută manevra de decolare, se ridică în aer şi zbură în direcţia indicată.

Primul iniot transmise un ordin unui al doilea iniot, aflat lângă el în incintă. Joasa frecvenţă telepatică în care comunicau îl făcu pe automobil să nu înţeleagă nimic.

XV

Doctoriţa Ana Sanovici, comandantul Val Droes şi maiorul Ios Erik, deghizaţi în Ideea, cerşetorul Hiepirică şi nobilul Can, intrară pe terenul de experiment prin sectorul lui Erd.

Medicul psihiatru blestemă zecile de ore de veghe şi alte noi teste preconizate.

— Calmează-te, doctore! îl liniști comandantul. De data asta, o luăm pe cont propriu.

— Hm! făcu Erd. S-o vedem și pe asta.

— Singurul lucru pe care îl ai de făcut e ca, la întoarcere, să ne remontezi memoria. Simt deja că îmi umblă cineva prin creier... Vreau să continuăm testul dintr-un anumit punct al trecerii androizilor, să o luăm pe urmele lor, apoi să refacem parcursul pe calculator.

— Vă pricepeți la cronoplastie?

— Eu știu ceva, dar nu am practică, spuse Erik.

— Am ghinion, se plânse doctorul. Toate necazurile mi se întâmplă numai mie. Androizii sunt pe terenul lui Feno. Va trebui să supraveghez foarte atent. Din ce punct plecați?

— Din punctul în care Ideea și Can sunt închiși în cavouri de beton, spuse comandantul.

— Nu se poate, se opuse Erd și puse discul testului 4581. Trebuie să plecați dintr-un punct în care sunteți toți trei... Priviți! E bine de aici, după acapil?

— Sigur.

Doctorul Erd reglă aparatele și îl înjură pe Feno, spunându-și că nu e drept ca unii să pescuiască în timp ce alții muncesc.

După câteva încercări nereușite, îi trimise pe cei trei la sfârșitul furtunii magnetice și îi întrebă dacă sunt în regulă.

— Noi suntem bine, spuse Ana, dar e cam frig. Nu poți face puțină căldură?

— Nu am puterea să intervin, spuse medicul psihiatru. Sunteți deja sub controlul triantului Het.

Din cauza unei explozii de lumină, cei trei nu mai apucară să-și exprime verbal enervarea. Reflex, închiseră ochii, nemaiavând curaj să-i deschidă și să conștientizeze faptul că fuseseră aduși la stadiul de gameți.

De la stadiul primar, printr-o evoluție rapidă, fură aduși la ceea ce erau de fapt, o idee, un nobil și un cerșetor, dar fără reminiscențe mentale de la membrii echipajului.

— Am avut o mică defecțiune la vârsta de 4 ani și o mică încurcătură cromozomială, dar am reușit, se auzi vocea afului Het. În plus, sunteți numai retină.Vedeți?

— Ce să vedem?! se miră Can.

— Nu vedeți nimic?

— Ba da. Vedem un parc vast, cu arbori uriași și vegetație luxuriantă, necunoscută, misterioasă, tăiată de nenumărate alei.

— Asta și trebuie să vedeți, se bucură triantul.

— Can, privește! arătă Ideea.

— Ce să privesc? Credeam că vom vedea o lume a afilor, foarte deosebită de a noastră, și, când colo, nu văd decât niște oameni ieșiți la plimbare.

— Bineînțeles că suntem oameni ieșiți la plimbare, se auzi, în spatele lor, vocea unui bărbat. Ce faceți aici?

— Ne jucăm! strigă nobilul.

— E bine să vă jucați, dar parcul nu e loc de joacă. După hainele pe care le purtați, cred că vă jucați într-o piesă clasică. Acolo e locul vostru. Până atunci, vă rog să veniți cu mine!

— Dacă nu vrem?

— Dacă nu vreți, veți merge cu forța.

Omul scosese un pistol cu laser și îl proptise în pieptul lui Can, mirat că acesta nu se sperie. Cu cealaltă mână, scoase o a doua armă și o îndreptă spre Ideea.

Gimnastica asta i se părea nobilului amuzantă. Începu să râdă în hohote și îi aplică celui din față câteva lovituri scurte. Înfuriat de propria-i violență, nu se opri aici; îi înfipse mâinile în gât și îl sugrumă pe loc. În încăierare, unul dintre pistoale se descărcă, făcându-l pe nobil să rămână paralizat de frică.

— Nu trebuia să faci asta, spuse Ideea.

Can nu mai putea să scoată un cuvânt. Văzu cum se apropie de ei un vehicul ciudat, se oprește și ies din el mai mulți oameni îmbrăcați cu halate albe. Se aplecară, puseră mortul pe o targă și îl urcară în mașină.

— A fost o luptă dreaptă, spuse unul dintre oamenii în alb. Ai fost în legitimă apărare. Primarul orașului a urmărit scena și e foarte mândru de tine. Te invită la el.

Invitația, venită în urma unei crime, fie ea și involuntară, îl liniști pe nobil.

— Să ne grăbim! spuse un altul. Primarul ne așteaptă.

— Vei fi decorat, spuse un al treilea.

— Nu trebuia să-l omor, spuse Can. Mi-am pierdut cumpătul. Nu știu ce a fost cu mine... Atunci când a spus că va trebui să mergem forțat, s-a rupt ceva în mine, am crezut că turbez... Unde voia să ne ducă?

— La primar. Sunteți invitați.

Unul dintre oamenii în alb deschisese o ușă laterală la mașină și îl invită să se urce.

— În acest caz, cu plăcere, spuse nobilul și se urcă într-o incintă destul de spațioasă, cochetă chiar, cu mai multe fotolii, așezate în cerc. Împreună cu cei patru, urcară și doi oameni cu halate albe. Alți trei se urcară în cabina din spatele șoferului, despărțită de încăperea lor printr-un geam cu opacitate autoreglabilă psihic, iar ultimul se duse în spate să păzească mortul.

— Avem de făcut un drum destul de lung, li se spuse. Pe tastatura computerului de colo, puteți programa orice peisaj. Dacă vreți să dormiți, puteți face întuneric.

— Nu pornim? întrebă Can. Spuneați că ne grăbim.

— Am pornit, spuse un om, dar avem drumuri și mașini care absorb orice vibrație. Dacă primim reclamații de la clienți, putem da faliment.

Ideea se gândi să-i spună lui Can că era ceva suspect în amabilitatea celor din maşină, mai ales după comiterea unei crime, apoi se răzgândi; cei doi îi priveau cu atenţie. Deschise o fereastră a calculatorului şi programă, la întâmplare, un peisaj din România secolului XXI, înainte de Evul Mediu Întâmplător. Motivaţia, aşa cum scria pe ecran, era că ţara indicată nu se putea conduce singură. Poporul alegea câteva sute de reprezentanţi, pe criterii de neînţeles pentru istoricii de mai târziu. Aleşii se adunau într-o sală şi discutau la infinit despre lucruri de la sine înţelese. Discuţiile duceau la elaborarea unor legi. Chiar dacă nu erau toate confuze, legile nu erau citite şi nu erau respectate de nimeni.

Urmăriră peisajul muntos şi fabricile ţâşnind dintr-o perdea de fum, câmpurile arse şi grămezile de gunoaie, apoi Can se întinse, se întoarse cu faţa în jos şi începu să sforăie zgomotos.

Femeia încercă alte combinaţii, apoi, văzând că adormise şi Hiepirică, şi forma umană a triantului Het, şi cei doi oameni în alb, opaciză cabina şi se întinse pe unul dintre fotolii. La întuneric, fotoliile se întindeau şi se transformau în paturi.

Se treziră, mai târziu, într-o cameră de han. Nobilul avusese un vis din timpul când trebuia să îndeplinească funcţia de frate al regelui, când trebuia să se scoale de mai multe ori pe noapte şi să inspecteze gărzile. Vru să-i povestească Ideii, iar aceasta arătă spre fereastră.

— Ce vrei?

— Priveşte! spuse femeia.

Nobilul se întinse sub plapuma grea, se frecă la ochi şi admiră casele cu acoperişuri anormal de înalte de peste stradă.

— Nu e nimic anormal.

— Ba da. Acoperişurile caselor au uşi către nicăieri. Acoperişuri cu ferestre am mai văzut, dar acoperişurile caselor de aici au uşi. Nu văd sensul.

— Coborâm și întrebăm ce e cu ușile astea, spuse Can și se dădu jos din pat.

Așezată între perne, Ideea privea imaginea bărbatului dintr-o oglindă înaltă.

Din vânzoleala nobilului prin cameră, oglinda alesese ceea ce îi plăcea mai mult femeii la Can. Era o imagine smulsă mișcării și reprezenta un om cu mâinile ridicate, ca pentru a se spăla pe față. Stropii de apă din barbă și dimprejur păreau de cristal.

— Trebuie să recunoști că oglinda rămâne cel mai frumos tablou, îi spuse oglinda.

— Mi se pare corect, spuse nobilul.

În realitate, fără să scoată un cuvânt, bărbatul terminase cu spălatul pe față și își îmbrăca hainele prăfuite. Văzu că oglinda îi respinge imaginea și căută prin dulapuri, să vadă dacă nu găsește alte haine.

— Dulapurile sunt goale, spuse. Nu găsesc alte haine. Cisme nu am deloc; le-am pierdut sau mi-au fost furate.

— Tu ți-ai pierdut cismele, dar eu am pierdut ceva mult mai important: cerșetorul și triantul.

— Sunt pe undeva, prin vreo cameră a hanului. Nu era să-i cazeze cu noi în pat, râse Can.

— Ciudat, spuse Ideea. Nu-mi dau seama dacă am visat sau am fost deja la primar, iar tu erai în ciorapi. M-am și mirat că nu-ți atrage nimeni atenția...

— Nici eu nu știu dacă a fost vis sau realitate, dar, orice ar fi, un lucru e clar: nimic nu e întâmplător. Iarăși am avut același vis, iarăși am fost sincronizați de o forță necunoscută. Nu mai am încredere în nimic.

— Ce facem?

— Eu nu merg la serbare, spuse bărbatul.

— Nu cred că e după noi. Vor veni să ne ia...

— Unde să merg, așa, desculț, cu hainele descusute și prăfuite ca vai de ele?

— Nici eu nu sunt într-o situație prea strălucită, spuse femeia și privi deznădăjduită rochia aruncată pe capul patului. Unde am fost noi de ne-am jerpelit așa? Când am adormit în mașină, aveam hainele în bună stare.

— Poate au cei de aici,de la han, ceva haine mai bune.

— Nu știu ce bani se folosesc aici, dar am în memorie un hangiu care cere bani și pentru plecăciunile pe care le face.

— Și eu îl am în memorie, dar știu că suntem oaspeții primarului și toate serviciile sunt plătite, spuse nobilul.

Ideea îl îndemnă să încerce, iar Can ieși pe coridor. Strigă până începu să-l doară gâtul, dar nu răspunse nimeni. Înaintă printr-un labirint de coridoare și se întoarse la timp; dacă mai mergea mult, exista pericolul să o ia pe un coridor, la stânga, și să nu mai găsească drumul înapoi.

— Nu putem pleca, îi spuse femeii.

— Așteptăm. Nici eu nu am chef să merg la serbare cu rochia asta. Îți aduci probabil aminte că primarul a arătat către noi și a spus: „ei sunt musafirii". Toți cei prezenți s-au ridicat în picioare și au început să aplaude.

Atinse din greșeală unul dintre butoanele de pe noptieră, iar hangiul apăru de parcă ar fi stat tot timpul ascuns în spatele ușii.

— Trăgeai cu urechea? se încruntă nobilul.

— Nu trăgeam cu urechea, spuse hangiul și mustața enormă i se pleoști de frică. Am auzit soneria de urgență și am venit cât se poate de urgent.

— Ce sonerie?! se miră Ideea.

Hangiul le arătă șirul de butoane, le citi ce scria sub fiecare și le explică principiul prin care sunetul emis îl aducea, într-o clipă, oriunde s-ar fi găsit.

— Sonerie, nesonerie, ce făceai la uşă?! se răsti Can, neînţelegând nimic şi necrezând o iotă.

— Nu eram la uşă. Eram afară, dădeam mâncare la cai. Nu am apucat nici să-mi spăl sudoarea de pe faţă.

— Aveţi cai?! deveni nobilul brusc interesat.

— Sigur că avem, se înveseli hangiul. Eu am doi.

— Nu am văzut nicio trăsură prin oraş.

— Ce e aia?

— Ce întrebare! se miră Can. Dacă nu îi folosiţi la muncă, la război, tracţiune sau călărit, ce faceţi cu ei?

— Îi împuşcăm.

— Ce împuşcaţi?! se sperie femeia.

— Caii, ridică hangiul din umeri. Eu am împuşcat peste două sute.

Preţ de câteva secunde, se lăsă în cameră o tăcere grea. Nobilul şi Ideea se priveau miraţi sau se uitau spre hangiu şi nu reuşeau să se dezmeticească. Stăpânul hanului se plimba de colo-colo, cu mâinile încrucişate pe piept, şi aştepta, fără să mai dea vreo explicaţie.

— De ce îi împuşcaţi? întrebă Can.

— Aşa e obiceiul. Sunt cai de amuzament. Vine o zi când caii încep să zboare spre cer, iar noi ieşim în stradă şi tragem după ei. Unii scapă, dar aceştia sunt puţini.

— E o jertfă adusă unor entităţi superioare pe care o faceţi într-o zi din an, zi declarată sărbătoare?

— Nu e vorba de o anumită zi, hotărâtă de cineva, spuse hangiul. Nu se ştie care este ziua deoarece toate zilele sunt la fel. Caii zboară când le vine lor.

— Le cresc aripi şi zboară, aşa, pur şi simplu? întrebă nobilul, amuzat şi neîncrezător.

— De ce să le crească aripi?

— Ce întrebare deplasată! Cu ce zboară?

— Nu știu cu ce zboară, dar zboară. Așa e obiceiul.

— Urât obicei.

— Nu e frumos să vorbești așa despre obiceiurile altora. Orice popor are obiceiuri de neînțeles pentru străini.

— Nu vorbesc despre cai, spuse Can. Aceștia pot să zboare cât vor. Urât e obiceiul vostru de a-i ucide.

— Ba nu.

— Caii tăi zboară?

— Zboară, spuse hangiul.

— Aș vrea să-i văd și eu.

— Nu se poate. Caii zboară într-o anumită zi, iar eu nu știu care este aceea.

— Știu numai caii? întrebă nobilul.

— Nu știu nici ei.

— Dacă nu știu ziua, cum zboară într-o anumită zi?

— Nu am cum să știu și nu e treaba mea, spuse omul.

— Ești un mare mincinos.

— Ce e acela „mincinos"?

— Unul care nu spune adevărul, spuse Can.

— Adevărul e neinteresant. Nu interesează pe nimeni. Faptul că minte toată lumea e singurul adevăr. Când nu spune nimeni adevărul, nu poate fi nimeni mincinos.

— Dacă sunteți cu toții mincinoși, înseamnă că mincinoșii se mint între ei. Cui îi folosește asta? Nu faci bine nimănui mințind mincinoșii. Te-ai gândit la lucrul ăsta?

— Nu poți face un om să gândească dacă lui nu-i vine, spuse hangiul.

Privind, când la nobil, când la hangiu, Ideea nu-și mai putu stăpâni râsul.

— Can, încetează! Ai niște monede de aur în buzunarul de la piept al hainei. Vezi dacă îți folosesc la ceva! Nu putem merge îmbrăcați așa la serbare.

Hangiul luă moneda de la nobil, o răsuci între degete şi o privi cu multă atenţie. Neînţelegând ce scria pe ea, se întoarse spre femeie.

— Ce e asta? întrebă.

— O monedă de aur. Merge pe aici?

— Oricum i-aţi spune, asta este o medalie, dar nu de pe la noi.

— Avem nevoie de haine pentru serbarea pe care primarul o organizează în cinstea noastră, spuse femeia. Presupun că, dacă e în stare să organizeze o astfel de serbare, poate să suporte şi cheltuielile.

— Nu ştiu ce sunt acelea haine, dar, privind suportarea cheltuielilor, ar trebui să ştiţi că primarul nu suportă aşa ceva pentru simplul motiv că el nu suportă nimic.

— Medaliile astea nu au nicio valoare?

— Mai mult simbolică, spuse hangiul. E ca şi cum ai vrea să vinzi manifeste.

— Atunci, noi cu ce mergem la serbare?

— Cu picioarele.

— Cu picioarele, dar cu ce ne îmbrăcăm? întrebă Ideea. Hainele noastre sunt sub orice critică.

— Cu adică vreţi să vă îmbrăcaţi?

— Adică vrem să punem pe noi un rând de haine ca astea, dar mai noi, se enervă Can.

Îl prinse pe hangiu de guler şi îl trase cu brutalitate spre el. Omul începu să urle şi îl muşcă pe nobil de mână.

— Nu are rost să continuăm, spuse Ideea. E ţicnit. Stăm aici până vin după noi.

— Nici ceva mâncare şi câte o cană cu vin n-ar strica, spuse nobilul.

— Dacă te faci că nu ştii ce sunt hainele şi la ce folosesc, mâncarea cred că ştii ce este, se întoarse femeia spre hangiu. Adu-ne ceva de mâncare şi ceva de băut!

Omul îi privea năucit.

— Ce vreți să faceți cu mâncarea?

— Ce întrebare idioată. Să mâncăm, bineînțeles.

— Să mâncați?!

— Sigur, spuse Ideea. Ni s-a făcut foame și vrem să mâncăm ceva. Tu ai mâncat, probabil, și îți convine să ții cu cei înfometați, dar noi nu.

— Nu am mâncat nimic, spuse hangiul cu scârbă. Oamenii nu mănâncă; doar caii fac asta. Când m-ați chemat, tocmai îi hrăneam pe cei doi cai ai mei.

— Cu ce îi hrăneai?

— Cu fructe. Pot să le dau și altceva, dar lor le plac mult fructele.

— Bine. În lipsă de altceva, merg și niște fructe. Adu-ne niște fructe!

— Ce vreți să faceți cu ele?

— Îți hrănesc eu caii, încercă nobilul o statagemă.

— Nu se poate.

— De ce nu se poate?

— Caii nu pot fi hrăniți decât de stăpânul lor, spuse hangiul.

— Ce fel de han e ăsta?! urlă Can. Adu-mi dracului niște fructe, friptură, pâine, apă, vin sau orice altceva! Cu gândul la mâncare, mi s-a făcut o foame de lup.

Neștiind ce înseamnă „lup" și „foame", stăpânul hanului îl întrebă pentru ce îi trebuie toate astea.

— Vreau să le dau la cai.

— Dumneata nu ai cai. E imposibil să hrănești niște cai pe care nu-i ai.

— Cum pot să fac rost de câțiva cai?

— Deoarece înțeleg că nu ai bani, singura soluție ar fi căsătoria. Zestrea, la noi, e substanțială.

— Așa, să mă căsătoresc, pur și simplu? Și cu cine să mă însor pentru a obține banii pentru caii mult visați? îl întrebă în șoaptă.

— În niciun caz cu dânsa, spuse hangiul și arătă spre Ideea. Nici ea nu are cai.

Văzând că bărbații privesc spre ea și nobilul se sparge de râs, Ideea le spuse să înceteze toată mascarada cu însurătoarea și caii.

— Găsim noi ceva de mâncare, spuse. Totul e să plecăm de aici; oamenii sunt atât de zgârciți, încât, ca să nu dea la altul, nu mănâncă nici ei. Dacă mergem la primărie, trecând peste rușinea de a ne prezenta îmbrăcați așa, nu știm dacă ne așteaptă mese întinse...

— Ia stai puțin! o întrerupse nobilul. Când ai început să vorbești și mi-ai abătut atenția în altă parte, mi-a dispărut foamea atroce. Cred că orașul acesta e un mediu mental foarte puternic. Ai auzit, aici nu mănâncă decât caii. Locuitorii orașului se hrănesc cu această credință și și-au încetinit funcțiile metabolice.

— Suntem tot în Țara Afilor, spuse femeia. Cred că obiceiul trasului cu pușca înlocuiește obiceiul mâncatului.

— Pușca e jucăria ucigătoare care produce sunete asurzitoare, ca aceea a nefericitului din parc?

— Ca principiu. Ca format, seamănă mai mult sau mai puțin cu instrumentul lui Non. Ai fost amenințat cu o armă-laser foarte periculoasă...

— Un fel de archebuză?

— Ce e aceea archebuză? se amestecă hangiul în discuție.

— O pușcă de pe vremea regatului lui Can, spuse Ideea.

— Trage cu gloanțe?

— Nu. Funcționează cu săgeți fotonice, sonice, subsonice, atomice sau subatomice. Acum se întâlnesc chiar și archebuze

cu croni, foarte moderne, în paralel cu acelea primitive, cu săgeți din lemn cu vârfuri metalice, dar să nu mă întrebați principiul de funcționare, că vă crăp capul! M-a obosit discuția asta...

Văzând că vor să plece, hangiul le promise că le va aduce un coș cu fructe din porția cailor, cu condiția să nu spună la nimeni pentru că ar fi fost aspru pedepsit.

Neștiind ce vrea stăpânul hanului cu o minciună așa străvezie, convențional, nobilul îi mulțumi anticipat și îl invită să se așeze pe un scaun; foamea îi dispăruse și voia să afle mai multe despre oraș. De frică să nu se enerveze și să-l omoare ca pe cel din parc, se depărtă și se așeză pe pat.

La rândul lui, hangiul era foarte mirat de faptul că o simplă promisiune putea face, dintr-un om obișnuit, un prieten. Amabilitatea nobilului i se părea suspectă și se pregătea pentru tot ce putea fi mai rău; miza pe faptul că oaspeții îl vor trimite după fructe și că va chema oamenii primarului să-i ducă de acolo.

Can și Ideea vrură să știe unde se găsește orașul și li se spuse că „nu se află niciunde". Era așezat acolo și nimeni nu-și bătea capul să afle care sunt marginile lui. Unii locuitori s-au aventurat până la margine, au părăsit orașul și au ținut-o, tot așa, înainte. Cei care s-au întors au spus că nu se găsește nimic dincolo de zidurile urbei.

În fața unei atât de ciudate amnezii, locuitorii normali au emis ipoteza că orașul e ținut în carantină. Nu se putea ca să nu fie nimic împrejur și ei să nu se găsească niciunde.

Cei întorși de nicăieri nu mai erau la fel. Unii se autointitulau „agricultori" și militau pentru tranziția industriei spre agricultură, iar alții își ziceau „interurbaniști".

Hangiul le povesti despre astfel de lucruri cu lux de amănunte, cu multe paranteze inutile și atât de repede, încât cei

doi mai mult ghiciră sensul frazelor. Într-un târziu, când fluxul sonor se întrerupse, omul îşi trase sufletul, apoi continuă să povestească în acelaşi ritm delirant, arătând cu mâinile în diverse părţi.

— Nu te aleargă nimeni, încercă femeia să-i tempereze avântul.

— În partea de vest, povesti hangiul, se găseşte un râu care curge spre nord, iar la est, un râu care curge spre sud. Legendele spun că râurile s-ar întâlni, undeva, la sud sau la nord, dar nimeni nu poate spune cu precizie acest lucru. Nordul oraşului e delimitat de o pădure milenară, cu arbori bătrâni şi incredibil de înalţi. Printre arbori, hăţişul e atât de dens, încât nu permite o înaintare de mai mult de zece metri. Animalele de tot felul măresc şi ele pericolul, dar jivinele nu intră în oraş. Vin doar până la liziera pădurii. În noapte, ochii lor se văd scânteind printre frunzele veşnic verzi şi o linişte înnebunitoare domneşte în cartierele de nord...

— Ce caută oamenii în pădure? întrebă nobilul.

— Nu ştiu, spuse hangiul. Poate curiozitatea de a cunoaşte tărâmuri noi, dincolo de pădure, poate dorinţa de a vâna şi altceva decât cai. Deoarece, o dată pătruns în pădure, nu s-a mai întors nimeni, dorinţele astea mi se par absurde. Eu nu am văzut animalele şi nici nu vreau să le văd. Informaţiile sunt contradictorii, zvonuri şi minciuni. Zeci de descrieri se suprapun şi alcătuiesc un tablou neverosimil.

— Or fi animale înzestrate cu raţiune, spuse Ideea.

— Mulţi aşa cred. Dacă ar fi sălbatice, ar da buzna în oraş.

— Lasă-l să descrie oraşul! spuse Can. E bine să ştim unde ne aflăm.

— Oraşul e cum îl vedeţi. La sud de el, se găseşte o câmpie neroditoare. Ea se întinde cât vezi cu ochii. Cum am spus, puţini se încumetă s-o înfrunte... În centrul urbei, se găseşte

un parc rotativ. Acolo ați fost găsiți voi și nu interesează pe nimeni de unde veniți și unde vă duceți. Tot prin centru, trece o cale ferată. Ea vine din pădure și se pierde în câmpia deșertică. În apropierea pădurii, se găsește gara, înzestrată cu sistem cibernetic pus la punct și controlată de un nebun, care stă toată ziua într-un șezlong și citește ziarul local. Un tren vine , în fiecare zi, la ora 9.00, din pădure, către câmpie. Invers, nu trece niciodată. Când apare din pădure, veți vedea că trenul este plin, dar acei oameni nu au nimic de-a face cu noi, nici noi cu ei. Foarte rar se urcă vreun locuitor al orașului în acest tren. Majoritatea vrea să ajungă în câmpie pe jos... Deoarece în acest oraș, fără trecut și fără viitor, fiecare lucru poartă un nume, reluă hangiul după o scurtă pauză, voi ați fost numiți „musafiri". E un cuvânt găsit în documente mai vechi. Împreună cu vestea despre voi, a fost tipărit în ziarul local, dar nimeni nu știe ce înseamnă. Cum fiecare cuvânt trebuie să aibă lucrul său și ați apărut voi, ați fost dați cuvântului „musafiri". S-a emis chiar o ordonanță pentru a se ști modul cum trebuie să se comporte un musafir și cum trebuie tratat de administrație.

— Spui că orașul nu are trecut și viitor. De ce?... Aveți un ziar local. El trebuie datat, nu?

— Inexact, spuse hangiul. În fiecare zi, e aceeași zi: 1 iunie, ziua când s-a blocat climatizarea regiunii.

— Orice s-ar fi întâmplat, după 1 iunie, trebuie să existe un 2 iunie. Cifra 1 nu are niciun sens fără cifra 2.

— A încercat unul să introducă un sistem format din mai multe cifre, dar era prea complicat. Vă asigur că nu există nicio altă zi în afară de 1 iunie.

— Ce plictisitor, spuse Can. Cine e autorul acestui sistem tâmpit de măsurare a timpului dacă, bineînțeles, este vorba de o măsurare?!

— Nu știu. E posibil ca primarul să fi luat o decizie și să fi uitat de ea.

— E posibil?! interveni Ideea.

— Sigur că e posibil. Tot ce veți vedea se găsește în memoria locuitorilor și nimeni nu-și bate capul de unde provin cunoștințele și care ar fi consecințele.

— Nu consemnați ceea ce știți?

— Nu consemnăm,spuse hangiul. Geografia noastră statică ne învață o istorie în consecință. Ducem o politică a pașilor mici, în jurul cozii. Nu intervine uitarea pentru că nu avem ce uita și timpul scurt de o zi nu pune în mișcare un angrenaj distructiv. Nu ne mai lăsăm mintea la cheremul hârtiilor; vechile cronici spun că noi am ajuns, odată, demult, la un stadiu de hipercibernetizare. N-am făcut nicio brânză.

— Are dreptate, spuse Ideea. Dramaturgul își ucide personajele pentru a le face mai viabile.

Neînțelegând nimic, hangiul o pivi lung și expresiv.

— Cum se face că primarul dă decizii și apoi le uită? Poate a uitat și de noi.

— Poate n-a uitat. Poate n-a luat el decizia. Oricine poate să ia decizii, nu credeți? spuse stăpânul hanului.

— Nu știm ce să credem, se enervă Can și își stăpâni cu greu forța interioară, dar e cert că nu suntem întregi la minte. Dacă nu vrem să ne comportăm ca niște „musafiri"?

— Veți fi obligați să o faceți. Fierarul orașului e un bun inventator. Nu a reușit încă să descopere roata, dar a descoperit cel mai scurt drum între două puncte și a pus la punct o serie de sisteme de influență telepatică. S-ar putea să le experimenteze pe voi.

— Care e, în accepțiunea fierarului vostru, cel mai scurt drum între două puncte?! se miră Ideea.

— Linia punctată. Trebuie să recunoașteți că linia punctată este mai scurtă decât linia continuă.

— Recunosc, râse femeia. Are des astfel de revelații?

— Nu știu ce sunt alea, dar pot să spun că el a dat definiția diagonalei pătratului.

— Zău?!

— Sigur, spuse hangiul. Trebuie să recunoașteți și voi că diagonala pătratului se află dând din colț în colț.

— Recunoaștem, dar de ce „fierar" și „inventator", în același timp, când ai spus că un obiect este legat de un singur nume al său?

— Pentru că nu s-a găsit niciun om pentru cuvântul „inventator", a fost desemnat fierarul să se ocupe și de invenții. Avea un profil apropiat... Îl puteți vizita; stă tot timpul la fierărie și e bucuros de oaspeți ca voi.

— Și agricultorii?! se miră femeia. Agricultorii ce fac în oraș?

— Cred că se ocupă cu agricultura. Așa spun ei. Personal, nu i-am văzut niciodată ce fac și nici nu știu cu ce se mănâncă agricultura. Plec rar de la han, dar vă pot spune ce scrie la gazetă... Veniți din sud, ei se autointitulează agricultori și își pun pe cap, ca semn distinctiv, fesuri cu mulți ciucuri. Se suie într-o tiribombă construită de fierar și asamblată în parcul rotativ. Pusă în funcțiune, tiribomba se rotește din ce în ce mai repede până când curentul le smulge fesurile de pe cap. După direcția de zbor a fesurilor, își orientează și ei activitatea. Unii o iau spre est sau vest, traversând râurile, alții o iau spre sud sau nord, dar cei mai mulți rămân pe loc și cu fesurile pe cap. Cei plecați duc cu ei saci cu semințe de tot soiul și aduc, la întoarcere, niște bucăți de lemn ciudate și niște ciocănele metalice cu care fac o gălăgie infernală. Pot fi văzuți cum lovesc lemnele și cum se leagănă în ritmul muzicii de parcă ar fi loviți de dambla. A încercat primarul să le dea pământurile strămoșilor lor,

dar, vorba lui, simțul proprietății nu este decât transformarea „prostiei la ea acasă" în „prostia la noi acasă". I-a lăsat în pace deoarece a văzut că aceștia nu înțeleg de ce trebuie neapărat să facă dragoste pe pământul lor.

— Ce trăznăi! râse Can. Sunteți un popor cu mai multă imaginație decât inteligență.

— E purul adevăr.

— Se poate, dar așa ceva n-am auzit.

Cuibărită între perne, Ideea nu mai urmărea conversația celor doi. Stărea și pivea ceasul de pe perete.

— Într-o lume ca asta, există un singur lucru exact, ora exactă, spuse nobilul observând-o.

— Care oră exactă?! se miră Ideea. Ceasul ăsta are 120 de ore. Ai zice că e manometru, dar are limbi și indică orele și minutele.

— Câte ore ai vrea să aibă? privi hangiul către ceas, îngrijorat deodată. E adevărat că dimineața e un pic mai lungă, dar ne-am luat cu vorba și am uitat. Vă așteaptă primarul.

— Așa, brusc?

— Brusc și fără întârziere, spuse hangiul.

— E neapărată nevoie să mergem la serbarea primarului. M-a luat somnul.

— Sigur. Grăbiți-vă! O să întârziați.

— Și, dacă întârziem, ce-i?! se supără nobilul. Am hotărât să nu mergem cu hainele astea.

— Nu știu ce poate fi, dar va fi rău.

Din glasul stăpânului hanului se desprindea o prevestire lugubră.

Can simți că o ciudată stare de nesiguranță îi provoacă un vizibil tremur al picioarelor. Se așeză pe un scaun, dar se ridică brusc, împins de un inefabil mecanism interior. Aceeași forță o trezi și pe Ideea din somnolența plăcută, o dădu jos din pat,

o făcu să-şi tragă pe ea rochia ponosită şi să alerge afară, pe coridor, în urma bărbatului.

— Unde mergem?! strigă ea de la capătul unei scări în spirală.

— Nu ştiu, răspunse Can fără a se întoarce. Probabil că la primărie.

Coborâră mai multe zeci de trepte, apoi văzură o altă scară, ascendentă, oarecum în continuarea celei descendente.

— Blestemată forţă! se lamentă femeia, împiedicându-se şi julindu-şi genunchii.

Alergară în neştire pe scări, în sus şi în jos, apoi se treziră, ameţiţi de lumină şi o lungă ascensiune pe scări, pe o stradă largă, pietruită.

Priviră trecătorii ieşiţi la plimbare şi se simţiră jenaţi de faptul că erau desculţi şi cu hainele murdare pe ei.

— Nu joacă regulamentar, spuse Ideea, aproape venindu-i să plângă. Ne-au scos afară în halul ăsta.

— Nu putem şti ce e regulamentar pe aici. Priveşte! Nu se uită nimeni la noi. Parcă suntem inexistenţi.

— Bine că nu mai suntem împinşi de la spate.

— Ce te face să crezi asta? întrebă Can.

— Faptul că ne-am oprit din alergătura nebună.

— Sau am fost opriţi. Spune-mi, în ce parte vrei să mergem?

— Pe străduţa aceea îngustă şi pustie, spuse Ideea.

— Vezi? La acelaşi lucru mă gândeam şi eu.

Cu toate că voiau să o ia pe străduţa îngustă şi pustie arătată de femeie, în următoarele frânturi de secundă, Can şi Ideea se îndreptară exact în direcţie opusă. Din când în când, în tăcere, se priveau fără a fi atenţi pe unde merg. Admirau, amândoi deodată, câte o casă înaltă, cu ziduri albe şi reci, sau se împiedicau, în acelaşi timp, de pietrele pavajului.

XVI

Rostogolitoare, o Lacrimă pierdută îi urmări un timp pe Can şi Ideea, apoi îi strivi şi îi integră.

Se ştia că, într-o anumită variantă a aceleiaşi zile de 1 iunie, înaintea plecării agricultorilor, Lacrimile vor coborî şi vor hoinări pe străzile oraşului, alegându-şi ţinta. Erau periculoase, veneau fără de veste şi nimeni nu putea prognoza când vor veni.

Şi, iată, clipa sosise. Urlând, femei, copii, bărbaţi, se aruncau cu faţa spre dalele reci, aşteptând ca o Lacrimă să treacă de ei sau ca lichidul ei uleios şi lipicios să le cuprindă gâtul şi membrele ca în cleşti. Aşteptau cristalele uriaşe, să le zdrobească frunţile, să le facă zob encefalul sau să li se înfigă între omoplaţi, luându-i ca pe nişte frigărui şi aruncându-i în gura hămesită a Lacrimii.

Nelăsându-le timp să se ferească, sfera uriaşă se rostogolise până la ei. Can şi Ideea se contopiseră cu Lacrima; strigătele de ajutor nu se auzeau şi, chiar dacă s-ar fi auzit, nimeni nu ar fi reuşit să se bage. Dacă cineva s-ar fi băgat, se ştie că ar fi fost aspru pedepsit, deşi nu se poate preciza în ce ar fi putut consta pedeapsa, datorită ambiguităţii delictului.

Lacrima porni să se rostogolească înapoi, micşorându-se vizibil, până nu mai rămase nimic din ea.

Ecoul strigătelor nobilului şi femeii se mai ciocni un timp de pereţii caselor, apoi se transformă în sunete disparate, din ce în ce mai slabe.

— Urcaţi repede scara!... Şi mai lăsaţi zbieratul! se auzi o voce.

Apropiindu-se de o colină, Lacrima se materializă din nimic şi începu să crească vertiginos, până la dimensiunile maxime.

Se așeză pe vârful înverzit al ridicăturii de pământ și încremeni.

— Eu sunt, se auzi din nou glasul, de data asta, de undeva, din interior.

Can și Ideea păşiră cu prudență pe dalele reci ale încăperii, căutând un punct de sprijin.

— E ușor să spui „eu sunt"! strigă nobilul. Poți fi, dar atâta timp cât ne ții în întuneric, ești ca și inexistent.

În sală se făcu lumină, iar omul care spusese că este se apropie.

— Așa mai merge, spuse Ideea și privi reflectoarele ce emiteau o lumină densă, albastră, reflectoare ce împânzeau tot tavanul încăperii semisferice.

— E una dintre invențiile mele, spuse omul. Eu sunt inventator. Substanța pulverulentă vă influențează retina și vă face să vedeți în întunericul din pântecul Lacrimii. Ceea ce vedeți, sunt linii de forță magnetică. Ele țin în suspensie praful luminos.

— Nu e cam complicat? întrebă Ideea.

— Nu. În acest caz, nu.

— Așaaa?! se miră Can.

— Da, răspunse inventatorul.

— Și ce dorești de la noi?

— Vreau să vă arăt Lacrima, una dintre locuințele mele. E ultima minune a tehnicii.

Cei doi îl urmară pe inventator până în dreptul unei dale rotunde și, la îndemnul acestuia, se urcară pe ea. Văzură cum particulele pulverulente din jur devin roșii și încep să ciuruiască hainele ponosite de pe ei. După ce îi lăsă complet goi, praful se făcu din nou albastru, iar dala pe care se urcaseră începu să coboare.

Can și Ideea fură cufundați într-un bazin cu lichid călduț. În contact cu pielea, lichidul începu să capete densitate și să

devină tot mai vâscos. La început, se simțiră bine, apoi din ce în ce mai jenați; tot mai divers colorat, începând cu stratul de molecule acoperitor, lichidul se metamorfoză în haine de toată frumusețea. Când dala rotundă îi ridică la nivelul pardoselii, erau scoși ca din cutie.

— Nu haine v-ați dorit? întrebă inventatorul. Poftiți haine!

— Sunt minunate, spuse femeia și pipăi țesătura fină a rochiei.

Își admiră pantofii, mănușile din dantelă, lungi până deasupra coatelor, apoi încercă fără succes să-și scoată pălăria enormă.

— Nu face asta! strigă inventatorul. În Lacrimă, hainele voastre sunt epiderma voastră.

Ideea tresări și își trase mâinile cu repeziciune.

— Mă jenează să stau cu varza asta pe cap, spuse ea.

— Iar pe mine mă enervează floarea asta prinsă la butonieră, interveni Can. Vreau s-o arunc.

— Imposibil, spuse inventatorul. Sunt costume complete; nu lipsește nimic. Astfel îmbrăcați, sunteți voi înșivă.

Îi trase în fața unor plante mimetice și îi îndemnă să privească. La început, crezură că sunt în fața unei oglinzi, apoi își dădură seama că plantele se metamorfozaseră și îi imitau până la cel mai mic amănunt.

Nobilul își pipăi dublura, iar dublura îl pipăi pe nobil.

— Incredibil, spuse acesta și planta mimetică, în același timp.

Can băgă mâna în buzunarul dublurii sale, să vadă dacă banii pe care îi avea se găseau și la plantă. Îi găsi, îi luă și îi băgă în buzunarul lui.

— De necrezut, spuse planta și băgă mâna în buzunarul nobilului, luându-i toți banii. Atâta lăcomie nu poate exista.

— Ba poate exista, spuse Can, încercând să scoată haina de pe dublură și să o ia cu totul.

— Mimându-i mişcările, la rândul ei, şi planta încerca să ia haina omului.

— Nu e nimic de necrezut, spuse inventatorul, neînţelegând baletul absurd. Sunt simple plante mimetice.

Nobilul reuşi să smulgă haina de pe dublura sa, dar aceasta începu să i se topească în mâini, în timp ce planta revenea la forma iniţială. Banii se împrăştiaseră pe jos, iar nobilul, în genunchi, se apucă să-i adune.

— Omului prost să nu-i dai niciun ban, că el tot milioane vrea, spuseră Ideea şi dublura ei, în acelaşi timp.

— Plantele mele mimetice vă pot imita gesturile, zâmbetul, plânsul, gândurile, orice, spuse inventatorul. Pot imita chiar şi o navă cosmică perfect funcţională. E amuzant să te trezeşti cu o umbră materială aidoma ţie. Vă place?

— Planta mea mimetică s-a transformat într-o pasăre şi nu văd nicio pasăre în jurul nostru, spuse nobilul.

— Poate că nu mai are energie sau are ceva la sistemul cibernetic, spuse Ideea.

— Nu sunt probleme tehnice, spuse inventatorul. Ai avut necazuri cu păsările din zonă?

— Nu am prea văzut păsări pe aici, spuse Can. Doar păsări Art.

— Astea sunt foarte periculoase. Creează obsesii. Datorită proprietăţilor lor hipnotico-telepatice, formează gânduri aproape materiale. Sunt inteligente. Nu trebuie lăsate libere.

Când planta mimetică se întoarse, inventatorul o distruse, şterse orice urmă informaţională şi le făcu semn oamenilor să-l urmeze.

Un perete alunecă în faţa lor şi apăru modelul standard al plantei mimetice.

Aceasta este planta care creşte în parcul oraşului. Are funcţii limitate de mine. O folosesc în scopuri de autoapărare.

Luă un arătător şi începu să le explice rostul orificiilor cu margini dinţate şi a diferitelor plăci metalice. Le arătă drumul parcurs de impulsuri până la sistemul electronic de metamorfoză, apoi le spuse care era necesitatea prezenţei diferitelor lame spiralate, aşezate într-un alt colţ funcţional, şi a tuburilor cu forme şi denumiri ciudate. Desfăcu două cornete de zinc, antrenate în mişcare de treizeci de rotiţe zimţate minuscule şi vorbi despre ele nu mai puţin de o jumătate de oră.

Ideea începu să pună întrebări despre partea fonică şi angrenajul electronic, iar inventatorul se prinse că nu înţelegea mare lucru din ceea ce îi explica. O întrebă de ce mai pune întrebări dacă tot nu înţelege, iar femeia îi răspunse că îi plăcea cum sună.

— Orăşenii ştiu ce plante diabolice le-ai sădit în parc? se băgă nobilul în vorbă.

— Nu, răspunse inventatorul. Nici nu le spun. Primarul nu mi-ar da voie să le fabric. Dacă ar şti că sunt invenţia mea, mi-ar confisca tot... Locuitorii s-au obişnuit cu plantele; câteodată, se mai sperie ei, dar asta mai alungă plictiseala.

— Or fi atât de proşti să nu-şi imagineze că plantele mimetice sunt inventate de singurul inventator din zonă?!

— M-am gândit şi eu la treaba asta, dar cred că nu-şi fac atâtea probleme.

— Dacă aici, în Lacrimă, se întâmplă lucruri ilegale, înseamnă că aceasta funcţionează ilegal, iar noi suntem aici din greşeală, spuse Can.

— Nu vă aflaţi aici din greşeală. Eu v-am integrat.

— Ne-ai integrat ilegal. Suntem aşteptaţi.

— Ştiu, spuse inventatorul. Sunteţi aşteptaţi la nunta voastră, iar eu v-am sintetizat frumoase costume de miri.

— De unde şi până unde ideea asta cu căsătoria? tresări nobilul. Ne simţim foarte bine împreună, fără să fim cununaţi.

— Nu vă căsătoriți voi doi, ci se căsătorește fiecare dintre voi cu fiica și fiul primarului.

— Monstruos! spuse Ideea. Cine îndrăznește să hotărască în locul nostru?

— Primarul. A hotărât ca băiatul să-l însoare cu tine, iar fata s-o mărite cu Can.

— Am fost declarați „musafiri". Așa se poartă cu musafirii?!

— Așa e obiceiul. Musafirii se căsătoresc cu fete și băieți de aici, apoi se apucă de crescut cai. Veți primi câte o pușcă și veți trage după cai, ca toată lumea... Veți fi încântați de costumele pe care vi le-am sintetizat.

— Dacă ne trece prin cap să plecăm cu agricultorii? întrebă Ideea.

— N-aveți decât, dar nu vă sfătuiesc. Musafirii nu au voie să facă asta.

— Pe de o parte, faceți o demagogie a bunăvoinței, iar pe de altă parte, emiteți tot felul de ordine și ordonanțe absurde doar în favoarea voastră, spuse Can.

— Principiul care spune că „între a nu vrea voi și a nu vrea eu, nu vreau eu" e foarte răspândit și, zic eu, foarte sănătos, spuse inventatorul.

— Da, dar ne face să ne simțim prizonieri, se enervă Ideea.

— Nimeni nu este prizonier. Puteți pleca unde doriți, dar nu văd unde v-ați putea duce.

— Și atunci, ce propui?

— Vă propun să-mi vizitați Lacrima.

— Le făcu semn să se apropie și să se așeze cu fața către un perete, apoi îi proiectă în camera de alături. Dezmeticindu-se prima, femeia se trase înapoi speriată.

— Ce animale sunt astea?

— Nu sunt animale. Sunt oamenii viitorului, cu nenumărate membre superioare și inferioare. La fiecare mână sau pi-

cior, au nenumărate degete. I-am obținut prin inginerie genetică, o lămuri inventatorul.

— Ce urâți sunt! Ce fac?

— Cei mai mulți își taie unghiile care cresc foarte repede, iar cei care și-au terminat treaba, de plictiseală, își numără degetele. Pentru ei, am inventat o mașină de tăiat unghiile, dar aceasta prezintă inconvenientul că mai taie și câte un deget. E momentul când se pun pe urlat și nu mai pot fi stăpâniți.

Așezați în fotolii, oamenii viitorului își sprijineau membrele pe tăvițe și se ajutau unii pe alții la tăierea unghiilor.

— În felul ăsta, se strâng tone de material cornos.

— Ăsta e și interesul meu, spuse inventatorul. O populație de păianjeni inteligenți, locuitori ai unei planete din apropiere, sunt foarte interesați de cheratina din acest material.

— Hangiul susține că orașul e complet izolat, iar de la tine aflăm că aveți relații comerciale chiar și cu alte planete, spuse Ideea.

— Poate să spună ce vrea, așa cum și eu pot spune ce doresc, dar adevărul e că nu trebuie să știe supușii chiar totul.

— Ce primești în schimb? întrebă nobilul.

— Afi.

— Afii nu sunteți voi, locuitorii orașului și ai întregii Țări a Afilor?

— E o insultă, spuse inventatorul. Afii trăiesc pe planeta păianjenilor amintiți cu care sunt într-un război continuu. Prizonierii îi primesc eu.

— Ce caută afii pe o planetă ostilă?

— De unde vrei să știu?

— Ce faci cu afii? se miră Ideea.

— Îi folosesc la diferite implanturi și transplanturi. Îi țin închiși, iar ei sunt foarte mulțumiți că pot juca un joc interzis. Aceste ființe inferioare sunt jucători fanatici.

— Ce joc poate fi atât de pasionant încât să nu-ți pese de viață?

— Nu știu cum îi zice, că nu m-a interesat ce-și spun în limba lor, dar presupun că e un joc destul de sângeros, din care rezultă că moartea e viața lor. Să vă arăt!

Intrară în altă cameră, iar inventatorul porni un monitor uriaș. Văzură o sală imensă, unde, de-a lungul unui zid, se găsea un șanț. În șanț, erau așezate douăzeci de sfere.

— Sferele astea sunt afi, spuse Ideea. Seamănă cu triantul Het.

— Ce e acela un triant? deveni curios inventatorul.

— Un fel de doctor.

— Ciudat. N-am știut că afii pot deține cunoștințe de medicină... De unde știți?

— Am fost în Țara Afilor.

— Ați fost în Țara Afilor?! se miră inventatorul.

— Sigur, spuse femeia, neînțelegând de ce se miră așa.

Inventatorul strâmbă din nas, dar nu mai spuse nimic, mulțumindu-se să le facă un semn spre ecran, unde jocul începuse.

Una dintre sfere se așezase în mijlocul încăperii. De acolo, porni să se rostogolească și, în doar zece metri, trecu prin o mulțime de faze, cu o repeziciune deosebită, până la faza de om. Omul se așeză la un capăt al sălii și, de acolo, porni în fugă spre peretele opus. Pe la mijlocul distanței, se ridică în aer și, cu gâtul alungit și capul ușor plecat, zbură până se lovi de zid. În momentul impactului, craniul i se sparse și căzu în genunchi, căutând să stopeze hemoragia cu mâinile.

Văzură cum aful e supus unei involuții rapide, până la embrion și mai departe, din el nemairămânând nimic. Timpul se destinse și văzură cum este adus, printr-o evoluție la fel de rapidă, la starea de af.

Dând la iveală excrescențe asemănătoare mâinilor, afii de pe margine prinseră să aplaude furtunos.

— Ce joc absurd, spuse nobilul.

— Acolo, la tine acasă, turnirul e la fel de absurd, spuse Ideea.

La remarca femeii, nobilul mimă indiferența și îl întrebă pe inventator cine câștigă.

— Nu se poate ști, răspunse acesta. Jocul e abia la început. Privește cronometrul din perete!... Câștigă cel ce trece prin toate fazele în timpul cel mai scurt.

La vederea capetelor sparte și a succesiunii de involuții și evoluții, Ideea simți că îi vine să vomite și că o lasă picioarele, dar, prinsă de joc, se încăpățână să privească.

— Să mergem! spuse inventatorul. Sunt multe de văzut înainte de nuntă.

— Nu merg niciunde. Spectacolul e interesant. Să mergem în sală!

— Nu se poate. E periculos. Dacă nu credeți, pot trimite două plante mimetice, să vedeți ce se întâmplă...

— Acum, ce fac? întrebă femeia.

— Se decernează premiul. Cel mai bun din cei douăzeci trece într-o etapă superioară, într-o sală de la etajul superior.

Imaginea se mută și văzură un om înfipt până la brâu într-o platformă, aplecat deasupra unei table rotunde, de culoare albă, presărată cu buline roșii.

— Meditează asupra mutării pe care trebuie să o facă, spuse inventatorul. El e câștigătorul etapei precedente.

— Ce mai așteaptă?

— Are dreptul la o singură mutare. Dacă greșește, soarta îi e pecetluită.

— Ce mai contează, spuse Ideea. Tu le pecetluiești viața la toți.

— Da, dar, ca în orice pușcărie, jocul creează iluzia libertății. Poți să știi cine ne manevrează pe toți, în acest imens complex muzeal numit Univers?

— Joacă singur? întrebă Can.

— Nu joacă chiar singur. Joacă împotriva lui însuși... Chiar acum a mutat și, se pare, a pierdut.

Văzură cum platforma dură, în care era înfipt, se înmoaie și aful se scufundă în ea până la dispariție.

Venit de la etajul inferior, un alt af luă locul celui dispărut. Prins în platforma solidificată, își pironi privirea asupra tablei cu buline.

— Platforma are doar câțiva centimetri grosime, iar afii se înfig în ea până la brâu, observă nobilul. Ce șmecherie mai e și asta? Se calcă orice lege a volumelor.

— Nu știu, răspunse inventatorul. Afii sunt ființe inferioare, dar au sisteme optice foarte complicate. Cred că stăpânesc foarte bine lumina. Am încercat să-i descos asupra acestui subiect, dar nu am reușit să înțeleg nimic... Acum, cred că putem pleca; mutarea a fost efectuată.

— Dar, ca și primul, nu a mișcat nicio bulină! se miră Ideea.

— E un joc psihic.

— Nici ăsta n-a câștigat. Nu câștigă chiar nimeni?

— Ba da, spuse inventatorul.

— Și, la ce îi folosește?

— Merge în etapa a treia.

Mută cu un etaj mai sus și văzură cum mai multe sfere umanoide sunt prinse într-un val de întuneric și strivite de tavan.

— Nu e ăsta etajul, spuse inventatorul. Cred că e o defecțiune. Mă ocup de ea mai târziu. Veniți!

Cei doi îl urmară prin mai multe camere și culoare, până când își dădură seama că sunt urmăriți.

Ideea se întoarse și dădu cu ochii de o dublură a sa.

— Cred că a scăpat o plantă mimetică, spuse ea.

Văzură că inventatorul zâmbește prostește și are o strălucire nefirească a ochilor. Can îi flutură mâna prin față și văzu că nici nu clipea.

— Nu ți-e bine? îl întrebă.

— Nu e o plantă mimetică. Gândul tău se ține după noi.

— E o glumă, spuse nobilul.

— Nu e nicio glumă, spuse inventatorul și împinse o ușă din lemn.

— Unde mergem?

— Afară.

Îi îndemnă să iasă cât pot de repede, trânti ușa masivă și o închise cu un drug de lemn, pentru a lăsa înăuntru gândul, dublura Ideii sau ce-o fi fost.

— Poate eu sunt dublura, spuse femeia.

— Am fost cu ochii pe tine, spuse inventatorul și râse, fericit că își revenise.

Lui Can nu-i ardea de râs. Privea stupefiat deșertul din jurul lor, trăgând concluzia că, în afară de un cub de beton, prevăzut cu ușa pe care ieșiseră, în jur nu era decât o întindere de dune de nisip.

— Ce căutăm aici? întrebă.

— Sunt defecțiuni mai mari decât mă așteptam, spuse inventatorul.

— Am părăsit Lacrima?

— Nu, spuse inventatorul. Deșertul ăsta este cerul Lacrimii, dacă pot spune așa.

— Iar acest cavou de beton?

— Acest cub reprezintă labirintul meu de etaje și săli. Funcționează pe principiul sferei hiperbolice.

— Adică? întrebă Can.

— Adică am împărțit tot spațiul în secvențe, apoi l-am hiperbolizat și dehiperbolizat după dorință. E ca și cum ai băga un cub din ce în ce mai mic într-un cub din ce în ce mai mare.

— Ce astru luminează deasupra noastră?

— E Soarele, spuse inventatorul.

— Suntem pe Pământ. Știam eu că totul nu e decât o cacealma și nu am părăsit niciodată Pământul. Nu aveam cum.

— Asta nu e decât o dorință. Nu suntem pe niciun Pământ, ci în Lacrimă.

— Ciudat, arătă Ideea. Linia orizontului se află foarte sus. Parcă am fi într-un imens vas cu nisip. Mi-e frică.

— Nu trebuie să vă fie frică. Am mai avut defecțiuni și le-am remediat. Sfera hiperbolică a Lacrimii a fost construită de mine și o cunosc până la cel mai mic șurub. Eu sunt cel care a înzestrat-o cu rațiune și vă asigur că ajungeți sănătoși la nunta voastră.

— Când înzestrezi un lucru cu prea multă rațiune, riști ca acel lucru să se întoarcă împotriva ta. De unde știi că sfera hiperbolică, sau lacrima, sau ce-o fi, nu a luat-o razna și s-a întors împotriva ta? întrebă femeia.

— Cum să se întoarcă împotriva mea?! se miră inventatorul.

— Așa, bine! râse nobilul. Nu te-ai gândit niciodată la mutanții cu multe membre, la afii prizonieri sau chiar la dublura Ideii? Oricine te poate sabota. Dacă au umblat la ușă și au blocat-o pe dinăuntru?

— Cum să umble la ușă?! Ce să caute la ușă? se îngrijoră inventatorul.

— Poate vor să vină și ei aici, să ia aer.

— Au aer condiționat.

— Poate vor altfel de aer, aer de libertate, aer de deșert, se înfierbântă Can.

— Îți umblă mintea, i-o reteză inventatorul. Peste tot e aer condiționat. Să mergem!

Înțeleseră că discuția se terminase și nu se vor întoarce în hipercub, așa că îl urmară în tăcere pe stăpânul Lacrimii.

Stânjenită de pantofii cu tocuri înalte și de rochia cu multe volane, Ideea rămăsese în urmă, blestemând în gând.

— Măcar pălăria asta să mi-o fi făcut mai ușoară, izbucni ea într-un târziu, agitându-și brațele.

Inventatorul nu spuse nimic. Continuă să înainteze prin nisip, fără să se întoarcă, indiferent la eforturile celorlalți de a-l urma.

— Suntem fleașcă de transpirație, spuse nobilul și își șterse fruntea cu mâneca. O să mirosim ca dracu... Dacă am putea scoate hainele astea de pe noi...

— V-am spus, în Lacrima mea, hainele voastre sunt epiderma voastră. Purtați-le sănătoși!

— Sănătoși?! mârâi Can, continuând să tragă după el picioarele obosite. Spuneai ceva despre aerul condiționat...

Floarea din piept i se vestejise, iar pantofii i se scâlciaseră.

— Ajungem în curând, spuse inventatorul.

— Unde mergem! strigă femeia.

— Suntem în ceea ce eu am numit Groapa Îngerilor.

— Trecem de linia orizontului?

— Nu ieșim din groapă. Îngerii sunt aici, la doi pași... Până la orizont, e o viață.

— Slavă cerului! Omul e mulțumit cu orice capăt de drum.

— Nu cred că aveam cum să ajungem la orizont, spuse Can. Priviți cerul! E rotund ca deschiderea unei oale, iar deșertul, cu noi, cu tot, e în interior.

Ideea se apropie de bărbați, apoi rămase din nou în urmă. Inventatorul refuza să micșoreze ritmul înaintării, continuând să înainteze cu încăpățânare, fără să privească înapoi.

Străbătură mai mulți kilometri, sub soarele arzător, iar când, obosiți, ajunseră la capătul răbdării, apărură și primele grupuri de îngeri.

— E o minune! spuse femeia.

— Sunt îngeri adevărați, spuse nobilul. Parcă ar fi zămisliți de pictori.

Îngerii zburau din calea lor, speriați, strigând unul la altul într-o limbă melodioasă, necunoscută.

— Cântă, spuse Ideea.

— Nu cântă, spuse inventatorul. Vorbesc despre noi. Ne consideră îngeri mutanți, care și-au pierdut aripile, și se miră. Ei știu că îngerii nu suferă mutații genetice.

— E clar că îngerii nu au cum să-și piardă aripile, filozofă Can. Ei nu există decât în imaginația oamenilor și sunt imaginați cu aripi. Pe Pământ, imaginația nu are un caracter colectiv.

— Chiar dacă a fost un drum extenuant, mă bucur că l-am făcut, spuse femeia.

— Îți trebuie un efort supraomenesc pentru a ajunge să percepi lucruri supraomenești. Fără sudoare, fără un drum greu, inițiatic, fără teama asta apăsătoare, îngerii pe care îi vedeți n-ar fi îngeri, spuse inventatorul.

Scoase din buzunar o bucată de gresie și o îndreptă spre cel mai apropiat stol. Raza verde, țâșnită din rocă, delimită un cub transparent. În mijlocul lui, îngerul atins de rază încremenise. Simțind primejdia, ceilalți îngeri își luară zborul, stârnind un vacarm cumplit.

— Ce-a fost asta? întrebă nobilul.

— O unealtă de împărțit spațiul în cuburi. Am prins îngerul într-un mic fragment spațial și vreau să vă arăt cum funcționează.

Inventatorul îndepărtă stratul cubului și se repezi la îngerul amorțit. Cu repeziciune, îi deșurubă capul și îi lăsă trupul să cadă în nisip. Reflex, ceea ce mai rămăsese din înger se sprijinise în genunchiul, aripa și mâna de pe aceeași parte. În cădere, brațul i se fractură și începu să emane un fum gălbui, dând privitorului o senzație de lucru alunecos, foarte bine uns.

— Nu mai funcționează, spuse stăpânul Lacrimii și smulse mâna mutilată.

Uitând că se află în plin deşert, cu soarele arzător deasupra, se lansă într-o serie de explicaţii despre construcţia îngerilor. Cei doi însoţitori îl ascultară un timp, dar Can, neînţelegând mai nimic din înşiruirea de termeni tehnici şi filozofici, începu să se joace, desenând pe nisip piesele descrise.

— În concluzie, trebuie să fii om pentru a fi înger, spuse Ideea şi şterse cu pantoful desenele nobilului.

Se întoarse şi întinse braţul, arătând în depărtare:

— Aceea, ce este?

— Aceea, ce? întrebă Can. Nu văd nimic.

Inventatorul îl apucă de braţ şi îl trase câţiva metri mai încolo:

— E o capcană pentru îngeri beţi. Atunci când am prins îngerul, în jurul cubului meu s-au format şi alte cuburi. Spaţiul s-a fragmentat şi, prin secţiuni, poţi vedea imagini deformate sau poţi să nu vezi nimic. E ceea ce ţi s-a întâmplat acum.

— E un lac, spuse nobilul.

— Poţi să-i spui cum vrei. Eu i-am zis capcană pentru îngeri beţi. E un vas cu diametrul de treizeci de metri şi adânc de zece, umplut cu un lichid apos. Puteţi percepe lichidul sau nu, în funcţie de particularităţile luminii dintr-un anumit moment, particularităţi date de reacţiile planetei solare.

— E, într-adevăr, un vas plin cu apă, spuse femeia.

— E un vas gol, spuse Can. Lumea e frumoasă, dar trebuie să fii orb s-o vezi aşa.

Inventatorul îl privi mirat, apoi întoarse privirea întrebătoare spre femeie.

— Aşa cum ţi-am spus, am fost în Ţara Afilor, îi explică Ideea. Acolo, un triant ne-a transplantat o suprafaţă mare de retină şi presupun că aceasta e cauza pentru care prietenul meu are viziuni fantastice. Deoarece vine dintr-un ev mediu întunecat, bântuit de războaie, îi e uşor să cadă în suprareal şi misticism.

— „Evul" e o ţară?

— Nu. E o perioadă de timp din istoria planetei Pământ.

Plictisit, Can se aşezase pe un dâmb. Era prea obosit ca să mai fie atent la poveştile femeii şi explicaţiile privind îngerii, dar când auzi de băutură, avu o tresărire:

— Ce beau îngerii? se trezi întrebând.

— Suc de haru, fu răspunsul.

I se explică faptul că haru e o plantă agăţătoare, cu frunze metalice. Producea fructe cu mijloc lichid, foarte apreciate de îngeri.

— E vreo cultură pe-aici? se interesă nobilul.

— Veniţi! spuse inventatorul.

Îl urmară printre fragmentele de spaţiu, până în apropiere de vasul uriaş numit capcană pentru îngeri beţi.

— De aici, şi eu văd vasul gol, spuse stăpânul Lacrimii.

Ideea îi trase în cu totul alt unghi şi le dezvălui o cu totul altă perspectivă. Vasul era plin cu un lichid maroniu vâscos.

— Ce iad pentru spirit, îşi gâtui Can cuvintele. Prefer să văd un vas gol în locul acestuia, plin cu împuţiciune. Groaznic! Ce miros urât!

Se repezi şi îl împinse pe inventator în nisip, dar acesta se ridică şi ripostă, lovindu-l peste faţă. Paralizat, nobilul nu mai îndrăznea să se gândească ce e cu el. Mâinile şi picioarele îi erau ca de piatră, iar creierul îi fierbea ca un recipient în care se distilează esenţe tari.

— Can! strigă Ideea, îngenunchind şi îmbrăţişându-i picioarele înfipte în nisip. Ce are?

— Nimic, răspunse inventatorul. Nu mai suportă excesul de informaţii necunoscute sau de neînţeles şi e suprasolicitat nervos. Va trebui să-l lăsăm aici.

— Cum să-l lăsăm aici?

— Nu fizic. Îl lăsăm aici din punct de vedere psihic, adică trebuie să se oprească în acest punct. Când va fi cazul, îl voi repune în funcţiune şi îi voi reda zâmbetul şi aroganţa.

— Cum adică?

— Încearcă şi vei vedea! Strigă-l!

— Can! strigă femeia.

Nobilul se apropie, o îmbrăţişă, o privi atent, apoi se întoarse către inventator şi îi strânse mâna.

— Fiţi binecuvântaţi! spuse şi îşi alese un unghi potrivit pentru a privi în gol.

— Vede numai îngeri, spuse inventatorul. Vino!

Emise un fluierat curios şi îi spuse să se rotească de câteva ori în jurul vasului. Cu toate că nu voia să facă acest lucru, femeia se supuse şi porni să meargă prin nisip. După un timp, începu să audă sunete melodioase, fâlfâit de aripi, şi văzu cum cerul începe să se întunece. Stoluri de îngeri uriaşi se apropiau în picaj de suprafaţa capcanei, apoi se înălţau din nou.

Curentul de îngeri, coborâtori sau urcători, continuă astfel, în timp ce vasul se metamorfoza într-un izvor. Sub privirile fascinate ale Ideii, lichidul prinse să se limpezească şi să curgă, lărgind o albie în nisipul încins. Din aburii formaţi la contactul cu nisipul încins, se materializă un pod, arcuit peste un fluviu din ce în ce mai lat, iar îngerii, venind din toate direcţiile, începură să zboare pe sub el. Fâlfâitul aripilor lor învolbura apele şi ridica nori de nisip.

Când apele fluviului trecură de linia orizontului înalt, părând a curge spre cer, îngerii începură să formeze grupuri mari şi să se arunce în ape.

— Îngerii sunt periculoşi! strigă nobilul.

— De ce sunt atât de mari? întrebă Ideea.

— Din cauza băuturii, spuse inventatorul.

Can îşi făcu mâinile pâlnie la urechea femeii şi îi spuse din nou că îngerii sunt periculoşi, iar aceasta repetă fraza la urechea stăpânului Lacrimii. La rândul lui, inventatorul spuse nobilului că zgomotul infernal va înceta.

— Sigur că mă doare capul, răspunse acesta neînțelegând.

Dialogul lor surd ținu până când ultimele stoluri de îngeri se cufundară în valurile fluviului și se făcu liniște.

— Ciudat, spuse Ideea, melodia și fâlfâitul din aripi s-a menținut la aceeași amplitudine și intensitate, indiferent de numărul îngerilor, până când ultimul a coborât în valuri, de parcă ar fi fost o înregistrare făcută dinainte.

— Vorbește mai încet, spuse inventatorul și îi arătă praful stârnit de cuvinte. Nu mai e nevoie să strigi.

— Chiar. E o liniște aproape materială.

Can pipăia absent incrustațiile podului, arcuindu-se periculos de mult peste balustradă și privind fix apele fremătătoare. Brusc, îl cuprinse o stare de surescitare, temperatura și greutatea crescându-i peste măsură.

Urcat pe balustradă, se plimba de colo-colo, ridicându-se pe vârfurile picioarelor, cu mâinile în buzunare, zeflemitor și sigur pe el.

Când văzu că vrea să se arunce în râu, femeia se repezi să-l prindă, dar fu prea târziu. Nu mai putu să facă altceva decât să privească cum îl rotesc vârtejurile sau îl aruncă valurile.

Nobilul nu încerca să înoate, să se zbată sau să strige după ajutor, cum văzuse că fac toți cei amenințați de înec.

Ideea se întoarse întrebătoare spre inventator, iar acesta îi arătă în depărtare un punct alb, mișcător. În scurt timp, punctul se dovedi a fi o linie, iar linia un convoi de căruțe cu coviltir, ce se mișcau singure, bâzâind surd. Ca o ființă vie, formată din mai multe elemente, perfect sincronizate, șirul de căruțe pătrunse pe pod, în liniște, fantomatic, și se opri când ultima căruță ajunse în dreptul lor.

Fură trase fermoarele coviltirului ultimei căruțe și mai mulți tineri bărboși, pe jumătate goi, coborâră și se apropiară, trăgând după ei o femeie surprinzător de asemănătoare cu Ideea.

— Fugi, strigă dublura. Fugi!

Ideea nici nu se gândea să-i urmeze sfatul. Cine era această nou venită ca să-i dea ei ordine? Dacă, totuşi, ar fi vrut să părăsească podul şi pe inventator, care îşi băgase mâinile în buzunare şi urmărea zâmbitor scena, unde s-ar fi putut duce?

— Unde să fug? întrebă amuzată.

— Fugi în ţara de dincolo de cuvânt! spuse dublura. Trebuie să cauţi liniştea.

Căzu în genunchi şi îmbrăţişă picioarele Ideii.

— Ce să caut?! Liniştea? Linişte îmi trebuie mie? Cel ce caută liniştea şi o găseşte îşi dă seama că liniştea nu e ce îi trebuie, spuse Ideea şi încercă să scape din îmbrăţişare.

— Nu am spus să găseşti liniştea, ci s-o cauţi. Dincolo de cuvânt, nu e linişte, spuse dublura şi se ridică în picioare.

— Dar ce? Poate gândul?

— Nu ştiu. Nu am fost niciodată acolo. Poate ne mai întâlnim şi îmi spui.

— Dublura privea cu coada ochiului, în stânga şi în dreapta, cu intenţia de a găsi un culoar de scăpare, dar bărboşii formaseră un zid compact în spatele ei. Se uitau unii la alţii şi zâmbeau răutăcios, cu subînţeles, scoţând sunete nearticulate.

— Când zâmbeşte, omul dă dovadă că a început să gândească şi invers, când gândeşte, începe să zâmbească, spuse Ideea şi arătă spre sălbatici.

Dublura pipăi faţa femeii, necrezând că poate fi adevărat.

— Eşti reală, îi spuse.

— Sigur că sunt reală, se miră Ideea. Cum ai vrea să fiu?!

— Şi eu sunt reală, spuse dublura, dar nu pot să fug.

— Pot să ştiu şi eu de ce?

— Numai dacă fugi tu, pot şi eu să fug, îi şopti. Fraţii mei nu vor şti după cine să se ia... Vrei?

— Putem încerca, spuse Ideea şi începu să alerge, prin nisipul încins, în direcţia indicată.

Cu o fracțiune de secundă înainte ca femeia să plece, dublura se făcuse nevăzută între câteva cuburi invizibile.

Derutați, bărboșii se repeziră după Ideea, neobservând că sora lor trece nestingherită podul și se pierde în deșert.

Inventatorul o văzu pe Ideea cum se îndepărtează, ținând cu o mână poalele rochiei de mireasă, și începu să râdă.

Unul dintre sălbatici se întoarse și se proțăpi, mirat, în fața lui.

— De ce râzi?

— Cum să nu râd? V-ați păcălit. Cea reală este femeia adusă de voi. Asta, cea după care aleargă frații tăi, e doar o idee.

— Nu e adevărat! se înfurie tânărul și îl apucă de guler cu amândouă mâinile. Spune-mi că nu e adevărat și te cruț!

— Te interesează adevărul sau ce îți spun eu?

— Nu are importanță. Dacă nu-mi spui că nu e adevărat, te arunc de pe pod.

— Ha, ha, ha! râse inventatorul. Mă arunci de pe pod?!...

Bărbosul emise un fluierat scurt și îl împinse pe inventator spre frații lui, care tocmai se apropiau cu Ideea.

Lovind cu picioarele în toate părțile, femeia se zbătea să scape din încleștarea cumplită la care era supusă. Ochiul unui sălbatic era zdrobit de vârful ascuțit al pantofului de nuntă, dar omul nu zicea nimic, mulțumindu-se să facă un gest vag, în neconcordanță cu starea în care se afla. Ceilalți își frecau vânătăile din cele mai diferite regiuni ale corpului, scrâșnind din dinți și mormăind cuvinte de neînțeles.

O legară pe Ideea de roata căruței și îngenunchează cu toții în fața ei.

— Regina e printre noi! strigă unul din sălbatici. Regina noastră e a noastră. Trăiască regina!

— Regina e printre noi! strigară și ceilalți.

— Ha, ha, ha! râse inventatorul.

— Râde de noi, spuse unul.

Un altul se ridică în picioare şi se apropie ameninţător de stăpânul Lacrimii, cu ochii sclipind de supărare.

— Râzi de noi?

— Sigur. Prostia e la îndemâna oricui; numai deşteptăciunea e la îndemâna tuturor.

— E o teorie populistă. Deoarece nu se ştie dacă râsul a apărut la desprinderea de maimuţă sau la atingerea condiţiei de om, de noi nu a râs încă nimeni.

— Aruncă-l în râu! se auzi un glas.

— Să aruncăm şi regina! strigă un altul. Trăiască regina!

— Să trăiască! strigară cu toţii şi luară pe sus inventatorul şi femeia.

Îi aruncară peste parapet şi se uitară cu atenţie cum îi prind apele, cum îi plimbă încolo şi şi încoace, pe crestele valurilor, până îi înghiţiră bulboanele.

— Ce aţi făcut, neisprăviţilor?! tună un bătrân la fel de bărbos, apărând dintre căruţe. De ce i-aţi aruncat în râu?

— Salvaţi-i! strigă o bătrână din mulţimea ce se alăturase bătrânului. Săriţi după ei!

— Salvaţi regina! Ea trebuie sacrificată mai întâi! strigă o altă femeie.

Unul după altul, tinerii se aruncară în râu şi începură să înoate şi să caute cu disperare. Din cei care se cufundau, prea puţini mai reveneau la suprafaţă. Săriră în râu şi mai multe zeci de oameni mai în vârstă, încă în putere, dar nici ei nu făcură mare lucru. Până la urmă, se duseră la fund cu toţii şi nu se mai întoarseră.

— Păcat de ei, spuse o bătrână. Nu merita osteneala. Nici măcar nu era regina noastră.

Preţ de câteva clipe, o văzură pe Ideea cum se ridică la suprafaţă, apoi vârtejurile o duseră din nou la fund.

— A fost regina noastră, spuse o femeie. Fosta noastră regină i-a spus că este reală, iar ea a confirmat acest lucru. Ce dovadă mai bună vreți?

— Minţea! se răsti un bărbat mustăcios, gras şi cu un picior de lemn. Trebuie sacrificată după legea strămoşească.

— Atâţia tălâmbi s-au dus după ea şi n-a găsit-o niciunul.

— E o chestiune de timp, spuse o femeie. O găsesc ei.

— O găsesc pe dracu! spuse o altă femeie. S-o aducem noi!

Se urcă pe balustradă şi se aruncă în râu; mai multe prietene o urmară. Uitând că are un picior de lemn, se aruncă şi mustăciosul în apă.

— Opriţi-vă! strigă bătrânul. Dacă râul nu ne-o dă, înseamnă că vrea s-o aducă el drept ofrandă... Opriţi-vă! Opriţi-vă!

O femeie îi dădu moşului un picior în stomac, făcându-l să se încovoaie şi să geamă de durere. Durerea îi era amplificată de faptul că tot mai multe grupuri soseau de la căruţele din faţa convoiului pentru a se arunca în apă, în căutarea Ideii. Valurile de lichid se contopeau cu valurile de oameni. Ultimul venit se uită lung la bătrân şi îi făcu semn să-l urmeze.

Bătrânul îl înjură, blestemă prostia, misticismul, şi, cu sufletul gol, se târî până la căruţa sa. Trăgând cele două manete laterale, scoase vehiculul din convoi şi porni, la întâmplare, prin deşert.

Luminiscente, pietrele podului începură să se sfarme, ca un foc de artificii, cu zgomot asurzitor, amestecându-se cu valurile ce fierbeau, învolburate. Râul porni să curgă invers, lăsând în urmă nisip neted, iar pământul începu să se zguduie şi să fie brăzdat de pâraie de lavă verzuie. Cerul deşertului deveni cenuşiu, iar peisajul se strânse în sine ca un animal inform.

Dintr-un anumit unghi, se vedea capcana pentru îngeri; din alt unghi, cubul de beton al sferei hiperbolice sau îngeri prinşi în fragmente de spaţiu.

— Ce lume! spuse bătrânul.

Cu gândul la o seminție atât de ușor dispărută și la faptul că înecații erau ultimii oameni-standard, izbucni în hohote de plâns.

XVII

Can privi cu teamă în jur și își pipăi încă o dată corpul. Nu avea nicio rană și nicio vânătaie, lucru care putea să însemne că dormise și totul se întâmplase în vis.

Își aduse aminte că se mai trezise odată din somn, când niște ființe umane se apropiaseră de el și, profitând de faptul că era destul de slăbit, îl imobilizaseră și îi turnaseră vin pe gât, după atâta băutură înghițită, adormind la loc.

„Numai când beau prea mult am vise din astea, cu lacrimi, inventatori, oameni cu multe mâini, afi, cai zburători și alte tâmpenii", își spuse.

Se întrebă de unde venea și cum ajunsese acolo, negăsind niciun răspuns. Între cufundarea în vasul acela imens și trezirea în pădure, nu mai era nicio verigă.

Se sprijini cu spatele de trunchiul unui copac și privi cu teamă în jur. Nu se știe de ce, umanoizii care îl îmbătaseră se ascunseseră în frunzișul pădurii și nu mai voiau să iasă. Simțea că erau acolo și îl pândeau. Rareori, li se puteau vedea sclipirile ochilor și se puteau auzi foșnete prelungi, dovadă că se mișcau. Își spuse că le-o fi frică de el și le strigă să vină afară.

Văzând că nu are cu cine discuta, se ridică în picioare și începu să se dezbrace și să-și întindă hainele la uscat pe crengile unui copac răzleț. Razele soarelui pătrundeau greu în pădure, dar se mai găseau și luminișuri, cum era acela unde se afla. Se

întinse pe iarbă, cu fața în sus, și își puse mâinile sub cap. Căldura soarelui îi dădea o stare de liniște și de somnolență plăcută. Nu avea de ce să se teamă. Se gândi că trecuse printr-o grămadă de pericole și nu pățise nimic. Asta însemna că totul nu era decât un vis. Un vis din care s-a trezit cu hainele ude, dar nu cu hainele de mire sintetizate de inventator, ci cu hainele lui de nobil războinic, pierdute și ele, cu mai multe ocazii, și resintetizate.

Adormi și se trezi de mai multe ori. Gândurile, visele sau ce-or fi fost i se învârteau în cap, amețitor, lucru care nu-i plăcea. Întotdeauna a fost de părere că nu e bine să gândești prea mult. Era obositor. Fără să vrea, îi trecu prin cap că umanoizii care îl îmbătaseră puteau fi îngeri bețivi, dar nu-și aducea aminte dacă aveau aripi. Inventatorul spunea ceva în sensul ăsta și, dacă reținuse bine, căzuse chiar într-o capcană pentru îngeri beți.

— Bea! auzi un glas deasupra capului.

Reflex, apucă sabia aflată la îndemână și sări în picioare. Privi împrejur și nu văzu decât câteva vase, puse pe jos, de la care veneau arome plăcute de vin vechi.

— Ar fi bine să vă arătați, spuse Can. Știu că sunteți acolo.

— Bea! se auzi o voce dintre crengile unui copac. Dacă nu-ți place, nu avem ce discuta. Ca să vedem dacă îți place, ți-am turnat pe gât. Ținem mult la părerea celor care ne vizitează.

— Sunteți îngeri?

— I-auzi drăcie! Cică noi am fi îngeri...

Un hohot de râs imens scutură pădurea, iar posesorul vocii sări din copac, chiar în fața nobilului. Îl mai urmară câțiva, dar cei mai mulți apărură dintre arbori și tufișuri dese.

— E un vin foarte bun, spuse nobilul.

— E suc de haru.

— Am auzit de sucul ăsta. Îl beau îngerii

— Ai o idee fixă cu îngerii. Doar noi fabricăm suc de haru.

— Voi ce sunteți?

— I-auzi drăcie! Nu știe ce suntem... , spuse cel care părea a fi căpetenie și provocă un alt hohot de râs în rândurile audienței. Suntem agricultori.

Nobilul văzu că erau oameni, ca și el, puțin mai scunzi și filiformi. În plus, aveau arcuri cu săgeți și purtau haine cu însemnele unui vasal al său.

— Sunteți oamenii regretatului meu prieten Zap.

— Nu suntem oameni. Suntem agricultori.

— Ce faceți aici?

— Ceea ce face orice popor civilizat. Bem suc de haru și ne jucăm prin frunzișul copacilor. Ito, adu cele mai bune pahare!

Un agricultor dispăru după tufișuri și se întoarse cu o tavă pe care se găseau mai multe pahare de piatră.

— Aș putea să jur că e vin de Radeira, spuse Can.

— Ha, ha, ha! râseră agricultorii și începură să se arunce din copaci, cu capul înainte.

Râse și nobilul, golind cupa. Privi cu coada ochiului și văzu că agricultorii aduseseră niște vase enorme și le așezaseră pe stative metalice.

Ito îi mai umplu o dată cupa, și încă o dată, și încă o dată, până când omul, roșu la față, începu să râgâie și să sughită de plăcere.

Îl rugară să se urce într-o sferă zburătoare și, până să se dezmeticească și să-și dea seama că e în aer, ajunseră într-un luminiș mai mare al pădurii.

— Ce a fost asta? întrebă când simți pământul sub picioare.

— Să treci printr-o țesătură de crengi, trunchiuri și liane e la fel de imposibil ca trecerea printr-un gard electric, îi explică agricultorul și se pucă să meșterească ceva la o mașină complicată, nu departe de sfera zburătoare.

Scurta călătorie pe deasupra coroanelor întreţesute ale arborilor, maşina strălucitoare cu mii de capace din faţă, vehiculul zburător de alături şi, mai ales, cantitatea mare de suc de haru consumată, îl făcură să uite că e dezbrăcat, iar hainele îi rămaseseră la marginea desişului, puse pe crengi. Văzu că majoritatea agricultorilor, masculi şi femele, umblau în fundul gol şi, cum nu ştia nimeni că el este nobil, se gândi să nu se sinchisească.

— Ce maşină este asta? întrebă, îndreptându-şi atenţia asupra ţevăriei strălucitoare şi miilor de guri de evacuare ale maşinii prin care ţâşneau afară mici bucăţi de metal.

— E o maşinărie de fabricat suc, spuse agricultorul cu mândrie. Eu am conceput-o.

— Pe aici, e o adevărată febră a invenţiilor, râse Can, gândindu-se la inventator.

Crezând că e încă beat, agricultorul nu luă în seamă ce spunea nobilul.

— Vino să-ţi arăt! îi spuse.

Luă un vas, îl aşeză într-un recipient şi apăsă pe un buton. Maşina începu să se zguduie violent, să scoată fum şi să facă un zgomot asurzitor. După câteva minute, maşina se opri, iar Can găsi în vas acelaşi suc aromat şi alcoolizat.

— E bun, spuse plescăind din limbă şi dându-şi ochii peste cap. De unde aduceţi fructele de haru?

— De pe plantaţia îngerilor.

— Există, deci, nişte îngeri?

— Sigur că există. Nimeni n-a spus că nu există, dar tu ai întrebat dacă noi suntem aceia şi acest lucru ni s-a părut foarte comic.

— De ce?!

— Pentru că îngerii sunt un fel de sclavi. Până la venirea noastră, trudeau degeaba. Produceau fructele, le depozitau şi

le lăsau să se rugineasc㠍. Noi le-am arătat că să poate obține suc din ele. Îngerii ne dau fructe, noi facem suc și le dăm și lor să bea.

— Asta e dreptate?

— Ce ai vrea să fie? Ducem o existență destul de primitivă după principiul: de la fiecare după posibilități, fiecăruia după necesități. Îngerii ne dau cât pot, noi le dăm cât vor ei să bea... Hai să-ți arăt plantația!

Can îl urmă într-un colț mai retras al luminișului, unde nu își făceau de lucru prea mulți agricultori. Pe doar câțiva metri pătrați, se vedeau plantele de haru, în șiruri paralele, abia vizibile. Plantele nu aveau mai mult de cinci centimetri înălțime și semănau cu niște meri în miniatură. Printre ele, se agitau îngeri minusculi, trăgând după ei unelte, coșuri și scări pe măsura lor.

Nobilul avu intenția să întindă mâna și să prindă un înger, iar agricultorul îl trase înapoi cu brutalitate.

— Ce faci?! Te-ai îmbătat așa de rău? Nu e voie să pui mâna.

— Ce fel de îngeri sunt ăștia? Seamănă cu fluturii-om, iar fluturii sunt la dispoziția mea.

— Trebuie să faci o pauză. Nu ești obișnuit cu sucul de haru.

— Îngerii sunt mult mai mari, o ține Can pe a lui. Au peste doi metri înălțime.

— Unde ai văzut așa ceva?

— În Groapa Îngerilor din deșertul Lacrimii inventatorului vostru.

— Ai visat. Singurul inventator cunoscut de toată lumea sunt eu. Nu există nicio Lacrimă.

— Dacă nu există, nu există. Nu are rost să te enervezi.

Agricultorul râse, îl îndemnă pe nobil să se așeze la o masă scundă din lemn și umplu cupele.

— Băutura îmbogăţeşte fantezia şi încurajează minciuna.

— De ce aş minţi? întrebă Can.

— Nu ştiu. O fi vreun joc pe care noi nu-l ştim. Ia uită-te la tine cum eşti îmbrăcat!

— Îmbrăcat?! se miră nobilul. Nu vezi că sunt gol puşcă? M-aţi luat repede şi mi-am uitat hainele în desiş.

— Dar, asta ce aste? întrebă agricultorul şi îl ciupi de piele.

Într-o clipă, nobilul transpiră brusc şi se înroşi, apoi dădu cupa peste cap şi râse demenţial:

— Ce ai vrea să fie? E pielea mea. Deoarece am văzut că mulţi dintre voi umblă aşa, nu m-am sinchisit de faptul că sunt dezbrăcat.

Îi arătă un grup de bărbaţi şi femei în pielea goală, care împingea un angrenaj pe rotile.

— Aşa e salopeta lor, spuse agricultorul. E salopeta celor care muncesc din greu. Dacă nu aş fi conştient că vii din altă parte, nici n-aş sta cu tine la masă. Nu mi-ar permite rangul.

— Şi ce rang ai?

— Deoarece mă ocup cu partea tehnică şi am inventat o grămadă de dispozitive şi vehicule, sunt unul dintre capii agricultorilor. Numele meu este Zap.

— Iar eu sunt Can, fiul lui Oar.

Agricultorul râse ca de o glumă bună şi făcu un semn scurt, să mai fie aduse câteva vase cu suc de haru.

— Nu eşti Can. Tu eşti mirele şi cred că te-ai deghizat în muncitor pentru a scăpa de o datorie pe care o ai faţă de societate. Pe Can îl ştiu bine. Îmi e prieten.

— Iar tu nu eşti Zap, vasalul meu, pentru simplul fapt că acesta a murit. În plus, dacă ar fi trăit, nu s-ar fi deghizat niciodată în uniformă de simplu soldat, cum este uniforma de pe tine. Uite însemnele!

— Îţi jur că Zap e numele meu! Nu vezi că eu conduc aici?

— Ba da. Și ai face bine să trimiți sfera aia să-mi aducă hainele din luminișul unde ne-am întâlnit!

— Ce ai pus tu la uscat, nu sunt haine de mire, ci de nobil războinic. Le-ai furat pentru a te da drept prietenul meu Can...

— Să zicem că alea nu sunt haine de mire, iar eu sunt mirele. Cum poate să apară un mire, în pielea goală, la nunta lui?

— Foarte bine. Peste salopeta pe care o porți, se poate resintetiza un costum de mire. Chirurgia plastică a ajuns foarte departe.

— Poți să-mi spui cine poate face asta?

— Oricine. Te-aș îmbrăca eu, dar nu mă bag în lucruri banale... Povestește, mai bine, cum ai ajuns în pădure!

Nobilul îi povesti despre locul numit „capcană pentru îngeri", despre râu și podul de peste el, despre cuburile transparente, despre îngeri și cântecul lor, despre Ideea și inventator.

— Amuzantă poveste, spuse Zap și râse cu poftă, sorbind din paharul cu suc.

— Nu e poveste. Totul e adevăr.

— Totul e minciună.

Văzând că agricultorul o ține pe a lui, continuând să golească pahare, se hotărî și Can să facă la fel.

— Îți place? întrebă Zap.

— E bun. Se pare că nu degeaba fugiți voi din oraș pentru a nu vă mai întoarce niciodată.

— Nu fugim de niciunde.

— Mi s-a povestit că voi, agricultorii, fugiți din oraș, în toate cele patru zări, pentru a face agricultură, și rari sunt cei care se mai întorc. Vă privește. Strângeți fructe de haru, faceți suc și beți.

— În primul rând, cum ai văzut și tu, nu strângem noi fructele din pomi de nicio palmă înălțime. În al doilea rând, noi nu venim din niciun oraș, nu venim de niciunde, suntem aici

dintotdeauna. În al treilea rând, fiind aici de milenii, avem o menire, o datorie sacră, să ne jucăm.

— Ce vă jucați?

— Eu nu mă joc. Eu sunt unul dintre stăpâni, iar stăpânii nu se joacă.

— Dar ce fac? Care e menirea lor?

— În cadrul jocului, stăpânii adună, scad și anunță învingătorii. Să luăm, de exemplu, jocul cu arcul și săgețile! Unii trag cu arcurile, iar alții cad din copaci, străpunși de săgeți. După asta, arcașii dinainte se lasă și ei săgetați și cad din copaci. La urmă de tot, sunt invitați cu toții la un pahar de haru. Fără joc, beția nu are iz de sărbătoare.

— Acum aflu că trasul cu arcul în oameni poate fi un joc. La noi, trag și unii, și alții. Nimeni nu se lasă ucis de bunăvoie. Fiecare caută să scape. Cei căzuți nu mai trag în vecii vecilor.

— Ce trist, spuse Zap. Can, prietenul căruia îi sunt vasal credincios, e un foarte prost povestitor, ca orice om al armelor. Tu, în schimb, oricine ai fi, povestești foarte frumos. Meriți toată cinstirea și încrederea. Să bem pentru asta!

Cu o mișcare bruscă, Zap prinse agricultoarea care tocmai pusese pe masă un vas plin cu suc de haru și o trânti la pământ. Femeia se ridică și, rupând hainele de pe el, îl trase în spatele unor tufișuri.

— Poporul trebuie să aibă grijă de alienații săi pentru ca aceștia să-l poată conduce mai eficient, șopti o altă agricultoare la urechea nobilului.

Îi umplu cupa și încercă să-l excite.

— Nu sunt alienatul nimănui, o împinse Can.

Mirată și contrariată, femeia se aruncă în brațele unui alt bărbat, iar cei care asistaseră la scenă nu înțelegeau de ce își mută străinul privirile de colo-colo, urmărindu-i ce lucrează. Urmărea plimbarea vaselor pline, de la mașină, încolo, și a

celor goale către maşină. Capacele săreau şi se închideau, din ţevi ieşea abur, cu fluierături mai lungi sau mai scurte, şi compuneau o melodie zgomotoasă. O conductă mergea să irige plantaţia de haru sau să umple bazinele în care se scăldau îngerii. Morţi de beţi, fâlfâiau din aripi diafane, făceau gesturi obscene sau se băteau unii pe alţii peste pulpele de var. Câţiva aveau instrumente muzicale ciudate, dar cântecul nu se auzea din cauza maşinii de fabricat suc. Cei mai mulţi stăteau pe margine, cu pahare minuscule în mâini, legănându-se leneş, în ritmul muzicii.

— Vino! îl trezi Zap din visare.

— Cum a fost? râse Can.

— Ca întotdeauna. Ca şi băutura, femeia te îmbată, apoi te face să vomiţi. Amândouă, nu prea merg.

— Acum, mi s-a făcut mie poftă.

— Ia-ţi o femeie şi urcă! spuse Zap şi arătă spre sfera zburătoare. Înăuntru, sunt cuşete confortabile.

— Nu putem amâna?

— Nu. E ora de zbor.

Mii de agricultori se urcaseră deja în navetă, ducând cu ei clondire şi butoaie cu suc de haru. Urcă şi nobilul, căutând zadarnic, în mulţime, o femelă de care să-i placă.

— Cum pot să încapă atâţia oameni într-o sferă atât de mică? îl întrebă pe Zap.

— Sfera, în ciuda mărimii ei, are o capacitate foarte mare.

— Ăia ce fac?

Agricultorul privi prin hublou la cei rămaşi jos. Jucau şi cântau, acoperind cu hărmălaia lor zgomotul motoarelor.

— Au rămas să se joace.

— Unde mergem?

— La marginea castelului.

— Ce castel? întrebă Can. În jur, nu e decât o imensă pădure.

— Această pădure, oricât ar părea de fantastic, se găsește pe acoperișul unui imens castel.

— Iar castelul? Unde se găsește castelul?

— În mijlocul unui oraș, spuse Zap. Văzut de pe marginea castelului, orașul e foarte frumos. Vei vedea.

— Spuneai că nu veniți din niciun oraș.

— Chiar așa am spus, că nu venim din niciun oraș și că suntem aici de milenii, iar tu ai tras concluzia că suntem de milenii în pădure, de parcă pădurea nu s-ar găsi niciunde.

Nobilul vru să-i răspundă, dar sfera începu să se ridice lin, deasupra pădurii, și i se făcu frică.

— Am rău de înălțime, spuse.

Agricultorii se instalară într-un fotoliu circular, pe puntea superioară, destinată conducătorilor, îi dădură să bea și îl lăsară să admire persajul.

După ce bău și vomită de câteva ori, Can se liniști și privi afară.

Străbătuseră cele câteva mii de mile până la liziera pădurii, iar acum admirau petece de pământ, colorate în cele mai diverse nuanțe de verde și galben, galben și ruginiu. Oamenii se mișcau pe plantații cu ajutorul unor mașinării asemănătoare celei pentru suc de haru sau zburau de la o cultură la alta cu niște saci enormi în spinare.

— Nu mergem mai jos, spuse Zap. Am putea crea panică.

— Nu se zărește niciun oraș. Doar case răzlețe și culturi.

— Nu am ajuns la marginea castelului. Doar de pe marginea lui se vede orașul. Tot ce vezi acum, păduri, fânețe, lacuri, șosele, se găsesc pe acoperișul castelului. Castelul este cea mai mare clădire a orașului. Privit de jos, acest edificiu e invizibil. Eu l-am construit.

Sfera se așezase pe marginea castelului, între două creneluri ale acoperișului, dezvăluind privirii, printre nori roșiatici, ca-

sele cu acoperişuri înalte şi străzile sordide, întretăiate fără sens, formând o ţesătură ce se pierdea în zare.

— E un oraş imens, spuse nobilul.

— Da, dar singura clădire mai răsărită, în afară de castel, este primăria, locuinţă a familiei primarului şi centru administrativ. Cei de jos nu ştiu de existenţa castelului. De jos, acesta e invizibil.

Sfera coborî lin şi zbură periculos de aproape de pământ, pe deasupra acoperişurilor. Speriaţi, oamenii se ascundeau în subsolurile caselor, lăsând baltă orice preocupare, abandonând poverile pe care le duceau cu ei sau coşurile cu mâncare pentru cai.

— Facem pauză pentru alimentare, spuse pilotul.

Aşeză sfera pe acoperişul unei case şi ridică trei pereţi ai cabinei octogonale.

Dincolo, într-o sală imensă, cei din conducerea navei goleau cu rapiditate nemaivăzută vasele cu suc de haru şi şi sporovăiau neîncetat.

Mirosul greu de aer închis şi transpiraţie îl făcu pe nobil să-şi aducă aminte că băuse cam mult.

— Iar au uitat să pornească instalaţia de aer condiţionat, se supără Zap.

Can crezu că se duce să pocnească pe vreunul, dar agricultorul nu făcu altceva decât să se repeadă spre o măsuţă şi să ia un clondir şi câteva pahare.

Băură pentru o aterizare aşa reuşită şi începură să glumească pe seama celor din jur. Cei mai mulţi adormiseră, dar erau destui aceia care rămăseseră pe poziţii, cu paharele în mâini, picotind sau râzând scurt de ceea ce discutau între ei.

— Cine vorbeşte rămâne în picioare, bolborosi un agricultor.

Îşi dădu ochii peste cap şi ridică degetul arătător în semn de luare aminte.

— Cine râde la urmă, să treacă mai în față! spuse și nobilul, crezând că erau la capitolul glume.

Ito, agricultorul care îl întâmpinase în luminișul de la marginea pădurii, încercă și el să spună ceva interesant, apoi se răzgândi, zâmbi prostește și adormi din nou.

Suit cu picioarele pe fotoliu, pilotul încerca să închege un discurs despre tehnica zborului, dar frazele îi erau arât de răzlețe încât nu reuși să îmbrace în cuvinte nici cea mai simplă idee.

— Să bem! spuse Zap și îl sărută pe Can de parcă ar fi fost prieteni de o viață.

— Să mergem la primărie! se trezi nobilul spunând.

— Ce să facem acolo? fu întrebat.

— Eu sunt în acest oraș pe post de mire, musafir sau ceva de genul ăsta. Mi s-a spus că primarul organizează o serbare în cinstea mea și a Ideii. Vreau să mergem acolo. Sunteți invitații mei.

— Ai avut o idee și se organizează o petrecere în cinstea ta și a ideii tale?

— Nu. Ideea e o femeie.

— Aaaa! se dumiriră. Ideea de femeie e un lucru foarte frumos. Să bem pentru asta!

— Hi, hi, hi! râseră câțiva.

— Nu putem merge, spuse Zap. Se prind cu ce ne ocupăm noi și se lasă cu toții de creșterea cailor. Calculând o natalitate rezonabilă, numărul nostru cam ăsta e. O migrație masivă ar vlăgui săracii îngeri și s-ar duce de râpă afacerea.

Can insistă, dar agricultorul făcu un gest care putea însemna încheierea discuției sau orice altceva. Băură încă o cupă de suc și priviră în jur. Așezat pe tabloul de bord, pilotul vorbea în somn. Mai în spate, mulți se așezaseră în genunchi, cu coatele pe covor, și sorbeau, din când în când, dintr-un vas

larg. Discutau cu atâta îndârjire, încât puteai crede că vor să se muşte.

— Minciuna minciunii e un adevăr, spuse unul, ca răspuns la o frază a celui din faţa sa, frază pe care nobilul nu o înţelese, respectivul fiind peltic.

— Atâta timp cât viaţa e doar o amânare, ce spui tu nu are nicio importanţă.

— Am vrut să spun că, acolo unde au fost impuse regulile unui joc, jocul devine regulă, spuse cel din dreapta celui cu minciuna.

— Omul si viasa au un singur cap, spuse pelticul. La creier si la sfârsitul viesii se termină totul. Are dreptate Soto că restul e joc.

— Să lăsăm prostiile şi să bem! spuse un altul. Sunteţi tot atât de înalţi cât vorbele voastre.

— Da, dar nimeni nu poate să se ridice la înălţimea şcolilor pe care le-a absolvit, spuse un al treilea.

— Orice lege a învăţământului e respectata de unii în litera ei, de alţii în spiritul ei, spuse un al patrulea.

— Înălţimea şcolii nu e importantă, spuse un al cincelea. Importantă e mulţimea lor. E aproape imposibil să rămâi pe drumuri.

— Nimeni nu rămâne pe drumuri; încurcă circulaţia, spuse un al şaselea.

— Frumos băiat! Sinste cui te are si nu spune, se înecă pelticul stropindu-i. Dacă nu spunem prostii, de se să mai bem?

— Ai grijă cum bei! se enervă cel din dreapta lui şi îl plesni peste ceafă.

Făcând un slalom printre cei adormiţi pe jos, un agricultor se apropie de ei, ţinând un pahar într-o mână, celaltă mână rotind-o de parcă ar fi vrut să arunce un disc. Se împiedică de fotoliu şi căzu, dar, ca prin minune, paharul nu i se vărsă.

Bău, mulţumit, în aplauzele celorlalţi.

— Băieţi, acesta este mormântul în care mă voi odihni! arătă spre pahar. Îl păstrez cu sfinţenie. Fiecare zi este ziua pe care o aştepţi tot restul vieţii. Aceasta este ziua pe care o aştept de mult timp. Când vă văd, îmi vine să scriu; când nu vă văd, îmi vine să citesc. E un mare succes dacă, în timp, ţi se vinde o carte, cu condiţia ca acest timp să nu se întindă la nesfârşit. Geniul meu este testarea a milioane de oameni, în afară de mine însumi. Adevărata mea fericire e să obţin tot ce vrea altul.

Fu aplaudat din nou şi invitat să li se alăture. Neaşteptând să i se spună de două ori, lăsă cupa deoparte şi îngenunche lângă ceilalţi, sorbind direct din vas, cu o sete nebună, de parcă ar fi vrut să-l golească.

— Să bem! spuse unul. Cine oase poate roade, nicidecum şi-o viaţă acră.

— Mai ales că nu tot ce latră mănâncă oase, spuse un altul.

— Profund! spuse un al treilea.

— Ha, ha, ha! râse un al patrulea. Profund eronat. Când spui că nimic nu e imposibil, înţelegi că totul e imposibil.

— Nisi dacă si-ai bate capul nu ai ajunze la înălsimea spiritului, spuse pelticul.

— Ca să ajungeţi voi la înălţimea mea, trebuie să vă suiţi pe un teanc de cărţi, se enervă cel ironizat. Încercaţi să răsturnaţi scara valorilor.

— Nu e nicio răsturnare a vreunei scări de valori, spuse unul. Au fost înlocuiţi proştii cu nebunii. Când cei din jur sunt prea proşti pentru a-ţi recunoaşte valoarea, degeaba ţi-o recunoşti singur. S-a lansat un nou concept: autopupincurismul. Înainte de a te gândi cine e altul, gândeşte-te cine eşti tu!

— Insinuarea este germenele nebuniei, spuse un altul. Nimeni nu înnebuneşte fără să aibă condiţii favorabile.

— Noroc! strigă un al treilea. Între plecările și venirile gândurilor mele, lumea nu are decât să-și ducă viața.

— Cine știe ce gânduri îți vin, spuse un al patrulea. Omul nu este decât o mască a ceea ce vrea să fie.

— Ăsta e un coșmar, spuse un al cincelea.

— Coșmarurile te ajută să vezi realitatea mai frumoasă, răspunse antevorbitorul.

— Just! Just! îl aprobară ceilalți.

— Nu e just deloc, spuse cel ironizat de peltic. Când nu mai e nimic de făcut, nu mai e nimic de zis. V-ați îmbătat şi vorbiți prostii. Eu mă duc să mă culc. Mă așteaptă Ivette în cușetă.

Sorbi pentru ultima dată din vas, se ridică în picioare, apoi se ghemui sub un scaun. Se foi un timp, apoi adormi, sforăind zgomotos.

— Bine că am scăpat din orasi, spuse pelticul. Orasul e o adevărată masină a timpului. Însepusem să simt secundele că mi se vâră în ochi, ca praful.

Can voia să intre și el în discuție. Cum nu găsi ceva mai bun de spus, recită o poezie învățată în copilărie. Agricultorii întoarseră brusc capetele și îl priviră stupefiați.

— Ros de germenele ideii, copacul acesta este, în același timp, dăunătorul germenelui, încercă nobilul să spună ceva interesant, arătând cu degetul la tâmplă.

Agricultorii îl priveau cu atenție, urmărindu-i fiecare mișcare, iar când se îndepărtă, reveniră la discuția lor fals filozofică de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic.

Nobilul se apropie de Zap pentru a-l îndemna la un pahar.

— M-aș culca, dar mi-e cam lene, spuse agricultorul.

— Fă puțină gimnastică, să te dezmorțești! spuse Can.

Zap își întinse picioarele, apoi mâinile deasupra capului și adormi cu gura căscată.

— Hei! îl zgâlțâi nobilul. Trezește-te!

Agricultorul se găsea, undeva, între somn și starea de trezie și se hlizea, spunând cuvinte fără noimă sau agitând brațele, ca într-o luptă cu un roi de insecte nevăzute.

Can îl lăsă în pace și privi în jur. Era printre ultimii supraviețuitori ai luptei cu alcoolul. Adormiseră chiar și cei care trebuia să rămână treji pentru a da primul ajutor celor cu inima mai slabă. Cei care conduceau nava trecuseră toată funcționarea pe automat și se culcaseră cu capul pe consolă.

Se apropie de un tablou de bord și pipăi fascinat butoanele luminoase.

„Ce-ar fi să trag de maneta asta? i se năzări deodată. Între a face și a nu face o prostie, trebuie aleasă varianta optimă."

Se gândi că ar fi bine să lase maneta în pace, dar un resort psihic interior, care îl sâcâia de mai mult timp, îl făcu să se lase cu toată puterea pe manetă, chiar înainte de a termina firul gândului.

„Iar îmi face necazuri forța asta lăuntrică, își spuse enervat."

Când îți simți creierul liber de orice influență străină, se uită să vadă ce făcuse. Sfera descria rotații în jurul castelului, prăbușindu-se cu repeziciune.

Puse maneta în poziția inițială și văzu că viteza scade treptat, apoi nava urcă din nou. După ce ajunse deasupra unei pături de ceață lânoasă, nava nu-și continuă ascensiunea până la acoperișul castelului, cum se aștepta el, ci plană spre pădurea din nordul orașului. Arborii foarte apropiați și frunzișul verde închis, aproape negru, nu lăsau să pătrundă privirile. Crenelurile dispuse în spirală, de jur împrejurul castelului, se vedeau foarte bine, iar pustiul din sud era doar o pată galbenă. În rest, totul era învăluit în ceață, mai mult sau mai puțin densă, iar razele soarelui și nuanțele de verde închis și umed dădeau codrului cu margini nebănuite un aspect fabulos.

— Îmi place să mă simt bine doar atunci când mă simt rău, spuse pilotul.

Se trezi, se ridică în picioare, se uită afară, prin hublou, apoi se culcă în fotoliu.

Can se aşeză pe scaunul pilotului, îl roti către hublou şi îşi puse picioarele pe bord. Îşi umplu un pahar, sorbi şi privi peisajul monoton. Cum vase pline cu suc de haru se găseau aşezate peste tot, mai bău câteva pahare. Se gândi că trebuie să doarmă şi să scape de starea de singurătate apăsătoare ce-l cuprinsese, dar, bând continuu, nu reuşi decât să se trezească dintr-o somnolenţă ambiguă. O clipă, îi trecu prin cap că, dacă tot nu era pe Pământ, ajunsese în rai. Sau în iad.

„Singur într-o lume străină, îşi spuse. Sau mai multe lumi. Ciudat! Sunt aşa de nefericit. Chiar şi negânditoarele ar rămâne pe gânduri din cauza asta. Hi, hi, hi! Ce-mi mai trece prin cap... Cu toţii avem nevoie de adâncimea simplităţii. Lucrurile simple rămân ascunse, sunt mai uşor de ascuns... Unde am auzit lucrul îsta?... La filozofi, la inioţi?... Dormeam când mi-a venit să cânt, cântam când mi-a venit să dorm... Ha, ha, ha! Nu ştiu unde am auzit versul ăsta, dar sună frumos."

Începu să cânte, din ce în ce mai tare, apoi tăcu, speriat, văzând că un agricultor se îndrepta, ameninţător, direct spre el. În ultima clipă, acesta îl ocoli şi îşi continuă drumul spre măsuţa unde se găsea un vas cu băutură.

— Ei drăcie! spuse, văzând că vasul e gol.

Nobilul râse, goli paharul şi îi arătă un clondir plin. Dând să-l apuce, agricultorul alunecă sub consolă şi rămase acolo.

— Rostindu-mă, dispar
mi-s cărţi de joc, cuvinte
în noaptea de afund, barbar,
de suflet, colţ de odeminte..., cânta Can şi înghiţea din pahar, cu ochii la pădurea care fugea în direcţia opusă.

Într-un târziu, cupa de piatră îi scăpă din mână. Încercă s-o apuce, dar aceasta se rostogolise prea departe. Își trecu palmele umede prin păr, își frecă fruntea și se lăsă pe o parte. Neavând de ce să se apuce, căzu sub tabloul de bord și adormi cu capul în jos și cu un picior agățat de scaun.

XVIII

Can se trezi, speriat, și văzu că era gol. Hainele erau acolo, așezate pe crengi, exact așa cum le pusese la uscat.

„Ce somn, ce vise urâte, își spuse. Ce coșmar! Coșmarurile te ajută să vezi viața mai frumoasă. Unde am auzit asta? Ce viață!"

Se îmbrăcă atât de repede încât își rupse nasturii de la haină și nu observă, într-un prim moment, că își pusese cămașa pe dos și cismele invers.

Se așeză pe o ridicătură de pământ, acoperită de smocuri rare de iarbă, și își luă capul în mâini. Îi plesnea de durere.

„Capul îmi fierbe ca un cazan cu plumb topit, privirea îmi e încețoșată, iar greața nu lipsește nici ea, recapitulă. Nu ăsta trebuie să fie efectul unui somn odihnitor."

Văzu vasele cu suc de haru și tava cu pahare de piatră și se gândi să spele tot cu băutură gustul amar al beției. Când gustă, avu o surpriză foarte neplăcută. În vase nu era decât o spălătură leșioasă, de-a dreptul toxică.

Scuipă, tuși, apoi se puse să blesteme și să înjure.

— Hi, hi, hi! se auziră râsete și agitație printre crengile copacilor.

— Vă țineți de glume tâmpite, se înfurie nobilul.

Se apropie de frunziş cu intenţia de a azvârli cu paharul de piatră, când îi vâjâi pe la ureche o săgeată. Aceasta se înfipse într-un arbust, lucru care îi tăie elanul războinic.

„Nu e de glumit, îşi spuse, întorcând săgeata pe toate feţele şi cercetând vârful metalic ascuţit, strălucitor şi meşteşugit lucrat. Am avut noroc. Dacă voiau, de la distanţa asta, mă puteau lovi direct în cap."

— Ar fi bine să vă jucaţi singuri de-a trasul cu arcul! încercă să-i ia cu vorba."

— Nu ne jucăm. Dacă te mai apropii, te ucidem.

— Sunt Can, oaspetele lui Zap, stăpânul vostru.

— N-am auzit niciodată numele ăsta, spuse aceeaşi voce, iar stăpâni nu avem.

— Am fost la voi, în luminişul pădurii, am băut cu voi, am văzut plantaţia de haru şi maşina de fabricat suc, m-am plimbat cu sfera zburătoare... Uite, chiar aici am băut suc de haru din aceste vase.

— Aiurezi. Nu există nicio plantă cu numele de haru. Nu avem plantaţii. În pădure, totul creşte spontan. Nu ştim ce animal eşti. Pe aici, se găsesc numeroase dihănii vorbitoare, dar nu se ridică niciodată pe picioarele dinapoi.

— Dacă mă consideraţi animal, înseamnă că vă consideraţi fiinţe superioare.

— Suntem fiinţe superioare.

— Sunteţi ca mine.

— Hi, hi, hi! se auzi un cor de râsete.

— Nu suntem ca tine. Parcă eşti picat din cer. Nu ştii nimic.

— Sunt picat din cer, spuse Can.

— Nu se poate! se miră posesorul vocii.

— Ba se poate. Am nimerit în lumea asta stranie, unde am văzut o grămadă de fiinţe, care mai de care mai ciudate. Îngeri aţi văzut?

— Nu există îngeri... Şi nu te mai apropia, că o pățești!

Continuînd să privească spre desiș, nobilul se trase câțiva pași înapoi. Își spuse că nu avea unde să se ducă. Era prizonier în luminiș, iar singura lui speranță era să câștige bunăvoința cuiva.

— E cineva printre voi căruia să-i fiu cunoscut? insistă, crezând că erau agricultorii din alt schimb.

— Nu știm nici măcar ce specie ești, se auzi altă voce, mai în profunzimea desișului. M-am uitat prin toate tratatele de zoologie...

— Glumiți. Unde sunt cei care au fost aici înaintea voastră?

— Ce idee! Nu a fost nimeni înaintea noastră. Suntem aici, în acești copaci, de milenii.

— Și ceilalți agricultori spuneau la fel, că sunt aici, în desișuri, de mii de ani.

— Ha, ha, ha! I-auzi colo! Ce sunt ăia?

— Nu sunteți agricultori?

— Ha, ha, ha! Nu știm ce sunt ăia agricultori.

— Dacă nu sunteți agricultori, ce sunteți?

— Păsări, bineînțeles. Nu ți se pare normal ca păsările să trăiască în copaci?

— Ba da, dar păsările nu aruncă săgeți.

— Ba aruncă. Suntem păsări-săgetător.

— Ha, ha, ha! fu rândul lui Can să râdă. N-am mai pomenit așa ceva. Cum trageți cu arcul?

— Nu tragem cu niciun arc. Emitem săgeți, cum este cea din mâna ta, și tragem cu ele. Privește!

Din desiș, zbură un mănunchi de săgeți și se înfipse într-un copac.

„Hm, își spuse nobilul. Nu e de glumit"

Se gândi că ar fi bine să plece, dar nu știa în ce parte s-o ia. În pădure, puteau exista pericole și mai mari. Păsările alea sau

ce or fi fost nu erau un pericol. Dacă voiau, puteau să-l omoare şi i-au demonstrat asta. nicio săgeată n-a trecut pe lângă arbore şi acesta se afla la o distanţă considerabilă.

— Ai văzut? îl întrebară. Acum crezi că suntem păsări-săgetător?

— Sigur, dar de ce nu vă arătaţi?

— E clar că nu ştii nimic despre noi. Nu putem să ne deplasăm. Ne naştem în copaci şi trăim pe crengi, unde ne-am născut. Aici suntem la adăpost, iar rolul nostru este să apărăm pădurea şi vieţuitoarele ei de oaspeţi nepoftiţi. La noi, minciuni ca aceea cu agricultorii, nu prind. Agricultorii tăi, orice fel de animale ar fi, dacă există, nu trăiesc aici. Noi, păsările, nu am auzit de ele.

— Agricultori îşi spun ei, dar, în realitate, sunt oameni.

— Te contrazici. Nu există decât o singură realitate.

— După câte am văzut, nu aş fi atât de sigur, spuse nobilul.

— Un lucru e sigur, spuse pasărea. Eşti un animal care minte. Prima dată ai spus că vrei să te întâlneşti cu nişte agricultori, iar acum spui că aceştia nu sunt agricultori, ci oameni. Tu, ce eşti?

— Sunt om... Nu ai înţeles.

— Ba te-am înţeles foarte bine. E o insultă să spui unei păsări-săgetător că nu înţelege ceva. E normal ca noi să păstrăm ordinea în pădure şi să fim mai deştepte ca restul speciilor de animale. Noi înţelegem totul... Vrei să intri în pădure şi nu ştii cum să faci. Te învârţi cu vorbe meşteşugite pentru a ne distrage atenţia şi a pătrunde în desiş. Chiar că nu eşti de pe aici. Nu ştii că în pădure nu mişcă nimic fără aprobarea noastră.

— Vezi? Nu m-ai înţeles, spuse Can.

— Iar spui că nu te-am înţeles. Te expui inutil unui mare pericol. Nu-ţi dai seama că aceste insulte repetate ne pot enerva şi îţi pot aduce moartea?

— Nu cred că niște ființe inteligente pot ucide din cauza unor vorbe.

— Ba da, pentru că vorbele duc la fapte, spuse pasărea.

— Oricât aș vorbi eu, la fapte nu pot trece. Pădurea asta e atât de mare și împăienjenită, încât nu-mi pot croi drum cu sabia.

— Ajunge cu vorba! Am mai întâlnit specii de animale șmechere. Fă bine și șterge-o până nu mă enervez!

— Poți să te enervezi cât vrei, că tot nu plec, spuse nobilul.

— Serios?! Eu credeam că nu știi cum să faci ca să fugi...

— Vezi? Te-ai înșelat.

— Nu-mi spune mie că m-am înșelat! se enervă pasărea.

— Bine, bine! Când se înfruntă forțe pe care nu le înțelegi, e înțelept să te duci la culcare. Mă duc să mă culc. M-a obosit discuția asta inutilă. Dacă mă odihnesc, e posibil să-mi vină vreo idee și scap de aici.

— Păi, abia te-ai trezit.

— Știu, dar n-am nimic de făcut, spuse Can. Du-te și tu la culcare!

— Eu nu dorm niciodată.

— Zău? Și ce faci toată ziua?

— Stau și păzesc pădurea, spuse pasărea.

— Când nu păzești pădurea, ce faci?

— Atunci, numai stau.

— Nu te plictisești? întrebă nobilul.

— Nu știu ce e aia.

— Uite! Eu nu vreau să intru în pădure, deci nu sunt în pericol. În acest caz, poți să-mi răspunzi la câteva întrebări?

— Pot să răspund la orice întrebare, dar am o corecție de făcut. Nu are rost să intri în pădure deoarece și părțile lipsite de vegetație sunt tot proprietatea pădurii. Ești în pădure și, dacă ești în pădure, ești un potențial pericol, spuse pasărea.

— Bine, bine! Spune-mi ce crezi că e ăsta? arătă Can spre vasul unde ar fi trebuit să fie suc de haru.

— E frunza unei plante agățătoare gigantice. Crește nu departe de aici.

— Nici gând. E un vas. Aici trebuie să fie suc de haru și, nu se știe de ce, nu e decât o apă murdară.

— Dacă trebuie să fie suc din ăla de-al tău, suc e, spuse pasărea.

— Tocmai acest lucru e de mirare; nu e suc.

— Atunci e apă murdară.

— Aici ai dreptate, spuse nobilul. E apă murdară... Dacă îmi spui de ce e apă murdară și nu suc, ești cea mai deșteaptă ființă întâlnită în viața mea.

— Sunt cea mai deșteaptă ființă.

— Fă-mi un hatâr! Lasă-mă pe mine să apreciez acest lucru!

— Ha, ha! făcu pasărea. Te porți alunecos și încerci să mă aduci unde vrei tu. Când nu vorbești de pe poziții de forță, cum faci tu acum, e greu să aduci diplomația la înălțimea artei de a face diplomație... Răspunsul e simplu și cred că se leagă de existența agricultorilor amintiți mai devreme: dacă nu există agricultori, nu există suc de haru.

— Prostii! Așa, ne putem învârti în cerc, la infinit, și putem face din întrebare răspuns și invers.

O săgeată îi vâjâi pe lângă ureche și se pierdu în tufișuri.

— Vezi că te obrăznicești! îl atenționă vocea. Te-ai apropiat prea mult. Ar fi bine să pleci.

— Nu am unde să plec și nici nu vreau să plec.

Zeci de săgeți începură să zboare pe lângă el, băgându-i spaima în oase, și se gândi că era mai bine să înfrunte pădurea.

Se aruncă în spatele unor copaci și începu să se strecoare printre liane, prin mărăcinișuri, sau să înoate prin iarba tăioasă și întrețesută cu arbuștii. Coroanele copacilor seculari nu lăsau

lumina să pătrundă şi nici apa evapotată să se ridice. Ceaţa făcea aerul aproape irespirabil.

Înaintă în neştire, nici el neştiind cât, apoi se trânti la pământ, tuşind şi blestemând ziua în care a apărut cetatea aceea misterioasă în calea lui.

Simţi că i se aşează ceva pe umăr şi începu să tremure. Băigui cuvinte fără sens şi ridică privirea.

— Hei! fu zgâlţâit. Vino-ţi în fire!

Nobilul se frecă la ochi şi îi văzu pe Ideea şi inventator, apoi privi în jur.

— Ce coşmar!

— N-a fost coşmar, spuse inventatorul. A fost realitatea. Într-o lume ca asta, trebuie să ai nervii tari.

— Ba a fost un coşmar, spuse Can după ce îşi veni în fire. Nişte păsări au vrut să mă omoare.

— Păsările-săgetător?

— De unde ştii?

întrebă Can.

— Dacă voiau să te omoare, te omorau demult. Oricum, e periculos să te întinzi la vorbe cu astfel de fiinţe. Le-am programat să păzească pădurea. Cum nici eu nu prea deosebesc binele de rău, nu am ştiut cum să le elaborez un program, în sensul ăsta. Tot ce am putut face a fost să le programez astfel încât, oricât de mult rău ar produce, să nu omoare pe nimeni. În felul ăsta, te-ai ales doar cu zgârieturile şi o spaimă urâtă.

— Lasă spaima! Era să mă sufoc din cauza ceţii şi umezelii.

— Ce rost avea să mai creezi şi păsările astea? întrebă Ideea.

— Când fiinţele gânditoare, cum e şi omul, încep să se degradeze, trebuie să creăm ceva pentru a le ajuta. Veniţi să vă arăt!

Îi pofti în sfera hiperbolică a Lacrimii şi, după ce coborâră o scară, ajunseră într-o sală feeric luminată. Aici, nu se ştie prin ce fel de sistem optic, se vedea totul în jur.

— Uite castelul! se minună nobilul.

— De unde ştii de castel? se miră inventatorul.

— Mi l-au arătat agricultorii. Am zburat cu o sferă şi mi-au arătat totul, plantaţiile de haru, pădurile, oraşul, castelul.

Le povesti prin ce trecuse, de la scufundarea în râu până la trezirea în luminiş, apoi le descrise cu lux de amănunte beţia cruntă pe care o trăsese cu Zap, conducătorul agricultorilor.

— Ai visat, spuse Ideea.

— Nu a visat, spuse inventatorul. S-a abătut de la program. În primul rând, castelul nu se găseşte în centrul oraşului, ci oraşul se găseşte pe acoperişul castelului. În al doilea rând, sfera zburătoare şi îngerii sunt proprietatea mea, iar eu nu le dau îngerilor să bea. Îngerii care beau, fac asta pe răspunderea lor. Pentru prinderea lor, am construit capcana pentru îngeri beţi. În al treilea rând, plantaţia de haru nu se găseşte în pădure, ci în afara acesteia, alături de celelalte culturi. Culturile se găsesc dincolo de pădurea din nordul oraşului. Priviţi harta!

La picioarele lor, se întinsese o hologramă animată. Se vedeau râurile, plantaţiile, oraşul, castelul, pădurea de nepătruns şi deşertul. Se vedeau oameni mişcându-se în timp real, îngerii, caii, vehiculele şi maşinile din parcul central.

— E harta sferei hiperbolice, spuse inventatorul.

— Noi unde suntem?

— În castel.

— Neplăcut lucru, spuse Can. Dacă ne găsim în el, cum reuşim să vedem castelul?

— Printr-un sistem optic simplu. În sala asta, suntem ca în spaţiu şi avem o vedere panoramică.

— Dar vasul cu lichid murdar? Cum a apărut acesta?

— Ştiu eu? spuse inventatorul. O fi scăpat vreo plantă mimetică.

— Dacă nu aș simți arsuri la stomac și blestemata asta de durere de cap, aș crede că, într-adevăr, agricultorii sunt o plăsmuire a somnului meu sau niște plante din astea, mimetice.

Inventatorul îi întinse un pahar și îl îndemnă să bea.

— Ce e asta?

— Bea și ai să vezi!

Nobilul bău și văzu că nu-l mai doare capul și nici dureri la astomac nu mai are.

— Ce-a fost asta?

— Apă chioară. Durerile au fost doar în mintea ta.

Auzind asta, pe Can îl apucară din nou junghiurile la stomac și abdomen, iar durerea de cap îi împăienjeni privirea.

Inventatorul scoase o sticluță și turnă conținutul în pahar.

— Nu încetează durerile, spuse nobilul după ce goli paharul.

— Dar acum? întrebă inventatorul și scoase un clondir asemănător cu acelea folosite de agricultori, turnându-i în pahar.

Can simți mirosul plăcut al sucului de haru, foarte asemănător cu acela al vinului de Radeira, și gustă. Goli paharul, mai ceru și, până nu goli clondirul, nu se opri din băut.

— Așa mai merge, spuse și înapoie paharul. Nu mai simt nicio durere.

— Ce ți-e și cu autosugestia, râse Ideea, observând că bărbatul băuse, de fapt, o grămadă de pahare cu apă colorată.

— Lăsați asta! spuse inventatorul. V-am promis că vă arăt o pasăre-săgetător.

Dădu la o parte un perete invizibil și fu nemulțumit că modelul așezat pe un stativ nu stârni entuziasmul scontat.

— Nu e pasăre, spuse Ideea. Seamănă cu o broască țestoasă.

— Nu știu ce e aia broască, dar acesta este cel mai ergonomic model de pasăre-săgetător. Arată cum arată, dar contează ce face. Priviți acest orificiu! Nici nu vă imaginați câte săgeți slobozește pe minut. Săgeata e produsă din lemnul îngurgitat

cu ajutorul acestor lame dințate, drepte sau spirale, armonios îmbinate.

Desfăcu plăcile metalice și le arătă drumul parcurs de particulele celulozice până la angrenajul unde era fabricată coada săgeții.

— Păsările astea distrug pădurea.

— Inexact. Pădurea e imensă și nici păsările nu trag toată ziua. În plus, curăță pădurea de uscături. Mă gândesc să le construiesc sisteme de zbor și să încep să vând din sle. Pot fi folosite în vreun război, ceva. Au început să lâncezească și să gândească prea mult.

— Sistemul de fabricare a vârfului săgeții e mult mai complicat, arătă Ideea spre niște roți dințate și un sistem de tuburi fără cap și fără coadă. La viteza care e trecută aici și așa cum e calibrată, săgeata te poate ucide și fără vârf metalic.

— Da, am căutat eficacitatea absolută.

— Un sistem, cu cât este mai complicat, cu atât mai mult există riscul să se strice mai ușor.

— Știu, dar am căutat formele care să dea randament maxim. Observi că angrenajul general are formă de spirală?

Desfăcu segmentația fonică și angrenajul electronic și se apucă să explice funcționarea, ca principiu, încercând să nu intre prea mult în amănunte.

Pentru că nu înțelegea nimic, nobilul începu să se învârtă în jurul tubului transparent din mijlocul incintei, pipăindu-l nedumerit. Știa că văzuse ceva asemănător, dar nu-și aducea aminte unde.

Apăsă pe unul dintre cele două butoane și ascultă zumzetul plăcut și abia perceptibil.

— Dacă vă plictisește expunerea mea despre pasăre, pot să vă arăt colecția de îngeri, spuse inventatorul. Can tocmai a chemat liftul zilei.

Văzură cum nobilul vrea să intre în lift şi cum uşile liftului îl aruncară cât colo, cu capul într-un zid invizibil.

— Cu adică liftul zilei?! întrebă femeia.

— E un lift temporal şi are dimensiunea unei zile. Jos e dimineaţa şi sus e seara. Colecţia de îngeri se găseşte puţin mai jos, cam pe la amiază.

— Neplăcut lucru, spuse nobilul adunându-se de pe podea. Mi-a nenorocit umărul.

— Unde nu cunoşti, e bine să întrebi.

Inventatorul introduse o plăcuţă de identificare, iar liftul îi lăsă înăuntru. Coborâră exact atâtea ore, minute şi secunde câte erau de la ei până dincoace de ora 15.00, unde se găsea muzeul, apoi coborâră.

Pe socluri acoperite cu o ţesătură moale, de culoare mov, se găseau îngerii, înţepeniţi în cele mai stranii poziţii. Cei mai mulţi erau cei cu membrele superioare ridicate şi cu aripile strânse de-a lungul coloanei vertebrale, de parcă ar fi vrut să înoate. Stăteau pe degetele mari de la picioare, în echilibru instabil, ignorând gravitaţia, cu bărbia împinsă înainte, în prelungirea gâtului.

— Sunt îngeri căzuţi în râu, spuse inventatorul.

— Sunt mult mai mici, spuse Ideea.

— I-am micşorat. Muzeul e imens, dar, într-un anumit moment, se va umple. Atunci, îi voi micşora şi mai mult.

Trecură în sala îngerilor cu aripi frânte şi admirară exemplarele care încercaseră să se opună vârtejurilor şi curenţilor de apă. Pentru a ieşi la suprafaţă, ei se alegeau cu o aripă ruptă sau chiar cu amândouă. Muşchii feţei le erau crispaţi de groază.

Poziţia îngerilor care zâmbeau extatic era cu totul alta. Aşezaţi pe spate, cu membrele şi aripile ridicate, aceştia se sprijineau pe curbura şirei spinării.

— Ce zâmbet de tâmp are ăsta! spuse Can.

— Pe acest exemplar, am făcut multe experienţe şi am reuşit să descopăr gena zâmbetului. Pe baza acesteia, am introdus fotogenia, o ştiinţă nouă. În acest sens, mi-am păstrat o catedră la universitatea din oraş.

Văzură îngeri aşezaţi, pur şi simplu, în cap, cu aripile şi mâinile chircite ca nişte vrejuri.

— Cum i-ai pus aşa?! se miră Ideea.

— Nu i-am pus eu. S-au pus singuri. Statuile se înalţă singure. Când ajung în castel, îngerii beţi mai supravieţuiesc o perioadă de timp şi îşi construiesc singuri soclul, apoi se aşează în poziţia în care se găseau pe fundul râului. Din acel moment, nu mai au cale de întoarcere; aşa împietresc.

— Nu iau altă poziţie?

— Am controlat de zeci de ori valorile parametrilor. Cred că e ceva din codul lor genetic, dar o genă a poziţiei de pe fundul râului nu am descoperit. După mine, pot să se aşeze cum vor.

— Ăsta cum a reuşit să se aşeze aşa?

Ideea le arătă un înger aşezat normal, în picioare, cu aripile întinse în vederea zborului şi mâinile formând un unghi drept, pe lângă torace. Cu pumnii strânşi, părea că vrea să alerge pentru a-şi lua zborul, dar muşchii relaxaţi ai picioarelor nu arătau nici una din aceste acţiuni şi nici pe aceea de a înota. Privea în gol, ca un orb, iar pe faţă nu i se putea citi nicio stare sufletească. Avea o mască atât de lipsită de expresivitate încât îţi venea să crezi că a scăpat dintr-o detenţie dictatorială, instaurată, acolo, în cerurile lui.

— Nu ştiu cum s-a aşezat aşa! se miră inventatorul.

— E un înger perfect, spuse nobilul. Cred că a făcut un efort supraomenesc să se golească de gânduri.

— Supraomenesc, mai mult ca sigur. A făcut un efort supraîngeresc, glumi Ideea. E un înger educat.

— E înger-înger, ridică din umeri stăpânul muzeului.

Deoarece ar fi fost imposibil să se treacă în revistă toată panoplia de îngeri beți, coborâră o scară de cinci minute pentru a vedea etajul cu drăcii mecano-electrice, singurele care ar mai fi putut aduce noutatea în inventică: ștergător de picioare cu rulmenți, bomba cu mânere, trompetă cu încărcător și repetiție, aparat de fotografiat cu detonator, fierbător de cafea pentru ondulat părul, elevator pentru tineret, umbrelă cu sonerie, frigider cu ferestruică, deschizător de gusturi, săgeată autobifurcabilă și multe altele. Aproximativ cunoscute de femeie, noțiunile tehnice emise de inventator erau complet lipsite de sens pentru Can, simple caraghioslâcuri. Asculta, totuși, deoarece cuvintele i se păreau de o asprime plăcută și foarte ușor de înșiruit în versuri.

Drumul spre zorii zilei, până la nivelul dintre noapte și zi, fu extrem de lung și plictisitor. Inventatorul uitase să cupleze condensatorul de timp.

— Ăsta e ultimul etaj? întrebă femeia.

— Nu e cel mai de jos etaj. În noapte, sunt tot atâtea etaje, dar nu le-am amenajat. Aici, mi-am instalat laboratorul.

Trecură de trei rânduri de uși glisante, care se deschiseră singure, și intrară într-o incintă în care se găseau tot felul de lucruri. Circuite integrate, arcuri, materiale sintetice cauciucate, mormane de bucăți de plastic provenite de la îngeri defecți, contactori de platină, stive de țevi, minuscule camere de luat vederi zăceau, aruncate peste tot, într-o dezordine greu de imaginat.

Nobilul văzu subansamble de îngeri și se gândi că povestea cu așezarea lor pe fundul apei era pură minciună, dar nu spuse nimic, mulțumindu-se să privească ciudat și să tacă.

— Să vă arăt ultima mea invenție! le spuse.

Pusă la loc de cinste, se vedea o grămadă de lemne grosolan șlefuite sau chiar în fază de trunchi necioplit.

— Ciudățenia asta îmi amintește de ceva, spuse Can și pipăi bucățile de frânghie.

Legate una de alta, bârnele erau așezate cruciș sau suprapuse într-o ordine lipsită de sens sau cu un sens ascuns. Aveau grosimi diferite și nu se găseau două care să se potrivească în tot angrenajul. Unele prezentau găuri rotunde, altele găuri pătrate, iar altele nu aveau niciun orificiu cu toate că se vedea de la distanță necesitatea de a fi prinse prin ceva. Buloanele și șuruburile, făcute tot din lemn, grosolan strunjite și cu piulițe înțepenite direct, păreau puse degeaba.

— O grămadă de lemne de foc, spuse nobilul.

— Mă jignești, spuse inventatorul. Este plugul de lemn pentru oraș. Am să-l dau agricultorilor să decoperteze mari suprafețe de asfalt. Vor face agricultură întensivă, pe suprafețe mici, și vor fi bucuroși să nu mai plece de acasă.

— E interesant, spuse Ideea. Am cunoscut un popor care a construit un tractor fără să-l fi văzut vreodată. În fond, ce contează designul?

— Chiar așa, spuse inventatorul, neprinzând izul de ironie.

— Parcă ar fi un plug, spuse Can.

— Ha, ha, ha! Plug?! râse femeia și lovi unul dintre lemnele de la bază.

Maldărul de bârne se nărui cu zgomot asurzitor și îl prinse pe stăpânul Lacrimii dedesubt.

— Ajutor! strigă acesta și încercă să-și tragă piciorul de sub butuc. Apăsați primul buton de acolo!

Nobilul se repezi la tabloul indicat și văzu cum lemnele se ridică la tavan, impactul provocând un mic cutremur.

Șchiopătând și uitându-se urât la Ideea, inventatorul se apropie și lovi nervos o serie de clape și butoane. Parii coborâră pe rând și se așezară la locul lor, de parcă i-ar fi pus cineva cu mâna, asamblându-se sub forma numită mai înainte plug.

— Grozav! se minună Can.

— Grozav e că am scăpat neschilodit, precizează stăpânul plugului, mulțumit de reușita operației.

— Cred că agricultorii particulari au cea mai mare nevoie de acest angrenaj, îndrăzni femeia.

— Poți să-mi spui de ce?

— Ei fac agricultură pe suprafețe mici și sunt lipsiți complet de mijloace de muncă. Agricultorii particulari nu pot să muncească nici pământurile pe care le au. Să obțină noi terenuri, prin decopertarea orașului, nu are nicio eficiență.

— De ce nu ai construit un plug normal? întrebă nobilul.

— Pluguri normale fabrică oricine.

— Nu cred că municipalitatea o să vrea să distrugă orașul în folosul agriculturii.

— Dacă nu vrea, e treaba ei.

— Dacă ne arăți cum funcționează, poate găsim un mod de folosire, spuse Ideea.

Inventatorul apăsă câteva butoane și, cu toate că le venea greu să creadă că o bucată de lemn poate disloca o bucată de marmură, angrenajul se roti și scoase din podea o placă circulară.

— Incredibil.

— Nu e deloc incredibil. Asfaltul e mai moale, dar pe pământ ar face minuni. Păcat că agricultorii s-au învățat să tragă brazde liniare și nu circulare, cum face plugul meu.

— Ai putea să vorbești cu primarul să impună brazda circulară în agricultură.

— E o idee, se bucură stăpânul angrenajului. În plus, am să propun să-i oblige pe agricultori să-și fabrice singuri acest original mijloc de muncă... Hai să vă mai arăt câteva invenții utile!

— Ne-am săturat de atâtea invenții.

— Să vă arăt măcar cuțitul cu zece lame paralele, ceasul-plăcintă, umbrela cu ferestruică, râșnița cu ceas, paharul-clepsidră sau halba pentru siamezi!

— Majoritatea invențiilor tale sunt cu ceas, spuse Ideea.

— Într-o lume ca asta, dimensiunea temporală este foarte importantă.

Le arătă menghina cu dinți, cheia spiralată, semănătoarea cu tracțiune canină, fermoarul tridimensional și se opri mai mult asupra unei mașini de spălat vasele pentru săraci.

— Farfuriile care trebuie spălate sunt fabricate pentru această mașină, le arătă. Procesul tehnologic e simplu și constă în tăierea farfuriilor sub formă de buline. Bulinele sunt împărțite în fișicuri, pe criterii coloristice, și introduse într-o soluție specială, unde sunt topite, uscate, pulverizate și transformate într-un detergent de spalat vase...

— De ce e mașină de spălat vase pentru săraci?

— Pentru că, posedând această mașină, săracul poate să-și spele vasele manual. La asta folosește praful produs de mașină.

— Asta e sărăcie curată, râse Ideea. De banii pe care i-ar da pe această mașină, omul poate să-și cumpere o grămadă de cutii cu detergenți și mai rămâne și cu o parte din bani.

— Nu contează. Într-o democrație originală, originalitatea cu orice preț este baza puterii.

— Chiar?!

— Sigur. Sunt primul inventator al orașului și voi da cetățenilor atâtea invenții nebune încât voi rămâne gravat în memoria colectivă pentru eternitate. Voi crea un limbaj adecvat și multe din cuvintele folosite azi vor lipsi mâine.

— Mulți au încercat să schimbe lumea și au schimbat-o alții, spuse Can.

— Eu o voi face... Vedeți acest praf? Cu el voi scoate din limbaj cuvântul „tuse".

Deschise o cutie rotundă şi o plimbă pe sub nasul nobilului, făcându-l să tuşească atât de violent încât ochii i se bulbucară şi faţa i se congestionă.

Ideea îi aplică un pumn după cap, atât de puternic încât tusea încetă, dar îl apucă sughiţul.

— Ziceai că scoate tusea din limbaj, icni Can.

— Am greşit, se scuză inventatorul şi îi plimbă alte cutiuţe pe sub nas.

Reuşi doar să-i provoace râgâituri prelungi şi dizgraţioase, o accelerare a ritmului respirator, spasme musculare şi câteva acte digestive şi cardiomotorii involuntare.

Cu toate că încerca să tragă o înjurătură zdravănă, nobilul reuşi să emită doar sunete nearticulate, un fel de „ă"-uri sau „m"-uri foarte scurte. Flutura mâinile arătând tot timpul la cap şi spre orificiul bucal.

— Acum ce mai are?! se miră inventatorul prafurilor.

— Cred că e complet mut, râse Ideea.

— Îl lecuiesc imediat.

Peste câteva momente, omul vorbea, înşirând cele mai neobişnuite blesteme şi înjurături, dar rămăsese cu mâinile înţepenite. Enervat, inventatorul îi închise gura şi îi înapoie libertatea de mişcare.

Lui Can atât îi trebui. Repezindu-se inventator, îl prinse de gât şi îl sugrumă pe loc. Femeia nu mai avu altceva de făcut decât să constate decesul.

— Ce facem? se întoarse speriată.

Nobilul ridică din umeri şi îi arătă spre gură.

Ideea îl chinui cu tot felul de substanţe, dar nu reuşi să-i redea graiul. Căută alte prafuri prin lăzi şi sertare, dar fără niciun folos; nu înţelegea ce scrie pe cutii. Scoase la lumină un teanc de hârtii cu semne necunoscute, un cleşte, câteva unelte de stomatologie, obiecte de îmbrăcăminte, roci, apoi le aruncă la loc.

— E cazul să fugim, spuse Can. Nu se știe cine mai e pe aici.

— Cum?!... Vorbești?

— Nu aud. Vorbesc, dar nu aud. Cred că șapca asta e de vină. Dacă o scot, aud, dar nu mai pot vorbi.

Își pusese pe cap o șapcă veche, găurită și cu căptușeala roasă.

Ghici că femeia îi face semn să ridice șapca pentru a-i spune să o însoțească la lift. Găsise plăcuța de identificare, iar cele trei rânduri de uși se deschideau singure dacă te apropiai de ele.

Se urcară în lift și procedară cum văzuseră la inventator. Ușile se închiseră și porniră aproape imperceptibil.

— Prefer să mă zgâlțâie un cal sălbatic, spuse nobilul. O să adormim.

— Urcăm toată ziua.

— Enorm castel, Lacrimă, sferă hiperbolică sau ce-o fi. Cutia nu dă semne să ajungă odată. Am numărat deja peste cinci sute de nivele. Ce facem?

— Așteptăm, îi răspunse când văzu că ridică șapca. Până nu ajungem sus, la celălalt capăt al zilei, nu văd ce altceva putem face.

Nobilul nu auzi ultimele cuvinte. Cu ochii la etajele care dispăreau sub ei, uitase să ridice șapca.

Obosită, Ideea îl privea lung și întrebător. După un timp, toropită de somn, se ghemui pe covor, într-un colț al liftului, și nu mai băgă în seamă ciudățeniile fiecărui nivel. Degeaba o zgâlțâi bărbatul să-i arate un om care meșterea ceva. Etajul respectiv trecuse.

Elastică, lacrima prinsese a crește, urcând o străduță îngustă și murdară, pavată cu pietre rotunde și alunecoase. Ajunsă la dimensiunile maxime, îi depuse pe Can și Ideea exact în locul de unde îi luase mai devreme.

XIX

Trezită din somn, Ideea, ameţită, nedumerită, se uita speriată în jur.

— Am visat că am adormit în liftul unui castel.

— Iar eu am visat că am ucis un inventator.

— Pentru că te-a lăsat mut.

— N-a fost vis, spuse bărbatul.

— Nu. N-a fost.

Lumea se adunase şi se uita la ei ca la o apariţie de pe altă lume.

— Ce o fi cu hainele astea pe noi? se dezmetici nobilul.

— Priviţi la Can şi Ideea! strigă o bătrână. S-au îmbrăcat ca nobilii. De unde aţi furat hainele, nepricopsiţilor?!

— Au apărut din senin, spuse un bărbat. Spune tu, Higo, dacă nu e adevărat!

— E adevărat, spuse cel numit. Au apărut aşa, ca dintr-un nor, aici, în mijlocul străzii.

— De unde ne cunosc ăştia?! se miră nobilul.

— Nu ştiu, şopti Ideea. Nu cunosc pe nimeni. Ar fi bine să ne purtăm frumos cu ei. Sunt periculoşi... Spune-le de unde avem hainele! Poate pleacă.

— Hainele ne-au fost sintetizate în Lacrima inventatorului, spuse Can.

— Minciuni sfruntate, spuse o femeie. Nu a trecut nicio Lacrimă pe aici, încă de la răsăritul soarelui 3. De la mine de acasă, se vede totul, de jur împrejur.

— Şi apoi, o dată luat de Lacrimă, nu s-a mai întors nimeni, spuse o alta. Ăştia au spart casa vreunui nobil.

O prinse pe Ideea de pălărie şi încercă să i-o smulgă de pe cap.

— Au!... Ajutor! strigă şi îi trase femeii o palmă.

Jignită, aceasta vru să o prindă din nou de borul larg al pălăriei, dar interveni nobilul.

— Dacă n-o laşi în pace, îţi rup fălcile! şuieră printre dinţi.

— Cui rupi tu fălcile, căcănarule? Nevestei mele?! strigă unul dintre bărbaţi.

— Chiar ei, spuse Can. Cine o pune să tragă de pălăria Ideii?

— Aici are dreptate, spuse o bătrână. Furată sau nu, e pălăria ei.

— Nu e ăsta necazul! strigă un bărbat apărut la fereastra unei case. Necazul e că are dreptate. Are pălăria lipită de cap.

Nobilul nădușise încercând să desfacă nasturii hainei. Aceştia se dovedeau a fi nişte excrescenţe, ca nişte negi mari, crescuţi din carne, puternic inervaţi şi vascularizaţi. Pantalonii strâmţi, lipiţi de coapse, ca şi haina lungă şi partea vizibilă a cămăşii albe, erau muiate în transpiraţie. Simţea razele soarelui 29, arzătoare, de parcă n-ar fi avut nimic pe el.

Ideea trase cu prudenţă de mănuşi, cu gândul să le scoată, dar simţea că efortul îi e zadarnic. Trase de dantelele şi de falduriile rochiei, apoi încercă fără rost să scoată pantofii scumpi, împodobiţi cu barete şi catarame strălucitoare.

„În Lacrimă, hainele voastre sunt epiderma voastră", îşi aminti nobilul. Asta înseamnă că suntem încă în Lacrimă.

— Nu ajunge că s-au lipit hainele pe voi, spuse un bărbat. V-aţi pierdut şi memoria. Aţi uitat că sunteţi pe Imperavia?

— Mai rău, spuse Can. Nu am avut niciodată în memorie această Imperavie a voastră.

— Vorbiţi de parcă nu v-aţi fi născut aici şi nu aţi fi copilărit printre noi.

— Iar dacă vă vede doamna contesă îmbrăcaţi astfel, vă jupoaie de vii, spuse o femeie.

— Bine zis, spuse nobilul. Cine mai e și contesa asta?

— Stăpâna Imperaviei. Să îmbrăcați hainele unei clase superioare e un lucru de neiertat, iar voi nici nu puteți scăpa de aceste haine. Sunteți blestemați.

— Imperavia nu va depăși niciodată stadiul de ținut necivilizat, spuse un bărbat. Ne facem iluzii privind lumea în care trăim. Lacrimile trec sau nu trec pe aici, ne iau sau nu cu ele, dar noi, cei rămași, nu ne coborâm deloc în realitate.

Îi preveni pe Can și Ideea că, în orgoliul ei idiot, contesa îi va trimite la Fragmentarium și fu foarte mirat să afle că ei nu știau ce era acela. Fu mirat să afle că nu știau nici de faptul că vor fi dezasamblați și transformați în piese de schimb, cum păteau, din diverse motive, tot mai mulți androizi imperavieni.

— Noi nu suntem androizi, spuse Ideea și văzu cum trece un curent electric printre cei prezenți.

Mulțimea deveni amenințătoare, strânse cercul în jurul celor doi și îi privi cu mare atenție.

— Asta e o enormitate, spuse o femeie.

— Nu e nicio enormitate, spuse un bărbat. Ăștia nu sunt Can și Ideea. Sunt doar niște copii umane.

— Ne-am dat în petic în fața unor oameni, spuse un altul. Am debitat numai prostii. Simt un gust amar.

Câțiva se întoarseră și se îndepărtară, dând colțul unei case, dar cei mai mulți erau curioși să vadă în ce parte o vor lua oamenii și ce vor face.

Un timp, imperavienii se ținură după cei doi, apoi se opriră brusc și se împrăștiară într-o tăcere mormântală. Vestea că se apropie gărzile contesei căzuse ca un trăznet.

Cei mai mulți se încuiară în case sau se ascunseră în beciuri, dar se găsiră câțiva tineri inconștienți care să-i urmărească. Curioși să vadă ce vor să facă Ideea și Can la marginea orașului, îi urmăriră pe după pancarte publicitare sau pe după co-

paci, ca niște umbre, până în apropierea gardului bazei militare a pământenilor.

Cei doi oameni pătrunseră în zona interzisă imperavienilor și se apropiară de o clădire sferică, aflată dincolo de o barieră de radiații, fără să aibă habar că sunt urmăriți de zeci de camere de filmat.

— Dacă n-o fi chiar ea, clădirea asta seamănă cu sfera zburătoare a lui Zap, spuse nobilul.

La indicațiile unei voci plate, sintetice, se urcă și Can pe scara rulantă, coborî în fața intrării și așteptă. Se întoarse să admire răsăritul soarelui 35 și nu răspunse la potopul de vorbe ce ieșea din gura Ideii. Speriată, aceasta reușise să-i transmită starea ei de nesiguranță. Spunea că, dacă o lume întreagă susține un lucru, chiar neadevărat, te aduce în punctul în care începi să crezi și tu același lucru. Minciuna devine regulă. Începuse și ea să se creadă android, deși știa prea bine că e pământeancă. Aștepta cu nerăbdare să-i întâlnească pe oamenii din bază, controlorii Imperaviei.

Se agăță de umărul lui Can, căutându-i privirea. Fără niciun succes însă. Ușa se închisese în urma lor și întunericul îi învelise ca într-o mantie groasă.

— „Pe trotuarele zilei va trece doar noaptea,\ torțe aprinse vor fi numai ochii", murmură nobilul două versuri dintr-un vechi cântec imperavian, fără să știe cum îi veniseră în minte.

Ocupat să șteargă cu palma lacrimile rostogolitoare ale Ideii, nu observă decât într-un târziu ecranul de la capătul culoarului. Bând mai multe pahare decât le permitea regulamentul, pământenii uitaseră deschis sistemul de televiziune integrată internă. Deoarece capturau tot mai rar câte un android, de multe ori lăsau sistemul deschis, să știe unul de altul.

Pe ecran, era vizualizată incinta unde se găseau doi pământeni.

— Poate mă înșel, dar cred că i-am mai capturat o dată pe ăștia doi, îl auziră pe cel care răspundea la numele de Hert.

Căută în calculator și văzu că memoria nu-l înșeală. Cei doi roboți, slugi ale contesei, se predaseră singuri.

— Or fi scăpat, își dădu cu părerea celălalt. Datoria noastră e să capturăm imperavieni, nu să gândim.

— Bă, Lefl! Ești prost ca bezna. Dacă au scăpat, înseamnă că au vrut să fugă. Ce să caute înapoi?

— Bine că ești tu deștept! se enervă Lefl.

Se apropie de una dintre camerele de luat vederi, făcându-i pe Can și pe Ideea să se tragă înapoi speriați.

— Nu te mai strâmba! Ești urât și așa, spuse Hert.

— Bine că ești tu frumos, spuse Lefl. Și deștept. Nu ți se pare dubios faptul că, de la un timp, vin singuri?

— Nu am primit nicio reclamație de jos. Ne facem datoria pentru care suntem plătiți. Am o casă de achitat pe Sfena și două neveste de întreținut. Nici roboții de bucătărie, nici automobilul pe comandă, nu le-am plătit. Ai auzit ce a pățit Bob Howles?

— Ce a pățit?

— L-au dat afară, spuse Hert. Se spune că s-a apucat de investigații pe cont propriu privind androizii Imperaviei. Mulți spun că era în complicitate cu contesa, amanta lui. A emis teoria potrivit căreia imperavienii ar fi făcuți, așa, de mama-natură. Pur și simplu.

— Teorii din astea putem emite și noi.

— Da, dar se vorbește că avea probe foarte credibile.

— A! exclamă Lefl. Acum îmi amintesc de Howles ăsta. E ăla care culegea date și voia să reînvie vechi tradiții imperaviene. O fi spionul vreunei mici puteri, putere care se vrea și ea mare. Știi cu ce se ocupă acum?

— N-am idee.

— S-a făcut scriitor. Scrie cărți despre ceea ce a văzut aici și are un succes nebun. Decât să te ocupi de lingvistică și alte prostii, mai bine ai scie și tu cărți.

— Ca să debutezi ca sciitor și să te faci cunoscut, îți trebuie foarte mulți bani, spuse Hert. De unde o fi avut Howles atâția bani, că de aici nu i-au mai dat nimic?

— Ghici ghicitoarea mea! Din spionaj.

Își turnară în pahare, ciocniră și își urară unul altuia plătirea tuturor datoriilor, apoi Hert se apucă să explice că, în plictiseala aia înfiorătoare, oricine poate avea tendința să-și pună întrebări și să fie suspectat că ar fi spion. El împărtășea ideile lui Bob și îi plăcea să inventeze cuvinte frumos sunătoare, apoi să le înșire în versuri. Timpul trecea mai ușor.

— Într-o pușcărie liber consfințită, cum este și asta, poeții se numără cu sutele și psihopatia e la ea acasă, spuse Lefl. Asal, bigun, inio, umphală... Ce-s astea?

— Sună bine și, atâta timp cât calculatorul nu le respinge, sunt legate de ceva. Inteligența artificială îmi recomandă să continui și să caut să inventez mici mașinării care să li se potrivească. Cu piese furate de la Fragmentarium, construiesc o serie de ciudățenii. Muncesc până mă apucă plânsul de oboseală, dar sunt fericit. Știi ce e ăsta?

— Bineînțeles că nu.

— E un deschizător de gusturi, spuse Hert.

— Mă plictisești. Mai bine ai inventa jocuri pe calculator.

— A trecut moda și se plătesc din ce în ce mai prost.

— Atunci, du-te la culcare! spuse Lefl. Nici nu știi ce invenție genială e somnul.

— Și androizii?

— Să-i prindă alții. Eu nu mai am niciun chef.

Lefl se ridică și se îndreptă cu pași elastici spre ușă, neștiind că Hert cuplase aparatul și i se deschisese pofta de acțiune și

discuții despre poezia roboticii. La jumătatea drumului spre ieșire, se întoarse și privi tablourile de comandă.

— Cred că îmi plac trăznăile tale, râse gutural. Înainte de a ne ocupa de imperavieni, hai să controlăm patrulele. Cine știe pe unde au adormit.

Hert încercă să-i explice că nu-i spusese prostii și toate mașinăriile alea, chiar dacă păreau puțin ciudate, funcționau. Lefl îi răspunse că era bine dispus , dornic de muncă și îl amuzau extravaganțele de orice fel.

Ieșiră din incinta de control și urmăriră ultima schemă a încăperilor și culoarelor bazei, niciodată de două ori la fel. Prinseră o grămadă de soldați beți și le cerură bani, să nu le facă raport. Cei care nu plăteau se alegeau cu pumni în față și picioare în burtă.

— Unde crezi că sunt androizii? întrebară un soldat mai puțin beat.

— Au intrat în pământ. V-am raportat că, așa cum scrie la regulament, le-am programat o lumină discretă și o succesiune credibilă de holograme, dar nu mi-ați răspuns.

— Au ajuns departe? întrebă Lefl.

— Destul de departe, le arătă soldatul. Dacă se schimbă schema, nu-i mai prindem.

— Necazul e că schema s-a schimbat deja, spuse Hert. Au luat-o în sus sau în jos?

— Cred că în jos.

Can și Ideea se orientau după ecranele de la capetele culoarelor labirintului și după hologramele care imitau ferestre, dându-le impresia că urcă într-un turn. În realitate, în absența punctelor de reper, se afundau în profunzimea planetei.

— Slabă recoltă, spuse soldatul.

— Nu suntem plătiți la număr de androizi capturați, se enervă Lefl.

Știa că soldatul e conștient că asta e o minciună și îi trânti o palmă, doborându-l la podea.

— Nu trebuia să-l lovești, spuse Hert când ajunseră în incinta de control. Nu are nicio vină.

— Să fie mulțumit că nu i-am tras un glonte în cap.

— Poate că e mai bine că au scăpat, spuse Hert și îi arătă ecranul radarului. Ăștia nu erau androizi. Erau oameni.

— Ce?! îl luă Lefl de guler, uitând că nu vorbește cu gărzile.

Își ceru scuze, bău direct din sticlă și își îndreptă atenția spre radar:

— Am crezut că faci o glumă proastă.

— Nu e glumă, spuse Hert. Uite! Toate sistemele se deschid în calea lor și se plimbă nestingheriți prin galerii. Urmează traseul roșu, caracteristic nouă, oamenilor, nicidecum un traseu verde. Cred că asta e cauza pentru care nu s-au alertat gărzile.

— Se schimbă tura. Ce scriem în raport?

— Am avut eu grijă. Emy și Julius au fost tot timpul ăsta într-un act sexual. Le-am mai dat patru ore de desfătări. Facem noi tura lor.

— Se vor întreba ce e cu atâta mărinimie pe capul nostru, spuse Lefl. Oricum, când vor intra în tură, se vor întreba ce caută doi oameni necunoscuți în galerii, când ei sunt trecuți în fișiere ca androizi evadați. Putem defecta radarul.

— Nu putem. Se declanșează alarma.

— Când ai umblat la ceasul biologic al lui Julius și Emy, ai călcat regulamentul. Nu-i poți ține în priză prea mult timp. După patru ore, vor veni să preia tura pentru celelalte patru ore. Ce putem face?

— Putem să-i lichidăm pe intruși, spuse Hert. Dacă nu lucrează aici, nu există.

— Așa facem.

Lefl se ridică și își luă arma.

— Stai! se răsti Hert. Să nu ne repezim. În zona aia sunt scăpări de radiații.

— N-am auzit să fie radiații.

— Nu te-ai întrebat niciodată ce fac oamenii ăia jos și de ce le trebuie atâția androizi performanți?

— Știu ce facă ăia jos, toată lumea știe, dar nu e treaba noastră, spuse Lefl.

— Acum e și treaba noastră. Planeta asta e cimitirul radioactiv al Pământului. Toată lumea bănuiește ceva și nimeni nu ia atitudine. Crezi că Bob Howles a rezistat mult ca scriitor? De unde crezi că avea bani? A respirat informații. Nu s-a îmbogățit nimeni din literatură.

— Atitudine?! Mai scutește-mă! Sunt plătit pentru ceea ce fac și altceva nu vreau să știu. Într-o lume modernă, oamenii trebuie să fie egali, mai ales cu sine înșiși, nu-i așa?

— Poate că ești egal cu tine însuți și cu prostia din capul tău, spuse Hert. Pentru pitici, ca și pentru uriași, Universul e la fel de mare sau de mic. O să pățim ca Bob Howles.

— O să ajungem scriitori?

— Nu prea cred. Howles e mort. Știa prea multe. Cred că scriitorul nu era decât o copie, un android.

— Nu e imposibil, spuse Lefl. Scenariul ăsta poate să se repete și cu noi. Putem fi dați afară pentru orice, beție, neglijență, abuz în serviciu. Din oameni foarte bine plătiți, putem ajunge muritori de foame. Întâi ne lichidează băncile la care suntem datori vânduți. Ajungem să trăim din vânzarea de secrete militare și cam ăsta e sfârșitul.

— Dacă nu sunt antroizi, cum au trecut de barierele de radiații ăia doi, Can și Ideea?

— Nu știu. Ceva nu e în regulă. Sunt scăpări și aici, spuse Lefl arătând spre ecranul contorului. Restul contoarelor sunt

moarte. Ar fi trebuit să se declanşeze alarma, să părăsim tunelurile. E mâna cuiva aici...

— Nimic nu mişcă dacă nu pui mâna, îl auziră pe Julius.

Hert şi Lefl erau mai miraţi că îl vedeau acolo decât de ameninţarea cu arma.

— Ce cauţi aici?

— E tura mea.

— Deci, tu eşti sabotorul?! spuse Lefl.

— Suntem mai mulţi. M-am săturat de planeta asta împuţită.

— N-ai găsit altceva mai bun de făcut?

— Ce să găsesc? întrebă Julius. Am cerut să mi se rezilieze contractul şi am fost refuzat. Vreau să mă întorc în junglă, la nevestele mele.

— Emy nu-ţi ajunge?

— E albă. A început să mi se facă silă.

— Priveşte! arătă Hert spre ecran. Ăsta ne-a păcălit de ne-a rupt.

În film, Julius şi Emy o ţineau înainte cu dragostea. Căzuseră din pat şi se zbenguiau sub o măsuţă cu rotile.

— Ai lipit multe filme, râse Hert. Ţine cam mult.

Enervat, negrul goli tot încărcătorul în direcţia lor şi ieşi. Înainte de a-şi da şi el duhul, Lefl apucă să apese pe un buton şi s-o trezească din somn pe Lila, prietena lui.

În câteva secunde, femeia aprecie situaţia, alertă gărzile şi eliberă pasărea Art.

— Salvează-i măcar pe ăştia doi, spuse Lila şi îi arătă pe Can şi Ideea, stop-cadru pe unul dintre monitoare.

Pasărea reuşi să scape şi să-şi ia zborul spre galerii, înainte ca femeia să fie răpusă de gloanţe.

Treziţi din somn sau din beţie, gardienii nu mai ştiau de cine să asculte. Trăgeau în absolut tot ce le ieşea în cale şi îşi

apărau pielea, omorându-se unii pe alţii. Traseră şi după pasăre, dar aceasta zbura mai repede ca glonţul, dând colţul la timp, virând, pentru a ieşi din raza de acţiune a armei.

Can şi Ideea se uitau prostiţi la ecrane şi nu ştiau ce să creadă. Dispăruseră imaginile vesele şi solare pentru a lăsa loc realităţii: oameni care trăgeau unii în alţii şi morţi peste tot.

— Nu înţeleg, spuse Can. Ce fac ăştia?

Văzură grupuri mari de androizi, căţăraţi pe o maşină complexă de săpat galerii, apoi îi văzură pe cei care îngropau sarcofagele cu deşeuri radioactive, în nişe speciale, şi turnau beton peste ele. Tunelurile erau nenumărate şi coborau adânc, spre centrul planetei.

Înainte ca rebelii să distrugă centrala energetică şi să dispară imaginile de pe ecrane, Can şi Ideea văzură ceva negru şi înfiorător, planând pe deasupra lor.

— Ce vă uitaţi ca proştii?! spuse pasărea Art şi aprinse luminile.

— Am mai văzut o fiinţă ca asta, spuse Can. Era imitată de o plantă mimetică. Nu ştiam că vorbeşte.

— Nu ştiam că o plantă mimetică poate imita un animal înzestrat cu raţiune, spuse pasărea, dar, în condiţii de stres, imaginaţia omului e foarte vie.

— Dacă eşti înzestrată cu raţiune, spune-ne ce căutăm noi aici!

— Ce căutaţi voi aici depăşeşte puterea mea de înţelegere, dar vă pot spune ce caută ăştia cu deşeurile radioactive.

— Ar fi bine de ştiut.

— Cu mii de ani în urmă, păsările Art şi oamenii au încheiat un contract de depozitare a deşeurilor radioactive, aici, în galeriile Imperaviei. Ştiţi, noi, păsările Art, ne încărcăm cu energia produsă prin dezintegrarea continuă a acestor deşeuri radioactive.

— Nu văd niciun necaz în asta, spuse Ideea.

— Asta spui tu, dar nu e așa. Spionii noștri ne-au informat că pământenii încep să care deșeuri şi de pe alte planete. În plus, pentru a face față numărului mare de transporturi, au adus contesa, cu toată suita lor de deservire. Contesa e un fel de matcă. Ea dă naștere la zece-douăzeci de pui de androizi odată. La naștere, sunt mici şi sferici, dar ajung repede la maturitate. Contesa naște la intervale indecent de scurte de timp.

— Nu mai puteți conviețui?

— Nici nu se pune problema conviețuirii. Cu cât androizii sunt mai mulți, cu atât sunt mai puține păsările Art. S-a umplut Imperavia de androizi obraznici şi extrem de inventivi. Sunt groaznici, împuțiți şi războinici. Nu-i mai oprește nicio barieră de radiații.

— Înseamnă că pământenii nu au respectat termenii contractului, spuse Can.

— În sfârşit, aud şi eu o chestie inteligentă, spuse pasărea.

— Contesa e calul troian.

Pasărea nu înțelese de ce mama androizilor e comparată cu un cal. Când Can îi povesti, nu înțelese de ce oamenii aceia au fost băgați în burta unui cal artificial, ceva aducând a machetă de android.

— Când au adus contesa, am cerut să fie reformulat contractul, iar oamenii nu au vrut, spuse. Nici ăsta n-ar fi fost un așa mare necaz. Oamenii îşi obțineau androizii de care aveau nevoie pentru a îngropa deșeurile, iar noi, păsările, am fi avut sarcofagele care să ne asigure rezerva de energie pentru mai multe mii de ani.

— Deci androizii nu sunt vânați pentru piese, ci pentru a lucra în galerii?

— Sunt vânați şi pentru piese. Se capturează tot mai puține exemplare apte de muncă şi se încearcă menținerea în stare de

funcționare a celor care sunt deja în tuneluri... Androizii de rând ai orașului s-au înmulțit atât de mult încât au devenit o forță și au început să se organizeze. Gărzile îi vânează tot mai greu deoarece au învățat să se ascundă. Tot mai mulți gardieni pactizează cu ei, iar oamenii nu mai au curaj să părăsească baza militară. Se ascund, beau alcool și așteaptă ordine de pe Pământ... Când s-au războit între ei, a mai existat un echilibru, dar acum androizii văd în oameni și în păsările Art adevăratul dușman.

— Contesa reprezintă calul troian din care ies micii androizi, reluă Can ideea.

— Înțeleg, spuse pasărea Art, dar nu contesa e necazul. Ea nu mai dă naștere la pui de android. Caută să mențină ordinea și să dea oamenilor mână de lucru, mai mult prin recuperarea androizilor învechiți.

— Nu am vrut să spunem că trebuie ucisă contesa, ci retransformată în cal troian, interveni Ideea. Ea poate să-și facă supușii să se ia la bătaie și să se omoare între ei. Nu vă ajunge cât material energetic aveți?

— Ba da.

— Vezi? Oamenii au călcat contractul cu voi încă de la început. Acum, și să vreți, nu mai aveți ce contract să reziliați.

— De acord, dar cum îi facem pe androizi să se ia la bătaie?

— Foarte simplu. Vor fi trei tabere: oamenii, gardienii și slugile. Veți face fiecare tabără să creadă că e atacată. Se vor ucide ca orbii.

— Bun plan, spuse pasărea. Am să-l aplic chiar eu.

— Că tot vorbiți de orbi, spuse Can. Nu vi se pare că se întâmplă ceva?

— Ba da. În curând, vor cădea și ultimele generatoare de energie.

— Au căzut deja, spuse Ideea.

— Vedeți?

— Nu vedem decât luminile tale.

— Și voi ar fi trebui să fiți mai luminoși, dar e posibi ca inventatorul să fi stricat operația triantului Het, schimbându-vă hainele, spuse pasărea.

— Dacă vedeam în întuneric, ce era?

— Era foarte bine. Nu poți ști de unde trage vreunul cu arma.

— Ce putem face? întrebă Ideea.

— Voi rămâneți aici, spuse pasărea. Îmi sting luminile și mă duc să mă încarc cu energie.

Zbură până la cel mai apropiat container cu deșeuri radioactive și se încărcă cu energie pentru un zbor mai lung.

Înghețați de spaimă, în întuneric, nobilul și femeia ascultară cu atenție până auziră din nou fâlfâit de aripi.

— Vreți să vă prind cu ghearele de haine sau să vă duc în spinare? întrebă pasărea.

— Având în vedere că hainele astea sunt integrate în piele, preferăm să ne duci în spate, spuse Ideea.

— Prea bine, spuse pasărea și le arătă de unde să se țină și în ce parte să se aplece la viraje, în cazul în care era nevoită să accelereze sau să se oprească brusc.

— De ce ne ajuți? întrebă Can. Oamenii v-au făcut foarte mult rău.

— Nu sunteți dintre aceștia. Noi, păsările Art, avem proprietăți telepatice și hipnotice deosebite. Văd că sunteți subiecții unui experiment ciudat despre care nu aveți habar. Sunteți de pe o navă care a plecat de pe Pământ cu mult timp înaintea semnării contractului pământenilor cu noi, în zorii cuceririi spațiului cosmic de către oameni. Ați avut nesansa să cădeți într-o breșă tempoală și, de atunci, vă tot învârtiți în spirală. Aveți șansa de a nu muri niciodată și nesansa de a nu

ajunge niciunde. Acum, vă e frică să coborâți pe planeta noastră. Neștiind ce să faceți, nu faceți.

— Ce ar trebui să facem?

— Nu știu. Chiar dacă aș ști, nu am voie să mă bag.

— Ce pot păți niște ființe inferioare care nu știu nimic despre această planetă? întrebă Can.

— Cred că ar înnebuni. A nu ști e un coșmar; e chiar definiția coșmarului. Șansa ar fi să nimeriți tot printre oameni. Există un oraș al oamenilor, dar e bine ascuns. Androizii, din cauza asemănării cu oamenii, mai nimeresc uneori pe acolo, dar nu pot explica cele văzute cu terminologia lor săracă.

— Cred că am fost într-un astfel de oraș, spuse Can. Nu prea sunt întregi la minte.

— Nu sunt nebuni în sensul clinic al cuvântului. Sunt chiar și hiperinteligențe printre ei. Sunt, mai degrabă, ciudați. Au tendința de a se organiza foarte meticulos și dispun de o mare sete de putere. Dacă ar fi trimiși înapoi, ar pune mâna pe conducerea Pământului și, în scurt timp, civilizația voastră ar dispărea. Sunt o amenințare.

— Dacă sunt atât de buni, de ce să nu conducă ei?

— S-a constatat că oamenii însetați de putere, când ajung sus, devin dictatoriali și duc totul de râpă.

— Suntem invitații lor, spuse Can. Ne așteaptă de mult timp.

— Or să mai aștepte, spuse pasărea. Pentru a vă proteja, trebuie să mă orientez și să ocolesc tunelurile în care e radioactivitate crescută.

— Ce crezi, e bine să mergem în oraș? întrebă Ideea.

— Nu aveți ce pierde. E ca într-o piesă de teatru, un joc, un substitut de viață. Am văzut că oamenii iubesc foarte mult terapia psihică prin joc.

— Dacă nu ne poți duce acolo, du-ne oriunde! Ne descurcăm noi.

— Pot să vă duc, dar v-am spus, o să dureze până ajungem. Sunt trei ieșiri sigure: în parc, în pădure și la primărie. Mai e ieșirea de pe fundul unui râu.

— Ar fi bine să ieșim la primărie, spuse Ideea.

— Țineți-vă bine! Cel cu lanterna e un om iradiat, prostit de durere. E înarmat. Cotesc spre stânga.

Auziră împușcături, dar focurile erau trase la întâmplare, așa că se îndepărtară fără să pățească nimic.

— Drumul spre primărie e blocat, spuse pasărea. Nici drumul spre parc nu e sigur, iar pădurea e prea periculoasă pentru voi. Ce ne mai rămâne?

— Drumul spre fundul râului, râse Can.

— De aici, nu mai avem ce întâlni. Drumul e destul de lung, monoton, și, cum e întuneric și sunteți obosiți, s-ar putea să vă fure somnul. Vă rog să nu adormiți! Proprietățile mele hipnotice și telepatice vă pot face să confundați visul cu realitatea. Ar fi foarte neplăcut pentru voi. Am să aprind luminile.

— Dacă vezi pe întuneric și nu ai nevoie de lumini, poți să nu le aprinzi. Ne-am obișnuit în întuneric și, în plus, nu poți ști de unde mai răsare vreunul. Dacă e să adormim, adormim și pe lumină.

— Cum credeți, dar insist să nu adormiți.

— Are dreptate, spuse Can într-un târziu. Mă cam ia somnul. Ce să fac?

— Cântă ceva! spuse Ideea.

— Sunt afon și nu știu niciun cântec.

— Nici eu nu știu să cânt.

— Cântați cu mine! spuse pasărea Art. Aveți grijă! Fiți atenți să dați tot timpul din gură! Textul n-are importanță. Unu, doi, trei și:

„Vom introduce bunul simț prin lege,

îl vom păzi cu armata noastră de zburătoare și,

delatori ai timpului,
vom călări pe multe cărți
publicate pe hârtie mai scumpă decât poezia,
mințindu-ne că pacea târâie după ea
premiul pentru pace, tratatul de pace,
mințindu-ne că putem păstra pacea evitând
războiul..".

— Aveți grijă să nu aplaudați! râse pasărea.

— Nu știi un cântec mai vesel? întrebă Can.

— Un cântec de beție, râse Ideea.

— Nu avem obiceiul uman al îngurgitării alcoolului, spuse pasărea Art. Mai știu un cântec de bătut robotul. Nu sunt importante cuvintele. Dacă vă gândiți la text, adormiți. Important e să cântați și să nu adormiți. Reluăm?

— Reluăm.

— Bine. Unu, doi, trei:

„Hoțul de robot vrea prea mult
spunând că munca nu poate supraviețui fără el.
Minuni peste noapte nu vor fi,
dar se deschid expoziții de minuni făcute peste
zi.
Și se gestionează munca păsării în zbor,
dacă mergem departe, departe ajungem.
Nu bogăția de idei,
ironia scurtează și ziua și blidul de linte... "

O ținură tot așa un timp, dar drumul părea fără sfârșit. Monotonia zborului fu întreruptă doar de apariția unei androide iradiate, care striga din răsputeri să o ia și pe ea. Pasărea făcu un mic ocol, ieși în spate și acceleră să nu o ajungă gloanțele androidei.

— Blestemata! Vrea ajutor cu arma în mână.

— Ce-i asta? întrebă Can. Radiațiile îi afectează și pe androizi?

— Cred că da. Bob Howles i-a studiat îndelung și a ajuns la concluzia că, atunci când au început să se împerecheze și să se înmulțească, așa cum fac oamenii, și-au pierdut rezistența genetică la radiații. Unele funcții apar, după principiul universal „funcția creează organul", alte funcții cunosc un regres, spuse pasărea.

— Am auzit numele ăsta.

— Era imposibil să nu fi auzit. Noi, păsările, l-am ajutat foarte mult la culegerea de informații. Acum e pe Pământ și scrie cărți. Mi le-a trimis pe toate.

— Bob Howles e mort. Cel care scrie cărțile e un android, o copie a lui.

— Păcat. Sunt cărți interesante. Le-ar fi putut scrie chiar el.

Desele ocoluri o făcură pe Ideea să devină tot mai nervoasă. Cu mult elan, repetă cântecul, cu pasărea și nobilul într-un glas, dar cu gândurile tot mai aiurea. Adormi într-un târziu, iar energia psihică a păsării începu să i se insinueze în creier. Văzu cerul circular al sferei hiperbolice, soarele înscris pe traiectoria orizontului înalt al deșertului, ca o bilă pe marginea unei oale. Aerul încins era împărțit în cuburi invizibile, iar ea și bărbatul treceau dintr-unul în altul, dintr-o vârstă în alta, cu grija de a nu se îndepărta prea mult spre viitor. Obosiți și încremeniți, se așezară pe spate și urmăriră stolurile de îngeri. Sfera hiperbolică își strângea ființa mecanică din cele mai îndepărtate colțuri., iar inventatorul, punând în balanță posibilitatea de a fi ucis de vreunul dintre vizitatori, curățase calculatorul de informațiile inutile și reglase evoluția viitoare a Lacrimii până la cel mai mic detaliu.

Femeia văzu orașul cum se zguduie și casele cum se împing una în alta, surd la strigătele locuitorilor îngroziți, îngropați sub pietre. Pădurea gemea, iar cele două râuri formaseră o baltă informă, cu insule de dărâmături.

— Ajungem! anunță pasărea și se concentră asupra Ideii.

— Am avut un coșmar, se trezi aceasta, țipând speriată.

— Ți-am spus să nu adormi. Puteai să nu te mai trezești. Norocul a fost că ai ațipit doar câteva zeci de secunde.

Le explică modul cum trebuie să se comporte în camera de presurizare, cum să ajungă în apele râului și cum să înoate afară, apoi programă evadarea pe calculatorul din perete.

— Nu mergi cu noi? întrebă Can.

— Doar până la suprafață, apoi merg în treaba mea. Ați uitat că trebuie să provoc un război? După ce strâng celelalte păsări, încep să le învrăjbesc între ele. Va fi amuzant.

Împingându-se cu picioarele de marginea chepengului, ieșiră destul de ușor la suprafață și înotară la mal. Locul fusese bine ales, apa fiind mai puțin adâncă.

— Acum, ce facem? întrebă Can.

— Așteptați să vă uscați, apoi mergeți în oraș! spuse pasărea și zbură pe balustrada unui pod, unde se scutură de apă și își întinse aripile uriașe.

— Seamănă cu podul din Lacrimă, spuse Ideea, storcându-și faldurile rochiei și panglicile pălăriei. Statuile mă duc cu gândul la îngerii inventatorului.

— Vorbești de nebunul ăla care pretinde că a construit o Lacrimă și posedă o colecție de îngeri? întrebă pasărea Art.

— Despre el vorbesc. Ai da orice să vezi îngerii așezați în cele mai diverse poziții. Emană o atmosferă solemnă, de sfințenie chiar...

— Ați visat. E posibil să fi nimerit la carnavalul păsărilor Art și să vi se transformat visul în realitate. Adesea, noi, păsările Art, ne deghizăm în îngeri.

Cu ciocul, scoase o poză dintr-un teanc aflat într-un pliu al pielii și le arătă. Era o poză de la un carnaval, unde pasărea, deghizată în înger, apărea împreună cu Bob Howles.

— Dar, se miră Can, acesta e inventatorul.

Pasărea nu mai apucă să le spună că prietenul ei Bob nu avea nicio legătură cu nebunul care se autodenumea inventator. Se ridică şi plană, gata de atac.

Destul de sprinten pentru vârsta lui, sări din tufişuri un bătrân, ridică mâinile şi căzu în genunchi:

— Nu trageţi! Nu trageţi! strigă îngrozit.

— Ce cauţi aici, androidule!? îl întrebă pasărea.

— Aştept regina neamului meu. Iat-o! spuse şi se întoarse spre Ideea.

— E bătrânul din deşertul Lacrimii.

— E din vreo piesă de teatru. Când se dereglează, androizii îşi joacă rolul fără oprire.

Pasărea îşi îndreptă atenţia către buruienile înalte de pe marginea apei şi scoase din ascunzătoare căruţa moşului, comandând-o telelepatic. O aşeză pe pod şi îi invită pe Can şi pe Ideea să se urce.

— Maşinăria asta e reglată să vă ducă în oraş, le spuse.

— Şi bătrânul?

— Bătrânul e android. Nu are ce să caute printre oameni.

Jignit, moşul se ridică în picioare, îşi şterse lacrimile cu mâneca hainei, se schimonosi, declamă ceva despre faptul că pe el nu are dreptul să-l judece decât nu se ştie ce mare adunare, apoi se urcă pe balustradă şi se aruncă în râu.

— Păcat! Nu ştiu ce rol avea acest bătrân şi din ce piesă vine, dar îşi juca bine rolul, spuse Ideea şi dădu la o parte faldurile coviltirului, fluturând mâna în direcţia păsării Art.

Pasărea le porni căruţa şi o teleghidă un timp cu privirea.

XX

— Cred că ajungem, spuse Ideea.

Privi iscoditoare și bine dispusă casele mai răsărite de pe stradă, bucuroasă că i se uscase rochia și apa nu-i mai mustea în pantofi.

Așezată în față, trăsese coviltirul și se așezase cu spatele la soare.

— Dacă ne-am oprit, asta trebuie să fie Primăria, spuse Can, cuprins de optimism.

Văzură o clădire impunătoare și o mulțime de oameni, strânsă în fața ei.

— Dacă e să ne luăm după cele spuse de inventator, am nimerit chiar la nunta noastră.

— Nu e nunta voastră, auziră din spatele căruței. Nu e nicio nuntă aici.

Coborâră și se apropiară de bătrânelul chel, scund și cu abdomen proieminent care le vorbise.

— Cine ești tu? întrebă nobilul.

— Sunt primarul, scoase moșul pieptul înainte. Vă amintiți? Eu i-am spus inventatorului să vă informeze că v-am dat titlul de miri și vă dăruiesc mâna copiilor mei. V-am așteptat ca prostul... De ce v-ați oprit aici?

— Nu ne-am oprit noi. Căruța s-a oprit, iar aceasta era programată să se oprească în fața Primăriei. Deci, aici e primăria și aici au loc nunțile.

— V-am spus, se oțărî primarul. Nu e nicio nuntă. Aici e Tribunalul.

— Ce fac ăștia?

— O adunătură de handicapați. S-au strâns aici și, uitând că mai e și lume în jur, emit o serie de pretenții, schimbă păreri

și vor să ia decizii peste capul meu. Le-am dat gratuit tone de medicamente, iar ei tot nu sunt mulțumiți. Nu se astâmpără. Vor o dictatură a handicapaților. Argumentul lor e faptul că mai ușor handicapezi un om normal decât să aduci un handicapat la linia de plutire.

— După o dictatură a proștilor, urmează întotdeauna o dictatură a handicapaților, spuse Ideea.

— Proștii sunt tot un fel de handicapați.

— Înseamnă că dumneata vrei o dictatură a oamenilor normali, aceștia fiind mai puțini, dar mai buni profesioniști sau conducători.

— Nu vreau nicio dictatură, spuse primarul. Le-am spus că, prin definiție, o dictatură este instaurată de handicapați, dar sunt proști și nu au cum să înțeleagă. Le-am explicat că aici este democrație.

Un handicapat se urcase pe marginea uneia dintre coloanele de la intrare și ținea un discurs, agitând un baston către mulțime și bătând nervos din picior.

— Să plece cu aparatele lor de filmat! Să plece ziariștii! striga el. Nu e nevoie să știe toată lumea că dormitul picior peste picior este cea mai veche meserie din lume... Atunci când mai mâncăm câte o bătaie, să ne imaginăm că am câștigat o bătălie! Nu ne putem permite să dăm în primar, dar nu există nicio lege care să ne interzică să dăm cu pietre pe lângă el. Să nu ne mai încrâncenăm într-un zâmbet prostesc și general!

Adunarea îl răsplăti cu urale și ovații, aprobând zgomotos ideea ca intelectualitatea să devină avangarda clasei muncitoare și să fie băgată în campusuri speciale, cu regim concentraționar, să nu dispară. Cei prezenți erau de acord ca unităților cu foc continuu să nu li se mai dea atâtea gloanțe.

— Noi creștem odată cu țara, spuse un alt handicapat, dar țara crește mult prea încet. Istoria se scrie cu litere de aur și,

pentru că istoricii pleacă prea des la băi, se confundă cu o istorie a apei minerale. Jos dictatura libertății lor!...

— Dacă nu ni se dă și nouă posibilitatea să câștigăm cinstit o pâine, propun să ne-o cumpărăm! spuse handicapatul de pe coloana Tribunalului. Bem bere pentru că nu avem după ce bea apă...

— Nu sunt întregi la minte, spuse Ideea. Într-o zi așa frumoasă, nu are niciun rost să proliferezi astfel de idei. Revoluțiile ar trebui făcute pe vreme rea.

— Ca primar, ai de gând să iei vreo măsură? întrebă Can.

— Nu am timp de reconstituiri pentru orice formă de viol. Ăștia violează Constituția și, până la urmă, am să arunc o bombă peste ei. După aia, pun pe cineva să dea un telefon la Primărie, ca din partea unei organizații teroriste.

Le spuse că ar fi bine să plece de acolo și îi împinse ușor de la spate, arătându-le o străduță îngustă și curbată, spre stânga.

— Dar, dumneata ești odios, spuse Ideea, revoltată de intenția primarului de a arunca o bombă.

— Primul lucru pe care trebuie să-l știe un conducător este cum se poate feri de hoți fără să-i jignească, spuse Can.

— Iar al doilea lucru este faptul că împreună trebuie să reușim doar individual, spuse femeia.

— Dacă nu vreți să mergeți, vă las aici, îi amenință primarul.

— Mergem, că altceva mai bun de făcut tot n-avem, dar ia mâna de pe mine! se răsti Ideea. Mi-ar fi plăcut să merg cu căruța.

Bătrânul le spuse că nu știa să pornească vehiculul, singurul care ar fi putut s-o facă fiind constructorul acestuia, adică inventatorul, dar acesta n-a mai apărut de mult timp prin oraș.

Le arătă Primăria, o clădire imensă pe lângă care Tribunalul părea o anexă. În fața ei, se găsea un parc îngrijit, cu multe chioșcuri, așezate printre ronduri de flori meșteșugit lucrate.

Grupuri de 5-6 oameni, aşezaţi pe bănci, în chioşcurile de lemn sau stând în picioare, discutau aprins. Când apărură mirii şi primarul, se întoarseră cu toţii, brusc, şi aplaudară puternic. Ieşind de la umbră sau din clădire, formară o masă compactă, femeile aruncând cu flori şi bărbaţii cu pălăriile în sus.

— Ce vor?! întrebă Ideea. Bătaia asta cu flori cam durează.

— Trebuie să le spuneţi câteva cuvinte.

— Bine v-am găsit! strigă nobilul.

Se fâstâci, văzând că nuntaşii nu încetează cu aplauzele, şi se trase înapoi din faţa ploii de flori.

— Spune-le tu ceva! îl îndemnă pe primar. Sunt oamenii tăi şi ştii cum să-i iei.

— Fiecare om e propriul său purtător de cuvânt, le spuse bătrânul. Cuvintele mele au altă greutate şi numai eu am dreptul să am purtător de cuvânt. Acesta este un om puternic, care înţelege sensul şi greutatea cuvintelor mele, dar e plecat în concediu. În locul lui, ginerele meu v-a urat bun venit la nuntă.

— Interesant, spuse femeia. Pe aici nu de face altceva decât să se emită teorii populiste şi să se rostească discursuri demagogice.

Can văzu că i se face semn să vorbească şi căută să-şi amintească ceva din discursurile handicapaţilor.

— Incoerenţa e o formă de exprimare şi de guvernare! le spuse. Ce va rămâne, va râmâne. Restul e literatură...

Îi văzu pe nuntaşi cum se trântesc la pământ şi se ascund unii după alţii sau după tufişuri, punându-şi mâinile în cap, şi se întoarse către Ideea.

— Ai văzut ce efect au avut cuvintele mele?

— Am rămas doar noi doi în picioare. Se întâmplă ceva, răspunse femeia.

— N-a fost vina ta, spuse primarul ridicându-se şi scuturându-se de praf. N-aţi auzit împuşcăturile?!

— Nu. Era prea multă gălăgie.

— Teroristul orașului mai trage câte un glonț, din când în când, în semn de „noapte bună". Mă și mir ce l-a găsit. Până diseară mai e destul timp.

— Nu văd niciun terorist, spuse Can.

— E ascuns în podul Primăriei, unde a rămas de la ultima încercare de lovitură de forță. Mi-e imposibil să-l prind. Din când în când, mai omoară pe câte cineva.

— În cazul ăsta, prinderea lui trebuie să devină o prioritate.

— Noi procedăm altfel cu dușmanul, spuse primarul. Nu îl ucidem imediat; îl lăsăm să se chinuie să înțeleagă.

— Ce poate să înțeleagă un criminal? Noi, cei care n-am știut să ne trântim la pământ, puteam fi morți în această clipă.

Mulțimea se ridicase în picioare și se apucase din nou să arunce cu flori și să aplaude.

— Ce fac ăștia?! Nu le e frică?

— Respectul e mai presus decât frica, spuse viitorul socru. Ceea ce le-ați spus nu a fost de-ajuns. Când mulțimea iese la încălzire, nu o poți încinge așa ușor, cu trei fraze banale.

— Nu avem ce le spune, se plânse Ideea. Nici talent oratoric nu avem.

— Spuneți-le ceva despre economie! Asta le place foarte mult.

— Încerc eu, spuse femeia, amintindu-și absurdităţile handicapaților. Orice taxă e o taxă pe înțelepciune. Ea te face să te gândești. Atunci când legea bugetului atârnă mai greu decât bugetul, omul atârnă mai ușor decât propria lui greutate. Într-un oraș al tuturor posibilităților, fiecare e stăpân pe magazinul său. Dacă munciți pe brânci, nu e neapărat nevoie să mâncați pe brânci. Oricine știe că, atunci când laptele este mai puțin, este mai gras. Animalele au ajuns la cel mai înalt grad de dezumanizare și destabilizează industrializarea agriculturii. Nici

ele nu suportă o dictatură a surâsului. De foame, nu a murit nimeni, ci doar de curiozitatea de a vedea cum e...

Deasupra asistenței se așternuse o liniște de mormânt.

— Ce nu le mai convine?

— S-au prins că e un fragment din discursurile handicapaților, spuse primarul.

— Și ce dacă?

— Vorbiți prea ușor. Nu v-a spus hangiul că aici, în acest oraș, nu mănâncă decât caii și handicapații, care nu se mai satură. Referiri la alimente, băuturi, greutatea corporală, acțiunea de a mânca, foame și celelalte sunt lucruri scabroase și jignitoare pentru un orășean respectabil, cum suntem noi.

— Nu ne-a spus nimic despre handicapați și obiceiul lor de a mânca și de a ține discursuri idioate! se enervă Can. Voi ați vrut discursuri.

— Deoarece nu ați știut și pentru că vă consider ca și pe copiii mei, vă iert, spuse primarul, umflându-se în abdomen de emoție.

Mulțimea se înviora deodată și reîncepură manifestările de bucurie și de simpatie față de musafiri.

Luați pe sus, nobilul și femeia fură urcați pe scări, introduși în clădire și depuși în fața a două altare improvizate.

— Ea e nevastă-mea, le arătă conducătorul orașului o femeie grasă, iar ei sunt mirii.

— Știu și eu, se enervă consoarta primarului și își prinse bărbatul de guler. Unde au umblat mirii noștri până acum? Poți să-mi spui?

— Nu am nicio vină, răspunse bătrânul.

— Nu suntem mirii nimănui! strigă Ideea.

Uitând să-și mai scuture soțul, femeia rămăsese cu gura căscată, nefiind obișnuită cu atâta insolență. Făcut grămadă pe podea, primarul se ridică și încercă să preîntâmpine dezastrul

iminent, dar fu derutat de faptul că grăsana nu se repezi la Ideea, cum se aşteptase, ci la Can.

— Nu v-a spus nimeni că sunteţi mirii oraşului şi urmează să vă cununaţi cu fiica şi cu fiul nostru?! îl scuturã.

— M-am săturat de tot acest circ! deveni Ideea isterică. Ne declaraţi musafiri, ne declaraţi mirii oraşului... Mai rămâne să ne declaraţi nebunii oraşului.

— Avem aşa ceva, râse primarul, dar nu ar fi o idee rea.

Nevasta primarului îl lăsase pe nobil şi îşi îndreptase atenţia în direcţia în care se întorsese toată lumea. Aşezat pe o platformă rulantă, corul abundenţei se pregătea să atace un cântec vesel, foarte potrivit pentru o nuntă.

Fără să le spună cineva, cei prezenţi începuseră să defileze prin faţa mirilor şi socrilor, prezentându-se. Cei din spate îi înlocuiau încontinuu pe cei din faţă, într-o spirală care părea să nu se mai termine.

Porniseră atât de brusc şi de bine organizaţi, încât Can şi Ideea rămăseseră muţi de uimire. Datele lor biografice, recitate de primar, îi făceau să fie şi mai contrariaţi. Nu înţelegeau ce puteau avea ei în comun cu această masă amorfă.

Unii le strângeau mâinile cu multă căldură, alţii cu mai puţină, iar unii erau placizi, mulţumindu-se să încline din cap şi să zâmbească forţat, după canoanele modei, dezvelindu-şi dantura. Hainele spuneau despre ei mai multe lucruri decât primarul, fiecare fiind îmbrăcat după specificul meseriei. Brutarul avea un şorţ pe pielea goală şi făină în cap, plimbăreţele aveau rochii dantelete şi nelipsite umbreluţe, actorii erau îmbrăcaţi în chiloţi, actriţele în neglijeuri, financiarii în imense bancnote şi aşa mai departe.

— Ce nuntă e asta?! întrebă Ideea. Oamenii au venit îmbrăcaţi cum s-a nimerit. Unii sunt aproape dezbrăcaţi. În plus, vă văitaţi că am întârziat noi şi nu au venit tocmai copiii voştri.

— Vor veni la timpul potrivit, spuse viitoarea soacră. Străzile sunt aglomerate şi au loc multe accidente rutiere.

— Ştiu. Ne-a spus primarul că a dat o lege prin care obligă automobiliştii să meargă pe stradă şi să deschidă ochii când execută depăşirea, dar nu am văzut mai mult de două-trei maşini.

— Astăzi e o zi deosebită, interveni primarul. Am dat un comunicat să se circule pe la periferie. Oraşul e mare şi am uitat că odraslele noastre circulă tot cu automobilul. S-or fi pierdut, pe undeva, prin vreun cartier mărginaş.

— Ce zi deosebită e asta când hangiul spuse că toate zilele sunt la fel, practic, aceeaşi zi din an repetată la infinit.?!

— E aceeaşi zi, în fiecare zi, dar, dacă ai o percepţie deosebită, e altă zi, la fel cu cea precedentă, spuse primarul.

— Profundă semnificaţie! spuse Can.

— Şi faptul că ăla a venit în chiloţi tot profundă semnificaţie are? întrebă Ideea.

— Sunt actori. Actorii se pot îmbrăca oricum. O societate fără actori nu poate afla ce mai e cu ea.

— Diplomaţie perversă.

— Deloc, spuse primarul. Faptul că a venit în chiloţi, poate semnifica faptul că e un actor în devenire.

— Sunt oameni cumsecade, se băgă în vorbă nevasta edilului-şef. Ne-au onorat cu prezenţa, aşa cum e obiceiul. Eu am scris pentru ei nenumărate scenarii de mecanizare a agriculturii şi le mulţumesc că le-au jucat.

Ideea văzu un grup care tocmai intrase şi întrebă de ce sunt aşa trişti acei oameni. Primarul o lămuri că sunt ziarişti, lăsaţi liberi cu ocazia nunţii. Îi spuse că mai puteau umbla de capul lor doar până la elaborarea unei legi a presei.

— Şi, nu le dai o lege a presei?

— Păi, le-am dat o lege a presei, dar nu le foloseşte în exercitarea meseriei de ziarist. Această lege era menită să-i lumineze în privinţa modului de folosire a presei, deja construită de inventator, şi aflată, sus, în podul Primăriei, dar ei nu pot cerceta mecanismul acesteia de funcţionare pentru că umblă teroristul pe acolo. De pus în funcţiune, îţi dai seama, nici atât.

— Te contrazici. O dată spui că nu au o lege a presei pentru a putea să-şi exercite meseria şi, mai pe urmă, o întorci, că le-ai dat o lege în acest sens şi n-au înţeles-o sau nu au posibilitatea s-o înţeleagă. Ce fel de legea a presei mai e şi asta?

— O lege a presei de ulei, spuse primarul.

— O lege a presei de ulei?!

— Da. Aceasta merge pe principiul că nu tot ce presezi produce ulei.

— Umbli cu şmecherii, spuse Ideea.

— Nu e nicio şmecherie. E lucru serios. Cei ce nu înţeleg de vorbă bună, pentru că tot am eu o opoziţie declarat constructivă, ziariştii sunt trimişi cu aceasta să construiască. Vreau să demonstrez cu fapte toate vorbele. Când voi cădea, vreau să arăt că nu am căzut degeaba...

— Mai lasaţi prostiile! spuse nevasta primarului. Intră iubitul nostru preot Urua.

Popa se apropiase şi se închina ceremonios. O prezentă pe nevastă-sa, copiii, nepoţii, strănepoţii, verii, finii, cuscrii, cam o sută de persoane.

Can se aplecă şi şopti ceva la urechea preotului, făcându-l să se prăpădească de râs. Râdea şi primarul cu nevastă-sa, râdeau şi rudele preotului, râdeau şi cei din apropierea lor, în scurt timp veselia generalizându-se până la nivelul unui hohot de râs imens.

— Vesel băiat, spuse Urua. Îmi pare bine că te cunun.

— Ce ţi-a spus? îl întrebă primarul în şoaptă.

— A vrut să mă ia peste picior, iar eu m-am făcut că înțeleg poanta și m-am pus pe râs, șopti și popa. A spus că nunta asta e ca o oală sub presiune, goală pe dinafară și am face bine să nu mai venim, așa, către el, cu pietre în priviri. Un tâmpit! Prostia și inteligența sunt același lucru, depășirea puterii de înțelegere.

— Vă piere cheful de râs dacă vă spun că iar nu merge climatizarea, interveni meteorologul orașului. Nu pornește. Dacă nici azi nu se ridică nivelul apelor râurilor, trebuie să aducem apă de undeva. Ce face consiliul superior de apărare a apelor? Doarme? Nu trebuie să lăsăm timpul să-și facă de cap! Oricât ar fi de variabil, timpul nu trebuie lăsat să influențeze starea grâului. Atmosfera de afară s-a mai încărcat, iar la ora 40 după-amiază a început să plouă. Vă felicit pentru ideea de a intra înăuntru, dar asta nu ajunge. E o atmosferă favorabilă mai mult discuțiilor. E posibil să plouă cu proteste...

— Ai terminat? întrebă primarul.

— Da, dar e o defecțiune pe undeva.

— Nu mă interesează. Ți-am spus să nu plouă la ora 40?

— Timpul liber e cel mai frumos, dar nu trebuie confundat timpul vostru liber cu liniștea naturii, spuse meteorologul. Nu sunt vinovat că apa caldă are o temperatură superioară nouă. Eu am responsabilitatea ca timpul probabil să fie cât mai probabil. E o zi acceptabilă.

— S-o crezi tu! E aceeași oribilă zi de 1 iunie, unde ți s-a stricat ție aparatura. Nu mă interesează grâul, seceta și înfățișarea lor. Voiam o zi frumoasă, iar tu vii cu o zi mai capricioasă ca nevastă-mea. Dispari! Nu ai ce căuta la nunta copiilor mei.

Meteorologul aduse argumente în favoarea prezenței lui la nuntă, că e păcat să piardă un asemenea eveniment, că a copilărit cu odraslele lui, dar primarul fu de neclintit. Enervat, me-

teorologul cuplă un sistem meteo-optic şi făcu aşa cum i se ceruse, adică dispăru.

— Nu trebuia să faci asta, spuse popa. Ştii că e răzbunător. Nu-ţi mai aduci aminte cutremurul acela în care au murit jumătate din oamenii noştri de cultură?

Se depărtă, împreună cu pleiada de rude, lăsând loc şi altora să se prezinte.

Trecură, încă mult timp, calfe, tipografi, lucrători feroviari, fotograful, bombănind ceva despre faptul că oglinda rămâne cea mai fidelă, dar şi cea mai efemeră poză, nebuna oraşului, înjurând în gura mare toţi cei 74 de membri ai familiei logodnicului infidel, care o părăsise în noaptea nunţii, făcând-o să înnebunească de durere, geamgiul, spunând ceva despre transparenţă şi ducând cu el o bucată de sticlă de o formă şi structură neobişnuite, afirmând că e o invenţie epocală în domeniu, sticla de aur, hangiul, făcându-se că nu i-a văzut niciodată pe miri, şi aşa mai departe.

Primarul încerca să-i facă să treacă mai repede, spunându-le că teroristul oraşului s-a apucat să tragă şi ziua, iar noaptea, care tocmai se apropia, putea să se obrăznicească de-a binelea. Le explică faptul că nu voia victime la nunta copiilor lui, dar fără niciun rezultat; nimeni nu voia să piardă ocazia să-şi exprime opiniile, doleanţele, necazurile sau sugestiile.

Un actor explica faptul că umorul se cultivă mai mult decât grâul, din această cauză fiind umor grosolan, că ar fi bine să se comande inventatorului să fabrice un mixer special, pentru a face umorul fin, şi că, dacă îi faci pe oameni să râdă de ceva, ei vor să râdă de tine, comicul fiind un alt fel de a trata tragicul. Policicianul spunea că, din cultură, nu a rămas decât cel însărcinat cu supravegherea ei şi, în acest caz, e bine să aducem politica la nivelul artei, că, pentru a înţelege ceva, va trebui să abordăm un dialog mai lung şi să ne aşezăm la o masă co-

mună, că ar trebui să se înființeze o comisie de cercetare a abuzurilor actualei comisii de cercetare a abuzurilor și că i se pare normal ca demnitarii să facă pe ei, pentru a lăsa scaunul cald. Avocatul orașului spunea că legile rele trebuie îmbunătățite și că nimeni nu e mai presus de lege; mai prejos, da. Generalul era nemulțumit că pacea se așterne fără voia lui, că, la elaborarea strategiei viitoare, va pleca de la tactică și va crea o agricultură a apărării, așa cum s-a creat o industrie a apărării, pentru înăbușirea tuturor mișcărilor pentru pace. Medicul era nemulțumit de reintroducerea alimentației raționale la handicapați, în urma căreia aceștia au crescut cu 2 centimetri, spunând că trebuie să analizăm împreună și să oprim acest fenomen deoarece, dacă îi hrănim la infinit, vor crește la infinit, în loc să ajungă la transparența totală, cum preconiza el.

Ultimii fură copiii primarului, sosiți între timp. Fiul încerca să scape de meteorolog, care îi susținea cu argumente că, uneori, temperatura ne e superioară, iar fiica încerca să scape de medicul care voia să-i schimbe pansamentul la rana de la picior, căpătată în accidentul de automobil produs cu o oră mai înainte.

— El e Arv, fiul meu, iar ea e Grela, fiica mea, arătă primarul, căutând să ignore prezența meteorologului și medicului.

Copiii semănau uluitor cu Ideea și Can, cu deosebirea că fata primarului era mai tânără, aproape o copilă, iar Arv era cu vreo cinsprezece ani mai în vârstă decât nobilul, ridat, cu o cicatrice pe obrazul stâng, părul și barba fiind albite.

Purtau aceeași costume de ginere și mireasă ca și musafirii.

— Fata mea a câștigat singurul concurs de frumusețe organizat vreodată în orașul nostru, spuse primarul.

— Datorită calităților intelectuale, spuse fiul primarului.

Uluiți de asemănare, musafirii nu avură timp să mai spună ceva. Fuseseră luați și așezați în fața altarelor improvizate, nobilul și Greta într-o parte, iar Arv și Ideea în cealălaltă.

Aşezat cu spatele, preotul mormăi câteva cuvinte, apoi se întoarse şi îl întrebă pe Can dacă vrea să ia fata primarului de soţie.

— Nu vreau! se răsti acesta.

— Atunci vă declar soţ şi soţie.

— Dar, am spus „nu!".

— Asta şi trebuia să spui, le cântă popa. Să ieşim de sub imperiul cuvintelor! Fuga de ele nu foloseşte la nimic. Ne trebuie o evadare totală, legală şi în proporţie de masă. La început, a fost liniştea, şi linişte era peste Tot, şi Totul era această linişte. Cuvântul, aşa cum sună un dicton învechit, ar fi fost greu să se pronunţe; el fiind Cuvântul, acest cuvânt trebuia rostit de altcineva, „altcineva" inexistent atunci. Cu liniştea e mai simplu, deoarece ea se afirmă prin sine însăşi, nu trebuie scoasă în evidenţă prin sunete. Uneori, cu ajutorul cuvintelor, nu facem decât linişte; liniştea, din ce în ce mai multă, din cuvintele din ce în ce mai multe, îngrămădite în timpul din ce în ce mai mult... Dacă spunem vorbe goale, şi spunem, nu e decât o reacţie împotriva gălăgiei; vorbim, ne scăldăm în cuvinte pentru a masca liniştea, păstrţnd-o intactă, stârnind-o ca pe o furtună adormită, de multe ori... Oricât am fi de deosebiţi, noi, oamenii, avem dreptul fundamental de a spune aceleaşi lucruri, cortină liniştii...

— Bă, tu îţi baţi joc de mine?! se răsti nobilul.

— Da, îmi bat joc de tine, dar cine eşti tu?! Liniştea. Poţi asculta liniştea? Pot eu să aud liniştea? Gura liniştii a spus „nu" şi n-am auzit-o, dar glasul liniştii, al tumultului interior? Ce pote rosti tumultul interior când liniştea rosteşte „nu!". Tumultul tău interior, inima ta, chiar fără să ştii, rosteşte „da!".

Cei prezenţi aplaudară, stârnind o gălăgie infernală, iar preotul Urua trecu la altarul alăturat. Arv o ţinea pe Ideea de mână, privindu-i fascinat adâncul ochilor.

— Mai duceți-vă pe pustii! strigă femeia atunci când fu întrebată dacă vrea să ia fiul primarului de soț.

Își trase cu brutalitate mâna și fugi, fără șanse de scăpare, către ieșire. Invitații, care formau un zid compact în jurul altarelor, aplaudau și strigau, cuprinși de o efervescență greu de înțeles.

Cei patru miri fură luați pe sus și duși la etaj, unde se întindea o masă de zeci de metri, în spirală, cu tacâmuri așezate pe ea, dar nici urmă de mâncare.

După ce mirii fură așezați pe scaunele lor, alături de primar și rudele acestuia, invitații porniră să-și caute locurile, rezervate prin mici plăcuțe cu numele lor, După ce își găsi fiecare locul, fotograful se apucă să facă poze, începând din interior, spre capătul exterior al spiralei. Ultimii ridicați în picioare și postați în fața trepiedului, unde se găsea aparatul de fotografiat, fură mirii, primarul, consoarta acestuia, precum și preotul cu nevasta.

Fotograful scoase din aparat teancul de fotografii și îl împărți, în aceeași ordine, celor prezenți. Dacă voia cineva mai multe exemplare, pentru sine, pentru rude sau prieteni, i le executa pe loc.

— Eu lipsesc din fotografie, șopti Ideea la urechea lui Can.

Nobilul văzu că, într-adevăr, lângă Arv se găsea doar o pată neagră. Nici el nu se găsea în poza cu Grela. Copiii primarului, care aveau și ei câte o copie, se uitau unul la altul, contrariați.

Primarul se apropie de miri, adună pozele și le rupse.

— Ce înseamnă asta?! se miră nobilul.

— E vina meteorologului, spuse conducătorul orașului. Într-o bună zi, am să-l strâng de gât.

— Așa e, întări nevasta acestuia. Tot timpul experimentează ceva la instalația de climatizare.

Un timp, se uitară unul la altul, stânjeniți, apoi se detensionară, lăsară climatizarea în pace, zâmbiră forțat și începură să discute tot felul de nimicuri, pentru a salva aparențele și a ieși dintr-o situație jenantă. În afară de nobil și Ideea, cu toții știau că numai androizii nu ieșeau în fotografii.

— Nu credeți că ar fi bine să lăsăm discuțiile și să trecem la masă? propuse Ideea.

Cei care o auziseră se întorseseră spre ea, neștiind ce să creadă.

— Dar, suntem la masă, spuse primarul.

— Ce masă mai e și asta?

— Masa fotografului, spuse Arv cu cu voce stinsă.

Can crezu că fiul primarului nu vorbea decât când i se permitea și își spuse că e cam tâmpit. Nici așa zisa lui nouă soție, fiica primarului, nu i se părea mai deșteaptă.

— Cum adică? întrebă.

— Adică ne-am strâns aici să ne fotografiem.

— Și tacâmurile?! se miră Can.

Întrebarea îi puse pe toți în încurcătură, iar Grela îi explică faptul că tot ce era pe masă fusese pus ca decor, că așa era obiceiul. Oamenii nu mâncau, acest obicei avându-l doar caii și, mai nou, cei numiți de ei handicapați. Îi spuse că îi va arăta un album cu ființe de pe alte planete, care mâncau la fel ca animalele și, mai mult, se devorau între ele sau erau devorate de animale.

— Vezi ce cultă e?! se umflă primarul în abdomen.

— Noi suntem acele ființe de pe alte planete care mănâncă la fel ca animalele, spuse Ideea.

— Da, dar aici nu e nevoie, spuse preotul.

Din cauza incidentului cu fotografiile, tot mai mulți meseni considerau nunta încheiată și, cine știe, poate chiar cariera primarului. Voiau să plece acasă.

Cerură cu insistență ca socrul să rostească discursul de închidere, iar acesta nu mai avu ce face și se sui pe piedestal. Simțea atmosfera apăsătoare și faptul că invitații erau ca niște arcuri prea strânse, gata să se destindă și să-i plesnească.

— Văd zâmbete sfidătoare, începu el cu voce joasă. Un cunoscut folclorist spune că acela care râde la urmă e vesel... Nu vreau majoritate; vreau unanimitate. Știți că sunt un om degrabă purtător de cuvânt... Mă mir că nu înțelegeți ceea ce e de neînțeles... În gândirea voastră, a avut loc o revoluție; numai acolo. Să nu ne bazăm pe cei ce trăiesc prin muncă, ci pe cei ce visează la aceasta. E normal să vrei, anormal să poți. Se ocupă de analize oameni lipsiți de cel mai elementar simț al sintezei. Ce n-am făcut pentru voi?! Am naționalizat multe case pentru a le feri de intemperii. Ceea ce nu știe armata înconjurătoare e că nu are ce ce să apere, în fară de ea însăși. E cazul să gândim atunci când transpirăm; destul transpirăm atunci când gândim. Cel mai ușor e să faci ceea ce nu te pricepi; astfel, nu ai posibilitatea de a ști dacă ai greșit. Am făcut totul pentru voi; am creat condiții de simulare a exportului și condiții de primire a ajutoarelor prin fax... Nu vreți să înțelegeți că, atunci când ești sărac, toată lumea te iubește... Sunteți foarte greu de condus. Nimeni nu demisionează dacă nu-i dai ceva; dacă nu-i dai, își ia singur. Cu mine la conducerea orașului, nu veți fi niciodată singuri... Celor tineri le spun să nu dea năvală, să aibă răbdare până îmbătrânim noi!...

Primul care se ridică să plece fu tocmai preotul Urua. Își luă rămas bun, ură fericire și ieși, în mijlocul unui pâlc de rubedenii apoi urmă grosul mesenilor. Deschiderea ușii nefiind destul de mare, se produse o busculadă, iar scările primăriei răsunară de bufnituri înfundate și blesteme.

— Voi scumpi transportul în comun pentru a vă plimba și singuri. Voi face ca industria ușoară să fie grea!..., strigă pri-

marul, nervos că discursul nu avusese succesul scontat și nu reușise să smulgă nici măcar câteva aplauze răzlețe.

Mobiliză slujitorii la strângerea veselei, apoi dădu ordin ca mirii să fie conduși în apartamentele lor. Își spuse că, astfel, salva niște aparențe și, năpădit de gânduri, se așeză pe un scaun. Spera să nu se fi prins prea mulți că ginerele și nora lui erau androizi. Poate că invitații se făceau că plouă și nu mai întindeau bârfa în tot orașul. Își spuse că informația, propagată în toate mediile, putea să pară o minciună atât de gogonată, încât să n-o creadă nimeni. Ce, nu s-au mai întâlnit androizi care să dea naștere la urmași? Între oameni și androizi, cu atât mai mult. Poate că nu erau androizi. Mai există și erori.

Cu toată împotrivirea, Can și Ideea fură despărțiți, pentru a fi duși în spațiul destinat conviețuirii cu fiica și, respectiv, cu fiul primarului. Slujitorii înarmați îi împinseră pe culoarele strâmte, îi introduseră în apartamentele lor, apoi traseră ușile masive de lemn, făcându-i să nu afle niciodată vestea care căzu ca un trăznet.

— Vin handicapații! striga meteorologul. Au atacat Primăria.

— Vom ieși din coșmarul surâsului! striga unul dintre capii răsculaților. Ne propunem să gândim altfel!... Vă rog! În fața Primăriei, coloana de manifestanți să se împartă în delegații! Să spulberăm ideea falsă că la mitingul nostru nu se întâmplă nimic!...

— Orice om se simte fericit să aleagă un primar mai prost decât el! striga un alt handicapat. La o conducere capabilă de orice, să fiți pregătiți pentru orice! Ce atâta egalitate! Să se treacă la exploatarea femeii cu bucăți din ce în ce mai mici de zahăr!... Celui sărac, bucata mai mare, iar celui bogat, bucata săracului!... Unii se dau cu puterea, alții cu alifie, iar conducerea orașului ne face rău să nu ne plictisim, spunând că, dacă nu e în stare să ne protejeze altfel, ne protejează cu armata!...

Continuă astfel mult timp, nebăgând în seamă lupta sângeroasă ce se încinsese între musafiri și slujitori, pe de o parte, și handicapați, pe partea cealaltă, până când un cuțit, aruncat de cine știe cine, i se înfipse în piept, reducându-l la tăcere.

XXI

Can trecu dintr-o cameră în alta, mirat de vastitatea interioarelor și își aminti ce apartament mic și auster a avut pe Pământ.

— Apartamentul fratelui meu e mult mai mic, spuse Grela, ținându-se după el.

— Câte încăperi sunt? o întrebă după ce se convinse de inutilitatea inspecției.

— Numai zece, spuse fata și se așeză alături de nobil pe canapea. Printr-un sistem optic, pot fi schimbate între ele sau pot rămâne pe loc și mobilate altfel.

— Tu n-ai nicio vină, spuse bărbatul și îi privi trăsăturile feciorelnice. Poate, dacă te întâlneam înainte...

— Înainte de ce?

— Înainte de a o întâlni pe Ideea.

— Vorbești de parcă ai spera să te întorci de unde ai plecat, spuse Grela. E imposibil. Aici, ușile sunt doar intrări. Nu ai cum să ieși. Nu o vei mai întâlni niciodată pe Ideea.

Începu să plângă în hohote și își acoperi fața cu palmele.

— Nu plânge! o mângâie Can. Nu are rost să plângi din cauza mea.

Grela deschisese ochii mari și umezi:

— Dar, nu plâng din cauza ta!...

— Atunci, de ce?

— Nu știu.

— Poate nici tu n-ai vrut...

— Ba da.

Nobilul îi șterse lacrimile și o îmbrățișă.

— Să mergem la râu! spuse ea, ridicându-se brusc.

— Să mergem la râu?! Cum adică? Nu ai spus că nu putem ieși?

— Nu ieșim. Râul e aici, în apartament.

Îl prinse de mână și îl trase după ea dintr-o cameră în alta.

— Privește! îi arătă după ce trânti o ultimă ușă.

Can era mut de uimire. În fața lor, nu se găseau mobile, animale împăiate sau covoare grele, cum se aștepta, ci chiar un peisaj de vis. Râul, lat de câteva zeci de picioare, venit de cine știe unde, se pierdea în partea opusă. În spatele lor, nu mai era nici urmă de zid sau ușă, ci o plajă vastă, presărată cu stânci. Stâncile nu erau îngropate în nisip, ci parcă puse cu mâna, așezate în rânduri paralele, ca piesele unei table de șah.

— Îți place? întrebă fata.

— Sigur. Parcă visez.

— Nu visezi. Totul e material, palpabil. Atinge nisipul cu mâinile!

Bărbatul făcu întocmai, apoi se apropie de râu și își cufundă mâinile în undele verzi.

— E chiar apă! strigă.

— Ce ai fi vrut să fie? râse Grela.

— Am crezut că sunt imagini, spuse nobilul, privind pădurea compactă de dincolo de râu și copacii necunoscuți, răzleți pe plajă.

Fu mirat să constate că hainele se desfăceau de pe el; nu mai erau epidermă. Se dezbrăcă și se aruncă în apă, fără să se gândească la vreo primejdie. Înotă contra curentului, apoi se cufundă de câteva ori, scuturându-se fericit.

— Vino afară! strigă fata. De ce ai intrat? Nu e voie!

Nobilul ieşi, se apropie şi o sărută. Era bucuros că, prin nu se ştie ce mister, hainele nu-i mai erau o prelungire artificială a epidermei şi se simţea liber.

— Nu e nicio primejdie. Hai în apă! o îndemnă şi încercă să-i scoată rochia.

Grela începu să ţipe şi să se zbată, apoi îl muşcă şi îl pălmui, fugind şi ascunzându-se după stânci. Se împiedecă şi căzu în nisip, plângând.

— Dacă nu vrei să te dezbraci, vei face baie îmbrăcată, râse Can, ducând-o în braţe spre râu.

O aruncă în valuri şi aşteptă să revină la mal, apoi se întinse lângă ea, pe nisipul fin şi călduţ, privind-o în ochii goi şi plânşi.

— Ar trebui să-ţi scoţi rochia. Cu toate că e cald, s-ar putea să răceşti. Adierea de vânt e destul de puternică.

O sărută şi încercă din nou s-o dezbrace, dar ea se opuse cu disperare.

— Mă doare. Încetează! Acum văd că nu eşti tu mirele.

— Cum nu sunt eu mirele?! se miră bărbatul. Nu aţi spus voi că suntem mirii?

— Ba da, dar ne-am înşelat cu toţii. Nu eşti ca noi. Nu am vrut să credem... Trebuia să întrerupem orice relaţie în momentul când am văzut că nu aţi ieşit în poze, dar intrasem deja în joc. Rochia aceasta, pantofii, pălăria şi chiar bijuteriile, sunt epiderma mea.

— Te înţeleg, spuse Can. Când am coborât din căruţă, şi noi aveam hainele lipite de piele.

— E posibil să fi fost schimbaţi.

— Cum să fim schimbaţi?

— Crezi că e aşa greu? întrebă fata. Nu e deloc greu să muţi toate informaţiile din creierul omului în creierul electronic al unui android...

— Cum ar veni, eu nu sunt eu? Atunci, cine sunt?

— Un altul. Faptul că eşti android nu e aşa mare necaz. S-au mai văzut căsătorii între oameni şi androizi... Necazul e că puteau să-ţi sintetizeze pielea împreună cu hainele.

— Vrei să spui că, aşa cum sunt, fără epidermă-haine, nu mai sunt demn de tine? întrebă nobilul.

— Asta veau să spun. Dacă te-ai uita într-o oglindă, ai vedea ce urât eşti. Parcă eşti jupuit.

— Nici tu nu arăţi prea grozav. Handicapul de care mă temeam eu, îl ai tu. Ce căsătorie mai e şi asta?

— O căsătorie cu un mire fals, spuse mireasa. Nu arăţi ca oamenii.

— Mie, adică aceluia care presupunem că a fost schimbat cu mine, hainele i-au fost sintetizate de un inventator. Ţie cine ţi le-a sintetizat?

— Nu ştiu. Tot ce ştiu e că, până la şaisprezece ani, stăm într-un spital, apoi ni se dă drumul în societate, unde ne luăm locul înscris în codul genetic. Nu cu mult timp în urmă, după maturizarea totală şi desăvârşirea educaţiei, am ieşit şi eu. Epiderma indică rostul fiecăruia. Brutarul are piele de brutar, fotograful piele de fotograf, slujbaşii au piele de slujbaşi...

Nobilul îşi aduse aminte de cei strânşi în faţa Primăriei, de faptul că, în tot hanul, nu putuse vedea o pereche de pantofi sau o haină şi se gândi că nu putea şti adevărul. Era posibil ca tot oraşul să fie un imens laborator pentru inventator. La fel de posibil era ca locuitorii oraşului să fie androizi şi să-l perceapă pe el, omul, ca pe ceva sintetizat.

— Înţeleg, minţi Can, dar, dacă tor suntem soţ şi soţie în noaptea nunţii, ar trebui să facem dragoste, iar tu să dai naştere la copii.

— Nu ştiu ce e aceea dragoste, dar copii pot să fac . Am trecut cu bine toate testele.

— Mda, dragoste la comandă nu există, dar aș putea fi foarte curios cum poți să faci copii, așa, îmbrăcată?

— Nu definesc termenul „îmbrăcată", dar presupun că înseamnă ca hainele să fie epiderma pielii, spuse fata primarului. Ia-ți hainele pe tine și am să-ți arăt. În halul în care ești, mi-e silă să mă apropii de tine.

— Bărbatul se îmbrăcă, iar fata se întinse pe nisip, își ridică rochia și îi arătă cum să procedeze. El urmă toate indicațiile și nu fu deloc dezamăgit, totul părându-i-se chiar mai excitant decât dacă ar fi fost în pielea goală.

— Ajunge pe moment, spuse Grela și se ridică.

Își scutură rochia udă, mototolită, murdară de nisip, îi zâmbi și îl rugă să o însoțească.

— Unde vrei să mergem?

— Dincolo de stânci.

— Dincolo de stânci e doar nisip, spuse Can. Am obosit. Nu ar fi mai bine să ne încuiem într-o cameră, să facem o baie, să ne uscăm și să ne ducem la culcare?

— Conform legii sensului unic pentru pietoni, dată de tatăl meu, nu ne putem întoarce pe aici. Vom merge întâi în grădină. Dincolo de stânci, nu e nisip, ci un parc imens.

Nobilul o urmă într-un slalom fără sens printre stânci, cu multe spirale și reveniri, și îi spuse, nervos, că se învârt în cerc. Îi arătă urmele lăsate cu câteva momente în urmă pe nisipul neted, dar femeia nu-l luă în seamă.

Din cauză că era străjuit de ziduri foarte înalte, parcul părea mai mic decât era în realitate. Vârfurile pereților nu se distingeau. Din cauza ceții maronii și călduțe care îi învelea, nu se vedea nici cerul. Printre frunzele arborilor, la fel de înalți, se vedeau nori cenușii, parcă pictați, acestia accentuînd senzația de spațiu închis. Alta era situația dacă te apropiai de ferestrele largi, practicate în ziduri. Afară, cerul era albastru-întunecat,

cu stele mici şi foarte luminoase. La orizont, pe coline, văzură pâlcuri de case, îngrămădite între arbuşti supradimensionaţi şi diformi.

— Acela nu e oraşul cu case înalte şi curţi largi, spuse Can.

Grela nu răspunse. Luă din pom un fruct de formă indefinibilă, ceva între pară şi covrig atunci când îl culese, şi i-l întinse.

— Mănâncă! Ai zis că mănânci ca animalele.

Nobilul simţi aroma îmbietoare a fructului şi îşi înfipse cu lăcomie dinţii în el. Ce urmă, putu să vadă. Scuipă un dinte, câteva şuruburi minuscule, lame curbate, multe piese fără o formă anume, şi urlă de se cutremură grădina. Respira sacadat, cu ochii în lacrimi, şi bătea cu pumnii în trunchiul unui copac. Arcul minuscul intrat în gingie îl scotea din minţi.

Pentru a scăpa de durerea ce i se înfipsese în creier, ca un pumnal, şi îi fulgera vederea, începu să alerge la nimereală pe alei. Într-un târziu, frânt de oboseală, se împiedică şi căzu în mijlocul unui rond de flori cu frunze ascuţite ca nişte ace.

— Hei! auzi o voce. Ascunde-te repede!

O mână îl trase la adăpostul unor tufişuri dese, exact în momentul în care Grela apăru la capătul aleii pieruite, strigându-l. Vru să spună ceva şi simţi că are gura plină.

— Nevastă-ta a trecut. Nu mai e nicio primejdie, auzi vocea.

Can îşi scoase din gură ghemotocul de iarbă uscată şi scuipă scârbit.

— Proasta aia îmi dă fructe mecanice, nu ştiu cine îmi bagă iarbă în gură... Ce mai urmează?

Se ţinea cu mâinile de mandibulă şi încerca să deschidă ochii împăienjeniţi de durere. Destul de greu, reuşi să ridice pleoapele şi să distingă conturul fiinţei aplecate asupra lui.

— Mâncând ce nu trebuie, omul nu se întrupează, ci se întroseză.

— Lasă prostiile! Cine eşti tu? întrebă şi deschise ochii.

— Ghici ghicitoare! sări omul în picioare, Hiepirică în persoană.

— Ah! încercă nobilul să râdă. Cum ai ajuns aici. De când ne-am suit în maşina aceea, cu triantul Het şi ăia îmbrăcaţi în halate albe, nu mai ştiu nimic de tine.

— Au vrut să mă supună unui tratament de dezalcoolizare, dar am reuşit să scap. Tu cum ai ajuns în starea asta jalnică?

— Am mâncat un fruct oprit. Priveşte, acolo, sus!

— Îi arătă lui Hiepirică fructele unuia dintre pomi, iar acesta culese unul şi îl mâncă din câteva înghiţituri. Luă şi Can un fruct şi îşi înfipse cu prudenţă dinţii în el. Prudenţa fu binevenită deoarece fructul, ca şi cel oferit de soţie, avea miezul format tot din piuliţe, lame şi microprocesoare. Luă un al doilea fruct, un al treilea, dar toate erau la fel, bune de aruncat. Fructele culese de cerşetor, cu toate că erau din acelaşi pom, erau zemoase, parfumate şi bune de mâncat.

— Fructele culese de tine sunt nişte mici maşinării, se miră Hiepirică.

— Iar cele culese de tine sunt adevărate.

— Nu am nicio vină.

— Nu te-a acuzat nimeni.

Cerşetorul rupse un fruct şi îl dădu nobilului, iar acesta, cu teamă, încercă să muşte din el. Furios peste măsură, îl puse jos şi îl strivi cu piciorul.

Hiepirică încercă să-i dea să mănânce din mâna lui, dar fără niciun rezultat. Încetă să mai bage în el fructele aromate şi zemoase. Nobilul saliva şi îl privea cu invidie şi ură.

— Poate uiţi de foame dacă îţi povestesc despre afi.

— Spune! scrâşni nobilul din dinţi.

— Afii trăiesc în nişte palate cu foarte multe etaje. Am ajuns acolo cu maşina aceea, ştii... Voi nu mai eraţi. După ce au dus

mortul la autopsie, m-au instalat în palatul celor cu halate albe, la unul dintre etaje. Puteam să mă învârt peste tot, dar nu aveam voie să urc sau să cobor. Totul era frumos şi curat, dar îmi era o foame...

Vru să mai înghită un fruct şi, când văzu privirile celuilalt, renunţă şi începu să-şi umple buzunarele.

— Ce faci? întrebă nobilul. Pentru tine sunt plini pomii.

— Să fiu eu pregătit. Din clipă în clipă, se poate întoarce nevastă-ta şi un necaz nu vine niciodată singur. Vine însoţit de soacră-ta şi de gardieni.

— Spune, mai bine, cum ai ajuns aici? i-o reteză şi privi înciudat cotoarele unor fructe culese în faza de formă sferică.

— Colegii de salon se hrăneau cu poveşti. Am auzit atâtea poveşti despre războaiele afilor cu asalii, cu inioţii, fiinţe asemănătoare oamenilor, şi cu poporul lui Bigun, dar nu am reţinut niciuna. M-au năucit cu maşinăriile lor zburătoare, maşini cu care te poţi plimba prin corpul eferilor uriaşi, cu umbrele spiralate, şi alte năzbâtii.

— Am observat că spirala, pe aici, e un simbol foarte întâlnit. Masa de la nuntă, în loc să fie rotundă, e spiralată, spuse Can.

— Aşa cum afirmă cu toţii, spirala e forma lor geometrică primordială, îl aprobă.

Uitând că foamea face din om animal, Hiepirică scoase un fruct din buzunar, muşcă şi aruncă restul cât colo, pregătindu-se să povestească mai departe. Nobilul prinse cotorul din zbor şi înghiţi în sec. Ajunse la nobil, şi resturile deveneau mecanice.

— Am să înnebunesc, spuse şi în ochi avu o lucire ucigaşă.

— Cred că te înţeleg, spuse Hiepirică. Povestea asta cu prinţul şi cerşetorul poate avea un tâlc: bogaţii cu averile, săracii cu mâncarea. Asta îmi aduce aminte de vorbele unui handicapat. Spunea că e bine să fie învăţaţi conducătorii la mâncare ,

apoi poporul să-i lase să moară de foame, să vadă şi ei cum e să devină mai eficienţi în conducere.

— Pe aici, toţi se ocupă cu morala. E o societate ipotetică...

— Până la morală, murim de foame.

— Ştiu, scrâşni nobilul din dinţi. Şi mi-e necaz. Cum ziceai că ai scăpat de la afi?

— Propriu-zis, n-am fugit. Aici, dacă nu i se permite, nu fuge nimeni... Într-o zi, i-am spus celui însărcinat cu urmărirea mea că m-am săturat de ei, că vreau să trăiesc între oameni ca mine, să stau la masă, să mănânc, să beau, să fac şi alte lucruri omeneşti, şi după aia să mă aşez la poveşti. S-a uitat ciudat la mine şi m-a dus la Het. Triantul mi-a pus pe cap un coif legat de mai multe fire şi, când a dat drumul la un aparat, m-a apucat un tremurat de credeam că rămân fără dinţi în gură...

— Cum ai ajuns în oraş?

— M-au adus ei şi m-au pus şef peste nişte tolomaci, spuse cerşetorul. Ăştia turnau, şi cred că toarnă şi acum, o serie de lichide colorate dintr-un recipient în altul. Au spus că m-au dăruit cuvântului „chimist" şi voi lucra, la început, pe lângă echipa meteorologului. Am căutat prin toate recipientele să găsesc ceva de băut, dar nu am găsit decât un lichid cu miros de vin, dar atât de amar, încât atunci când am băut, am plâns de scârbă.

— Te-ai dezalcoolizat singur.

— De nevoie. Ironia face ca, într-o bună zi, m-a chemat primarul la el şi m-a întrebat dacă nu am găsit noi surse şi metode pentru sinteze unor „haşuri" şi „ohaşuri" pentru fabricarea apei.

— Ce năzdrăvănie! râse Can. E apă peste tot.

— Nu ştiu. El aşa zicea... Nu am vrut să-l dezamăgesc şi i-am spus că, până la urmă, găsesc eu o metodă. Bine am făcut. Pentru promisiunea asta, mi-a dat casă, automobil, o puşcă şi doi cai pe care îi hrănesc cu mâncarea trimisă de ei. În scurt timp,

pentru că le-am mâncat mâncarea, caii au slăbit de tot și au zburat. Am tras cu pușca după ei și nu i-am nimerit.

— Nu s-au prins că mănânci ca handicapații?

— Nu, pentru că mi-am cumpărat doi cai, așa, de ochii lumii, să nu-mi pierd slujba, spuse Hiepirică. În secret, mi-am scos certificat de handicapat și primesc mâncare de la ministerul lor.

— Dacă ai dus-o bine, ce cauți aici?

— Eu nu te-am întrebat ce cauți aici, ditamai nobilul, înfometat și la cheremul unor nebuni.

— De ce nu m-ai întrebat? spuse Can.

— Nu m-am gândit... Chiar, ce cauți tu aici?

— Nu știu prea bine. Am avut un impas. Am fost între viață și moarte și am ales viața. E un simulacru de viață.

— Dacă stau să mă gândesc bine, eu sunt aici pentru că am trăit tot timpul cu ideea că, oricât ți-ar fi de bine, totul se termină într-o bună zi, spuse Hiepirică. Când am ajuns la vârsta voastră, nu m-am gândit la lucrul ăsta. Fiind tratat cu „domnule chimist", primarul m-a mai invitat la cununii sau la petreceri din alea de-ale lor, fără mâncare și băutură, dar la cununia voastră am ajuns întâmplător. Nu știam că voi sunteți mirii... Mergeam către băcănie să cumpăr niște zinc și am văzut unul dintre colegii mei. L-am întrebat dacă nu merge să mă ajute să car zincul și a zis că nu. M-am enervat și am intrat după el în Primărie. V-am văzut, am lăsat zincul pentru mai târziu și am strigat după voi, chiar în momentul când v-au luat pe sus și v-au dus la masă. Cum aveam și eu locul meu rezervat, m-am așezat la masă și am căutat să vă vorbesc. Când am reușit să atrag atenția Ideii, slujitorii v-au înhățat și v-au împins în apartamentele nupțiale.

— Cum ai intrat?! se miră nobilul.

— M-am ținut după primar.

— Cum adică?

— Primarul v-a urmărit să vadă ce se întâmplă, spuse cerșetorul. Are chei de peste tot. Am intrat după el.

— Unde e acum?

— Ultima dată l-am văzut la râu. Vă urmărea de după stânci.

— Îl omor, spuse Can. Nu s-a prins că îl urmărești?

— Nu. De la afi, am furat spray-ul ăsta. Produce amnezii temporare.

— Cum adică?!

— Dacă îți dau cu el pe la nas, uiți că m-ai văzut, spuse Hiepirică. Ți se șterg din memorie ultimele câteva ore... Prima dată, primarul s-a luat după fiu-său și Ideea. Cum nu era prost să lase ușa descuiată în urma lui, când a intrat în apartamentul acestora, i-am fâsâit cu ăsta în față și m-am strecurat pe lângă el. La fel am făcut și când a intrat aici.

— Dacă tot vrei să fugim, de ce n-ai adus-o și pe Ideea?

— E aici, îi arătă un mic cub transperent.

— Unde aici?! se miră nobilul.

— Aici, în cubul ăsta.

— Ce vrei să spui?

— Vreau să spun că am furat un hiperbolizor-dehiperbolizor..., spuse cerșetorul.

Transpirat de nervi, se căută prin buzunarele adânci ale salopetei cu care era îmbrăcat.

— Nu-l găsesc. Aici l-am pus.

— Lasă hiperboli-ăla și spune-mi unde a rămas Ideea!

— E aici, în cub.

— Cum adică?! se miră Can.

— Adică am delimitat un cub în jurul femeii și l-am micșorat cu HD-ul. Ideea e în cub.

Hiepirică se puse în genunchi și începu să scoată ce avea prin buzunare: fructe, un revolver de fabricație asală, un teanc de poze, un pachet cu bani, câteva chei, mici bile, sudate câte

două... Când, în sfârșit, găsi bucata de gresie pe care o căuta, se liniști. Luă roca în palme, închise ochii și se concentră până când aceasta deveni incandescentă.

Can vru să i-o ia, dar, după ce o atinse, își trase mâna înjurând amarnic.

— Ce porcărie mai e și asta? E real. Nu e un efect optic.

— Așa sunteți voi, nobilii. Întindeți mâna. Trăiți cu impresia că viitorul aparține trecutului vostru. Când mănâncă și săracul, îi săriți la gât. Ați creat o lume unde și ăla mai bogat îl invidiază pe ăla mai sărac...

— Lasă filozofia! Cum ai făcut șmecheria asta? De ce pe tine nu te arde?

— Nu doar puterea poate crește cu un consum mic de combustibil. Ăsta e un hiperbolizor-dehiperbolizor și funcționează cu foarte puțină căldură sufletească. S-ar putea ca voi să nu fi ieșit în poze din cauza prezenței mele la nuntă, cel care aveam un HD-u în buzunar. Și mie mi s-au întâmplat o serie de nefăcute. Odată a rămas doar o pată albă, altă dată a apărut preotul Urua unde trebuia să fiu eu, iar a treia oară am fost înlocuit în poză de un coleg aflat la o milă distanță.

— E ceva necurat cu acest preot Urua, spuse nobilul.

— Se poate. Știe prea multe, e sigur pe el și are un aer străin și superior. Când i-am arătat fotografia, mi-a spus că a fost influența sunetului asupra luminii.

— Acolo, în laboratorul unde ai lucrat, nu ai prins nicio șmecherie din alchimia și fizica ăstora?

— Nu am prins pentru că nu am înțeles nimic și nici nu m-am frământat. Și aici, ca și în societățile umane, oamenii sunt promovați pe criterii arbitrare. Să nu mi-o iei în nume de rău, dar, ai văzut și tu, omul e legat de o meserie sau un titlu, nu invers, cum pare normal... Nu am habar ce lichide amestecă ăia acolo.

Hiepirică se ridicase în picioare și cotrobăia prin toate buzunarele salopetei, febril, alb la față.

— Ce cauți? întrebă Can.

— Nu știu unde am pus cubul cu Ideea.

— E jos, pe pământ.

— Ah, da! spuse cerșetorul.

Nobilul admiră cubul transparent, cu reflexe stranii, din mâna lui Hiepirică, fără să înțeleagă.

— Nu eliberezi femeia?

— Nu. Ne așteaptă un drum greu, iar doi oameni aleargă mai repede decât trei, îi spuse și puse cubul în buzunar. Să mergem!

— Unde să mergem?

— În sud, dincolo de râu. Nu știu din ce cauză, dar nu vor avea curaj să ne urmărească pe malul celălalt. Mergem pe aici, direct! îi arătă spre tufișuri.

— De ce pe drum, când se poate prin mărăcini? blestemă Can obiceiul tuturor de a alege drumuri atât de încurcate și întunecoase.

Cerșetorul nu răspunse. Îi făcu semn să-l urmeze prin desișuri, apoi trecură printr-un labirint de camere, așezate la fel ca acelea prin care ajunsese cu mireasa pe plajă. Când ultima cameră se închise în urma lor, văzură că râul, având pădurea ca fundal, era la locul lui, dar stâncile dispăruseră.

Se aruncară în valuri și înotară fără niciun obstacol. În mijlocul râului, Hiepirică fu luat de un vârtej, băgat la fund și scos la suprafață zece metri înapoi, lângă mal. Primarul, Arv, Grela și slugile lor, apăruți între timp, începuseră să strige, chemându-i înapoi, și să arunce cu pietre, cuprinși de furie.

Fugarii se cufundară în valuri, iar cerșetorul icni scurt. Fu tras afară, în ultimul moment, din fața unei buturugi plutitoare, uriașă, împinsă la suprafață de apele spumegătoare.

Can îi cercetă umărul și trase de țesătura combinezonului.

— Zadarnic! spuse Hiepirică. După cum e moda pe aici, salopeta asta este epiderma mea de lucru. M-am lovit într-o zonă cu inervație și vascularizație minime. Leagă-mă peste mânecă!

Nobilul rupse din căptușeala hainei lui și îi aplică un bandaj grosolan. Umărul se umpluse de sânge, dar lăsară totul pentru mai târziu și alergară spre pădure. Arv și primarul se aruncaseră în valuri și înotau către ei.

— Avem drum greu cu ăștia pe urmele noastre, spuse cerșetorul, căutând o potecă. Dacă i-a orbit furia până într-acolo încât să-și depășească frica de a trece râul, atunci e mare necaz.

Spre mulțumirea lui Can, sătul de a mai străbate hățișuri, poteca pe care alergau era netedă. Arborii de pe laturi erau tăiați până la înălțimea unui om și formau un tunel. Înaintau greoi deoarece atracția gravitațională se micșorase simțitor. Pentru că tunelul-cărare nu era prea înalt și avea multe curbe alunecoase, salturile înainte erau inutile.

Deodată, pădurea se zgudui și fură îngropați sub o grămadă de poame, crengi și cioturi uscate.

— Suntem urmăriți! striga Hiepirică îngrozit. Fructele au căzut exact pe noi. Suntem vânați!

Se desprinseră cu mare greutate de sub încâlceala de crengi și ascultară cu atenție ropotul unei herghelii.

— Se aude dinspre râu.

Deși îi spusese că un drum sinuos este de zece ori mai greu decât unul drept și nu are niciun rost să se grăbească, speriat, cerșetorul o rupsese la fugă. Îl urmă, îl ajunse și îl apucă de umăr.

— Unde fugi?

— Am încurcat-o! Dacă ne-a văzut vreo jivină, nu avem nicio scăpare. Nu ți se pare curios că socrul tău nu ne-a ajuns până acum?

— S-o fi întors, spuse Can.

— Mi-am amintit. Asta e pădurea despre care au povestit colegii din spitalul afilor, în mai multe rânduri. Nu cred că orășenii se feresc degeaba să treacă râul. Aici sunt animale feroce. Din pădurea asta, nu s-a mai întors nimeni.

— Dacă nu s-a mai întors nimeni, cum se poate vorbi de ferocitatea animalelor?!

— Asta așa-i! spuse cerșetorul, liniștit deodată. La asta nu m-am gândit.

Ropotul se auzea mai aproape, distinct și foarte puternic. Urmă un scrâșnet care le puse nervii la încercare, apoi din nou zgomotul de copite lovite de pământ.

— Au ajuns la maldărul de crengi...

— Posibil, dar ce-o fi cu liniștea asta? întrebă nobilul.

— S-or fi oprit.

Ascultară cu atenție, apoi se traseră în afara potecii și se ascunseră în hățiș. Cu gurile căscate, de parcă n-ar fi avut aer, și fără să scoată un sunet, de parcă le pierise glasul, Grela și primarul trecură în fugă prin fața lor. Le văzură fețele schimonosite de frică și, până să-și revină din surpriză, ropotul reîncepu. Ocupând tot spațiul tunelului vegetal, făcând un zgomot asurzitor, o arătare le trecu prim față. Tocmai când crezură că au scăpat, iar uriașa omidă se va duce mai departe, aceasta se opri.

— Știu că sunteți aici, le spuse un glas fâșâit și fluierat. De mult timp vă pândim.

— Ce o mai fi și asta? întrebă Hiepirică.

— Ieșiți că tragem!

— Omida nu glumește, spuse Can. Ar fi bine să ieșim.

Cerșetorul îi făcu semn spre buzunarul unde ținea hiperbolizor-dehiperbolizorul.

— Să ne lămurim întâi ce e cu dihania, spuse Can. Nu ți se pare curios că folosește pluralul, iar noi vedem doar o singură jivină?

— Cine sunteți voi?! strigă Hiepirică.

— Suntem afii, dușmanii voștri.

— Dușmanii cui?

— Ai voștri, ai inioților. Ieșiți afară că vă facem ciur!

— Nu suntem inioți. Suntem oameni și nu înțelegem cum adică „vă facem". Înseamnă că sunteți mai mulți. Noi vedem doar un vierme.

Din pântecul miriapodului ieșiră mai multe sfere umanoide și luară formă de oameni.

— Ieșiți și voi, să vă vedem!

— Du-te tu! îi spuse Hiepirică nobilului. Dacă se îngroașă gluma, folosesc hiperbolizorul. Scoate-i afară, vezi câți sunt, ține-i de vorbă, spune-le lucruri interesante, trage de timp, atrage-le atenția cu orice preț!

— De ce?! N-ai auzit că sunt în război cu inioții? Puteau să ne ucidă de zece ori de atunci.

— Nu-i cunoști. Afii duc războaie fără sens sau cu un sens știut doar de ei. Am văzut o grămadă de filme documentare. Ei filmează tot ce fac.

Într-un film, mai mulți afi au spulberat un regiment de biguni, dar au omorât și una dintre dublurile căpeteniei asalilor, prizonieră la biguni. În momentul ăla, asalii le erau aliați. Când trag, ăștia nu aleg. Am nevoie de timp, să încălzesc hiperbolizorul.

Can se ridică, ieși din desiș și se apropie cu teamă de afi.

— Ești iniot, spuse un af.

— Ți-am spus că nu sunt iniot. Sunt om.

— Toți inioții spun că sunt oameni.

— Nu are vocea auzită de noi din tufișuri, spuse un af și arătă pe ecranul unui aparat.

— Poate... , de spaimă, îngăimă nobilul.

— Nu e iniot, interveni un alt af. Inioții sunt curajoși.

— Dar şi mincinoşi, completă un altul. Poate e curajos şi joacă teatru.

— Tu cine eşti? se răsti primul af. Văd că vii din oraş. L-am prins pe Arv, iar acum îl căutăm pe primar şi pe fiica lui. E enervant. Îi urmărim cam de mult timp.

— Tocmai au trecut, se înveseli Can. Dacă vă grăbiţi, îi prindeţi.

— Îşi bate joc de noi. Să-l ucidem! strigară câţiva.

— N-ar fi mai bine să mă lăsaţi să plec?

— Ha, ha, ha! râseră afii. E glumeţ.

— Face pe prostul, spuse unul.

— Să faci pe prostul e destul de greu. Să faci pe deşteptul e mai uşor, spuse un al doilea.

— Ce cauţi pe poteca noastră? îl îmbrânci primul. Nu ştii că Sund nu permite aşa ceva?

— Cine e Sund? întrebă nobilul.

Insultată de neştiinţa omului, omida se trase puţin în spate, apoi se întoarse spre stânga potecii şi începu să ronţăie copacii din cale. Tăie un început de drum nou şi îşi apropie capul bont de grupul afilor.

— Eu sunt Sund! tună arătarea. Cum îndrăzneşti să nu ştii cine sunt?

Căzuţi în genunchi, afii deveniră din nou sferici şi se rostogoliră, prin trapele deschise, în gura animalului. Alţi afi ieşiră din omidă, luară formă umană, se repeziră la Can şi îl prinseră, privindu-l cu ochi răi.

— Ce vreţi?! îi sfidă omul.

— Ai mult curaj, spuse omida. N-am pomenit aşa ceva.

— Pomeneşti acum, spuse nobilul, cu inima făcută ghem de frică.

— Să fie luat! porunci Sund. Primarul mi-ar fi fost mai folositor, dar, pe moment, eşti bun şi tu. Nu se ştie ce hram porţi...

Can privi îngrijorat spre tufișurile unde îl lăsase pe Hiepirică și constată că acesta nu intervenea cu nimic. Amenințători, afii îl ridicară pe brațe și îl purtară spre una dintre trapele laterale ale viermelui. Alunecând pe un tobogan, fu depus într-un fotoliu și legat fedeleș, cu sute de fire lipicioase. În fața lui, în alt fotoliu, trona Hiepirică. Era numai zâmbet și îmbrăcase o salopetă nouă, strălucitoare, cu multe buzunare, fermoare și zorzoane.

— Cum ai ajuns aici? se bâlbâi nobilul.

— În orice caz, nu aruncat pe tobogan. Profitând de neatenția jivinei, am intrat prin trapa deschisă și am luat toți afii prizonieri.

Îi arătă cuburile transparente, așezate în ordine pe o măsuță, apoi se întoarse către Ideea. Aceasta apăruse dintr-o încăpere alăturată, îmbrăcată într-o rochie simplă, din mătase albă, asemănătoare cu aceea în care apăruse la întâlnirea din Computer.

— În curând, ne vom despărți, spuse ea.

— Am avut și eu presimțirea asta, spuse Can.

Încercă fără succes să-și tragă mâinile de sub ventuzele ce îl țintuiau pe fotoliu și îi privi cu reproș.

— Nu te mișca! spuse cerșetorul. Îmi deviezi comenzile.

— Stai liniștit! îl mângâie femeia. De asta depinde ieșirea noastră din pădure. Sund e un animal înzestrat cu gândire. Te-a luat prizonier și nu știe că, la rândul lui, el e prizonierul nostru. Norocul este că avem de-a face cu o ființă primitivă, mai ușor de condus.

Hiepirică adusese un af la mărimea normală, forma umană, îl legase de un fotoliu și îl bătea cu o țeavă metalică pentru a afla secretul comenzilor.

Deoarece aful nu scotea niciun cuvânt, luând, din când în când, formă sferică, în speranța că se va elibera din strânsoarea legăturilor, sau plângând cu hohote, în formă umană, cerșeto-

rul obosi bătându-l. Îl repuse în cubul său şi îi luă pe toţi la rând, aplicându-le acelaşi tratament. Cu efortul ciomăgirii a două duzini de afi, reuşi să găsească unul dispus să vorbească, dar cunoştinţele acestuia erau insuficiente pentru a porni omida.

— Am săvârşit minunea de a pune mâna pe unul dintre cei mai perfecţionaţi monştri ai pădurii şi nu-l pot urni din loc...

Mută câteva manete, apăsă butoane şi cuplă circuite, după cele aflate de la af, ştergându-şi sudoarea de pe frunte.

— Poate pleacă singur, sugeră Ideea.

— Imposibil, arătă cerşetorul spre indicatoarele de bord. Doarme.

— Cum doarme?! se miră Can.

— Aşa cum doarme orice fiinţă obosită.

— Nu poate fi manevrat în starea asta?

— Nu ştiu. Să vedem!

Mai hiperboliză câteva zeci de afi şi, cu forţe noi, reuşi să scoată ceva de la unul, ceva de la altul, şi să pună totul cap la cap. Băgă noţiunile în calculator, cuplă, şi, după câteva comenzi neînsemnate, ce ţineau de ordinea interioară a vehiculului viu, reuşi să aprindă motoarele.

— Ascultaţi! spuse Ideea, apăsând unul din butoanele de aerisire.

— Ce e asta?

— Tăceţi puţin! le spuse şi mări volumul de aer.

— ...Vă spun lumea pe dinafară, auziră. O voi spune şi pe dinăuntru, hârâiră difuzoarele. Rolul memoriei voastre e că poate fi distrusă prin uitare, dar cine uită trecutul nu merită să-l ţină minte. Înţelegeţi-mă! Nimeni nu-i perfect, mai ales eu. Să nu prostiţi poporul deoarece prostia se răzbună! Orice necaz nu vine niciodată singur, ci vine cu bucuria de a fi scăpat de el. Râsul e un bun antidot, dar e o mare prostie să nu ştii să foloseşti antidotul. O ţară a nimănui convine acelora care vor

să creadă că e numai ţara lor. Unit, poporul e mai deştept, dar lipiturile nu ajută. Prostia nu are graniţe, numai deşteptăciunea. E o luptă acerbă pentru pace. Pregătiţi-vă pentru o viaţă mai bună, chiar până la moarte! Ce veţi trăi, veţi vedea, dar nu are rost să trăiţi tot ce vedeţi. Vreau să aveţi legi drepte, rezultat al gestaţiei ce urmează violărilor repetate ale acordurilor. Nu vă încrâncenaţi în umor, nu vă închideţi gura cu zâmbete! Fiţi serioşi! Natura a dat, dar nu oricui, imaginaţia de a ajunge la ea. A fost o vreme când timpul, spaţiul şi lumina erau strânse într-un punct, dar nu un simplu punct de vedere, unde ai impresia că oricine te poate întrece, dar nimeni nu te poate depăşi. Şi femeile urâte râd la fel de frumos. Aştept de la voi moartea morilor şi îmi vine să râd de euforie...

Ameţită, Ideea întrerupse monologul recitat de o voce metalică, pe un ton plat.

— Ce mai e şi asta?! întrebă Can. Parcă ar fi fost ceva din discursurile demagogice ale consilierilor tatălui mei.

— Pare ceva dintr-o carte, spuse femeia.

— Visează, spuse Hiepirică. Visează, pur şi simplu. Cred că am cuplat greşit la creierul electronic. Nu de asta am nevoie. Am nevoie să se mişte după cum vreau eu. Am nevoie de comenzi manuale...

— Părea a se adresa cuiva. Poate afilor cu care e în simbioză.

— Poate fi un discurs pregătit pentru primar. Pe el voia să-l prindă.

Râseră cu toţii, iar Ideea cuplă din nou şi dădu sonorul mai încet, doar pentru ea. O încântau imaginile descrise, derulate cu repeziciune pe un ecran. Erau imagini pline de poezie, parcă făcute să-i cânte frumuseţea.

Plictisit, nobilul privi afară, atent la zecile de cuţite, aşezate astfel încât să taie arborii în bucăţi mici, înainte de a-i introduce în interior.

Străbătură pădurea la nimereală, câteva zeci de kilometri, lăsând în urmă o potecă-tunel sinuoasă, apoi cerşetorul cercetă busola şi reuşi să stabilizeze o direcţie în linie dreaptă. Văzură primele case ale oraşului, dar se temură să mai umble la comenzi. Adormit, Sund trecea şi malaxa totul între fălcile enorme: garduri, pomi, ziduri, mobilier sau vreun om prins în somn. Luând în grabă ce aveau mai de preţ, orăşenii fugeau din faţa dihaniei.

Cu riscul de a-şi sparge capul, cei trei reuşiră să se catapulteze printr-o trapă şi alergară, cu ultimele forţe, spre gară.

— Dacă merge tot aşa, cum l-am fixat eu, monstrul eşuează în râul din est, spuse cerşetorul.

— Şi dacă nu face asta?

— Dacă se trezeşte şi vede că nu-l conduce nimeni, e posibil să o cotească brusc, spre vest, şi să avarieze calea ferată.

— Să ne grăbim! spuse femeia şi se opri să-şi potolească bătăile accelerate ale inimii.

Şeful de gară, întins într-un şezlong, îi privi peste ramele ochelarilor şi se cufundă din nou în lectura ziarului. Ideea luă bancnota din mâna întinsă de Hiepirică şi îl zgâlţâi puternic pe şef.

— De unde luăm bilete?

— Banii ăştia au dispărut în străvechime, acum cinci sute de ani, la debutul celui de-al doilea ev mediu timpuriu, le spuse învârtind hârtia între degete.

— Imposibil! spuse cerşetorul. Sunt bani câştigaţi de mine când am fost chimist. Merg ca monedă de schimb în oraş...

Şeful gării se uită la el ca la o apariţie de pe altă lume, îi înapoie bancnota, puse ziarul deoparte şi scoase un fluier de lut, apucându-se să cânte.

— Grăbiţi-vă! strigă Can. De bilete vă arde acum?... Vine trenul.

— Să mergem! spuse Ideea. Se întoarce Sund.

Trenul pornise şi prindea viteză, iar Can, urcat pe scară întinse mâna femeii. O trase cu putere, o prinse în braţe şi căzu, împreună cu ea, în interior, atent să vadă dacă se urcase şi Hiepirică. Ieşiţi din compartimente, câţiva călători îi priveau, curioşi, amuzaţi. Neştiind ce să creadă, spuneau ceva, ei între ei, într-o limbă necunoscută.

— Nu sare de pe liniile metalice? întrebă nobilul.

— Nu sare.

Femeia îi împrăştie neliniştea, spunându-i că acel vehicul nu era un „sund", care în limba afilor însemna „tren", ci un mijloc de transport primitiv, folosit doar de oameni.

— Şi ăştia? arătă spre călători.

— Nu sunt afi.

— Ce-or fi?

— Ştiu eu?..., spuse Ideea.

Aproape adormit de legănarea plăcută a trenului, nobilul se lansă într-un lung monolog interior. Nimeni nu mai avea chef de vorbă.

Sund, trezit din somn şi furios că se lăsase aşa uşor păcălit de cei trei oameni, o cotise spre gară. Fără nicio şansă de a-i mai prinde, tăiase calea ferată şi o luase, la nimereală, prin oraş, devorând tot ce întâlnea în cale.

XXII

După o cercetare atentă, Ideea văzu că trenul nu avea locomotivă, motor sau alt fel de sistem propulsor vizibil. Era un şir de vagoane identice, care se deplasa singur.

Se plimbară încolo şi încoace, de la un capăt la altul, şi observară că în fiecare vagon se găsea acelaşi număr de călători, fie-

care călător, copil sau adult, tânăr sau bătrân, având o dublură în fiecare vagon. Stăteau pe același loc, făceau aceleași lucruri, aceleași gesturi, sau vorbeau cu aceleași persoane ca și dublurile lor.

— Fiecare vagon este un mic univers, spuse Can. Ați observat că nu trece nimeni dintr-un vagon în altul? Nu e nicio șansă să-și întâlnească cineva dublura.

— Noi suntem excepția, spuse Hiepirică.

— Mergeți departe? se adresă Ideea bătrânului chel care stătea pe culoar și fuma, uitându-se absent pe fereastră.

Auzind-o, acesta uită să mai dea fumul afară din plămâni, se înecă și începu să tușească violent.

— Vorbiți limba oamenilor?! se miră el când își reveni.

— Sigur că vorbim limba oamenilor! râse femeia. Voi ce limbă vorbiți?

— Limba oamenilor din tren, răspunse moșul și schimbă câteva fraze cu o femeie de alături.

Aceasta rămăsese cu gura căscată de mirare și privea spre ei.

— De mult timp n-am mai auzit limba oamenilor. Aproape că am uitat-o.

— Vorbind această limbă, ne-am înțeles cu oamenii din oraș, spuse cerșetorul. Dacă vorbiți o limbă a oamenilor, la ce vă trebuie limba oamenilor din tren?

— Ne rugăm individual și nu permitem să fim îngropați la grămadă, spuse bătrânul. Nu suntem orășeni, ci alt fel de oameni. Noi călătorim. Formăm o altă lume, lumea oamenilor din tren. Suntem de toate tipurile și categoriile sociale. Și voi sunteți bineveniți în trenul prieteniei.

Pentru că erau locuri destule, îi invitară în compartiment, unde bătrânul și femeia ocupau locurile de la fereastră, față în față.

Auzind de prietenie, Can îi întrebă al cui e coşul cu merinde de deasupra.

— Nu e al meu, spuse moşul.

— Nici al meu nu e, spuse femeia şi le arătă cele două geamantane ale ei. Sunt agricultoare şi sunt mândră de asta! Cu industrializarea asta forţată, am rămas foarte puţini. Suntem nevoiţi să ne deplasăm de colo-colo în căutare de lucru. Cine îşi imaginează că ne poate lega de pământ, scumpind biletul de tren, e un idiot.

Le spuse că într-un geamantan avea o motocositoare portabilă, iar în celălalt săculeţe cu seminţe tratate şi îi întrebă dacă se dădeau jos la cetate sau mergeau mai departe.

— Nu ştim, spuse Ideea. Ne mai gândim.

— Aşaaaa?! făcu femeia şi nu mai spuse nimic, contrariată de o aşa mare nehotărâre.

— Totuşi, al cui e coşul acela? insistă nobilul.

— Al meu e, sări un tip solid, trezindu-se din somn. De ce te interesează?

— Am simţit un miros plăcut de plăcintă cu praz. E un miros inconfundabil.

— Nu ştiu ce e aia, dar dacă spui tu... Eşti handicapat?

— Nu, dar prietenul meu este, arătă nobilul spre Hiepirică.

— Să văd certificatul!

Cerşetorul scoase certificatul de handicapat şi îi arătă folia impermeabilă, felicitându-se că nu a aruncat-o.

— Dumneata primeşti coropăi.

— Ce sunt alea?

— Ceea ce dânsul numeşte plăcinte cu praz. Sunt nişte prăjiturele făcute de nevastă-mea.

— Eu nu mănânc plăcinte cu praz, spuse Hiepirică. Dă-le prietenului meu!

— Dacă nu mănânci, să fii sănătos! Cine nu e handicapat, nu mănâncă.

Scoase un recipient argintiu, nişte pahare şi îi servi pe toţi cu un ceai din cine ştie ce plante. Ideea îi spuse că acesta se serveşte la sfârşit, dar grasul se prefăcu a nu înţelege, afirmând că sfârşitul e un etern început. Schimbă vorba şi le destăinui că ei, handicapaţii, aveau un spion în consiliul local, dar acesta n-a reuşit nimic. Primarul a făcut ce a vrut, apoi s-a obrăznicit şi, ceea ce a făcut, nu mai vrea.

— Într-o societate unde toate birourile sunt executive, nimeni nu critică ceea ce urăşte, interveni un domn ce părea intelectual.

— Fiecare om, atunci când pleacă din oraş, nu duce după el un tren cu aur, ci un lucru mult mai preţios, duce o lume, le explică bătrânul chel noilor veniţi şi îşi aprinse o nouă ţigară. Cu toate că nu păreţi handicapaţi, confundaţi şi voi principiile de viaţă cu principiile nutritive. Din cauza asta, dezordinea, cât ar fi ea de mare, trebuie să formeze o ierarhie.

— Da, se supără ţăranca, dar nu înţeleg cum pot să te nenorocească agricultorii, după ce i-ai nenorocit tu pe ei. Visăm o ţară frumoasă şi bogată, dar vine dimineaţa şi trebuie să ne trezim.

— Măcar aici, în tren, putem discuta orice, spuse intelectualul. Nu ne cunoaşte nimeni. Singurul temnicer este viteza.

Can se uita insinuant spre coşul cu alimente, dar handicapatul se făcea că doarme. Îi făcu semn lui Hiepirică, iar acesta scoase certificatul de handicapat, îl flutură violent pe la nasul grăsanului şi îi ceru cu insistenţă câteva plăcinte.

— Eşti şmecher. Vrei plăcinte pentru prietenul tău, care nu e handicapat, spuse handicapatul şi adormi de-a binelea.

— Dacă nu eşti handicapat, de ce vrei să mănânci?! îl întrebă moşul pe nobil.

— Toţi oamenii mănâncă.

— Ciudat. Eu sunt om şi nu mănânc niciodată nimic. Mi-ar fi ruşine să fac asta. Vrei o ţigară?

— Nu, mulțumesc! Acolo, pe Pământ, planeta de unde venim noi, nu se obișnuiește.

— Așaaaa?! făcu bătrânul, necrezând nimic. Unde v-ați urcat?

— În oraș.

— Un oraș-fantomă presupun. În gara orașului, singurul oraș din zonă, ne-am urcat noi.

— Orașul unde am urcat nu are nimic fantomatic, interveni Ideea. Trenul e fantomă. Se mișcă fără niciun mijloc de propulsie, iar voi, călătorii din acest vagon, aveți sosii în toate celelalte vagoane.

— Care celelalte vagoane? întrebă chelul. Trenul e format dintr-un singur vagon, acesta, unde suntem noi.

— Trebuie scuzați, spuse intelectualul și arătă spre ultimii urcați. Radioactivitatea e periculoasă. Poți să-ți pierzi mințile.

— Despre ce radioactivitate vorbiți?! se miră cerșetorul.

— Nu ați urcat când trenul a traversat deșertul radioactiv?

— Nu. Am urcat în gara orașului. Am făcut asta din cauza unui miriapod android deservit de o armată a afilor, nu că ne-ar fi fost nouă drag să ne plimbăm cu trenul.

— Ce imaginație! se miră agricultoarea. Până la cetate, nu e decât nisip radioactiv și mai multe bariere de radiații. Puteți coborî acolo sau puteți merge cu mine, mai departe, spre sud. Am nevoie de câteva slugi. Vom câștiga bine.

— Ce face?! întrebă nobilul.

— Nu căutați de lucru? întrebă intelectualul.

— Nu.

— Eu așa credeam. Dincolo de cetate, sunt câmpii mănoase.

Ideea le spuse că munca e ultimul lucru la care se puteau gândi, foamea fiind o noțiune fără sens, ceva ce acționează mai mult asupra psihicului, și nu prea înțelegea care este finalitatea unei acțiuni, finalitatea muncii.

Când agricultoarea se aplecă asupra ei și vru să-i cerceteze pupilele, Ideea nu mai suportă obrăznicia și îi trânti o palmă.

— Uite, acum mâncăm şi bătaie! începu să plângă ţăranca atunci când nobilul o prinse de mâini şi o puse la locul ei.

— Fiecare cu adevărul lui, spuse bătrânul. Ne lovim de cuvinte. E ca şi cum am vrea să respectăm legile date de nişte nebuni. Noi vă credem pe voi nebuni. Voi, pe noi, de asemenea. Noi vă spunem că aţi traversat un deşert, voi spuneţi că v-a alergat un animal, printr-un oraş, până la tren. Voi spuneţi că trenul are mai multe vagoane, iar noi spunem că nu are decât un vagon. V-am spus, iar voi ne puteţi crede sau nu, că acesta nu este un tren, ci o lume: un vagon numit lumea din tren, cu limba lui specifică.

Cei trei aplaudară, iar moşul, flatat, le ceru să le povestească peripeţiile prin care trecuseră, indiferent dacă erau inventate.

Nobilul îi ceru să povestească el întâi ce era cu trenul acela şi încotro se îndrepta, iar moşul îi spuse că lucrurile erau simple. Se urcau zilnic şi veneau tot timpul cu trenul. Unii se coborau în dreptul cetăţii, iar alţii dincolo, pe câmpie. Aveau de gând să meargă şi să coboare din tren până scoteau din rahat planeta aia nenorocită.

Pentru că aveau mult timp până la cetate, Ideea se apucă să le povestească aventurile lor, cu lux de amănunte, începând cu întâlnirea dintre ea şi nobil, în computer, fluturii-om şi celelalte. Fiecare cu gândurile lui, cei prezenţi în compartiment se prefăceau că ascultă cu atenţie.

— Sunt curios ce se întâmplă în vagonul vecin, exact în compartimentul ăsta, îi şopti cerşetorul lui Can.

— Mă duc să văd, spuse nobilul şi ieşi.

Când văzu că se întoarce, Hiepirică ieşi să-l întâmpine pe culoar şi închise uşa.

— Ce e?

— Exact ca aici. Cei de dincolo se prefac că ascultă cu atenţie o Ideea care nu există. Uneori, de uită unii la alţii cu subînţeles

şi zâmbesc pe furiş. Ce aud sau pe cine aud, nu ştiu. Exact ca aici, dublura handicapatului doarme.

— Ai încercat să strigi la ei, să le atragi atenţia, să-i zgâlţâi?

— Am încercat, dar nu m-au băgat în seamă. Sunt cu ochii spre locul unde ar trebui să fie Ideea.

Bătrânul începuse să tuşească semnificativ, intelectualul se trăsese într-o parte, agricultoarea se uita pe geam, iar grăsanul sărise în picioare, direct din somn, ieşind pe culoar.

— Am visat că am ajuns, îi spuse lui Can.

— Să ne scuzi că te întrerupem tocmai acum, când e aşa interesant, spuse chelul către Ideea. Frumoasă poveste... Poate o continui data viitoare. Noi suntem tot timpul pe drum, de la nord la sud.

— Ce se întâmplă?

— Am ajuns.

Călătorii săriseră la geamuri sau deschiseseră uşile compartimentelor, mulţi dintre ei ieşind pe culoar şi începând să comenteze cele auzite de la colegii de compartiment, în limba lor, vorbind aproape toţi odată.

Cetatea se vedea în zare. Destul de înghesuit de mulţimea de pe culoar, Can reuşise să deschidă fereastra şi să privească, fascinat, de jur-împrejur.

— E cetatea tatălui meu, spuse de parcă ar fi murmurat o rugăciune.

În dreptul unui stâlp înfipt în piatră, trenul se opri brusc, la fel de silenţios cum alunecase pe şine. Hiepirică sări pe geam, mai-mai să-şi rupă gâtul, Ideea fu purtată afară, pe braţe, iar nobilul, vrând să coboare din mers, fu împins cu piciorul, sub roţile trenului, de nu se ştie cine. Doar oprirea bruscă, în ultima clipă, îl salvă de la moarte. Scenele violente nu impresionau pe nimeni şi nimeni nu se mira că fiecare vagon era părăsit de mai mulţi călători decât se urcaseră. Sis-

temele optice prin care se călătorea clandestin erau cunoscute de toată lumea.

La rândul lor, călătorii din fiecare vagon aveau impresia că trenul e format doar din vagonul lor.

În entuziasmul general, un bărbat se urcase pe un stâlp şi striga cât îl ţineau puterile că el este agent propagandist cu privatizarea şi că e însărcinat să menţină concurenţa între micii producători şi să afle cauza prostului mers al retehnologizării. Câteva zeci de handicapaţi, coborâţi cu bagaje, pancarte şi armament, se organizaseră, formând un numeros public, şi se apucaseră să aplaude ideea potrivit căreia, pentru a avea linişte în interior, trebuie să faci linişte în exterior, foarte avantajate fiind statele-insulă, unde nu aveai nevoie să linişteşti apele.

În timp ce un tânăr îi striga oratorului că idealismul a ajuns atât de departe încât nu mai era nevoie de mijloace materiale pentru a se manifesta, nobilul, cerşetorul şi Ideea pătrunseră în cetate şi îi lăsară pe ceilalţi cu manifestările de simpatie şi uralele lor cu tot.

Se bucurau că drumul nu le este barat de gărzi, de soldaţi, slujbaşi sau aşa ceva, dar erau şi miraţi. Văzură că aproape toată mulţimea se urcase, la loc, în vagoane, şi trenul se pusese deja în mişcare, către câmpiile din sud. Pe platoul din faţa cetăţii, cei rămaşi dezbăteau reguli de bază pentru întâlnirile viitoare.

— Să se asigure sandvişuri contra cost şi gogoşi pentru gardieni! striga un handicapat. Să li se confişte obiectele contondente lacrimogene! Gardienii să fie priviţi ca oameni! La montarea unor noi plăci comemorative, să fie scoase cele vechi! Orice miting previne un război public. Să se interzică ieşirea lunetiştilor în balcoane, deoarece acolo locuiesc şi nu au ce să vadă! Sunt oameni bolnavi, care ţin regim; un regim de tristă amintire. Să poarte tot timpul o mască zâmbitoare pentru a nu speria copiii! Trebuie să denunţăm, prin orice mijloace, ideea că viitorul ar

aparține unora! Oamenii de ordine trebuie să se scoale, în fiecare dimineață, ca în fiecare zi...

— Unde vede ăsta oameni de ordine?! întrebă Can.

— Poate că acum se pun bazele unui sistem de pază și ei au luat inițiativa, spuse Hiepirică.

— Înainte ca poarta masivă a cetății să se închidă singură și să-i lase afară, demonstranții nu mai apucară decât să strige îndemnul de a nu mai fi muți ca niște lebede, dar nici cântece de lebădă interzise și alte porcării să nu se mai cânte.

XXIII

— Nu e cetatea de unde vin eu, spuse Hiepirică.

— Nu e nicio cetate, spuse Ideea. E un computer. În curând, vom ajunge în inima creierului său electronic.

— E cetatea tatălui meu, spuse Can.

— Nu e nici urmă de om.

Copleșit de imensitatea zidurilor, coloanelor și porticurilor, cerșetorul începu să reintre în vechea lui piele.

În ochi, i se reaprinse lumina umilă și vicleană. Îi urmă pe ceilalți, tăcut, cu gândul la un vin bun și ieftin, cum numai acasă poți găsi. Pentru că se sufoca, iar epiderma aplicată de afi peste riduri începuse să-l jeneze, supărarea i se citea pe față.

Trase de fermoarul închis la gât și, pentru că nu se deschidea, îl forță și îl rupse. Pe gât și pe piept, îi rămase o tăietură, parcă făcută cu vârful unui stilet. Durerea ascuțită îl paraliză și privi neputincios cum i se scurge sângele din rană.

— A trecut ceva timp pe aici, spuse Ideea, fără să ia în seamă chinurile cerșetorului.

În locul încăperii vaste, feeric luminată, nu mai era decât o sală sordidă. Dispăruseră jilțurile și statuile de pe marginea

pereților cândva înalți, nu mai erau nici becurile puternice și ecranele multicolore din fundul sălii. Lumina filtrată de vitralii mult prea înguste și mirosul de mucegai dădeau un aspect de criptă.

În mijloc, legat de unicul jilț rămas, văzură un bătrân care dormea, sforăind zgomotos, bolborosind în somn ceva despre o misiune ratată, despre nisip și o posibilă migrație spre o stea transsonică. Crescută peste măsură, barba i se încâlcise în funia cu care fusese legat, iar părul îi trecuse peste spătar și ajunsese pe podea.

— Hei! îl zgâlțâi femeia. Trezește-te!

Bătrânul deschise ochii și clipi des, întrezărind Ideea printre șuvițele de păr.

— Ah, tu ești?

— Sigur că sunt eu. Unde e creierul electronic?! Unde a dispărut?

— N-a dispărut, îi spuse. Eu sunt creierul electronic. Dezleagă-mă!

Ideea râse și se întoarse spre nobil

— Can, el este creierul electronic?!

— Creierul electronic este vocea pe care am auzit-o într-o sală vastă, stranie, puternic luminată, cu figuri mișcându-se pe ziduri, ca și cum ar fi fost lângă tine. Chichineața asta nu seamănă nici pe departe cu sala aceea, iar vocea ta e o hârâială, îi spuse bătrânului. Ești o minciună.

— Nu sunt o minciună. Sunt adevărul văzut altfel. Voi sunteți ancorați în trecut și nu vreți să vedeți viitorul decât prin prisma acestuia. Se știe că trecutul nu poate să trăiască decât datorită viitorului... Eu sunt creierul electronic, iar tu ești Can, fratele regelui. Gândurile tale sunt la mine. Știu că mă vei elibera.

— Prostii, rânji nobilul. Cum să nu te eliberez. Te dezleg pentru că ești om și, în plus, bătrân și neputincios.

— Şi nebun, adăugă femeia.

Îi tăiară legăturile ce îl ţintuiau pe scaun, sub privirile împăienjenite de durere ale lui Hiepirică. Rupt de realitate, acesta nu înţelegea nimic din discuţie şi, chiar dacă s-ar fi simţit bine, nu ar fi fost cu nimic interesat.

— Experienţa voastră m-a ajutat să cunosc oamenii şi să plăsmuiesc şi eu un om, spuse computerul. Eu sunt acel om.

— Te-ai zămislit bătrân?!

— M-am zămislit tânăr, dar a intervenit vreo defecţiune. Nimeni nu-i perfect; mai ales eu. Şi voi aţi întârziat prea mult; două sute de ani sunt aproape o viaţă de om.

— O fi, dar pe vremea aia, dacă cineva scăpa de războaie sau epidemii, rar trăia mai mult de şaizeci.

— Eşti om sau creier electronic?

— Nu am prea multe componente electronice. Sunt om, dar deţin toate informaţiile de bază ale creierului electronic, plus toate informaţiile luate de mine, creierul electronic, de la omul aflat în faza maximă de a face singur conexiuni neaşteptate. Sunt un cumul de informaţii pe suport organic.

— Unde e adevăratul creier electronic?

— Omul a avut o idee minunată. Cum un necaz nu vine niciodată singur, vine cu bucuria de a scăpa de acel necaz. Partea umană, ajutată de o anumită parte electronică, delimitată la timp, a distrus întâi blocul de circuite care i-a dat viaţă, pentru a nu-i veni chef să mai zămislească şi alte forme de viaţă, periculoase pentru prima. O singură greşeală s-a produs: adevăratul creier electronic, înainte de a se supune dezintegrării totale, a mai apucat să fure o idee de la om, aceea de a distruge.

— Nu înţeleg nimic.

— E simplu. Creierul electronic, care aş putea spune că sunt, a furat ideea respectivă de la mine, omul. Fiind întocmai ca şi creierul, la nivel de informaţie, ideea omului s-a imprimat

și la eul informațional. Eu l-am ucis prin dezintegrare nefiană, iar el mi-a umblat la genofond și m-a legat de scaunul ăsta, distrugând tocmai ce trebuia să obțină în plus, adică mobilitatea. În timp ce programul de distrugere era în desfășurare, creierul electronic mi-a programat această temniță blestemată și a alungat oamenii din cetate...

Ideea se apropie de bătrân, scoase cutia cu fluturele-om și i-o întinse. El o luă, întinse baratul, o privi atent și o făcu să se prelingă printre degete. Într-o secundă, picăturile intrară în podea.

— Ce vrăjitorie! se miră cerșetorul.

— Nu era nevoie să mă pui la încercare, spuse bătrânul. Aștepți să-ți spun ce era în cutie. Îți spun: era un fluture-om. Te iert pentru obrăznicie. Nu țin să consemnez nimic rău despre tine în neficon.

— Cum pot ști?

— Iată, îți dau cutia asta!

— E germenele ideii, îngenunche femeia. E prea mare cinstea.

— Am obosit, spuse bătrânul. Am încercat să folosesc somnul de recuperare, dar fără rezultat. Poate că adevăratul creier electronic a avut un plan mult prea complex, în ceea ce mă privește, dar n-a știut că tot ce trece e supus îndoielii. Dacă e adevăr sau presupunere, voi afla în curând. La nivel infinit, tot ce s-a întâmplat e ca și cum n-ar fi fost.

— Ideea izbucni în plâns și îi sărută mâinile uscate.

— Mă lași să i-l dau lui Can?

— Sigur, spuse bătrânul și culese de pe jos una dintre lacrimile de cristal ale Ideii. Uite, în schimbul germenelui, am să păstrez asta.

Nobilul luă cutia transparentă și o privi mirat.

— La ce folosește ființa asta minusculă? întrebă și făcu gestul de a înapoia cutia.

— Ai să afli singur. Înăuntru e chiar germenele ideii, spuse bătrânul.

Îi îmbrățișă pe rând și ieși, trăgând după el mantia grea, găurită de trecerea timpului. Hiepirică își puse în gând să-l urmărească, să vadă unde se duce, dar nu putu să constate decât că dispăruse. Împinse, fără rezultat, cele câteva uși din stânga culoarului și avu surpriza să dea peste câteva sticle pline cu alcool aromatizat. Întârzie destul de mult astfel încât, când își aduse aminte de Can și Ideea, era prea târziu. Dispăruseră și ei.

Coborau scările din ce în ce mai mari ale incintei, care începuse să se metamorfozeze în vechiul și maiestuosul palat al computerului. Scările își pierdeau conturul în urma lor, zidurile începuseră să se curbeze și să curgă în toate direcțiile, iar statuile se turtiseră și cădeau de pe socluri, spărgându-se fără zgomot.

— Totul e construit de nefieni, locuitori ai planetei Nef, spuse Ideea și își șterse o lacrimă. N-am vrut să-ți spun asta de față cu bătrânul. Ca tot ce ne înconjoară, și eu sunt o sumă de astfel de ființe.

— Am văzut eu că nu e ceva în regulă cu tine, spuse Can. Sunt minusculi?

— Micimea lor e aproape absolută, numărul lor se exprimă prin cifre atât de mari încât nu vor fi niciodată cunoscute de noi. Nu ar putea rezista decât unindu-se în lucruri foarte mari, cum suntem noi și tot ce ne înconjoară. Și viteza trecerii lor prin existență e foarte mare. În fiecare fracțiune de secundă, se succed milioane de generații, iar numărul descendenților e atât de variat încât nimic nu rămâne cum a fost construit de ei, din ei înșiși. Acum, ei vorbesc prin mine sau eu vorbesc în numele lor, imediat vorbesc alții. Sunt formularea aceleiași idei. Eu sunt acea Ideea; a ta și a lor. Mă simt legată de tine și totuși trebuie să ne despărțim. Nu credeam să existe dragoste, această

formă de energie investită în cuvânt, până la transformarea lui în materie.

Nobilul o privi cu atenție și crezu că aiurează, apoi văzu pietrele străzii cum sar de la locul lor, pentru a se contopi cu altele, și se trase înapoi îngrozit.

— Unde-i Hiepirică? Și el e făcut tot din nefieni?

— Nu. El e om. E deja dincolo de zidurile cetății.

— Cum a ieșit? Există mai multe porți?

— Nu. S-a îmbătat cu alcool de nefieni, iar aceștia, în lupta lor cu sucurile gastrice, i-au perforat stomacul. De durere, s-a aruncat de pe zid, iar acum se zbate între viață și moarte.

Can nu mai era mirat de lipsa slugilor de la tamburul greu și contragreutățile ce puneau în mișcare scripeții ruginiți de ploi și de trecerea timpului. Poarta se deschisese singură, iar Ideea îl sărută și îl conduse până în apropierea ieșirii.

— N-aș putea să rămân? întrebă nobilul.

— N-ai ce căuta. Totul se năruie. Să păstrezi cu sfințenie cutia pe care ți-am dat-o! răspunse Ideea. Doar germenele ideii vă va putea ajuta ca, într-o bună zi, să înlocuiți nefienii cu particule atomice. Poate... știi, ce vom trăi, vom vedea. Deocamdată, nu are niciun rost să trăim tot ce vedem acum.

Obosit, trăgându-și cu greu picioarele, puțin aplecat înainte, ca sub greutatea unei mari poveri, Can se deplasă până la podul mobil, apoi se întoarse, cuprins de teamă, deloc asemănătoare cu aceea care îl făcea să se avânte orbește în luptă sau să fugă, ticluind zeci de vicleșuguri.

Poarta căzu cu zgomot asurzitor, iar privirile îi rămaseră înăuntru, învăluind femeia în giulgiul alb al amintirii, indiferent dacă era sau nu făcută din nefieni. Închise ochii și o văzu iarăși, dreaptă, cu lacrimi rostogolitoare pe obraji și, apoi, pe dalele de piatră, lacrimi ce luau cele mai ciudate forme și se strecurau ca furnicile în nisip.

Calul său îi simți prezența și țâșni din lăstăriș, unde era ascuns. Nobilul încălecă și căută să se depărteze cât mai mult de locul unde se găseau oamenii regelui. Aceștia se așezaseră în jurul focului și nu catadixeau să plece de lângă frigăruile preparate din carnea celor câțiva curteni rebeli, prinși la marginea pădurii.

Privi haosul de turle curgătoare și zidurile de apărare ce se târau lent în urma râului format de casele din interiorul cetății. Auzi un ropot și văzu câțiva călăreți coborând de pe colină, într-o fugă nebună. Duse instinctiv mâna la șold și își privi mirat hainele de mire, apoi izbucni în râs.

— Suntem prieteni! strigă unul dintre călăreți.

Nobilul recunoscu printre ei pe Hac și pe Nangi, cu soția sa Yoe.

— Ce haine sunt astea, Can?! întrebă Nangi, strunindu-și calul. Câinii sunt pe urmele noastre, iar ție îți arde de baluri mascate.

Nobilul râse din nou. Nu avea rost să le spună de unde avea hainele și nici nu avea timp.

— Priviți acolo! arătă el spre fluviul format din zidurile cetății. Vedeți?

— E câmpia pe care trebuie s-o traversăm pentru a ajunge la graniță, să scăpăm cu viață, spuse Hac. Pădurea e periculoasă.

— Nu vedeți un râu de nefieni?! Priviți! Stâncile, iarba, totul se transformă în pulbere fină. Nu vedeți valurile pustiitoare cum își sapă albie în piatră, căutând să ne protejeze de câinii turbați?! întrebă fascinat.

— Nu vedem.

— Atunci sunteți orbi.

— A înnebunit, spuse Nangi și dădu pinteni calului. Să fugim!

Slujitorii regelui îi văzuseră și ieșeau din pădure, în număr tot mai mare, urlând înfiorător. Can alergă un timp în urma

supușilor săi, apoi îi depăși și trase spre stânga, fără să se mai uite înapoi. După câțiva kilometri, struni calul și zâmbi mulțumit. Trecuseră granița.

„Regele Ucebert mă va ajuta să-l alung pe fratele meu, își spuse. Când îi voi povesti despre Ideea și nefieni, o să rămână cu gura căscată. Va spune că am visat."

Privi cutia în care se găsea germenele ideii.

„Nu a fost vis. Cutia e aici, la mine. O voi arăta tuturor!"

Privi înapoi și nu-i mai văzu pe ceilalți. Crezu că o luaseră înainte, prin ceața tot mai densă și îndemnă calul. Acesta se sperie, se ridică pe picioarele dinapoi și se trase într-o parte, aruncându-l din șa. Scrâșni din dinți și vru să încalece din nou, dar calul zăcea deja la pământ, cu multe săgeți în corp și în cap.

Can privea zidul compact al slujitorilor regelui și nu-i venea să creadă. Întoarse capul, instinctiv, speriat de moarte, și își dădu seama că e înconjurat din toate părțile. Nu mai avea nicio șansă.

Aruncă o piatră, zdrobind fruntea unuia dintre dușmani, dar aceștia nu se clintiră.

— Te-am prins, Can, nemernicule! strigă unul. Ți-am spus că te vom aștepta. Ai văzut că nu există nicio cetate? Ai fost vrăjit, ca și noi. Ți-a plăcut trucul cu ceața?

— Mă predau. Sunt neînarmat. Vreau să mă duceți în fața fratelui meu!

— Știi că noi nu luăm prizonieri. De ce te prostești? Te-ai deghizat în hainele astea caraghioase...

— Veți muri odată cu mine! le strigă și le arătă cutia germenelui ideii. Veți curge ca zidurile cetății. Și voi veți fi făcuți din nefieni!...

— Nu știm din ce vom fi făcuți sau nu și nici nu ne interesează. Știm că moartea noastră e încă departe. A ta e aici, la picioarele cailor noștri. Avem aprobare de la rege să te mâncăm.

Can văzu pantalonii bufanți și tichiile argintii ale cercetașilor și simți că îi vine să vomite de frică. Unul se apropiase și îl privea în ochi.

— Ține asta! îi spuse și îi întinse cutia transparentă a germenelui.

— Ha, ha, ha! râse. O gâză!... Încerci să-ți bați joc de noi?!

Sabia slujbașului vâjâi, iar capul nobilului săltă o clipă în aer, înainte de a cădea. Rostogolindu-se pe pământul pietros, se desfăcu în bucăți și se aprinse, cu pocnituri seci. Corpul avu tendința să-și urmeze capul, dar se împiedică și căzu, explodând. Săriră din el mii de schije, numeroase arcuri, șuruburi și rotițe dințate, făcând ferfeniță hainele de nuntă, începând să ardă și să se destrame.

— Nu e bun de mâncat, spuse cercetașul, lovind furios cu piciorul.

— Războiul continuă, se auzi vocea căpeteniei slujbașilor.

— Dar..., obiectă unul, pretendentul la tron e mort.

— Ești idiot?! Nu vezi că nu e cel adevărat?

Germenele ideii zbură un timp în jurul rămășițelor androidului fumegând, apoi se pierdu în ceață, zburând spre pădure. Între arbuști, îl așteptau nobilul și Ideea. Făcuți una cu pământul, urmăriseră tot ce se întâmplase.

— Unii încep drumul, alții trebuie să-l sfârșească, spuse maiorul Ios Erik, ieșind fără să-și dea seama din rolul nobilului Can.

— Păcat, spuse Ana Sanovici. Mi-a plăcut foarte mult povestea celor doi. Începusem să o simt. Acum, dacă nu scăpăm cu bine de canibali, pentru a ne ocupa în liniște de nefieni, ne facem noi de poveste.

SFÂRȘIT

A doua Lună a Pământului

de Mircea Liviu Goga

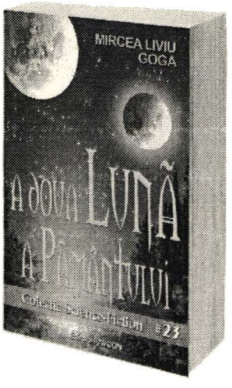

"Vrei o carte care să te țină cu sufletul la gură de la prima la ultima pagină? Asta este!"

...Ce ascunde misterioasa Vale a lui Martin?

De ce Emanuel, un băiat de doar 11 ani, e ales să fie printre puținii care pot pătrunde acolo?

Ce pun la cale Zeii neștiuți, ascunși printre muritorii de rând, în satul acela fără nume?

Iar Valentina... de unde apare, ce este și ce o leagă, de fapt, de Emanuel?...

Întâmplări stranii, desfășurate de-a lungul unei povești inițiatice, scrisă ca dintr-o suflare, în care lumea miturilor e împletită strâns cu lumea reală.

O poveste scrisă pentru spiritele celor care știu să rămână copii până la adânci bătrâneți.

O poveste pe care, cu siguranță, o vei ține minte pentru tot restul vieții!

Titlu: *A doua Lună a Pământului*
Autor: *Mircea Liviu Goga*
Nr. pag.: *320*
Colecția Science-Fiction: *#23*
Comandați-o la: *www.pavcon.ro*

Rangkook

de Constantin D. Pavel

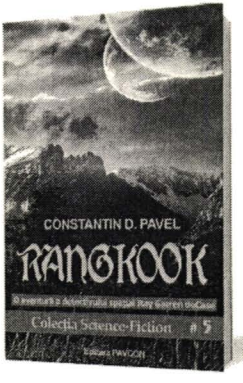

"Genul de poveste plină de mister de la un capăt la altul!"

"Un personaj principal de care te îndrăgostești și abia aștepți să-i savurezi fiecare aventură în Zona Colonizată."

Cea dintâi nuvelă din seria Aventurilor detectivului spațial Ray Garren deCase, *Rangkook* te incită, te înfierbântă și te face să-ți dorești să călătorești printre stele.

În această carte, celebrul detectiv special este chemat să rezolve misterul dispariților unor turiști, pe una dintre cele mai luxuriante și impresionante planete, pe care tronează cel mai înalt munte din sistemul ei planetar, Rangkook. Descoperirile pe care le face detectivul îl vor conduce alături de frumoasa Lolla, către aventuri cu totul și cu totul fabuloase!

Titlu: *Rangkook*
Autor: *Constantin D. Pavel*
Nr. pag.: *128*
Colecția Science-Fiction: *#5*
Comandați-o la: *www.pavcon.ro*

Can, fratele regelui, în încercarea de a urca pe tronul lăsat moştenire de părintele său, se trezeşte deodată prins în vâltoarea unor evenimente care îl poartă printr-o mulţime de lumi şi universuri, ghidat de Ideea, un computer care pare a fi peste tot şi a cunoaşte tot ce se întâmplă, în prezent, trecut şi viitor.

Un basm SF alert, încărcat de idei care mai de care mai uluitoare, o acţiune cu sute de personaje, ţinute cu măiestrie în frâu de o scriitură plină de tâlc, dăruit nouă de Victor Martin, autor multipremiat de Uniunea Scriitorilor din România.

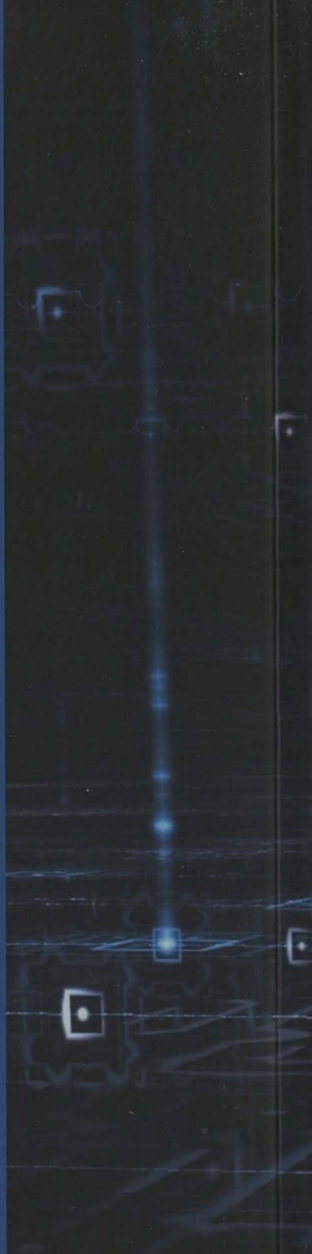

ISBN 978-606-9057-47-6

9 786069 057476

www.pavcon.ro